Απόλυτο Κακό

(Το Ημερολόγιο Ενός Ανθρώπινου Στόχου)

Βιβλίο Πρώτο:
Τα Χρόνια της Άγνοιας

Λιζέτα Βρανά

ISBN: 978-1-329-00804-5 (Lulu.com)

Περιεχόμενα

Φάση 1η: Μακρινή Αθωότητα	σελ. 4
Πρώτη Δημοτικού	11
Δευτέρα Δημοτικού	16
Τρίτη Δημοτικού	24
Τετάρτη Δημοτικού	31
Πέμπτη Δημοτικού	40
Έκτη Δημοτικού	49
Πρώτη Γυμνασίου	54
Δευτέρα Γυμνασίου	62
Φάση 2η: Η Κάθοδος	79
Τρίτη Γυμνασίου	79
Πρώτη Λυκείου	103
Δευτέρα Λυκείου	111
Τρίτη Λυκείου	117
Ονειροπολήσεις	125
Φάση 3η: Περισκόπηση	133
Τρέχοντας στο κενό	142
Μαθητεία	156
Τρέχοντας στο κενό ξανά	
Φάση 4η: Μέρες Ελπίδας	181
Αγανάκτηση	176
Νέοι ορίζοντες	191
Ο κύκλος των υποσχέσεων	203
Ψύχωση	218
Η ζωή συνεχίζεται...	230

Φάση 1η: Μακρινή Αθωότητα

Δεν ξέρω πότε πρωτοάρχισα να αισθάνομαι σαν στόχος. Ίσως από την ημέρα που γεννήθηκα, στις 21 Ιουνίου του έτους 1963, ημέρα Παρασκευή, μετά από 8μηνη κύηση και τεχνητούς πόνους. Όλοι είχαν απορήσει επειδή τότε τα οκταμηνήτικα παιδιά δεν επιζούσαν σχεδόν ποτέ.

Αλλά μάλλον όχι, άλλωστε τα πρώτα μου χρόνια ήταν πολύ αθώα. Οι αναμνήσεις μου εκείνης της εποχής χάνονται θολές και αποσπασματικές μέσα σε μια ομιχλώδη μακαριότητα, τότε που ο χρόνος φάνταζε ευέλικτος και αγραμμικός και κάθε χώρος εκτεινόταν νωχελικά ως το άπειρο, εφόσον τα μικρά παιδιά συγχέουν το όνειρο με την πραγματικότητα.

Θυμάμαι ότι πηγαίναμε συχνά κινηματογράφο οικογενειακώς, στο κοντινό σινεμά “Πάρις”. Μου άρεσε ιδιαίτερα να παρακολουθώ ταινίες ελληνικές ή ξένες -παρόλο που είχα ένα μικρό πρόβλημα: Με φόβιζε η στιγμή που άνοιγε η οθόνη, τότε ακριβώς που το σκοτάδι του μαύρου πανιού διαλυόταν από το εκτυφλωτικό φως της προβολής. Γι' αυτό, λίγο πριν αρχίσει το έργο, σηκωνόμουν όρθια στην καρέκλα, έστρεφα την πλάτη στην οθόνη και περίμενα ν' αρχίσει η ταινία για να γυρίσω κανονικά. Εκείνοι που κάθονταν πίσω μου ενοχλούνταν: “Γύρνα μπροστά σου!” μου φώναζαν συχνά, όπως και οι γονείς μου άλλωστε, αλλά εγώ δεν γύριζα αν δεν ξεκινούσε για τα καλά η ταινία. *Τι φοβόμουν, αλήθεια, ότι θα άστραφτε μπροστά μου, πάνω στη μαύρη ακόμα οθόνη;*

Ήμουν τριάμισι ετών περίπου όταν μια κούκλα που είχα έμεινε χωρίς πόδι, πράγμα που μ' εκνεύρισε αρκετά. Βγήκα, λοιπόν, στην αυλή και την πέταξα μακριά, με όλη

μου τη δύναμη. Η κούκλα διέγραψε τροχιά πάνω από το διπλανό οικόπεδο, πέρασε και το παραδιπλανό, ώσπου έπεσε πάνω στη μάντρα της θείας Πηνελόπης, περίπου τριάντα μέτρα μακριά! Το γεγονός μου φάνηκε περίεργο κι έτρεξα να φέρω τη μητέρα μου. Εκείνη όμως δεν πίστεψε ότι είχα πετάξει την κούκλα τόσο μακριά. "Αδύνατον! Να μη λες ψέματα!", με μάλωσε και μπήκε ξανά στην κουζίνα.

Καθ' όλη τη νηπιακή ηλικία ήμουν ένα αθώο κι ευκολόπιστο πλάσμα, ικανό να εμπιστευθεί οποιονδήποτε και να πιστέψει οτιδήποτε. Δεν είχα κανένα πρόβλημα να χαρίζω τα παιγνίδια μου σε άλλα παιδιά, μόλις κάποιο έλεγε ότι του άρεσαν. Όμως, οι άλλοι δεν μου επέτρεπαν καν να παίζω με τα δικά τους παιγνίδια. Έτσι, με φώναζαν "χαζή", χωρίς εγώ να μπορώ να κατανοήσω το λόγο.

Ένα ανοιξιάτικο πρωί, εγώ και η μητέρα μου περπατούσαμε σ' έναν κοντινό δρόμο όταν δυο αγόρια της ηλικίας μου, καθισμένα ήσυχα μέσα σ' έναν κήπο, με φώναξαν:
"Ε, συ, έλα δω, θέλουμε να σου δώσουμε ένα δώρο!"
Η μητέρα μου προσπάθησε να με εμποδίσει, μα πριν πει "κύμινο", εγώ ήδη έτρεχα προς το μέρος τους. "Λοιπόν, πού είναι το δώρο;" τους ρώτησα. Τα δυο αγόρια χαχάνιζαν αλλά δεν έλεγαν τίποτα. Τότε, ένα ελαφρό χαστούκι με ξάφνιασε δυσάρεστα. "Αυτό είναι το δώρο!", κάγχασε ο ένας τους και μετά ξέσπασαν σε δυνατά γέλια και οι δυο τους. Εγώ έβαλα τα κλάματα και έφυγα, περισσότερο απορημένη παρά στενοχωρημένη: δεν ήταν παρά μια παιδική φάρσα, εντάξει, αλλά γιατί εγώ δεν σκαρφιζόμουν ποτέ τέτοια κόλπα; Γιατί εγώ ποτέ δεν σκεφτόμουν να κοροϊδέψω οποιονδήποτε; Ήμουν μόλις τεσσάρων ετών, μα ήδη διαισθανόμουν ότι ήμουν διαφορετική από τ' άλλα παιδιά.

Άλλοτε, πάλι, έπαιζα ανέμελα μόνη μου, στο διπλανό οικόπεδο πλάι στις ελιές. Ήταν δύο μεγαλύτερα κορίτσια από την Αφρική, που περνούσαν συχνά απ' έξω και όποτε μ' έβλεπαν, μ' ενοχλούσαν και με τρόμαζαν: "Εμείς είμαστε

από την Αφρική και ξέρουμε από μάγια! Αν δεν μας πεις ένα τραγουδάκι, θα σε κάνουμε σαν αυτό το φύλλο!" έλεγαν κι έδειχναν ένα φύλλο ελιάς. Κι εγώ, επειδή φοβόμουν μήπως με δείρουν ή με μεταμορφώσουν σε φύλλο, άρχιζα το τραγούδι.

Μία μέρα πήγαμε επίσκεψη μαζί με τη μητέρα μου σε μια φιλενάδα της, την κυρία Δάφνη. Καθώς οι δυο γυναίκες κουβέντιαζαν, εγώ περνούσα την ώρα μου εξερευνώντας κήπους, αυλές και ταράτσες. Κάποια στιγμή, σε μια διπλανή αυλή είδα ένα κορίτσι της ηλικίας μου, δηλαδή περίπου τεσσάρων χρονών, και θεώρησα καλό να της χαμογελάσω. Εκείνη με κοίταξε μάλλον θυμωμένα και με αποκάλεσε "γουρούνα". Για μια στιγμή, νόμισα πως δεν άκουσα καλά. "Τι κάνεις; Είσαι καλά;", τη ρώτησα. "Γουρούνα!" ξανάπε εκείνη με κακία. Αποχώρησα στενοχωρημένη και πήγα κοντά στη μητέρα μου στο μπαλκόνι.

Δεν πέρασαν δέκα λεπτά, και ποιον βλέπω να καταφθάνει; Μία από τις δύο αφρικάνες που με πείραζαν! Χωρίς να καταλάβω πώς, τσακωθήκαμε στα γρήγορα και τελικά μ' έριξε κάτω και με χτύπησε, φωνάζοντας:
"Εγώ είμαι αφρικάνα, ξέρω να κάνω μάγια και μπορώ να σε σκοτώσω!" Ένιωσα απαίσια. Έβαλα τα κλάματα και ήθελα να φύγουμε αμέσως.

Η πιο σοβαρή απογοήτευση που βίωσα εκείνη την ξέγνοιαστη περίοδο, ήλθε με την ανακάλυψη μιας τρομακτικής πραγματικότητας: Κάποιο βράδι, καθώς ξεφύλλιζα ένα ιατρικό βιβλίο του πατέρα μου (καπετάνιος του εμπορικού ναυτικού) αντίκρισα μια εικόνα που με σοκάρισε περισσότερο απ' οτιδήποτε άλλο είχα γνωρίσει ως τότε στη ζωή μου: Έναν ζωγραφισμένο ανθρώπινο σκελετό! Φοβήθηκα πολύ και σκέφτηκα ότι πρέπει να υπάρχει κάποια φρικτή αρρώστια που καταντάει τον άνθρωπο έτσι. Ρώτησα αμέσως τον πατέρα μου και μου εξήγησε ότι όλοι οι άνθρωποι όταν πεθαίνουν γίνονται έτσι! Έμεινα άφωνη από τον τρόμο!

Έτρεξα κι έπεσα στο κρεβάτι, αποφασισμένη να κοιμηθώ και όταν θα ξυπνήσω το πρωί να μη θυμάμαι τίποτα! Όταν ξύπνησα το επόμενο πρωί, συνειδητοποίησα ότι μια αληθινά τραυματική εμπειρία δεν ξεχνιέται ποτέ...

Η μικρότερη αδελφή μου, η Αλίκη, γεννήθηκε στις 12 Νοεμβρίου 1967. Θυμάμαι, όταν την έφεραν στο σπίτι λίγες μέρες αργότερα, έκανε απίστευτο κρύο και φυσούσε δαιμονισμένα. Όσο είμασταν μικρές δεν είχα πρόβλημα μαζί της, ούτε τη ζήλευα ιδιαίτερα. Έβλεπα, ωστόσο, ότι οι γονείς και οι συγγενείς τη συμπαθούσαν περισσότερο από μένα γιατί ήταν "ξύπνια", "ναζιάρα", "θηλυκό". Επιπλέον, ό,τι κι αν σκάρωνε ήταν πάντα δικαιολογημένη επειδή ήταν "το μικρό". Εγώ, αντιθέτως, έτρωγα ξύλο για ψύλλου πήδημα και κανείς δεν με δικαιολογούσε για τίποτα. Άσε που είχα σχεδόν ξεχάσει το όνομά μου. Δεν ήμουν πια η Υβόννη. Ήμουν "η μεγάλη".

Ο καλύτερος φίλος μου ήταν ο Γρηγόρης, βαφτισιμιός του πατέρα μου και δυο χρόνια μικρότερός μου. Ακόμα και σήμερα αντηχεί στ' αυτιά μου η χαρακτηριστική ατάκα του, όποτε ερχόταν να με πάρει να παίξουμε: "Πάμε να φύγουμε;". Αρκετά συχνά έπαιζα και με την Ουρανία, την ξανθή κόρη του φούρναρη, που ήταν δυο χρόνια μεγαλύτερή μου. Πέρναγα πολύ ευχάριστα μαζί τους, τρέχοντας στα οικόπεδα και στους δρόμους, ζώντας τις πιο απίθανες περιπέτειες με τη φαντασία μας. Σε αντίθεση με τα υπόλοιπα κοριτσάκια που δεν έβλεπαν την ώρα να μεγαλώσουν, να παντρευτούν και να κάνουν παιδιά, εγώ εκδήλωνα ανοικτά την απέχθειά μου για το ρόλο της συζύγου και μητέρας. Μου άρεσε να γυρνώ στους δρόμους, να τρέχω και να εξερευνώ, "αντί να βοηθάω τη μαμά στις δουλειές", όπως μου φώναζαν ότι έπρεπε να κάνω οι νοικοκυρές της γειτονιάς.

Ένα ηλιόλουστο πρωινό με πήρε ο πατέρας μου και πήγαμε επίσκεψη σ' έναν συνάδελφό του ναυτικό. Αρχικά μαζέψαμε ελιές στην εξοχή. Ύστερα καταλήξαμε στο σπίτι

του, ένα ωραίο παραδοσιακό οίκημα με μεγάλη ασπρισμένη αυλή και φουρνάκι στον κήπο. Μπαίνοντας σε μια κρεβατοκάμαρα, πάνω από ένα ντιβάνι αντίκρυσα κρεμασμένο ένα παλιό τουφέκι. Χάλασα τον κόσμο να μου το δώσουν για να παίξω. Η μαυροφορεμένη μητέρα του οικοδεσπότη μου το κατέβασε, μετά από αρκετές αντιρρήσεις. Το πήρα έξω στην αυλή και άρχισα να σημαδεύω διάφορα πράγματα. Η γριά μου έφερε αμέσως μια καρέκλα: "Μη λιποθυμήσει το κορίτσι!" αναφώνησε κι εγώ απόρησα: *Γιατί να λιποθυμήσω;* Τέλος πάντων, γρήγορα διαπίστωσα ότι δεν πετύχαινα τίποτα επειδή το όπλο δεν είχε σφαίρες. Φαγώθηκα να του βάλουν σφαίρες. Δεν μου έκαναν αυτό το χατήρι, φυσικά. Άλλωστε, μάλλον δεν είχαν σφαίρες.

Οι νοικοκυρούλες της γειτονιάς άφριζαν από το κακό τους και δεν έχαναν την ευκαιρία να με κατηγορούν ως "άχαρο αγοροκόριτσο". Ιδιαίτερα η θεία Ερμιόνη, μητέρα του Γρηγόρη, διατυμπάνιζε ότι στην ηλικία μου μπορούσε να φέρνει βόλτα όλο το νοικοκυριό. Όσο, για τη μητέρα της, μια παχουλή αργοκίνητη γριά, αυτή με μισούσε κυριολεκτικά. Δεν δίσταζε να με βρίζει και να με απειλεί όποτε μ' έβλεπε. Μια μέρα, ενώ έπαιζα ήσυχα στην αυλή τους με το Γρηγόρη, η γριά όρμησε έξω και τον μάζεψε αμέσως μέσα, φωνάζοντάς μου: "Αν δεν εξαφανιστείς γρήγορα, θα σε κάνω κομμάτια!".

Μια άλλη μέρα βαριόμουν επειδή δεν είχα δει καθόλου το φίλο μου το Γρηγόρη. Επιπλέον, αδημονούσα να παίξω με κάτι ωραία πιστόλια που του είχε φέρει η θεία του η Πόπη από την Αμερική. Έτσι, μετά το μεσημεριανό φαγητό, αποφάσισα να του κάνω επίσκεψη: Μπήκα από την πίσω πόρτα, δεν ήταν κανείς στην κουζίνα. Προχώρησα μέχρι το δωμάτιο του Γρηγόρη, κανείς. Κρυφοκοίταξα μέσα από τη μισάνοιχτη πόρτα στο υπνοδωμάτιο των γονέων του και είδα ότι όλοι ήταν εκεί μέσα και κοιμόνταν του καλού καιρού. Προσέχοντας να μην κάνω καθόλου θόρυβο, έψαξα

βιαστικά ανάμεσα στα παιγνίδια του Γρηγόρη, βρήκα τα δυο χρυσαφένια πιστόλια, τα βούτηξα κι έφυγα τρεχάτη, αφήνοντας την πίσω πόρτα ανοιχτή. Όταν έφθασα στο σπίτι, η μητέρα μου είδε τα νέα μου παιγνίδια κι έβαλε τις φωνές:

“Λέγε, που τα βρήκες αυτά τα πιστόλια;”

“Στο δρόμο!”, απάντησα γρήγορα, με το πιο αθώο μου ύφος.

“Αυτά τα πιστόλια είναι πολύ ωραία για να είναι ελληνικά! Λέγε, από κανένα αμερικανάκι τα έκλεψες;”

“Όχι, όχι, τα βρήκα!” επέμεινα εγώ.

Λίγο αργότερα κατέφθασε η θεία Ερμιόνη, η μητέρα μου της έδειξε τα πιστόλια, εκείνη επιβεβαίωσε πως ήταν του γιου της, δικαιολογηθήκαμε ότι τα πήρα “κατά λάθος” και της τα δώσαμε πίσω. “Όχι τίποτε άλλο, αλλά φεύγοντας η Υβόννη άφησε και την πόρτα ανοιχτή!” είπε ήρεμα η θεία.

Μια μέρα, ο Γρηγόρης κι εγώ βρεθήκαμε σ' ένα μεγάλο οικόπεδο πλάι στο σπίτι του και οχυρωθήκαμε πίσω από δύο αντικριστούς σωρούς χαλίκια για να παίξουμε πετροπόλεμο. Σε μια στιγμή άρπαξα ένα τεράστιο πλακουτσό χαλίκι και το σβούριξα ενάντια στο Γρηγόρη. Όμως, από την πολλή φόρα δεν κατάφερα να σημαδέψω σωστά: Η πέτρα πήρε πολύ ύψος, πέρασε πάνω απ' ολόκληρο το οικόπεδο, πάνω από μια μάντρα δύο μέτρων κι έπεσε στην αυλή από πίσω. Τότε ακριβώς ακούστηκε μια πονεμένη, γυναικεία φωνή: “Ωχ, το κεφάλι μου!” Ο Γρηγόρης έτρεξε κι εξαφανίστηκε αμέσως πίσω από κάτι κοντινές φυλλωσιές, εγώ όμως δεν προλάβαινα να φύγω, οπότε κρύφτηκα πίσω από το σωρό χαλίκια. Σε χρόνο μηδέν, βγήκε ένας γέρος στο οικόπεδο και άρχισε να φωνάζει όλο θυμό: “Ξέρω ότι κρύβεσαι πίσω από τα χαλίκια, βγες έξω μην έλθω εκεί και σε δείρω!” Τελικά φανερώθηκα και υποχρεώθηκα ν' ακούω επί δέκα λεπτά τον εξάψαλμο του γέρου. Μόνον αφού πέρασαν αρκετά χρόνια, συνειδητοποίησα το παράδοξο του όλου γεγονότος: Το χαλίκι είχε διανύσει μια απόσταση 25

μέτρων περίπου, σε ύψος δυόμισι μέτρων! Λοιπόν, ακόμη και σαν ενήλικη αν δοκίμαζα, αμφιβάλλω αν θα τα κατάφερνα να ρίξω μια πέτρα τόσο μακριά.

Γενικότερα, εκείνη την εποχή βίωνα αρκετές ***ψυχικές εμπειρίες:*** Ορισμένες φορές μου ερχόταν η ιδέα να ελευθερώσω το νου μου από σκέψεις· τότε ένιωθα ξαφνικά κενή, σαν το σώμα μου να άδειαζε από εσωτερικά όργανα. Ήταν σαν να βυθιζόμουν σε μια εσωτερική σκοτεινή δίνη, μόλις για μια στιγμή. Μετά πεταγόμουν επάνω αναστατωμένη. Άλλοτε πάλι με κατέκλυζε μια παράξενη εντύπωση, σαν να είμαι εγώ η μοναδική συνείδηση του κόσμου, ότι όλοι και όλα να περιστρέφονται γύρω μου συντονισμένα σαν ένα σατανικό καλειδοσκόπιο.

Κάθε βράδι, όταν έπεφτα στο κρεβάτι κι έκλεινα τα μάτια μου, είχα μια περίεργη αίσθηση σα να στροβιλιζόμουν όλο και βαθύτερα, κάτω από έναν πανύψηλο νυχτερινό ουρανό. Στο ζενίθ του εικονικού μου σύμπαντος στραφτάλιζαν χιλιάδες πολύχρωμα φώτα, σαν αμύθητος θησαυρός. Κρίμα που οι παραπάνω εμπειρίες μου έρχονταν όλο και πιο σπάνια χρόνο με το χρόνο, ώσπου εξαφανίστηκαν για πάντα με το πέρασμα στην εφηβεία.

Πρώτη Δημοτικού

Η πρώτη μέρα στο δημοτικό σχολείο (μέσα Σεπτέμβρη του 1969) ήταν μια μάλλον δυσάρεστη εμπειρία για μένα. Δεν είχα ξαναβρεθεί μαζί με τόσο πολλά παιδιά μαζεμένα κι ένιωθα τελείως έξω από τα νερά μου. Αντιθέτως, οι άλλοι μαθητές δεν φαίνονταν να έχουν κανένα πρόβλημα. Μόλις κατάλαβα ότι θα έμενα επί ώρες κολλημένη σ' ένα θρανίο, μακριά από τους φίλους και τα παιγνίδια μου στο δρόμο, αποφάσισα αμέσως να κάνω σκασιαρχείο -στο πρώτο κιόλας διάλειμμα! Έτσι, πρότεινα σε μια συμμαθήτριά μου, τη Μιλένα, να πάμε σπίτι μου. Εκείνη έδειξε μια υπερβολική, κατά τη γνώμη μου, ανησυχία μήπως μας έβλεπε καμιά δασκάλα *(ε, και λοιπόν;),* ωστόσο την κατάφερα να φύγουμε. "Αν χτυπήσει το κουδούνι, χαθήκαμε!", μουρμούριζε σ' όλο το δρόμο κι εγώ απορούσα προς τι τόσος φόβος. Όταν φτάσαμε στο σπίτι, το κορίτσι έφυγε κι εγώ διαβεβαίωσα τη μητέρα μου ότι τάχα είχα σχολάσει. Όμως, μετά από μια ώρα περίπου, κατέφθασε ένα παιδί της έκτης τάξης για να με παραλάβει και να με οδηγήσει πίσω στο σχολείο.

Δεν άργησα, πάντως, να συνηθίσω στη σχολική ρουτίνα. Είχα μάλιστα ξεχωρίσει κι ένα αγόρι από την τάξη, που μου άρεσε: Τον έλεγαν Φώτη Βαλάση, ήταν ψηλός, ξανθός, καλό παιδί και άριστος μαθητής. Δυο-τρεις φορές έτρεξα κοντά του και τον αγκάλιασα. Εκείνος παραξενευόταν και προσπαθούσε να με αποφύγει. Μια φορά με τράνταξε από τους ώμους, φωνάζοντας: "Εγώ είμαι ο φυγάς! Ο φυγάς!". Έκτοτε προτίμησα να κόψω τις αγκαλιές.

Λίγες μέρες αργότερα, επιστρέφοντας από το σχολείο, παρατήρησα κάτι περίεργο: Ως την προηγούμενη μέρα

μέναμε επί της οδού Νηρηίδων 30, στην Τερψιθέα Γλυφάδας. Ωστόσο, για κάποιο περίεργο λόγο, όλοι οι αριθμοί του δρόμου μας είχαν πια αλλάξει και τώρα μας αντιστοιχούσε το νούμερο 13. Παρόλο που γνώριζα τη σχετική πρόληψη για τον γρουσούζικο αριθμό, αρνήθηκα να δω αυτό το γεγονός σαν σημάδι της μοίρας...

Πιστεύω, πάντως, ότι τα σοβαρά προβλήματά μου άρχισαν από τότε που πρωτοπήγα στο σχολείο. Για κάποιο παράξενο λόγο, δεν μου ήταν εύκολο να μπαίνω σε συντροφιές παιδιών και να παίζω μαζί τους. Ούτε κι εκείνα έδειχναν προθυμία να με δεχθούν στις παρέες τους. Θυμάμαι μια φορά, παρακολουθούσα μια ομάδα κοριτσιών που έπαιζαν σχοινάκι. Η παρέα τους μεγάλωνε διαρκώς, εγώ όμως τις παρακαλούσα επί δέκα λεπτά να παίξω μαζί τους μα εκείνες δεν καταδέχονταν ούτε να μου απαντήσουν. Έτσι, πήγα και παραπονέθηκα στη δασκάλα, οπότε με δέχθηκαν αναγκαστικά -μόνο για λίγα δευτερόλεπτα. Μετά, χτύπησε το κουδούνι.

Η πρώτη φίλη που απέκτησα ήταν η Δούκισσα, ένα πανέμορφο κορίτσι με πλούσια μαλλιά που έπεφταν μέχρι τους ώμους της. Δεν είχα καν παρατηρήσει τα φθαρμένα ρούχα και τις τρύπιες κάλτσες της, ούτε μ' ένοιαζε που ήταν τελείως ανεπίδεκτη μαθήσεως: Μετά από τρεις μήνες σχολείο, δεν ήξερε να γράφει ούτε την αλφάβητο. Όλα τα υπόλοιπα παιδιά την απέφευγαν. Σύντομα, λοιπόν, άρχισαν να αποφεύγουν και μένα.

Ένα πρωί, μια άλλη συμμαθήτριά μου, κοντούλα και σγουρομάλλα, ονόματι Λουίζα Χοϊδά, με πλησίασε στο διάλειμμα και μου πρότεινε να παρατήσω τη Δούκισσα για να μπω στη δική της παρέα. Μου εξήγησε ότι τα άλλα παιδιά δεν με έπαιζαν εξαιτίας της Δούκισσας και είπε ότι αν την άφηνα θα αποκτούσα πολλούς φίλους. Ξέσπασε ένας σύντομος πόλεμος για χάρη μου (η Λουίζα με τραβούσε από το δεξί μανίκι και η Δούκισσα από το αριστερό), ώσπου

αποφάσισα να ακολουθήσω τη Λουίζα. Το αποτέλεσμα: Μετά από λίγες μέρες, η Λουίζα με βαρέθηκε και με έκανε πέρα, παρόλο που καθόμασταν μαζί στο πρώτο θρανίο. Η Δούκισσα δεν ξαναφάνηκε στο σχολείο. Άλλους φίλους δεν κατάφερα να βρω σε όλη την υπόλοιπη σχολική χρονιά. Και σα να μη μου έφταναν όλα αυτά, στα διαλείμματα συναντούσα συχνά εκείνες τις απαίσιες αφρικάνες, που δεν έχαναν ευκαιρία να με κοροϊδεύουν και να με χτυπούν.

Επίσης, δεν είμαι καθόλου σίγουρη κατά πόσον με συμπαθούσε η δασκάλα: Μια φορά, η Λουίζα κι εγώ μιλούσαμε συνεχώς κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Σε μια στιγμή γελάσαμε και οι δυο με μια εικόνα που μας φάνηκε αστεία πάνω στο Αναγνωστικό μας. Η δασκάλα ενοχλήθηκε, έβαλε τις φωνές και μένα μου έριξε αρκετές με το χάρακα στο χέρι. Πόνεσα πολύ, πολύ περισσότερο απ' όσο περίμενα κι έμπηξα τα κλάματα για όλη την υπόλοιπη ώρα. Όλη την υπόλοιπη εβδομάδα, το οδυνηρό γεγονός ερχόταν διαρκώς στη σκέψη μου, ξανά και ξανά, γεμίζοντάς με φόβο, απέχθεια αλλά και απορία: *Μαζί κάναμε φασαρία με τη Λουίζα. γιατί τις έφαγα μονάχα εγώ, και μάλιστα τόσο άσχημα;*

Παρόλα αυτά, κατάφερα να περάσω την πρώτη δημοτικού με άριστα δέκα! Ανεβαίνοντας την οδό Υμηττού μαζί με τη μητέρα μου, με το ενδεικτικό στο χέρι, χαρούμενες και οι δύο για την επιτυχία μου, ένα κοκκινομάλλικο αγόρι πετάχτηκε μέσα από μια αυλή, με έδειξε με το δάχτυλο και μου πέταξε όλο κακία:

“Εσύ, σκατά!”

“Πολύ βλάκας αυτός, μαμά!” είπα δυνατά, ρίχνοντάς του ένα απαξιωτικό βλέμμα. Για μια στιγμή μου πέρασε από το νου ότι το επεισόδιο μπορεί να ήταν ένας κακός οιωνός για το μέλλον μου, αμέσως όμως απέρριψα αυτή τη σκέψη.

Εκείνο το καλοκαίρι ήλθε από την Κεφαλλονιά η γιαγιά μου η Τζένη, μητέρα του πατέρα μου, κι έμεινε κανένα δίμηνο, με σκοπό να επισκεφθεί γιατρούς στην Αθήνα. Μια μέρα η μαμά γκρίνιαξε στο μπαμπά ότι η γιαγιά της ζητούσε επίμονα κρασί (το 'τσουζε πότε-πότε)· ύστερα βγήκε έξω για ένα θέλημα. Όταν γύρισε, ο μπαμπάς της ανακοίνωσε, φανερά νευριασμένος, ότι διέταξε τη μάνα του να φύγει από το σπίτι μας. Έτσι, την επόμε-νη μέρα κιόλας, η γριά έφυγε εσπευσμένα για το χωριό.

"Φεύγεις γιαγιά;" απόρησα εγώ, μόλις την είδα στη βεράντα με τις βαλίτσες.

"Ναι, φεύγω, ο πατέρας σου με διώχνει!" μου απάντησε εκείνη.

"Μα γιατί;" απόρησα.

"Ο μπαμπάς σου δεν με θέλει εδώ", μου απάντησε ψυχρά.

Μετά από λίγες μέρες, ο μπαμπάς μπαρκάρισε. Σύντομα έστειλε στη μητέρα μου ένα γράμμα, με το οποίο απαιτούσε να διώξει και τη δική της μητέρα από το σπίτι, διαφορετικά όταν θα επέστρεφε θα πήγαινε να μείνει στο ξενοδοχείο. Η μητέρα μου, ως υποδειγματική σύζυγος, υπάκουσε αμέσως. Όμως, επειδή η δική της μάνα δεν διέθετε σπίτι, κατέληξε σ' ένα γηροκομείο στην Αθήνα. Ύστερα από κανένα μήνα, η γιαγιά μου η Αλίκη πέθανε από εγκεφαλική συμφόρηση. "Από την πολλή χαρά", δήλωσε με πίκρα η μητέρα μου.

Σύμφωνα με το έθιμο τότε, την ημέρα της κηδείας έφεραν το φέρετρο με το πτώμα στο σπίτι και το άφησαν πάνω στο τραπέζι της σάλας, για να έρχεται ο κόσμος να υποβάλλει τα σέβη του στη νεκρή. Έξω από την αυλή τοποθετήθηκε όρθιο το σκέπασμα του φερέτρου, ως ένδειξη του πένθους. Εγώ, θυμάμαι, επέδειξα μια παράδοξη επιπολαιότητα όλη την ημέρα, παίζοντας στην αυλή με το Γρηγόρη και κλέβοντας λουλούδια από τα στεφάνια. Όχι ότι δεν αγαπούσα τη γιαγιά Αλίκη. Ήταν μια ήσυχη γυναίκα που

δεν ενοχλούσε ποτέ κανέναν. Μου ήταν όμως αδύνατο να νιώσω θλίψη για το χαμό ενός ανθρώπου, λες και αρνιόμουν να δεχθώ την πραγματικότητα του θανάτου.

Γενικότερα, η μητέρα μου υπήρξε ανέκαθεν το πρότυπο της θυσίας, διαρκώς απασχολημένη με το νοικοκυριό και τις αυξημένες υποχρεώσεις που της δημιουργούσε το σόι του πατέρα μου. Από την πρώτη κιόλας μέρα του γάμου, οι γονείς και οι έξι αδελφές του μπαμπά συνήθιζαν να κουβαλιούνται στο σπίτι μας στην Τερψιθέα για μήνες κάθε φορά, ενώ ο μπαμπάς έλειπε σε μακρινά ταξίδια. Οι γέροι απαιτούσαν από τη μαμά να τους τρέχει καθημερινά σε γιατρούς, ενώ οι θείες μου έρχονταν έτσι, για χαβαλέ και τουρισμό.

Λεπτομέρεια: Μετά το τελευταίο δραματικό συμβάν, το σόι του πατέρα μου πύκνωσαν ακόμη περισσότερο τις πολύμηνες επισκέψεις τους στο σπίτι μας.

Δευτέρα Δημοτικού

Πέμπτη, 12 Νοεμβρίου 1970

Στη δευτέρα τάξη οι περισσότεροι μαθητές ακόμα δυσκολεύονται να γράψουν και να διαβάσουν, εγώ όμως έχω αρκετή ευχέρεια. Έτσι, από αυτό το μήνα κιόλας αρχίζω να κρατώ ημερολόγιο. Νιώθω την ανάγκη ίσως επειδή, μέρα με τη μέρα, τα άλλα παιδιά αποδεικνύονται πιο πονηρά από μένα, με μια μάλλον φυσική κλίση προς την εξαπάτηση. Δεδομένου ότι εγώ ποτέ δεν διέθετα αυτό το προσόν, γίνομαι συχνά στόχος για πολλούς πονηρούς. Είμαι, φαίνεται, πολύ εύπιστη κι έτσι τους είναι πανεύκολο να με ξεγελούν και να μου αποσπούν παιγνίδια και σχολικά είδη. Εγώ, όμως, ποτέ δεν σκέφτομαι να ξεγελάσω κανέναν. Δεν μου κόβει, όπως λένε. Στα διαλείμματα προτιμώ να στέκομαι μόνη σε μια γωνιά. Καμιά φορά, τυχαίνει να κάνω παρέα με κάποια παιδιά, όμως αυτό δεν διαρκεί πολύ.

Ορισμένες φορές, πάντως, παραείμαι αφηρημένη -σα να μην είμαι καν εδώ. Για παράδειγμα, χθες κάτι μας είπαν οι δάσκαλοι ότι το σχολείο μας μόλις ενώθηκε μ' ένα άλλο και ότι πότε θα ερχόμαστε πρωί, πότε απόγευμα. Το θέμα είναι ότι σήμερα το πρωί έμεινα κατάπληκτη όταν χτύπησε το κουδούνι, στοιχήθηκαν οι τάξεις κανονικά, μα εγώ δεν μπορούσα να βρω στην τάξη μου ούτε ένα παιδί γνωστό μου! Τελικά, αφού κάποιος μου εξήγησε τα καθέκαστα, πήρα το δρόμο για το σπίτι εκνευρισμένη, με σκοπό να ξανάρθω μετά το μεσημέρι, στις 2:00, που αρχίζουν τα απογευματινά τμήματα. Απ' ό,τι είδα, εγώ ήμουν η μόνη μαθήτρια που εμφανίστηκε στο σχολείο τη συνηθισμένη ώρα, σαν να μην είχε αλλάξει τίποτα...

Τρίτη, 24 Νοεμβρίου 1970

Κατά τη διάρκεια του πρώτου διαλείμματος, περπατούσα και κουβέντιαζα στο προαύλιο μαζί με την Πέννυ, τη διπλανή μου στο θρανίο, όταν μία παρέα τεσσάρων παιδιών έσπευσε προς το μέρος μας, κράζοντας:

"Α, το χαζό η Υβόννη έχει φίλη την Πέννυ!"

Αμέσως μ' έριξαν κάτω, φωνάζοντας: "Εμείς τώρα θα πάρουμε την Πέννυ!"

Ύστερα το τσούρμο απομακρύνθηκε γελώντας ειρωνικά, ενώ η Πέννυ αφέθηκε να την παρασύρουν.

Το μοναδικό παιδί που έρχεται και μου μιλάει λίγο πιο συχνά είναι ο Δημήτρης, ένα νευρωτικό ζιζάνιο που με πλησιάζει κυρίως για να του χαρίζω στυλό, γόμες, μολύβια ή παιγνιδάκια. Μόλις παίρνει από μένα αυτό που θέλει, εξαφανίζεται. Σήμερα μόνο, αφού του χάρισα μια γόμμα, μου είπε μάλλον ειλικρινά: "Υβόννη, όποιος σε πειράξει να έλθεις να μου το πεις!" Εννοείται πως δεν το 'χω σκοπό.

Δευτέρα, 14 Δεκεμβρίου 1970

Σήμερα άργησα λίγο στο σχολείο. Όταν έφθασα, το κουδούνι είχε ήδη χτυπήσει και οι μαθητές βρίσκονταν στις τάξεις τους. Μόλις κάθησα στο θρανίο μου, κατάλαβα πως κάτι δεν πήγαινε καθόλου καλά: Δεν γινόταν μάθημα· όλα τα παιδιά έκλαιγαν και φώναζαν, σα να μοιρολογούσαν. Όπως έμαθα αμέσως, δυο συμμαθήτριές μας, την Πέννυ και την Ελένη, τις χτύπησε αμάξι καθώς έρχονταν στο σχολείο σήμερα το πρωί. Τώρα βρίσκονταν στο νοσοκομείο και ήταν ετοιμοθάνατες. Ξαφνικά, έμεινα έκπληκτη με τον εαυτό μου: Απλά μου ήταν αδύνατο να νιώσω οποιαδήποτε θλίψη -σα να μην καταλάβαινα τι γινόταν. Λίγο αργότερα πληροφορηθήκαμε ότι η Ελένη ήταν εκτός κινδύνου, όμως η Πέννυ όχι· αυτή θα πέθαινε από στιγμή σε στιγμή!

"Η Πέννυ έχει τώρα μόνο έξι λεπτά ζωής!" ούρλιαζαν τα κορίτσια δίπλα μου, ενώ τα δικά μου δάκρυα δεν έλεγαν να

εμφανιστούν.
“Πόσα λεπτά;” απορούσα μόνο.
“Έξι! Έξι λεπτά απομένουν στην Πέννυ!” μου απάντησε η Πωλίνα, που καθόταν πίσω μου, ενώ μια θύελλα από κλάματα και αναφιλητά ξέσπασε τριγύρω. Εγώ, τίποτα. Ο επικείμενος θάνατος μιας συμμαθήτριάς μου δεν μου προκαλούσε καμία λύπη, παρά μόνο απάθεια. Χρειάστηκε να πιέσω πολύ τον εαυτό μου για να χύσω δύο δάκρυα, έτσι, για τα μάτια του κόσμου. Εντέλει, η Πέννυ γλύτωσε “στο τελευταίο λεπτό”. Όλοι νιώσαμε μεγάλη ανακούφιση όταν την είδαμε να τη φέρνουν με ταξί από το νοσοκομείο. *Πιθανότατα, δεν είχε κινδυνέψει καθόλου. Απλώς, τους συμμαθητές μου τους είχε πιάσει υστερία...*

Κυριακή, 27 Δεκεμβρίου 1970

Πρόσφατα ανακάλυψα το αναγνωστικό της 6ης Δημοτικού του πατέρα μου. Προτιμώ να διαβάζω και να μαθαίνω απέξω τα ποιήματα που έχει μέσα. Ιδιαίτερα με έχει εντυπωσιάσει ένα ποίημα σχετικά με τους άθλους του Ηρακλή. Είναι γραμμένο στην καθαρεύουσα, έχει μεγάλους στίχους και πιάνει δυόμισι σελίδες. Το διάβασα μόλις δύο φορές, το έμαθα αυτολεξί και το λέω νεράκι όπου σταθώ κι όπου βρεθώ. Όσοι τυχαίνει να με ακούσουν, απορούν και με θαυμάζουν. Αρκετοί άνθρωποι, όμως, κυρίως γειτόνισσές μας, ενοχλούνται και στραβομουτσουνιάζουν. Η θεία Ερμιόνη για παράδειγμα, δεν εντυπωσιάσηκε καθόλου όταν με άκουσε να απαγγέλλω αυτό το ποίημα σήμερα το πρωί. “Δεν πας να πλύνεις κανένα πιάτο καλύτερα;” με μάλωσε.

Τρίτη, 9 Φεβρουαρίου 1971

Ξανά πίσω στα θρανία, μετά από εγχείρηση αμυγδαλών: Νωρίς το πρωί διέσχιζα ανυποψίαστη το προαύλιο όταν άκουσα την αγριοφωνάρα του χοντροΓιάννη Αδάμη να φωνάζει σ' ένα λιγνό φίλο του: “Πάμε να δείρουμε τη

Φεζάρρη, που είναι όλο άρρωστη!” Πλησίασαν χοροπηδώντας κι άρχισαν να με χτυπούν και οι δύο, έτσι, χωρίς λόγο. Εγώ αντιστάθηκα σθεναρά, εξουδετέρωσα μάλιστα τον λιγνό, αλλά δεν ήμουν αρκετά δυνατή για να νικήσω και τον χοντρό. Έτσι, αναγκάστηκα να υποχωρήσω κλαίγοντας, νιώθοντας ακόμη μια φορά ηττημένη, ταπεινωμένη και προβληματισμένη: *Γιατί μου φέρονται έτσι; Εγώ δεν τους πειράζω ποτέ...*

Δευτέρα, 15 Φεβρουαρίου 1971

Εκτός σχολείου, τα πράγματα είναι κάπως καλύτερα για μένα: Σχεδόν κάθε μέρα παίζω στο δρόμο με το φίλο μου το Γρηγόρη και με άλλα γειτονόπουλα, παιγνίδια όπως κουτσό, κρυφτό, κυνηγητό, στρατιωτάκια, αγάλματα, τα μήλα.

Συχνά, όμως, ο Γρηγόρης αποδεικνύεται κατεργάρης: Δεν χάνει την ευκαιρία να κάνει συνεχώς ζαβολιές και μετά λέει σε όλα τα παιδιά ότι εγώ είμαι χαζή. Όσο για τη θεία Ερμιόνη, τη μητέρα του, δεν χάνει ποτέ ευκαιρία να διατυμπανίζει σε όλους:

“Η Υβόννη είναι ανόητη. Περνά απ' έξω και δεν μας λέει "χαίρεται", ούτε ρωτάει ποτέ "τι κάνεις;" Δεν νιώθει!”

Πρέπει να ομολογήσω ότι δεν έχει άδικο. Ωστόσο, ποιό παιδάκι επτά χρονών υπολογίζει χαιρετούρες και γλειψίματα στους μεγάλους, την ώρα που παίζει στο δρόμο;

Σήμερα το απόγευμα, μάλωσα άσχημα με το Γρηγόρη επειδή επέμενε πως ένα παιγνίδι μου είναι δικό του. Η μητέρα μου και η μητέρα του πήραν χαμπάρι τις φωνές και βγήκαν έξω ανήσυχες. Οι δυο γυναίκες αντάλλαξαν κουβέντες, ώσπου άκουσα τη μητέρα μου να λέει όλο παράπονο: “Όλοι μου λένε πως η Υβόννη είναι χαζή! Μακάρι σαν τη Υβόννη να ήταν όλα τα παιδιά στο σχολείο!” Αυτά τα λόγια θα αντηχούν στ' αυτιά μου για δεκαετίες...

Παρασκευή, 5 Μαρτίου 1971

Σήμερα το πρωί πήγαμε ολοήμερη σχολική εκδρομή στο Πόρτο Ράφτη: Αφού έφαγα αρκετή ώρα προσπαθώντας μάταια να κολλήσω σε κάποια παρέα παιδιών, κατέληξα μόνη σε μια πετρώδη παραλία. Για λίγη ώρα αφέθηκα να παρατηρώ τα αφρισμένα κύμματα, βιώνοντας μια ασυνήθιστη γαλήνη. Ξαφνικά, όλοι οι άλλοι ήταν τόσο μακρυά μου· το μόνο που υπήρχε πλέον ήμουν εγώ, τα φουσκωτά άγρια κύματα κι ένα άδειο πακέτο από τσιγάρα που σκαμπανέβαζε πάνω στην ταραγμένη επιφάνεια της θάλασσας. Είχα απορροφηθεί για τα καλά, όταν κάποιοι πλησίασαν χαχανίζοντας ενοχλητικά, με σκοπό να σπάσουν τη γαλήνη μου. Ένας τους με έσπρωξε και παραπάτησα άγαρμπα, ενώ οι υπόλοιποι κορόϊδευαν καθώς απομακρύνονταν.

Το απόγευμα, όταν ήλθε η ώρα της επιστροφής και όλα τα παιδιά στοιχήθηκαν σε τριάδες, είχα ξαφνικά την έντονη ***προαίσθηση*** ότι η διπλανή μου θα έπεφτε στο στενό χαντάκι που βρισκόταν μερικά μέτρα μπροστά μας. Αρχίσαμε να προχωράμε προς το πούλμαν και όταν φτάσαμε στο χαντάκι, το κορίτσι πράγματι έπεσε μέσα μέχρι τους μηρούς της! Έβαλε αμέσως τα κλάματα, ενώ εγώ απορούσα πώς είχε καταφέρει να γκρεμιστεί μέσα σε μια τρύπα τόσο στενή όσο ακριβώς το μήκος της πατούσας της...

Τρίτη, 30 Μαρτίου 1971

Δυστυχώς, είμαι ένα πολύ αρρωστιάρικο παιδί: Πότε βήχω, πότε έχω γρίπη, πότε κολλάω παιδικές αρρώστιες (όλες τις έχω περάσει εκτός από τον κοκκίτη), συνέχεια όμως είμαι συναχωμένη! Ωστόσο, για κάποιο περίεργο λόγο, η μητέρα μου δεν μου δίνει ποτέ χαρτομάντηλα να έχω μαζί μου στο σχολείο, παρά μόνο ένα μικρό πάνινο μαντήλι. Μετά τη δεύτερη ώρα, αρχίζω να σκουπίζω τη μύτη με τα μανίκια της γαλάζιας ποδιάς μου.

Τα απαίσια συνάχια (μύτη και μάτια τρέχουν ασταμάτητα) πρωτοεμφανίστηκαν όταν ήμουν τεσσάρων περίπου και διαρκούν από τον Οκτώβριο μέχρι τον Απρίλιο σερί, κάθε χρόνο! Κανένα φάρμακο δεν μπορεί να με ανακουφίσει. Παράλληλα, έχω γεμίσει και μπιμπίκια! Το πρόσωπό μου έχει φουντώσει για τα καλά. Σήμερα ειδικά, οι συμμαθητές μου μαζεύτηκαν γύρω μου και απορούσαν: “Τι είναι τούτα;” ... “Σπυράκια, μάλλον από μόλυνση!” υπέθεσαν ορισμένοι. “Από κουνούπια!” έλεγαν άλλοι.

Φαίνεται πως οι γονείς μου είδαν και απόειδαν με τα μπιμπίκα μου, τους μίλησα κι εγώ για τα επεισόδια στο σχολείο, ώσπου τελικά αποφάσισαν το απόγευμα να με πάνε σε γιατρό. Εκείνος διέγνωσε “ακμή της νεότητος” και μου έγραψε μια αλοιφή, η οποία σύντομα θα αποδειχθεί ότι δεν κάνει σπουδαία πράγματα. *Δηλαδή, ένα σύμπτωμα που φυσιολογικά εμφανίζεται κατά την εφηβεία, εγώ το απέκτησα πριν καν κλείσω τα επτά μου χρόνια...*

Τρίτη, 25 Απριλίου 1971

Προκειμένου να περιοριστεί το κακό με τα κρυολογήματά μου, οι γονείς μου αποφάσισαν να υποστώ μια ακόμη εγχείρηση, την τρίτη μέσα σε οκτώ μήνες: πρώτα έβγαλα τις αμυγδαλές, μετά το σκωληκοειδίτη, τώρα τα κρεατάκια. Μόλις φθάσαμε πρωί στο νοσοκομείο, με έκπληξή μου διαπίστωσα πως δεν είναι παρά μια φθηνή κλινική. Αργότερα, πληροφορήθηκα ότι η εγχείρηση θα γινόταν χωρίς αναισθησία! Με έπιασε φόβος και τρόμος! Προσπάθησα να αποκοιμηθώ μήπως και καταφέρω να μην είμαι ξύπνια κατά τη διάρκεια της επέμβασης, αλλά μάταια.

Όταν ήλθε η ώρα, μαζευτήκαμε καμιά εικοσαριά παιδάκια έξω από το χειρουργείο. Ένα-ένα με τη σειρά τους, άρχισαν να περνούν μέσα. Δεν άκουσα κανένα να φωνάξει ή έστω να παραπονεθεί, μέσα ή έξω από το χειρουργείο. Ήμουν η μόνη που κόντευα να τρελαθώ από το φόβο μου.

Όταν ήλθε η σειρά μου (έμεινα τελευταία), οι γιατροί με ανέβασαν σε μια μεταλλική άσπρη καρέκλα, όπου μου έδεσαν χέρια και πόδια! Προσπάθησα να φανώ γενναία μα δεν τα κατάφερα. Σχεδόν αμέσως έμπηξα φωνές και κλάματα, ώσπου κατάφερα να λυθώ! Με ξανάδεσαν κι άρχισαν να μου σκαλίζουν τη μύτη με κάτι νυστέρια. Δεν κράτησε πάνω από πέντε λεπτά, ούτε πόνεσα πολύ, ωστόσο συνέχισα να ουρλιάζω ώσπου είδα το αίμα που έτρεχε ποτάμι από τα ρουθούνια μου, λερώνοντας ολόκληρη την άσπρη ποδιά που φορούσα. Έπαθα σοκ, ωστόσο ανακουφίστηκα που όλα είχαν τελειώσει. Αλήθεια, πώς ήταν δυνατόν, να ήμουν το μοναδικό παιδί που φοβόταν;

Κατακλείδα: Ενώ ήμουν άριστη μαθήτρια σε όλα τα μαθήματα, φέτος δεν κατάφερα να προβιβαστώ με άριστα εξαιτίας των πολλών απουσιών (πάνω από 60), όπως μας εξήγησε η δασκάλα. *Ούτε και θα ξαναδώ ποτέ στο ενδεικτικό μου το πολυπόθητο άριστα δέκα...*

Σάββατο, 26 Ιουνίου 1971

Επιστρέφοντας απο το χωριό της στη Μάνη πριν από λίγες μέρες, η κυρία Λεμονιά, η νέα μας γειτόνισσα, μας έφερε δώρο ένα μπουκάλι γεμάτο με υγρό χειροποίητο βούτυρο από τον τόπο της. Σήμερα, όμως, που το μπουκάλι έχει αδειάσει μέχρι τη μέση, βρήκαμε μέσα ένα βελονάκι πλεξίματος! Η μητέρα μου το είπε στην κυρία Λεμονιά κι εκείνη ζήτησε συγγνώμη και δικαιολογήθηκε πως έγινε κατά λάθος.

Δεν πολυσυμπαθώ την κυρία Λεμονιά, παρόλο που έχει γίνει πολύ καλή φίλη των γονέων μου. Πάντως, φροντίζει να έρχεται στο σπίτι μας για παρέα σχεδόν καθημερινά. Ακόμη κι όταν λείπει η μαμά, εκείνη κάθεται και κρατάει συντροφιά στον μπαμπά με τις ώρες.

Κυριακή, 11 Ιουλίου 1971

Και φέτος, περνώ το καλοκαίρι μου στο Ληξούρι της Κεφαλλονιάς, τόπο καταγωγής του πατέρα μου. Παραδόξως, όλα τα προβλήματά μου μοιάζουν να εξαφανίζονται ως εκ θαύματος όταν βρίσκομαι εδώ. Κανείς δεν με κοροϊδεύει εδώ ούτε με θεωρεί χαζή. Σα να μπαίνω σ' έναν άλλο κόσμο. Κάθε μέρα πηγαίνουμε για μπάνιο σε κοντινές παραλίες μαζί με τη θεία Δόμνα και τις κόρες της, Τζένη και Νίκη. Όλη την υπόλοιπη μέρα παίζουμε ζωηρά στον χωμάτινο δρόμο. Ταιριάζω πολύ με τη Τζένη, που είναι δύο χρόνια μεγαλύτερή μου. Με τη Νίκη, που είναι ένα χρόνο μικρότερή μου, δεν ταιριάζουμε τόσο. Μερικές φορές μου θυμώνει με το παραμικρό και μου κρατάει μούτρα. Σήμερα το απόγευμα κυνηγούσαμε πεταλούδες και πάνω στο παιγνίδι κατέστρεψα τα φτερά μιανής κατά λάθος. "Ήταν βασίλισσα και ο Θεός θα σε κολάσει!" μου πέταξε σκυθρωπά η Νίκη δυο φορές, μήπως και δεν το είχα εμπεδώσει με την πρώτη. Δεν ξέρω γιατί, αλλά αυτή τη φράση δεν μου χτύπησε καθόλου καλά...

Τρίτη Δημοτικού

Δευτέρα, 8 Νοεμβρίου 1971

Η μοναδική μου φίλη φέτος, στην τρίτη Δημοτικού, είναι η Τόνια, ένα εξαιρετικά παχύσαρκο κορίτσι, που έχει μείνει στην ίδια τάξη τρεις φορές. Δεν τα παίρνει τα γράμματα, όμως κατά τ' άλλα είναι ήσυχη και καλή. Στα διαλείμματα παίζουμε συνήθως πεντόβολα. Δυστυχώς, όμως, τυχαίνει να κάθομαι στο ίδιο θρανίο με την Έλλη, ένα κοντόχοντρο πονηρό πλάσμα, που δεν κάνει τίποτε άλλο από το να με κοροϊδεύει και να με τρομοκρατεί. “Αν δεν μου δώσεις το στυλό σου, θα πω στην κυρία ότι είπες παλιόλογα!”, με απείλησε σήμερα. Επειδή άργησα λίγο να της απαντήσω, πήρε αμέσως άγριο ύφος και σήκωσε το χέρι επιδεικτικά. Έτσι, έσπευσα αμέσως να της κάνω το χατίρι, πριν προλάβει να μιλήσει στην κυρία. Άλλωστε, κατά κανόνα η δασκάλα πιστεύει τα ψέματα της Έλλης -πράγμα που σημαίνει πως εγώ τις τρώω με το χάρακα στο χέρι κάθε λίγο και λιγάκι...

Τετάρτη, 17 Νοεμβρίου 1971

Σήμερα πήγαμε ημερήσια σχολική εκδρομή στο κοντινό βουνό. Έπαιζα ήσυχα μόνη μου, επειδή η Τόνια δεν ήλθε σήμερα στο σχολείο, όταν ξαφνικά με περικύκλωσε μια ομάδα παιδιών. Με φωνές και χάχανα κατέστρεψαν το σπιτάκι που μόλις είχα φτιάξει από πέτρες και μετά απομακρύνθηκαν γελώντας. Καθώς περιπλανιόμουν άσκοπα, βρήκα ένα παιδικό πορτοφολάκι στο έδαφος. Ήμουν αρκετά αφελής ώστε να το δείξω σ' ένα αγόρι, που μου το πήρε με δόλο λέγοντας πως το είχε χάσει εκείνος.

Μετά από λίγη ώρα, βλέπω να καταφθάνει κλαίγο-

ντας η Ευσταθία, ένα μεγαλόσωμο κορίτσι από την τάξη μου, συνοδευόμενη από έναν αλαλάζοντα συρφετό παιδιών. Όλο θυμό και απειλές, άρχισαν να με κατηγορούν πως της είχα κλέψει εγώ εκείνο το πορτοφόλι! Με βούτηξαν όλοι μαζί και με έσυραν στους δασκάλους σα να ήμουν εγκληματίας. Σε όλο το δρόμο εγώ έκλαιγα και φώναζα ότι το πορτοφόλι το είχα βρει και το είχα δώσει σ' εκείνο το αγόρι, γιατί είχε πει πως ήταν δικό του. Πριν το καταλάβω, βρέθηκα μπροστά στη δασκάλα, η οποία με μάλωσε αμέσως: “Πού λέρωσες έτσι τα χέρια σου;”, ενώ οι αγριοφωνάρες του συρφετού αντηχούσαν ακατάληπτες στ' αυτιά μου. Τέλος πάντων, ελλείψει στοιχείων το “δικαστήριο” με αθώωσε, παρόλο που η Ευσταθία και οι φίλοι της εξακολουθούσαν να υποστηρίζουν ότι ήμουν κλέφτρα.

Παρασκευή, 19 Νοεμβρίου 1971

Προς μεγάλη μου έκπληξη, μόλις μπήκαμε στην τάξη η Ευσταθία ήλθε και μου ζήτησε συγγνώμη επειδή, όπως ανακάλυψε εκ των υστέρων, το πορτοφόλι της το είχε ξεχάσει μέσα στην τσάντα της. “Καλά, δεν πειράζει!” την διαβεβαίωσα. Πάντως, δεν πιστεύω ότι η Ευσταθία είχε από μόνη της την ιδέα να με κατηγορήσει. Απλά, κάποιοι με συκοφάντησαν για να μου δημιουργήσουν πρόβλημα.

Στο μεταξύ, το ίδιο πρωί η μητέρα μου τσακώθηκε με την κυρία Λεμονιά επειδή εδώ και πολύ καιρό έχει παρατηρήσει ότι κολλάει στον πατέρα μου, πράγμα που επιβεβαιώθηκε χθες το βράδι από ένα ανώνυμο τηλεφώνημα. Εγώ, πάντως, έχω την εντύπωση ότι η κυρία Λεμονιά μας ζηλεύει αφόρητα επειδή ο πατέρας μου είναι πλοίαρχος ενώ ο δικός της άνδρας είναι ψαράς. *Από την επόμενη κιόλας μέρα, και για πολλά χρόνια στο εξής, θα βρίσκουμε συχνά έξω από την πόρτα μας πεταμένα τσόφλια αυγών, βαμμένα μωβ...*

Δευτέρα, 22 Νοεμβρίου 1971

Λίγο πριν χτυπήσει το κουδούνι για το πρώτο διάλειμμα, η δασκάλα μας ανακοίνωσε το εξής απίθανο: Κάπου στη βόρεια Ελλάδα εντοπίστηκαν ορισμένα κρούσματα χολέρας και γι' αυτό θεωρήθηκε σκόπιμο να εμβολιαστούν ενάντια στην αρρώστια αυτή όλα τα παιδιά σε όλα τα σχολεία της Ελλάδας! Μόλις το άκουσα, αυθόρμητα μου γεννήθηκαν ένα σωρό ερωτηματικά: *Για λίγα κρούσματα, πρέπει όλα τα ελληνόπουλα να υποστούν τέτοια ταλαιπωρία; Άλλωστε, η χολέρα θεραπεύεται πια, απ' όσο έχω ακούσει...*

Ωστόσο, το βασικό μου πρόβλημα ήταν άλλο: Από μικρή τρέμω τις ενέσεις και τις βελόνες· όποτε με πηγαίνει η μητέρα μου για εμβόλιο ή εξέταση αίματος, κλαίω και χτυπιέμαι και πρέπει να με κρατάνε τέσσερις νοσοκόμες για να γίνει η δουλειά. Τώρα, όμως, που ήμασταν όλα τα παιδιά στοιχισμένα σε τριάδες στο προαύλιο και αφού ακούγαμε το όνομά μας περνάγαμε ένα-ένα μέσα στο γραφείο των δασκάλων για το εμβόλιο, εγώ θα έπρεπε να διατηρήσω πάση θυσία την ψυχραιμία μου την κρίσιμη ώρα. Αλίμονό μου αν τόλμαγα να φωνάξω ή να κλάψω μπροστά σε όλους: Από την επόμενη στιγμή, όλα τα παιδιά του σχολείου θα με κορόιδευαν ασταμάτητα.

Τρομερή εντύπωση μου έκανε, πάντως, το γεγονός ότι κανένα παιδί δεν φαινόταν φοβισμένο. Όσο περίμενα τη σειρά μου αναστατωμένη, παρατηρούσα όλα τα πρόσωπα ξανά και ξανά, μήπως διακρίνω λίγο φόβο σε κάποια μάτια. Τίποτα. Όλα τα παιδιά μιλούσαν και γελούσαν ξέγνοιαστα, σα να μην έτρεχε τίποτα. Σε μια στιγμή μόνο, όταν η κοντούλα η Φανή μπήκε στο γραφείο και της έκαναν την ένεση, ένας συμμαθητής μας φώναξε: “Κοιτάξτε! Η Φανή τρέμει!”. Μερικά παιδιά γέλασαν. Έτρεμε από το φόβο του το κορίτσι αλλά δεν τολμούσε να βγάλει άχνα.

Όταν ήλθε η σειρά μου, το είχα πάρει απόφαση πως δεν γινόταν αλλιώς: Έσφιξα τα δόντια, δεν διαμαρτυρήθηκα καθόλου, δεν πήρε κανείς χαμπάρι ότι φοβόμουν. Εντέλει, η βελόνα ήταν πολύ λεπτή και δεν πόνεσα. Απόρησα, πάντως, που υπήρχαν εκατοντάδες ενέσεις μιας χρήσεως, μία για το κάθε παιδί -πολυτέλεια αδιανόητη για την εποχή.

Τρίτη, 30 Νοεμβρίου 1971

Σήμερα το απόγευμα μου συνέβη ένα παράξενο ατύχημα: Καθόμουν στο δωμάτιό μου και διάβαζα, όταν ξαφνικά άκουσα μια φωνή να με φωνάζει απέξω. Νομίζοντας πως είναι ο Γρηγόρης, παράτησα τα βιβλία, άνοιξα την πόρτα της κουζίνας κι έτρεξα αμέσως στην αυλή. Έξω έκανε κρύο και φυσούσε πολύ δυνατά. Καθώς περνούσα μπροστά από το κλειστό παράθυρο του δωματίου μου, έσπασε ξαφνικά το τζάμι και τα κομμάτια πετάχτηκαν προς το μέρος μου. Μία κοφτερή λάμα μπήκε στο πλάι του δεξιού γονάτου μου και άνοιξε μια βαθιά πληγή, ενώ κάποια μικρότερα κομμάτια γρατζούνισαν τη γάμπα μου. Είδαμε και πάθαμε να σταματήσουμε το αίμα. Απ' ότι φαίνεται, θα μου μείνει σημάδι. Πάλι καλά, πάντως, που δεν χτύπησα χειρότερα...

Σάββατο, 4 Δεκεμβρίου 1971

Νωρίς το πρωί, στο δρόμο για το σχολείο συνάντησα την Ασημίνα, που κατάγεται από τη Σουηδία. Είναι παχουλή και ξανθιά, πηγαίνει στην τετάρτη τάξη και είναι μεγάλο τούβλο: προβιβάζεται συνεχώς με 5 ή 6. Συζητούσαμε σχετικώς ήρεμα, όταν ξαφνικά μου πέταξε: "Η Ουρανία μου είπε ότι δεν θέλει να ξαναπαίξει με σένα και την αδελφή σου, γιατί είσαστε χαζός και τα δυο σας!" Έμεινα άναυδη επειδή την προηγούμενη μέρα η Ουρανία είχε έλθει στο σπίτι μου για να παίξουμε. Είχε μείνει αρκετές ώρες και είχαμε περάσει πολύ όμορφα. Πού ήταν λοιπόν το πρόβλημα; Γιατί είπε πως είμαστε "χαζός";

Είχαμε, όμως, και συνέχεια: Περνώντας έξω από την εκκλησία του Αγίου Τρύφωνα, η οποία βρίσκεται απέναντι από το σχολείο, η Ασημίνα με αγριοκοίταξε και δήλωσε βλοσυρά:
"Εσύ δεν είσαι Χριστιανός!"
"Γιατί;" ανησύχησα εγώ.
"Γιατί δεν κάνεις το σταυρό σου!" είπε και σταυροκοπήθηκε επιδεικτικά (εκείνη ήταν "Χριστιανός"). Πειθήνια, έκανα κι εγώ το ίδιο, για να δείξω καλή διαγωγή.

Τρίτη, 18 Ιανουαρίου 1972

Δεν ξέρω τι μου συμβαίνει: Εδώ και λίγο καιρό, κάθε φορά που βρέχει με πιάνει φόβος και τρόμος! Για την ακρίβεια, θεωρώ αρκετά πιθανό η παραμικρή βροχούλα να καταλήξει σε κατακλυσμό. Μάλλον έχω επηρεαστεί από τα θρησκευτικά. Αν η βροχή επιμένει περισσότερο από μία ώρα, είμαι ικανή να μπήξω τα κλάματα ακόμη και στη μέση του δρόμου.

Σήμερα ψιχάλιζε από το πρωί. Επιστρέφοντας, όμως, το μεσημέρι από το σχολείο, η ψιχάλα είχε γίνει πια κανονική νεροποντή. Προσπάθησα πολύ να κρατηθώ μα δεν τα κατάφερα. Στο τέλος έβαλα τα κλάματα στη μέση του δρόμου. Τα άλλα παιδιά απόρησαν και αναγκάστηκα να τους εξηγήσω:
"Δεν θέλω να βρέχει! Κι αν γίνει κατακλυσμός;"
"Μη φοβάσαι. Μετά τη βροχή βγαίνει πάντα το ουράνιο τόξο. Αυτό είναι η υπόσχεση του Θεού ότι δεν θα ξαναγίνει ποτέ κατακλυσμός", μου εξήγησε ήρεμα μια συμμαθήτριά μου. Από εκείνη τη στιγμή, η φοβία μου άρχισε να υποχωρεί, ώσπου εξαφανίστηκε εντελώς μετά από μια-δυο μέρες.

Σάββατο, 22 Ιανουαρίου 1972

Υπάρχει, όμως, κι άλλο πρόβλημα: Εδώ και ένα μήνα περίπου, έχω την αλλόκοτη εντύπωση ότι οι γονείς μου δεν

με αγαπούν και σκοπεύουν να με σκοτώσουν! “Μου είπαν ότι πρέπει να τη σφάξω στο κατώφλι!” άκουσα στις προάλλες τη μητέρα μου να ομολογεί σε μια γειτόνισσα και με έπιασε άγριο καρδιοχτύπι. Αργότερα έμαθα ότι εννοούσε μια κότα που είχαμε κάποτε στην αυλή, η οποία είχε κακαρίσει σαν κόκκορας -κακός οιωνός. Εγώ, όμως, είχα καταλάβει άλλο πράγμα. “Θα πεθάνεις!” μου είπε προχθές ο μπαμπάς επειδή δεν έτρωγα το φαγητό μου. Μου κόπηκε για τα καλά η όρεξη. Τουλάχιστον, αυτή η έμμονη ιδέα θα χαθεί σύντομα από μόνη της.

Σάββατο, 18 Μαρτίου 1972

Σήμερα το βράδι ήλθαν στο σπίτι μας για επίσκεψη η θεία Δήμητρα με τη μητέρα της. Το περίεργο είναι ότι ήλθαν μόνες τους, χωρίς το σύζυγό της το θείο Δημήτρη, που είναι και ξάδελφος της μαμάς μου. Μέχρι να φέρει κάτι η μητέρα μου να τις κεράσει, οι κυρίες άρπαξαν τη μεγάλη διακοσμητική κούκλα που έχουμε στον καναπέ και την κομμάτιασαν: Της έβγαλαν το κεφάλι, τα πόδια και τα χέρια και τελικά την πέταξαν έξω στα σκουπίδια, με τη δικαιολογία ότι ήταν παλιά! Όση ώρα γινόταν αυτό, οι δυο γυναίκες χαριεντίζονταν και φώναζαν συνεχώς, σαν σε παροξυσμό. Εγώ τις παρατηρούσα παραξενεμένη, σαν καθηλωμένη, και δεν έκανα τίποτα για να τις εμποδίσω...

Παρασκευή, 21 Απριλίου 1972

Πάει ένας μήνας ακριβώς από την ημέρα που γεννήθηκε η δεύτερη αδελφή μου, η Ελπίδα. Όπως λένε όλοι, είναι ένα πανέμορφο μωρό, όπως όλα τα σπαστικά άλλωστε. Λόγω αδιαφορίας του προσωπικού στο μαιευτήριο, η μητέρα μου είχε μείνει ολομόναχη σ' ένα δωμάτιο για αρκετές ώρες. Στο μεταξύ έσπασε ο λώρος και κρεμόταν απέξω παραπάνω από μία ώρα, χωρίς να το πάρει κανείς χαμπάρι. Ως αποτέλεσμα, το παιδί έμεινε χωρίς οξυγόνο και

τελικά γεννήθηκε με τετραπληγία: Όλο της το σώμα είναι παράλυτο, ενώ πάσχει και από νοητική καθυστέρηση. Επειδή νόμιζαν ότι θα πέθαινε γρήγορα, την βάφτισαν βιαστικά στο μαιευτήριο με νονά κάποια κυρία Λίνα, η οποία έκτοτε δεν ξανάδωσε σημεία ζωής.

Την ημέρα που ο μπαμπάς πρωτοπήγε στο μαιευτήριο, επέστρεψε πολύ θυμωμένος κι έλεγε ότι το βρέφος είχε ένα περίεργο βαθούλωμα στο κεφάλι του, πράγμα που σημαίνει ότι ήταν μάλλον χτυπημένο! Ήθελε μάλιστα να κάνει μήνυση στο νοσοκομείο, ωστόσο όλοι τον απέτρεψαν επειδή "δεν πρόκειται να βγάλεις άκρη με τους γιατρούς, δεν υπάρχουν αποδείξεις, κι επιπλέον όλοι αυτοί αλληλοϋποστηρίζονται"...

Κυριακή, 16 Ιουλίου 1972

Η ξαδέρφη μου η Αννίτα έχει έλθει να μείνει μαζί μας για λίγες μέρες. Συνήθως κάνουμε καλή παρέα, μου αρέσει η συντροφιά της, έχει φαγωθεί όμως ότι κινδυνεύω να με σκοτώσει η αστυνομία! Αυτό επειδή το προηγούμενο καλοκαίρι στο Ληξούρι είχα σκάψει λίγο με το φτυαράκι μου στο χωμάτινο δρόμο μπροστά από το σπίτι της. Από την τρύπα που έκανα τότε, λέει, βγήκε πολύ νερό και πλημμύρισε όλος ο τόπος, γι' αυτό και ολόκληρη η τοπική αστυνομία με ψάχνουν για να με σκοτώσουν! "Αν σε βρουν, θα σε κάνουν κόκκαλα!" μου λέει αυστηρά. Εγώ φοβάμαι λίγο, γιατί βάζω και μια πιθανότητα ότι ίσως λέει την αλήθεια. Ακόμη, υποστηρίζει σοβαρά πως "Ό,τι θέλω εγώ, ο Θεός μου το φανερώνει αμέσως! Αλλά μονάχα εγώ το βλέπω!". Αυτό δεν το πιστεύω, όμως η Αννίτα δεν σηκώνει αντιρρήσεις.

Τετάρτη Δημοτικού

Δευτέρα, 11 Σεπτεμβρίου 1972

Σήμερα το απόγευμα, η αδελφή μου μάλωσε μ' ένα μεγαλύτερό της κορίτσι, ενώ παίζαμε στις κούνιες. "Θα το πω στην αδελφή μου!" κλαψούρισε κι έδειξε εμένα. Ξαφνικά, είδα την άλλη να στέκεται πλάι μου στην κούνια, προτείνοντας μπροστά μου απειλητικά την παλάμη της, σαν να ήταν έτοιμη να με χτυπήσει. "Και ποια νομίζεις ότι είναι η αδελφή σου; Μία να της δώσω τη διάλυσα!" φώναξε στην Αλίκη. Αρχικά δεν αντέδρασα, μονάχα ανοιγόκλεισα τα μάτια μου ξαφνιασμένη. Ύστερα θεώρησα καλό να αντεπιτεθώ, για να μη με θεωρήσουν χαζή -ως συνήθως. Ακολούθησε καυγάς τρικούβερτος, η άλλη κουβάλησε τ' αδέλφια της κι εγώ τη μητέρα μου. Στο τέλος, δεν πολυκατάλαβα πώς έγινε, αλλά τα φτιάξαμε γρήγορα.

Τρίτη, 17 Οκτωβρίου 1972

Λοιπόν, η ανωτέρω τσαμπουκαλού έχει γίνει η καλύτερη φίλη μου φέτος, στην τετάρτη τάξη, καθώς τυχαίνει να είμαστε συμμαθήτριες! Την λένε Λουκία και είναι ήδη πασίγνωστη στο σχολείο ως ψεύτρα και κλέφτρα. Διατυμπανίζοντας διαρκώς πως η οικογένειά της είναι πάμφτωχη, έχει ήδη ξεγελάσει πολλά παιδιά για να της χαρίζουν πράγματα: Σχολικά είδη, ρούχα, παπούτσια, παιγνίδια, ακόμη και κοσμήματα! Απ' ότι ακούω, όσα πράγματα δεν της χαρίζουν οικειοθελώς, τα κλέβει με δεξιοτεχνία. Όλοι μου τα λένε, εγώ όμως χρειάζομαι μια φίλη και η Λουκία είναι η μόνη πρόθυμη. Άλλωστε, παίζουμε ωραία μαζί.

Τετάρτη, 25 Οκτωβρίου 1972

Κατά τους πρώτους μήνες της ζωής της, η Ελπίδα δεν διαφέρει από ένα φυσιολογικό μωρό, οπότε εμένα τουλάχιστον δεν με προβληματίζει ιδιαίτερα. Έχω, μάλιστα, την αίσθηση, ότι μεγαλώνοντας ίσως να ξεπεράσει το πρόβλημα. Ως πρόσφατα, μάλιστα, η υγεία της Ελπίδας παρουσίαζε σταθερή βελτίωση: Είχε αρχίσει ήδη να σηκώνει το κεφάλι της, κόντευε μάλιστα να καθήσει, σαν ένα φυσιολογικό μωρό. Οι γιατροί που την έβλεπαν ήταν κατενθουσιασμένοι. Ώσπου, τον περασμένο μήνα την έπιασαν κάτι εγκεφαλικοί πυρετοί 41,5 βαθμών, που κράτησαν μέρες και την διέλυσαν οριστικά: Δεν θα ξανασηκώσει το κεφάλι, δεν θα καθήσει ποτέ, στο εξής θα μένει συνεχώς καθηλωμένη στο κρεβάτι.

Η μητέρα μου είναι πολύ στενοχωρημένη από την όλη κατάσταση, ενώ ακούει και διάφορα κακεντρεχή σχόλια από συγγενείς και γνωστούς:

“Φαίνεται πως έχεις αμαρτίες, γι' αυτό ο Θεός σου έδωσε ένα τέτοιο παιδί, για να σε τιμωρήσει!”, είπε στις προάλλες η θεία Δόμνα στη μητέρα μου και μετά πρόσθεσε βιαστικά πως αυτό το είχε ακούσει από μια άλλη θεία.

“Της κόρης σου είναι το μωρό;” ρωτούν συχνά τη μητέρα μου, όποτε εμφανιζόμαστε στις κούνιες μαζί με το βρέφος.

“Αν μου τύχαινε εμένα, θα το σκότωνα!” είπε σήμερα η κυρία Πηνελόπη, η νονά της αδελφής μου, το πρωί που ήλθε για επίσκεψη.

Όσο περνά ο καιρός, η αναπηρία της Ελπίδας αρχίζει να φαίνεται όλο και πιο ξεκάθαρα. Σύντομα θ' αρχίσουμε να την πηγαίνουμε σ' ένα ίδρυμα σπαστικών παιδιών για κινησιοθε-ραπείες, οι οποίες τελικά δεν θα φέρουν κανένα αποτέλεσμα. Εγώ, όμως, αγαπάω πάντα τη μικρή, την παίρνω συνεχώς αγκαλιά, της λέω τραγουδάκια κι ελπίζω πως γρήγορα θα γίνει καλά -ίσως μ' ένα θαύμα...

Τρίτη, 14 Νοεμβρίου 1972

Μόλις μπήκα στην τάξη, είδα μια μεγάλη ανθοδέσμη αφημένη πάνω σ' ένα θρανίο. Ζητησα να μάθω γιατί βρισκόταν αυτό εκεί και με πληροφόρησαν ότι ένα παιδί από το άλλο σχολείο είχε σκοτωθεί από αυτοκίνητο.

"Ποιός είναι;" ζήτησα να μάθω.

"Ο Χρήστος Βαλάσης!" μου απάντησε η Μαρία Δήμου, που κάθεται μπροστά μου.

Έμεινα εμβρόντητη. Είχα να τον δω από τη δευτέρα τάξη επειδή εκείνος πήγαινε στο απογευματινό σχολείο, ωστόσο δεν έπαυε να είναι ο πρώτος μου έρωτας, από την πρώτη τάξη.

Ο δάσκαλος μάζεψε όλα τα παιδιά της τάξης σε τριάδες και μας οδήγησε έξω από το σπίτι του Φώτη, όπου η μαυροφορεμένη μητέρα του έκλαιγε με λυγμούς, λίγο πριν ξεκινήσει η κηδεία. Ακολουθήσαμε τη νεκροφόρα μέχρι το νεκροταφείο, παρακολουθήσαμε όλη τη διαδικασία. Ένιωθα μια περίεργη βαθιά θλίψη, σαν κάτι να βουλιάζει μέσα μου. Όταν πήραμε το δρόμο του γυρισμού, σκεφτόμουν πως ήταν λάθος που παρευρέθηκε η τάξη στην κηδεία. Δεν ήταν καλό ούτε για τα παιδιά, ούτε για τους γονείς του νεκρού...

Τετάρτη, 6 Δεκεμβρίου 1972

Μεγαλώνω πια και κρίνω πως δεν είναι σωστό να αποφεύγω τους άλλους και να μένω διαρκώς κλεισμένη στο καβούκι μου. Έτσι, πιέζω τον εαυτό μου να μπαίνω στις παρέες των συμμαθητριών μου, έστω κι αν η συμπεριφορά τους γενικά με μπερδεύει: Όταν τους αποφεύγω, με λένε χαζή· όταν τους πλησιάζω, με κοροϊδεύουν. Προσπαθώ να δείχνω φιλική και ευχάριστη, συχνά αγνοώ ορισμένα πειράγματα ή χαμογελώ με κατανόηση. Άλλοτε πάλι, δεν διστάζω να τους κάνω μερικές αγγαρείες ή χατήρια, μήπως κι έτσι γίνω πιο δημοφιλής. Πάντως, δεν βλέπω να πολυ-πετυχαίνει αυτή η στρατηγική.

Επιπλέον, πρέπει να παραδεχθώ ότι εξακολουθώ να είμαι πολύ δειλή και δεν τολμώ να αντιταχθώ σε κανέναν -ίσως επειδή εγώ βρίσκομαι πάντα μόνη, ενάντια σε σπείρες νταήδων. “Είναι χαζό αυτό, δεν καταλαβαίνει τι του λες!” λέει και ξαναλέει η Νόρα, η μπουνταλού σταρ της τάξης. Επιπλέον, φέτος τυχαίνει να κάθομαι στο ίδιο θρανίο με την Άννα Χαρίση, ένα μεγαλόσωμο κορίτσι που έχει την απαίσια συνήθεια να με τρομοκρατεί διαρκώς, εκμεταλλευόμενη τον μεγαλύτερο όγκο της και τον αριθμό των φιλενάδων της. Κάνει συνεχώς την έξυπνη, μου παίρνει πράγματα, με φοβερίζει και με κοροϊδεύει σε κάθε ευκαιρία, μόνο και μόνο για να δείξει πόσο έξυπνη είναι.

Χθες συμφώνησα να της δώσω ένα λαστιχένιο σχοινάκι κι εκείνη μου έδωσε ένα στυλό γι' αντάλλαγμα. Σήμερα, στο πρώτο κιόλας διάλειμμα, η Άννα εμφανίστηκε ξαφνικά μπροστά μου μαζί με μια ορδή από χοντρέλες φιλενάδες της. Στα χέρια της κρατούσε το λαστιχένιο σχοινάκι, που τώρα πια είχε γίνει ένα βρώμικο κουρέλι γεμάτο κόμπους. Πραγματικά, απόρησα: *Πώς τα κατάφερε τόσο γρήγορα;* “Θέλω να μου δώσεις πίσω το στυλό μου, Υβόννη! Εγώ σου επιστρέφω το σχοινάκι σου!” έκραξε και το τέντωσε μπροστά μου επιδεικτικά. “Αυτό είναι το σχοινάκι σου, Υβόννη!”, ξανάπε με στόμφο. Έκανα να διαμαρτυρηθώ, μα γρήγορα το βούλωσα, όταν αντίκρισα τα οργισμένα βλέμματα της ορδής. Έτσι, επέστρεψα το στυλό και πήρα πίσω το άχρηστο πια σχοινάκι. “Βλέπετε τι χαζή που είναι; Κάνει πάντα ότι της λές!” άκουσα την Άννα να καγχάζει, καθώς απομακρυνόταν καμαρωτή μαζί με τα τσιράκια της. Έμεινα πίσω μόνη και ταπεινωμένη, όπως πάντα...

Παρασκευή, 12 Ιανουαρίου 1973

Εδώ και μερικούς μήνες έχω γίνει φανατική με τη συλλογή από κάρτες που απεικονίζουν ήρωες του Ντίσνεϋ,

τις οποίες βρίσκω μέσα στις σοκολάτες Melo. Έχω κατορθώσει να συμπληρώσω σχεδόν ολόκληρη τη συλλογή. Έχω, όμως, ένα βασικό πρόβλημα: Η αδελφή μου η Αλίκη θέλει να της δίνω πάντα τα μισά απ' οτιδήποτε έχω. Το ίδιο απαιτεί και για τις εν λόγω κάρτες. Σήμερα το βράδι, μετά από έντονη γκρίνια εκ μέρους της, προσφέρθηκα να της χαρίσω τις διπλές μου, που δεν είναι και λίγες, όμως αυτό δεν της φάνηκε αρκετό. Μου ζήτησε ακριβώς τις μισές από τη βασική συλλογή και να διαλέξει εκείνη ποιές ακριβώς θα έπαιρνε! Εγώ αρνήθηκα, τσακωθήκαμε, η Αλίκη έβαλε τα κλάματα -ως συνήθως- και η μαμά έτρεξε: "Δώσε τα μισά χαρτάκια του παιδιού, μωρή μεγάλη!" Εγώ διαφώνησα, η Αλίκη άρχισε να τσιρίζει σαν σειρήνα και τότε η μαμά θεώρησε καλό να μου σχίσει όσα περισσότερα χαρτάκια μπορούσε, αγνοώντας τις φωνές και τα παρακάλια μου. Στο τέλος, κάτι έσπασε μέσα μου κι έσχισα εγώ η ίδια όσες κάρτες είχαν απομείνει.

Τρίτη, 20 Φεβρουαρίου 1973

Σήμερα το απόγευμα, κατά τις 4:00, έτυχε να συναντηθούμε στο δρόμο με την Άννα. Πήγαινε να αγοράσει ψωμί, μου είπε, κι εγώ προσφέρθηκα να τη συνοδέψω μέχρ το φούρνο. Φυσικά, ήταν κλειστός εκείνη την ώρα. Θα άνοιγε κανονικά στις 5.30 το απόγευμα. "Και θα γυρίσω σπίτι με άδεια χέρια; Αποκλείεται!" γρύλισε η Άννα όλο τσαντίλα. Χωρίς να διστάσει καθόλου, πήγε και χτύπησε αρκετές φορές το κουδούνι του φούρναρη (το σπίτι του είναι πίσω από το μαγαζί), μέχρι που ξεσήκωσε όλη την οικογένεια από το κρεβάτι μεσημεριάτικα. Κι όμως, την αντιμετώπισαν όλο χαμόγελα και γλύκες και άνοιξαν το φούρνο πριν από την κανονική ώρα, για να αγοράσει η κόμισσα μισό κιλό ψωμί...

Τρίτη, 13 Μαρτίου 1973

Η Λουκία με πειθαναγκάζει σχεδόν καθημερινά να της χαρίζω διάφορα αντικείμενα (κασετίνα, παπούτσια, καπέλο, μπογιές κλπ), εκμεταλλευόμενη στο έπακρο τη μανία μου για τα χαρτάκια Melo. Μου τάζει διαρκώς ότι θα μου προμηθεύσει σπάνιες φιγούρες που δεν έχω, ή νούμερα πάνω από το 150, που μυστηριωδώς διαθέτει μονάχα εκείνη και κανένας άλλος: "Τώρα έχω χάσει τα χαρτάκια, κάπου μέσα στο σπίτι. Όταν όμως τα βρώ, θα σου τα δώσω. Αύριο, το πολύ μεθαύριο!" είναι η μόνιμη ατάκα της. Εγώ κατά βάθος ξέρω ότι λέει ψέματα, έχω όμως ανάγκη να την πιστεύω. Άλλωστε, δεν την παρεξηγώ: Είναι, πράγματι, πολύ φτωχή. Σήμερα το απόγευμα, που πήγαμε μαζί για ψωμί, μου έδειξε το πορτοφόλι της μητέρας της με δύο δραχμές μέσα. "Βλέπεις;" μου έκανε θλιμμένα. "Αυτά είναι τα τελευταία χρήματα που είχαμε στο σπίτι!"

Πέμπτη, 15 Μαρτίου 1973

Οι απαιτήσεις της Λουκίας αυξάνονται μέρα με τη μέρα· δεν προφταίνω πια να της χαρίζω όσα ζητάει. Τα σχολικά είδη δεν την ικανοποιούν πλέον, τώρα θέλει και τα ρούχα μου: Μπλούζες, καπέλα, παπούτσια, κεντήματα κλπ.

Σήμερα η μητέρα μου έχασε εντελώς την υπομονή της, μόλις κατάλαβε ότι τα καινούργια μου όμορφα παπούτσια έχουν κάνει φτερά. Αλλά δεν είναι μόνον αυτό:
"Έχει χαθεί και το χρυσό μενταγιόν μου μέσα από το σερβάν, όπου το είχα κλειδωμένο! Αυτή το πήρε!" μου φώναξε η μαμά έξω φρενών.
"Η Λουκία δεν παίρνει τίποτα αν δεν της το δώσω εγώ!" έσπευσα να υπερασπίσω τη φιλενάδα μου. Ωστόσο, η μητέρα μου ήταν ανένδοτη:
"Δεν θα την ξανακάνεις παρέα! Αν την ξαναδώ στο σπίτι θα την πετάξω έξω με τις κλωτσιές κι εσύ θα φας το ξύλο της χρονιάς σου!"

Έτσι, από σήμερα πρέπει να το πάρω απόφαση πως είναι καιρός να απομακρυνθώ από τη Λουκία. Κι εκείνη, όμως, σύντομα αρχίζει να αραιώνει μόλις καταλαβαίνει ότι δεν πρόκειται να πάρει τίποτε άλλο από μένα.

Τετάρτη, 3 Μαΐου 1973

Ακόμη μια φορά, η μαμά απαίτησε να φάω δυο φέτες με βούτυρο και ζάχαρη, αμέσως μετά το μεσημεριανό μου. Αυτό επειδή, κατά τη γνώμη της, ποτέ δεν τρώω αρκετά. Μετά από μπόλικους καυγάδες σχετικά μ' αυτό το θέμα, επιτέλους κατάλαβα ποιό είναι το σωστό να κάνω: Δεν τσακώνομαι πια μαζί της, αντίθετα δέχομαι τις δυο παχυντικές φέτες πρόθυμα· ύστερα πάω έξω στην αυλή και τις πετάω στο διπλανό οικόπεδο. Η μαμά δεν υποψιάζεται τίποτα και είμαστε όλοι ευχαριστημένοι.

Το θέμα του φαγητού ήταν πάντα ένα μόνιμο άγχος για μένα: Από τα πρώτα μου χρόνια συνήθιζα να αφήνω όλο μου το φαγητό στο πιάτο, λέγοντας "Δεν θέλω άλλο" -από την πρώτη κιόλας κουταλιά. Σαν αποτέλεσμα, τις έτρωγα με τη σέσουλα. Μια μέρα, όταν ήμουν τεσσάρων ετών, αποκοιμήθηκα από το πολύ ξύλο. Η μαμά ανησύχησε και ορκίστηκε να μη με ξαναδείρει ποτέ για το φαγητό.

Ποτέ δεν ήμουν πρόθυμη να διακόπτω τα παιγνίδια μου για να φάω, πράγμα που ενοχλεί πολύ τη μάνα μου, η οποία, από τότε που τη θυμάμαι είναι πάντα χωμένη μέσα στην κουζίνα, μαγειρεύοντας ασταμάτητα και μπουκώνοντάς μας διαρκώς, μην τυχόν και μείνουμε νηστικά.

Όπως οι περισσότερες από τις συνομήλικές της γυναίκες, έτσι και η μητέρα μου ζει με το μόνιμο φόβο μήπως ξανάρθει η γερμανική κατοχή από στιγμή σε στιγμή. Όποτε, λοιπόν, αρνούμαι να φάω κάποιο απαίσιο φαγητό (πχ κοφτό μακαρονάκι με ψιλοκομμένη σουπιά) η μαμά συνοφρυώνεται και με μαλώνει: "Φάε όλο σου το φαΐ! Τι θα κάνεις αν ξανάρθουν οι Γερμανοί; Οι αδύνατοι άνθρωποι

δεν επιβιώνουν σε μια κατοχή!”. Όπως όλες οι νοικοκυρές της γειτονιάς, έτσι κι αυτή πιστεύει πως για να είναι κάποιος υγιής κι ευτυχισμένος πρέπει να τρώει διαρκώς πολύ κρέας, πολύ λίπος, πολύ λάδι, πολύ βούτυρο, πολύ ψωμί, πολλά ζυμαρικά, πολύ γάλα, όλα πολύ και συνεχώς.

Δευτέρα, 28 Μαΐου 1973

Σήμερα το απόγευμα παίζαμε ήσυχα με το Γρηγόρη στην αυλή του. Κάποια στιγμή, έτυχε να περάσει απέξω η Ασημίνα, μαζί με μια άλλη Σουηδέζα φίλη της. Με προτροπή του Γρηγόρη, αρχίσαμε να τις πειράζουμε. Ξαφνικά, πετάχτηκε έξω η θεία Ερμιόνη, παραπονέθηκε για τη φασαρία και μάζεψε το γιο της μέσα στο σπίτι, κλείνοντάς μου την πόρτα στα μούτρα! Πράγμα που σημαίνει ότι έμεινα ολομόναχη έξω στην αυλή, αντιμέτωπη με τις δύο Σουηδέζες φακλάνες, που ήταν μεγαλύτερες από μένα και αρκετά μεγαλόσωμες. “Είσαι ένα χαζό και μισό! Γιατί γελούσες;” βρυχήθηκε άγρια η Ασημίνα με τα χέρια στη μέση. Εγώ πήγα να ρίξω το φταίξιμο στο Γρηγόρη (αυτός είχε αρχίσει, έτσι κι αλλιώς) αλλά η Ασημίνα ούτε καν άκουγε τι έλεγα. Με χτύπησε και μ' έσπρωξε να πέσω στις σκάλες, φωνάζοντας: “Φύγε και μήν ξανάρθεις εδώ, χαζό!”. Ύστερα οι δυο μπουνταλούδες απομακρύνθηκαν γελώντας. Έτρεξα αμέσως στο σπίτι μου, έπεσα στο κρεβάτι κι έκλαιγα ως το βράδι.

Τετάρτη, 12 Σεπτεμβρίου 1973

Το καλοκαίρι του 1973 αποτελεί μια από τις πιο ευχάριστες περιόδους της ζωής μου: Πέρασα τρεις υπέροχους μήνες παίζοντας με παλιούς φίλους: το Γρηγόρη, την Ουρανία, τον Τάσο και άλλους. Κάθε απόγευμα μαζεύονταν γύρω στα 15 παιδιά στη γειτονιά μου, ιδίως έξω από το σπίτι μου, και παίζαμε ασταμάτητα ποδόσφαιρο, βόλλεϋ, κουτσό, κρυφτό, κηνυγητό, ρακέτες, στρατιωτάκια, τα μήλα κλπ.

Μέναμε έξω στο δρόμο μέχρι τα μεσάνυχτα. Τριγύρω αντηχούσαν συνεχώς χαρούμενες παιδικές φωνές, τραγούδια από ραδιόφωνα, χτυπήματα από μπάλες ή ρακέτες.

Μου αρέσει που η γειτονιά μας έχει τόση ζωή, ωστόσο θεωρώ κάπως περίεργο το γεγονός ότι στους άλλους δρόμους της περιοχής σπάνια βλέπεις έστω ένα παιδί έξω. *Λες και αλλού δεν υπάρχουν παιδιά...*

Πέμπτη Δημοτικού

Τετάρτη, 14 Νοεμβρίου 1973

Πηγαίνω στην πέμπτη τάξη τώρα πια, μεγαλώνω, ψηλώνω και τα προβλήματά μου μεγαλώνουν κι αυτά. Και το χειρότερο: Εδώ και δυο μήνες μου έχει έλθει περίοδος! Είμαι μόλις 10 χρονών, αισθάνομαι ακόμα παιδί, το σώμα μου είναι τελείως παιδομορφικό και ασχημάτιστο, έχω όμως περίοδο! Εξακολουθώ να παίζω στους δρόμους και να πηγαίνω στην παιδική χαρά, όμως οι νουθεσίες των μεγάλων μου χαλάνε όλη τη διασκέδαση: “Δεν κάνει να πηγαίνεις στις κούνιες τώρα, είσαι πια γυναίκα!” ... “Μην τρέχεις έτσι, είσαι πια δεσποινίδα!” ... “Μα εσύ είσαι πολύ ψηλή, πρέπει να έχεις πατήσει τα δεκαοκτώ, και παίζεις ακόμα με τα μικρά;” άκουσα σήμερα το απόγευμα από αγνώστους, ενώ διασκέδαζα στις κούνιες.

Τρίτη, 20 Νοεμβρίου 1973

Σήμερα πήγαμε εκδρομή στο βουνό. Κάποια στιγμή βαρέθηκα να τριγυρίζω μόνη μου, οπότε συγκέντρωσα όλο το θάρρος μου και ζήτησα από μια μεγάλη παρέα συμμαθητών να με δεχτούν να παίξω “τα μήλα” μαζί τους. Δεν μου αρνήθηκαν άμεσα, ωστόσο σύντομα έγινε αντιληπτό ότι περίσσευε ένας παίχτης. Κάποιος έπρεπε να αποχωρήσει αλλά ποιός; “Η Υβόννη!” φώναξαν όλοι μαζί με μια φωνή, δείχνοντάς με επιθετικά με το δάχτυλο. Μόνο η Ρούλα πρόβαλε μια δειλή αντίρρηση: “Όχι η Υβόννη, γιατί;...” μα το βούλωσε γρήγορα καθώς είδε πως δεν την έπαιρνε να επιμείνει. Για καλή μου τύχη, εκείνη την ώρα κατέφθασε ένας άλλος μαθητής που ήθελε κι αυτός να παίξει. Έτσι, δεν χρειάστηκε να αποχωρήσω, αν και η ομάδα που αναγκά-

στηκε να με δεχθεί δεν ήταν ιδιαίτερα ευχαριστημένη γι' αυτό. Ίσως να μην έχουν άδικο: Δεν τα καταφέρνω τόσο καλά, είμαι κάπως δισκίνητη, οπότε οι αντίπαλοι με αφήνουν τελευταία να κάνω τους δέκα τελευταίους γύρους· σπάνια καταφέρνω να τους ολοκληρώσω.

Παρασκευή, 18 Ιανουαρίου 1974

Ο φετινός δάσκαλός μας, ο κύριος Κακογιάννης, είναι ένα κοντόχοντρο αντιπαθητικό ανθρωπάκι και σίγουρα με μισεί. Δεν χάνει την ευκαιρία να με ειρωνεύεται και να με χτυπά με το χάρακα για ψύλλου πήδημα. Σήμερα, στην ώρα της Ιστορίας, άρχισα να παίζω ασυναίσθητα μ' ένα γυαλιστερό χαρτί, κάνοντας έναν χαρακτηριστικό θόρυβο που ακουγόταν σε όλη την αίθουσα. Ξαφνικά, τα μάτια του δασκάλου βγήκαν από τις κόγχες τους όλο θυμό: "Ποιά το κάνει αυτό, να της το βάλω στο στόμα;" Όλα τα παιδιά έσκασαν στα γέλια. Εγώ ντράπηκα και σταμάτησα αμέσως· δεν γλύτωσα όμως το ξύλο με το χάρακα.

Σάββατο, 23 Φεβρουαρίου 1974

Μου τη δίνει η γυμναστική. Είναι το πιο άχαρο και βαρετό μάθημα. Αυτή τη φορά ο δάσκαλος μας έβαλε να κάνουμε μια τελείως χαζή άσκηση: Καθήσαμε κάτω στο τσιμέντο, στερεώσαμε τα χέρια στο έδαφος και τεντώσαμε όλο το σώμα ανάσκελα, ενώ το κεφάλι έπρεπε να πέφτει ελεύθερα προς τα πίσω. "Πίσω είπα το κεφάλι, πίσω!", ούρλιαξε τότε ο Κακογιάννης μα εγώ δεν είχα αντιληφθεί ακόμη πως εννοούσε εμένα, που δεν είχα ρίξει το κεφάλι πίσω. "Κοίταξέ την πως στέκεται, σαν οχιά!" γρύλισε κι έσπευσε προς το μέρος μου εξοργισμένος. Πριν προλάβω να αντιδράσω, μου έπιασε το κεφάλι με τα δυο του χέρια και μου το έσπρωξε απότομα προς τα κάτω, με όλη του τη δύναμη. Ακούστηκε ένα τρομερό "κρακ" στο λαιμό μου και πόνεσα απίστευτα. Έβαλα τα κλάματα και φοβήθηκα μήπως

είχα πάθει κάτι, μα δεν τόλμησα να κουνηθώ από τη θέση μου. Λεπτομέρεια: Εκείνη την ώρα έτυχε να παρευρίσκεται στο προαύλιο η μητέρα μου, η οποία είχε έλθει να ρωτήσει για μένα και περίμενε να τελειώσει το μάθημα της γυμναστικής. Ούτε εκείνη αντέδρασε με οποιονδήποτε τρόπο.

Τρίτη, 12 Μαρτίου 1974

Πρόσφατα μας ενημέρωσαν πως έχει διοργανωθεί ένας πανευρωπαϊκός διαγωνισμός ζωγραφικής για παιδιά των τελευταίων τάξεων του δημοτικού. Αποφάσισα λοιπόν κι εγώ να πάρω μέρος και, αφού ξόδεψα τρία απογεύματα για να ζωγραφίσω σε χαρτόνι τον πίνακά μου, σήμερα είναι η μέρα που πρέπει να τον παραδώσω. Αισθάνομαι ικανοποιημένη: Έχω ζωγραφίσει ένα αγόρι κι ένα κορίτσι που παίζουν μπάλα στην εξοχή. Ο απέραντος ουρανός έχει μείνει αχρωμάτιστος μα γενικά το έργο μου δεν είναι άσχημο για παιδί έντεκα χρονών.

Φθάνοντας όμως στο σχολείο, ο ενθουσιασμός μου άρχισε να μειώνεται μόλις διαπίστωσα το εξής περίεργο: Παιδιά που δεν ήξερα καν ότι ζωγραφίζουν, είχαν φέρει μαζί τους συνθέσεις καταπληκτικές, με εξαιρετική λεπτομέρεια στο σχέδιο και πανέμορφους συνδυασμούς χρωμάτων.

Όταν μπήκαμε στην τάξη, ο δάσκαλος μας φώναξε έναν-έναν για να δει τα έργα και τα δώσει την έγκρισή του για συμμετοχή στο διαγωνισμό. Μόλις του έδειξα το δικό μου, φώναξε με στόμφο: “Μισοχρωματισμένο! Πάρ' το πίσω!” Έτρεξα αμέσως στο θρανίο μου και ξόδεψα την υπόλοιπη ώρα χρωματίζοντας με φρενίτιδα τον άσπρο ουρανό. Η γαλάζια ξυλομπογιά δεν έστρωνε καθόλου καλά στο λείο χαρτόνι.

Μόλις χτύπησε το κουδούνι για το διάλειμμα, η Μαρίνα Ρουγγέρη (το παιδί θαύμα της τάξης, πρώτη μαθήτρια, ζωγραφίζει και πολύ ωραία), μάζεψε όλους τους πίνακες εκτός από τον δικό μου και ξεκίνησε για το γραφείο

των δασκάλων. Αν έφτανε εκεί πριν την προλάβω, θα ήταν πολύ αργά για μένα: Ο δάσκαλος είχε πει πως όλοι οι πίνακες έπρεπε να παραδοθούν μέσα στην τάξη. Δεν θα δεχόταν άλλους μέσα στο γραφείο του. Με μια ύστατη, μανιασμένη προσπάθεια αποτελείωσα το έργο μου και ξεχύθηκα στη σκάλα για να προλάβω τη Μαρίνα. Χρειάστηκε να καβαλήσω το χείμαρρο των παιδιών, να παλέψω και με ορισμένους για να τη φθάσω έγκαιρα. Τελικά, τα κατάφερα.

Παράξενο, πάντως: Ήμουν η μόνη σε ολόκληρο το σχολείο που χρειάστηκε να καταβάλει τόσο αγώνα για να συμμετάσχει στο διαγωνισμό. Όλοι οι υπόλοιποι πίνακες έγιναν δεκτοί χωρίς πρόβλημα -παρόλο που, όπως είδα, αρκετοί από αυτούς δεν πληρούσαν τις προδιαγραφές: Στο διαγωνισμό επιτρεπόταν μονάχα η χρήση χρωματιστών μολυβιών πάνω σε χαρτόνι, ωστόσο πολλοί είχαν χρησιμοποιήσει νερομπογιές, τέμπερες, λαδομπογιές ή ποιός ξέρει τι άλλο. Κι όμως, κανένα από αυτά τα έργα δεν απορρίφθηκε ως ακατάλληλο. Αντίθετα, στο τέλος ένα από αυτά βραβεύτηκε κιόλας: ήταν μια ελαιο-γραφία που έδειχνε ένα κορίτσι πλάι σ' ένα ποτάμι. Ωραίο, αλλά όχι τίποτα το καταπληκτικό.

Σάββατο, 23 Μαρτίου 1974

Ορισμένες συμμαθήτριές μου, όπως η Νόρα, η Άννα και άλλες, έχουν κιόλας αρχίσει να σχηματίζονται σαν γυναίκες. Διαθέτουν ήδη της ανάλογες καμπύλες κι έχουν μάλιστα αρχίσει να φλερτάρουν και με αγόρια, πράγμα που τις ανεβάζει ακόμη πιο ψηλά στην εκτίμηση των συμμαθητών και στην ιεραρχία της τάξης. Εγώ, από την άλλη, όσο μεγαλώνω τόσο ψηλώνω και αδυνατίζω: Έχω φθάσει τα 1,62 μέτρα σε ύψος και το βάρος μου δεν ξεπερνά τα 40 κιλά· επιπλέον, όλοι συμφωνούν πως είμαι και πολύ άχαρη. Ως αποτέλεσμα, έχω γίνει στόχος γενικής κατακραυ-

γής: “Πώς είσαι έτσι; Σαν τηλεγραφόξυλο!” ... “Μοιάζεις με στέκα του μπιλιάρδου” ... “Σαν σκελετός είσαι!”... “Περπατάς πολύ γρήγορα και όλο πηδάς πάνω-κάτω” ... “Μιλάς πολύ γρήγορα και μπερδεμένα!” ... “Η ψηλή! Η ψηλή! Τρεχάτε να δείτε την ψηλή!” ... “Πας δημοτικό εσύ, κορίτσι μου;” με ρώτησε μια γυναίκα καθώς περνούσα κάτω από το μπαλκόνι της σήμερα το μεσημέρι, μετά το σχόλασμα. “Οχι, νηπιαγωγείο!” της απάντησα.

Πέμπτη, 4 Απριλίου 1974

Εκτός σχολείου, τα πράγματα είναι κάπως πιο χαλαρά: Διατηρώ τις παλιές φιλίες με τα γειτονόπουλα αλλά η καλύτερη φίλη μου τώρα είναι η Ελευθερία, μια καινούργια γειτόνισσα, με την οποία ταιριάζουμε πολύ και παίζουμε με τις ώρες κάθε απόγευμα. Διασκεδάζουμε πολύ όταν παίζουμε “τα μήλα” ή κουτσό με τα υπόλοιπα παιδιά ή ρακέτες οι δυο μας.

Όμως, σήμερα το απόγευμα, μη βρίσκοντας άλλη παρέα, δέχθηκα να παίξω ζάρια στην αυλή μου μαζί με δυο γείτονες και συμμαθητές μου: τον Θοδωρή (μεγάλος εξυπνάκιας) και τον Αγησίλαο (μουλωχτός). Ως έπαθλο υπήρχαν καμιά εικοσαριά παλιά παιδικά περιοδικά που έφεραν τα αγόρια και μερικά δικά μου. Θυμάμαι πόση έκπληξη ένιωσα όταν, μετά από αρκετή ώρα παιγνιδιού, η τύχη έδειξε να μου χαμογελά: Έφερνα σχεδόν πάντα τις μεγαλύτερες ζαριές κι έτσι, σιγά-σιγά, κέρδισα όλα τα περιοδικά, προς μεγάλη απογοήτευση των συμπαικτών μου.

Τρίτη, 9 Απριλίου 1974

Σήμερα, εντελώς απροσδόκητα, ξανάρθαν στην αυλή μου ο Θοδωρής και ο Αγησίλαος και με ύφος σοβαρό μου πρότειναν να ξαναπαίξουμε τα ίδια περιοδικά στα ζάρια. Απόρησα με τη διάθεσή τους αλλά δέχθηκα, ενθυμούμενη την προηγούμενη ρέντα μου. Λοιπόν, ένα πράγμα παράξενο:

Από την αρχή κιόλας, μου ήταν αδύνατο να σταυρώσω καλή ζαριά, σε αντίθεση με τους άλλους δυο που έφερναν αποκλειστικά εξάρες! Η ώρα περνούσε κι έχανα συνέχεια. Ήλπιζα σ' ένα θετικό για μένα γύρισμα της τύχης αλλά μάταια: Πριν καν το καταλάβω, είχα χάσει όλα τα περιοδικά! Δεν ήξερα πώς να εξηγήσω αυτό το ***μυστήριο***: Τους είχα μεν νικήσει την πρώτη φορά, μα σίγουρα όχι αποκλειστικά με εξάρες. Μήπως, αυτή τη φορά, τα ζάρια ήταν "πειραγμένα"; Μήπως τα επηρέαζαν με κάποιο μαγνήτη, ας πούμε; Πώς όμως; Δεν μπορώ να πω ότι είδα καμιά ύποπτη κίνηση...

Τετάρτη, 24 Απριλίου 1974

Εδώ και λίγο καιρό, ένας νέος εφιάλτης έχει εμφανιστεί στη ζωή μου: Είναι ένα κακάσχημο αγόρι, μάλλον στην ηλικία μου, με αφύσικα κόκκινο πρόσωπο, και για κακή μου τύχη έχει έλθει να κατοικήσει στην οδό Μετεώρων, καθόλου μακριά από το σπίτι μου. Σήμερα το απόγευμα, καθώς πήγαινα για ψωμί, αυτός και η μουλάρα η αδελφή του ετυχε να με δουν μέσα από την αυλή τους, αρκετά μακριά από μένα, και αμέσως άρχισαν να ουρλιάζουν υστερικά και να με δείχνουν με το δάχτυλο: "Ααααααα! Κοίτα πως περπατάει αυτή! Εεεεε, μωρή γκαμήλα! Αααααα!" Η μουλάρα άρχισε να περπατά με τεράστια γελοιογραφικά βήματα που τάχα μιμούνταν τα δικά μου, ενώ ο άλλος γελούσε χλευαστικά. Εγώ απομακρύνθηκα στα γρήγορα...

Τρίτη, 28 Μαΐου 1974

Δυστυχώς, ο ανωτέρω ανώμαλος δεν άργησε να μάθει το όνομά μου. Έτσι, όποτε τύχει να τον συναντήσω έξω αυτόν και τους φίλους του, αρχίζουν αμέσως να φωνάζουν το όνομά μου με σαρκαστικά ουρλιαχτά, στη μέση του

δρόμου, όπως σήμερα, για παράδειγμα:
“Υβόννη ψηλόγκαααα! Μωρή στέκααααα! Σε σένα μιλάω μωρή χαμένηηηηη!”.

Σήμερα το απόγευμα περπατούσα στο δρόμο μαζί με τη φίλη μου την Ουρανία, όταν ξαφνικά άκουσα πίσω μου την απαίσια κορακίστικη φωνή του να φωνάζει το όνομά μου πολλές φορές, κοροϊδευτικά. Έκανα ότι δεν κατάλαβα αλλά η Ουρανία σταμάτησε επί τόπου, στράφηκε προς τα πίσω και του είπε αυστηρά:
“Τι συμβαίνει, Βελισσάριε; Τι φωνάζεις!”
“Όνομα φωνάζω!” απάντησε αυτός, στον ίδιο περιπαιχτικό τόνο.
“Αυτό το όνομα να μη το φωνάζεις!” τον διέταξε και μετά γυρίσαμε και φύγαμε ήσυχα. Μου έκανε εντύπωση που ο Βελισσάριος το βούλωσε και που η φιλενάδα μου γνώριζε το όνομά του.
“Μα ποτέ δεν μιλάς, σε κοροϊδεύουν και δεν μιλάς, γι' αυτό σου συμβαίνουν αυτά!”, με συμβούλεψε η Ουρανία. Αυτή, βέβαια, δεν έχει αντιμετωπίσει ποτέ της παρόμοια προβλήματα...

Κυριακή, 9 Ιουνίου 1974

Η Ελπίδα μεγαλώνει, είναι ήδη δύο ετών μα δεν μπορεί να καθήσει ούτε να στηρίξει το κεφάλι της. Μοιάζει με βρέφος τεσσάρων μηνών. Μόνο χαμογελάει γλυκά όποτε της μιλάμε. Εξακολουθεί να είναι πανέμορφη.

Σήμερα πήγαμε επίσκεψη στα ξαδέρφια της μητέρας μου στον Κορυδαλλό. Η ξαδέρφη μου η Αρχοντία, ένα χρόνο μεγαλύτερη από μένα, το παίζει πια δεσποινίδα και δεν έχει καμία όρεξη για παιγνίδια. Έτσι, σκέφτηκα να πάρω την Ελπίδα και να ανέβω στο σπίτι της θείας Μαρίας. Εκεί βρήκα το Βασίλη, αδελφό της Αρχοντίας, εννέα ετών και σωστό νευρόσπαστο: Ουρλιάζει και χοροπηδάει ασταμάτητα, ενώ συχνά δίνει την εντύπωση ότι δεν ελέγχει τις

κινήσεις του. Δεν ησυχάζει ούτε στον ύπνο του, σχεδόν κάθε νύχτα πέφτει από το κρεβάτι!

Μόλις, λοιπόν, βολεύτηκα σε μια πολυθρόνα μαζί με το ανάπηρο παιδί, ο Βασίλης άρπαξε ένα μαξιλάρι και το πέταξε πάνω στην Ελπίδα. Το μωρό γέλασε ανόητα, ο ξάδερφος πήρε θάρρος κι επανέλαβε την επίθεση, ξανά και ξανά. Η Ελπίδα συνέχιζε να χαμογελά σα να διασκέδαζε. Εγώ, ως συνήθως, είπα να δείξω κατανόηση και να θεωρήσω την όλη φάση σαν αστείο. Τότε, όμως, ο Βασίλης άρχισε να πετά το μαξιλάρι όλο και πιο δυνατά, με σαδιστική μανία, μέχρι που η Ελπίδα έβαλε τα κλάματα. Ο Βασίλης γελούσε ηλιθιωδώς και συνέχισε να χτυπά το μωρό, ενώ εκείνο έκλαιγε φοβισμένο. Τελικά, βλέποντας ότι το “αστείο” δεν θα τελείωνε γρήγορα, σηκώθηκα, πήρα τη μικρή κι έφυγα, ενώ ο Βασίλης αναρωτιόταν γιατί.

Παρασκευή, 5 Ιουλίου 1974

Έχει φθάσει το καλοκαίρι του '74 πια. Συνεχίζω να πηγαίνω καθημερινά στην παιδική χαρά, όπου κάνω κούνια με τις ώρες. Το απολαμβάνω πραγματικά, νιώθω σα να πετάω μακριά απ' όλα όσα με ενοχλούν. Πάντως, δεν πηγαίνω εκεί μονάχα γι' αυτό. Έχω σταμπάρει ένα πανέμορφο αγόρι της ηλικίας μου, που το λένε Χρήστο. Είναι λεπτός κι ευκίνητος, με καθαρό άσπρο δέρμα και μαύρα σγουρά μαλλιά. Μόλις καταφθάνει με την παρέα του, εγώ τρέχω και πιάνω τη διπλανή κούνια. Δεν χορταίνω να τον θαυμάζω, καθώς ανεβαίνει πολύ ψηλά κι από κει πηδά κάτω, καταπλήσσοντας τους πάντες με την ευλυγισία και την τόλμη του. Ποτέ δεν μου δίνει σημασία, πιθανόν και να γελάει μαζί μου. Δεν με νοιάζει, όμως. Μόνο που τον βλέπω κάθε απόγευμα στις κούνιες, μου αρκεί για να είμαι ευτυχισμένη.

Κυριακή, 14 Ιουλίου 1974

Εδώ και λίγες μέρες βρισκόμαστε για διακοπές στην Κεφαλλονιά και σήμερα το πρωί, έγινα νονά! Βάφτισα τον ξάδερφό μου, μόλις πέντε μηνών μωρό, αδελφό της Νίκης και της Τζένης, στο Ναό του Αγίου Γερασίμου. Τον ονόμασα Βιτσέντζο. Αρχικά, η θεία Δόμνα είχε ζητήσει από τη μητέρα μου να βαφτίσει το παιδί, εκείνη όμως αρνήθηκε επειδή ήθελε να έχει κορίτσι βαφτιστήρι. Έτσι, η ευθύνη έπεσε σε μένα. Πάντως, ήταν ένα μάλλον περίεργο βαφτίσι: Εκτός από την ξαδέρφη Αννίτα, δεν υπήρχαν άλλοι καλεσμένοι, παρόλο που έχουμε πολλούς συγγενείς στο χωριό και στις γύρω περιοχές. Δεν υπήρχε ούτε καν φωτογράφος. Πολύ περίεργο, δεδομένου ότι βαφτιζόταν ο πολυπόθητος “διάδοχος” του Φεζαρρέϊκου...

Έκτη Δημοτικού

Τρίτη, 26 Νοεμβρίου 1974

Έχοντας φθάσει πια στην έκτη δημοτικού, νομίζω ότι είναι καιρός να ξεφορτωθώ την κακή μου φήμη. Έτσι, από την αρχή της χρονιάς προσπαθώ να ελέγχω κάπως καλύτερα τον εαυτό μου, ώστε να μη δίνω αφορμή στους άλλους να με κοροϊδεύουν. Έτσι, αποφεύγω να μιλάω πολύ. Φροντίζω να κρατώ το στόμα μου κλειστό. Ωστόσο, αυτή η τεχνική μάλλον δεν φέρνει σπουδαίο αποτέλεσμα· αντίθετα, όταν βρίσκομαι μέσα σε παρέα, ορισμένες φορές πετάω κρύα αστειάκια και οι άλλοι με ειρωνεύονται. Απλά μου είναι αδύνατο να συγκρατηθώ. Σα να υπάρχει μέσα μου μια σκοτεινή δύναμη, που με εξωθεί να λέω πάντα αυτό που δεν πρέπει...

Κι ένα άλλο περίεργο: Εκείνο που παραξένευε όλους τους δασκάλους μου μέχρι πέρυσι, είναι το ότι δεν είχα συγκεκριμένο γραφικό χαρακτήρα! Κάθε μέρα έγραφα με διαφορετικά γράμματα, εφόσον μου ήταν αδύνατο να διατηρήσω τον γραφικό χαρακτήρα της προηγούμενης μέρας. Γι' αυτό το λόγο, φρόντιζα πάντα να τελειώνω την αντιγραφή μου αυθημερόν. Αν άφηνα τη μισή για το επόμενο πρωί, θα την συνέχιζα με γράμματα τελείως διαφορετικά από τη χθεσινή μισή! Φέτος, όμως, διαπιστώνω ότι ο γραφικός μου χαρακτήρας έχει σταθεροποιηθεί αρκετά...

Τετάρτη, 28 Ιανουαρίου 1975

Επιστρέφοντας από τα αγγλικά σήμερα το βράδι, είχα μια αλλόκοτη ***ψυχική εμπειρία***: Φθάνοντας μπροστά σε μια αναμμένη λάμπα του δρόμου, είδα ένα αμάξι να έρχεται προς το μέρος μου με τα φώτα αναμμένα. Τότε, ακριβώς

κάτω από τη λάμπα είδα να εμφανίζεται η μεγενθυμένη σκιά ενός άνδρα με παλτό και καπέλο, ψηλή γύρω στα 3,5 μέτρα. Αρχικά με παραξένεψε το γεγονός ότι η σκιά δεν σχηματίστηκε πάνω στην άσφαλτο ή σε καμιά μάντρα, αλλά στεκόταν όρθια, στον αέρα! Όταν το αυτοκίνητο με προσπέρασε έκανα να δω ποιός ήταν εκεί, που έκανε τόσο μεγάλη σκιά, όμως δεν είδα κανέναν! Μόλις έφθασα στο σπίτι και διηγήθηκα το γεγονός στη μητέρα μου, εκείνη μου είπε ότι δεν είναι τίποτα, να το ξεχάσω και αμέσως άρχισε να με σταυρώνει, λέγοντας "Ιησούς Χριστός νικά κι όλα τα κακά σκορπά".

Δευτέρα, 10 Φεβρουαρίου 1975

Εδώ και λίγο καιρό έχω αρχίσει να αισθάνομαι καλύτερα με τον εαυτό μου. Έχω αποκτήσει περισσότερη αυτοπεποίθηση, τολμώ μάλιστα να αντιμιλήσω όταν με πειράζουν! Άλλωστε, δεν έχω άλλη επιλογή: Όποτε μένω σιωπηλή, με πολεμούν χειρότερα. Σήμερα το απόγευμα, επιστρέφαμε από μια σχολική εκδρομή παραταγμένοι σε τριάδες όταν ξαφνικά η Μαρία, η διπλανή μου, και η Νόρα, η πισινή μου άρχισαν να με πειράζουν:

"Περπατάς πολύ αργά, πήγαινε πίσω!", μου είπε η Μαρία και μ' έσπρωξε στην πίσω γραμμή.

"Όχι, μείνε στη θέση σου!" φώναξε η Νόρα και μ' έσπρωξε δυνατά μπροστά.

"Όχι, να πας πίσω!" με ξανάσπρωξε η Μαρία.

"Μπροστά, είπα!" ξανακούστηκε η Νόρα.

Για μερικά δευτερόλεπτα αφέθηκα παθητικά να με τραβολογούν πέρα δώθε, ενώ κάποια παιδιά τριγύρω χασκογελούσαν. Τότε, σαν να ξύπνησα από λήθαργο, συγκέντρωσα όλο το θάρρος μου και απαίτησα τη θέση μου στη γραμμή:

"Για αφήστε με ήσυχη!" τους φώναξα. Κάτι πήγε να πει η Μαρία αλλά την πρόλαβα:

“Αν θέλεις να κάνεις αγώνα δρόμου, ιδού ο δρόμος είναι άδειος! Βγες από τη γραμμή και τρέξε όσο θες!” Μούγκα οι ξύπνιες.

Παρασκευή, 21 Φεβρουαρίου 1975

Παραδόξως, εδώ και λίγο καιρό έχει αρχίσει να ανεβαίνει η θέση μέσα στην τάξη. Δεν είμαι πλέον το ασήμαντο κλωτσοσκούφι που ήμουν ως πρόσφατα. Κατ' αρχάς έχω γίνει πολύ καλή μαθήτρια: Ο δάσκαλός μας, ο κύριος Τριανταφύλλου, με συμπαθεί ιδιαίτερα, ενώ ακόμη και οι συμμαθητές μου με παραδέχονται για τις ασυνήθιστες γνώσεις μου. Σήμερα ο δάσκαλος έκανε την εξής ερώτηση μέσα στην τάξη:
“Ξέρει κανείς ποιοί ήταν οι τρεις Αμερικανοί αστροναύτες που πάτησαν πρώτοι στο φεγγάρι;” Μόνο εγώ σήκωσα το χέρι -και απάντησα σωστά.
“Μα, κύριε, όλα τα ξερει;” απόρησαν μερικά παιδιά.

Σάββατο, 19 Απριλίου 1975

Συμβαίνει όλο και πιο συχνά, τόσο που αρχίζει να με προβληματίζει: Η θεία Πηνελόπη, η νονά της αδελφής μου, με βάζει κάθε τόσο να της κάνω θελήματα. Δύσκολα πια περνάει μέρα που να μη με στείλει να της αγοράσω κάτι. Έτσι και με πάρει πουθενά το μάτι της, αμέσως με φωνάζει και μου αναθέτει αγγαρείες. Σήμερα το απόγευμα μου ζήτησε να πάω να της πάρω ένα καρπούζι και μου κόπηκαν τα χέρια μέχρι να το φέρω. Με εκνευρίζει που αναγκάζομαι να διακόπτω τα παιγνίδια μου για να της κάνω τα χατήρια, όμως δεν μπορώ να πω όχι.

Το βράδι ήλθε η νονά μου και έφερε δώρα και λαμπάδες της Ανάστασης για μένα και την αδελφή μου. Ένα πράγμα παράξενο, όμως: Μόλις πριν τις ξετυλίξουν, η επτάχρονη κόρη της νονάς μου φώναξε: “Η μία είναι σπασμένη!”. Πράγματι, μόλις βγάλαμε τις λαμπάδες από τη

θήκη τους, είδαμε ότι η μία, η δική μου, ήταν όντως σπασμένη. Απόρησα που το ήξερε αυτό η μικρή, παρόλο που κι εγώ το φανταζόμουν: Κάθε χρόνο, η λαμπάδα που μου φέρνει η νονά μου είναι σπασμένη στα δύο. Ίσως φταίει η μεγάλη διαδρομή με το αμάξι, από τον Πειραιά μέχρι το σπίτι μας...

Δευτέρα, 12 Μαΐου 1975

Σήμερα το απόγευμα, η θεία Πηνελόπη ήλθε στο σπίτι μας ξεφυσώντας θυμωμένη. Ήταν ολοφάνερο πως είχε κάποιο παράπονο από μας. "Μας κάνετε και καταριόμαστε!", γρύλισε έξω φρενών. "Έχετε γεμίσει τα διπλανά οικόπεδα με χώματα και χαλίκια και ο Ανέστης μου πηγαίνει συνεχώς εκεί και γίνεται μαύρος! Απαιτώ να κάνετε κάτι γι' αυτό!"

"Μα τι μπορούμε να κάνουμε;" ρώτησε παθητικά η μητέρα μου.

"Να κλείσετε τα οικόπεδα! Να βάλετε σύρμα! Αλλιώς δεν ξέρω τι θα γίνει!"

Απόρησα με την απαίτηση της θείας αλλά και την υπόσχεση της μητέρας μου να κλείσει τα ξένα οικόπεδα με σύρμα το συντομότερο δυνατόν. Εδώ και δυο χρόνια έχουμε ξεκινήσει να χτίζουμε δυο ορόφους πάνω από το σπίτι μας. Είναι φυσικό να βάζουμε τα υλικά οικοδομών στα διπλανά άδεια οικόπεδα. Πού αλλού θα μπορούσαμε να τα αφήνουμε; Στο δρόμο; Και ύστερα, ο γιός της θείας, ο δίχρονος Ανέστης, είναι ένα νευρόσπαστο και μισό, που δεν τον κάνει καλά ούτε η μάνα του ούτε ο πατέρας του και συχνά τριγυρίζει έξω ολόγυμνος. Γι' αυτό, τα παιδιά της γειτονιάς του έχουν βγάλει το παρατσούκλι "Αδάμ".

Δευτέρα, 23 Ιουνίου 1975

Προς μεγάλη μου απογοήτευση, ούτε αυτή τη χρονιά έμελλε να προβιβαστώ με άριστα δέκα. Το απολυτήριο του

δημοτικού το πήρα τελικά με εννέα, όπως και πολλά άλλα παιδιά που δεν το άξιζαν καθόλου. "Έρχονται και μου λένε: Βάλε του εννέα στο ενδεικτικό, αλλιώς ο πατέρας του θα το σκοτώσει στο ξύλο", παραδέχθηκε κάποια στιγμή ο κύριος Τριανταφύλλου στη μητέρα μου. Δέκα, όμως, δεν μου έβαλε. Έστω κι αν, σε σύγκριση με άλλους, το άξιζα με το παραπάνω.

Και κάτι ακόμα που με θλίβει: Με το τέλος της σχολικής χρονιάς, η καλή μου φίλη η Ελευθερία έφυγε από την Τερψιθέα -και δεν πρόκειται να την ξαναδώ ποτέ...

Πρώτη Γυμνασίου

Δευτέρα, 3 Νοεμβρίου 1975

Πάνω που είχα αρχίσει να αποκτώ κάποια αυτοπεποίθηση και να εδραιώνω μια θέση στη μικροκοινωνία του Δημοτικού Σχολείου, φέτος βρέθηκα στο Γυμνάσιο Γλυφάδας. Άγνωστος χώρος, άγνωστα πρόσωπα. Όλοι οι παλιοί συμμαθητές έχουν γίνει άφαντοι. Ολομόναχη ανάμεσα σε εκατοντάδες άγνωστα παιδιά, νιώθω σαν ψάρι έξω από το νερό. Τις πρώτες μέρες μάλιστα, στεκόμουν ώρες ατέλειωτες μόνη και αμήχανη πλάι στο κλιμακοστάσιο, ενώ γύρω μου πηγαινοέρχονταν πολυμελείς παρέες που έσφιζαν από ζωντάνια και χαρά. Κάποιες φορές αποπειράθηκα να χωθώ σε πηγαδάκια, μα μόλις πλησίαζα η παρέα διαλυόταν αυτόματα, σα να χτυπούσε συναγερμός. Έτσι, επέστρεφα απογοητευμένη στη γωνιά μου, πλάι στη σκάλα.

Η μόνη φίλη που κατάφερα να βρω ήταν η Λίνα, ένα ψηλό, όμορφο κι ευγενικό κορίτσι με μακριά καστανά μαλλιά, που με πλησίασε με φιλική διάθεση και, μάλιστα, με παρουσίασε και στην παρέα της. Όμως, εδώ και μια βδομάδα, η Λίνα έχει εξαφανιστεί από το σχολείο. *Δεν θα την ξαναδώ ποτέ...*

Από την αρχή του χρόνου κάθομαι μόνη μου σ' ένα από τα μεσαία θρανία της αριστερής πλευράς, ενώ πίσω μου κάθεται μια μεγαλόσωμη φακλάνα, η Νάντια, η οποία με ενοχλεί ασταμάτητα, σε σημείο να μη μπορώ να παρακολουθήσω τα μαθήματα. Διαμαρτύρομαι συχνά, όμως δεν με αφήνει ήσυχη. Όταν δεν της δίνω σημασία, αρχίζει να με χτυπάει ή να σπρώχνει το θρανίο της προς το μέρος μου με μανία. Ορισμένες φορές με στριμώχνει τόσο, που δεν μπορώ ούτε να αναπνεύσω!

Σήμερα ειδικά, στην ώρα των αρχαίων, έσπρωξε το θρανίο της πάνω μου τόσο βίαια, ώστε πόνεσε πολύ η πλάτη μου και πέρασα όλο το επόμενο διάλειμμα κλαίγοντας. ***Μυστήριο***, πάντως: Στο γυμνάσιο υπάρχει γενικώς αρκετή αυστηρότητα. Αν έστω μιλήσεις στο διπλανό σου, ο καθηγητής σε πετάει έξω από την τάξη. Κι όμως: Η Νάντια χαλάει τον κόσμο όποτε με πειράζει, αλλά οι καθηγητές δεν της κάνουν ποτέ την παραμικρή παρατήρηση...

Τετάρτη, 19 Νοεμβρίου 1975

Είναι και μερικά αγόρια που πηγαίνουν σε μεγαλύτερη τάξη και όποτε τους βλέπω στο δρόμο για το σχολείο, ουρλιάζουν σαν τρελοί: "Εεεεε, εσύυυυυ μωρήηηηη! Πώς πάς έτσι μωρήηηηη όρνιθααααα;". Μόλις σήμερα συνειδητοποίησα ότι εννοούν εμένα! Δεν μπορώ να κάνω τίποτα γι' αυτό, οπότε απλά τους αγνοώ.

Πολλά τα ***μυστήρια***: Γιατί, άραγε, ασχολούνται τόσο πολύ ειδικά με μένα; Δεν είμαι παρά μια άσημη μαθήτρια της πρώτης γυμνασίου. Τόση εντύπωση τους κάνω, πια; Ακόμη: Τα ίδια άτομα τα συναντώ και στο φροντιστήριο αγγλικών, όπου πηγαίνω δυο φορές την εβδομάδα. Εκεί, παραδόξως, δεν ασχολούνται καθόλου μαζί μου...

Δευτέρα, 26 Ιανουαρίου 1976

Κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων, αρκετά συχνά έρχονται και με ενοχλούν δύο πασίγνωστες στρίγγλες από μεγαλύτερη τάξη. Απ' όσο έχω ακούσει, πειράζουν κι άλλα παιδιά. Φαίνεται πως τις ευχαριστεί ιδιαίτερα να δημιουργούν προβλήματα σε μοναχικά ή αδύνατα άτομα. Εγώ, που στέκομαι πάντα μόνη μου δίπλα στη σκάλα, είμαι το ιδανικό θύμα. Σχεδόν καθημερινά, με πλησιάζουν γελώντας αρρωστημένα και με κοροϊδεύουν, με σπρώχνουν άγαρμπα ή με τσιμπούν με βελόνα.

Σήμερα, κατά τη διάρκεια του δεύτερου διαλείμματος, μου βούτηξαν το κοκκαλάκι από τα μαλλιά κι έφυγαν τρέχοντας. Μόλις χτύπησε το κουδούνι για να μπούμε, τόλμησα να πάω στην τάξη τους και να ενημερώσω τη δασκάλα μπροστά σε όλους. Τελικά, αναγκάστηκαν να μου δώσουν πίσω το κοκκαλάκι. Φεύγοντας, τους είπα ειρωνικά: "Και σ' ανώτερα!" Όλη η τάξη γέλασε.

Τρίτη, 27 Ιανουαρίου 1976

Ωστόσο, αυτή τη σπάνια νίκη μου δεν έμελε να τη χαρώ για πολύ. Σήμερα, μετά το σχολείο, οι δύο κάργιες έτυχε να μπουν στο ίδιο λεωφορείο με μένα. Πλησίασαν, λοιπόν, κρυφά από πίσω και μου άρπαξαν πάλι το κοκκαλάκι. Χρειάστηκε να σηκωθώ από τη θέση μου και να τις ακολουθήσω μέχρι τα τελευταία καθίσματα για να το ζητήσω πίσω. Γέλασαν περιπαιχτικά και το πέταξαν κάτω, κοντά στα πόδια τους, έτσι ώστε να αναγκαστώ να σκύψω μπροστά τους για να το πάρω, νιώθοντας ακόμη μια φορά την απαίσια γεύση της ταπείνωσης. Χώρια που έχασα και τη θέση μου στο λεωφορείο.

Τρίτη, 10 Φεβρουαρίου 1976

Όσο για το πρόβλημα "Βελισσάριος", εξακολουθεί να υφίσταται και μάλιστα ενισχυμένο: Ο ψυχανώμαλος έχει φροντίσει να με έχει κάνει διάσημη σε όλο τον υπόκοσμο της περιοχής. Πολύ συχνά, ακούω να ουρλιάζουν το όνομά μου πρόσωπα τελείως άγνωστα σε μένα. Έχω σταμπάρει χαρακτηριστικά τέσσερα αδέλφια, στενούς φίλους του Βελισσάριου, που έχουν όλοι την ίδια αντιπαθέστατη, ξερακιανή, κατακόκκινη μούρη ψυχασθενούς, και όποτε με βλέπουν με βρίζουν θρασύτατα: "Υβόννηηηηη! Μωρή γκαμήλααααα! Ουουουου! Καμηλοπάρδαληηηη!"

Δεν ξέρω πια τι γίνεται, μα όσο μεγαλώνω τόσο ο κόσμος μου φαίνεται όλο και πιο ανυπόφορος, εντελώς

ακατάλληλος για μένα. Σχεδόν δεν τον αντέχω πια, ενώ μου γίνεται όλο και πιο δύσκολο να προσαρμόζομαι στις απαιτήσεις του. Συχνά εύχομαι να ήμουν κάποια άλλη, κάποια “ξύπνια”, που να μπορεί να τα βγάζει πέρα εδώ. Άλλοτε νιώθω την παράλογη επιθυμία να φύγω μακριά από τη γη, σε άλλο πλανήτη...

Δευτέρα, 1 Μαρτίου 1976

Μονοήμερη σχολική εκδρομή στο Ναύπλιο: Θα περνούσα καλύτερα αν είχα παρέα κι αν δεν με ενοχλούσαν συνεχώς τα αγόρια που κάθονταν πίσω μου στο πούλμαν. Γρήγορα κατάλαβα πως ήταν τα ίδια άτομα που συνηθίζουν να με χλευάζουν στο δρόμο. *Μα πώς είναι δυνατόν; Αφού πάνε σε μεγαλύτερη τάξη!*

Όπως και να 'χει, για κακή μου τύχη βρέθηκαν ακριβώς από πίσω μου, χτυπούσαν διαρκώς το κάθισμά μου και με κορόιδευαν διαρκώς με επιθετικές φωνές και χάχανα. Εγώ απλώς υπέμενα, χωρίς να λέω κουβέντα. Τι άλλο θα μπορούσα να κάνω; Δεν είχα τη δυνατότητα ούτε θέση να αλλάξω, εφόσον το πούλμαν ήταν φίσκα.

Κυριακή, 14 Μαρτίου 1976

Σήμερα ξύπνησα με πολύ κακή διάθεση. Δεν έχω όρεξη για παιγνίδια στο δρόμο, ούτε για οτιδήποτε άλλο. Ίσως επειδή χθες βράδι έτυχε να κρυφακούσω μια χαρακτηριστική συζήτηση ανάμεσα στον πατέρα μου και τον αδελφό του, τον θείο Αντρέα:

“Τι μου λες τώρα για την Υβόννη! Η Αλίκη είναι πανέξυπνη, η Αλίκη είναι ατσίδα!” ανακοίνωσε ο θείος, γεμάτος θαυμασμό για την αδελφή μου.

“Να σου πω”, απάντησε ο πατέρας μου. “Η Αλίκη είναι πιο έξυπνη από τη Υβόννη. Όμως, η Υβόννη τα πάει καλύτερα στο σχολείο!”

“Σπουδαία τα λάχανα! Η Αλίκη είναι πιο έξυπνη στη ζωή!”,

πετάχτηκε ο θείος.
Όσο για μένα, όσο τους άκουγα έκλαιγα σιωπηλά στο κρεβάτι μου. Ήταν σχεδόν μεσάνυχτα και όλοι νόμιζαν ότι κοιμόμουν.

Πέμπτη, 25 Μαρτίου 1976

Αργία σήμερα. Έπαιζα στο δρόμο με φίλους, όταν δυο-τρία αμερικανάκια πέρασαν από δίπλα μας κι εγώ σκούντηξα έναν κατά λάθος. Γύρισε και με κοίταξε, χαμογέλασε ελαφρά, κι εγώ το ίδιο. Την επόμενη στιγμή τον είδα να σχίζει ένα κομμάτι χαρτί με μανία και να πετάει τα κομματάκια πάνω μου. Είχε ήδη απομακρυνθεί, όταν συνειδητοποίησα ότι το σχισμένο χαρτί ήταν μια ελληνική σημαία. Αμέσως ένιωσα έντονα προσβεβλημένη και ανόητη, επειδή δεν είχα φερθεί με την απαιτούμενη ετοιμότητα κι επιθετικότητα. Είχα πιαστεί εξ απροόπτου. Παράτησα το παιγνίδι με κάποια δικαιολογία, έτρεξα μέσα στο σπίτι κι έπεσα στο κρεβάτι κλαίγοντας όλο το υπόλοιπο απόγευμα.

Υπάρχουν πολλοί Αμερικάνοι στην περιοχή μας, εξαιτίας της στρατιωτικής βάσης στο Ελληνικό. Το έχουμε προσπαθήσει αρκετές φορές, ωστόσο εγώ και οι φίλοι μου δεν έχουμε καταφέρει να κάνουμε ποτέ παρέα με αμερικανάκια πάνω από μία-δύο μέρες, επειδή είναι εξαιρετικά βίαια και καθόλου έμπιστα: Τη μία μέρα παίζουμε μαζί τους και όλα είναι μέλι-γάλα, την άλλη μέρα μας κοροϊδεύουν και μας χτυπούν χωρίς κανέναν απολύτως λόγο...

Κυριακή, 28 Μαρτίου 1976

Όσο περνούν τα χρόνια, όλο και περισσότερο διαπιστώνω ότι η Αλίκη μου κλέβει την παράσταση. Σύμφωνα με λόγια συγγενών και φίλων, αυτή είναι πάντα η “ξύπνια”, η “ζωηρή”, η “ναζιάρα”, ενώ εγώ είμαι η “ήσυχη”, η “μονοκόμματη”, η “κοιμισμένη”.

Παράλληλα, συνεχίζω να ψηλώνω και να αδυνατίζω:

Τώρα έχω ύψος 1,67 μ., αλλά το βάρος μου δεν υπερβαίνει τα 43 κιλά και το σώμα μου εξακολουθεί να είναι τελείως ασχημάτιστο.

Σήμερα πάλι, άκουσα από αγνώστους στο δρόμο φιλοφρονήσεις του τύπου "Σαν στέκα του μπιλιάρδου είσαι" ... "Περνάει ο ψηλολέλεκας" ... "Κοιτάξτε ένα τηλεγραφόξυλο!". Επιπλέον, καταλαβαίνω ότι πλησιάζει η ώρα που θα πρέπει πια να εγκαταλείψω οριστικά την παιδική ηλικία και τα παιγνίδια στο δρόμο. Δεν θέλω με τίποτα να συμβεί αυτό. Ούτε έχω καμιά όρεξη να γίνω "γυναίκα"...

Τρίτη, 4 Μαΐου 1976

Στο μεταξύ, η Ελπίδα έχει ήδη κλείσει τα τέσσερα. Είναι ακόμη πανέμορφη, ακόμη τετραπληγική. Δεν μπορεί να σταθεί όρθια, ούτε να καθήσει, ούτε να μιλήσει. Δεν λέει ούτε "μαμά". Ωστόσο, δεν έχω κανένα πρόβλημα να περνώ ώρες μαζί της, έχοντάς την στην αγκαλιά μου, όποτε οι γονείς μου χρειάζεται να λείψουν από το σπίτι, δηλαδή σχεδόν κάθε μέρα. Για την ακρίβεια, μου αρέσει να την κουνάω πάνω στα γόνατά μου ακούγοντας μουσική με τις ώρες. Αν την αφήσω στο κρεβάτι έστω για πέντε λεπτά, ξεσπάει σε κλάματα. Άλλοτε πάλι, συνοδεύω τη μητέρα μου στο ίδρυμα σπαστικών παιδιών, όπου πηγαίνουμε την Ελπίδα για φυσικοθεραπεία. Οι συνεδρίες αυτές δεν φέρνουν το παραμικρό αποτέλεσμα, το βλέπω κι εγώ.

Σήμερα το απόγευμα ζήτησα από το μπαμπά να με βοηθήσει στα μαθηματικά. Στο τέλος, μου είπε χαριτολογώντας: "Έχω κι εγώ ένα πρόβλημα: Η Ελπίδα είναι άρρωστη από τότε που γεννήθηκε, έχω ξοδέψει γι' αυτήν πάνω από ένα εκατομμύριο δραχμές μα ως τώρα δεν δείχνει καμία βελτίωση. Πότε θα γίνει καλά η Ελπίδα;"

Τετάρτη, 5 Μαΐου 1976

Κάτι μάλλον περίεργο συνέβη σήμερα, κατά τη

διάρκεια της Μουσικής: Όλη η τάξη μαζί τραγουδούσαμε ένα κομμάτι από το βιβλίο, όταν ξαφνικά είδα τον σχολαστικό καθηγητή Μαντά να τρέχει προς το μέρος μου. "Τραγουδάς εσύ;" ρώτησε τη μαθήτρια μπροστά μου, μετά τη διπλανή της -και οι δυο αποκρίθηκαν καταφατικά- και τέλος εμένα: "Εσύ; Τραγουδάς;" Μόλις είπα "ναι", με κοίταξε σχεδόν θυμωμένα: "Να μην τραγουδάς!" με διέταξε, αφήνοντάς με κατάπληκτη. "Ακούστηκε ένα φάλτσο κάπου από δώ" εξήγησε βιαστικά κι επέστρεψε στην έδρα του.

... Έτσι, δεν θα ξανατραγουδήσω στην τάξη μαζί με τους υπόλοιπους. Πιθανόν ο καθηγητής να είχε δίκιο για το φάλτσο, η αλήθεια είναι ότι ποτέ δεν ήμουν καλύφωνη. Ωστόσο αναρωτιέμαι: Από τα εξήντα παιδιά της τάξης, μονάχα εγώ φαλτσάριζα τόσο πολύ ώστε να μου απαγορέψει το τραγούδι; Κι αυτό το πρόσεξε τώρα, μετά από τόσους μήνες; Τι φοβήθηκε, στο κάτω-κάτω; Μήπως του χαλάσω τη συναυλία;

Δευτέρα, 12 Μαΐου 1976

Την ώρα της Μουσικής, ο καθηγητής Μαντάς σήκωσε μερικούς μαθητές στον πίνακα και τους έβαλε να τραγουδήσουν μια άσκηση με νότες και να κρατάνε ταυτόχρονα μέτρο με το χέρι. Κάποια στιγμή σήκωσε και τη σταρ Χρηστάκου, η οποία τα πήγε όντως πολύ καλά. Αμέσως μετά σήκωσε εμένα. Έβαλα τα δυνατά μου, τραγούδησα όσο πιο μελωδικά μπορούσα, χωρίς να κάνω κανένα λάθος στις νότες και με σωστό μέτρο. Μόλις τελείωσα, ήλθε η ετυμηγορία του μαέστρου: "Καλά· όμως εγώ σου είπα να πεις την άσκηση τραγουδιστά, όχι μιλητά!"

Έμεινα κανένα πεντάλεπτο άναυδη, ακίνητη, με το χέρι στο μέτρο σα να είχε πάθει αγκύλωση. *Μα γιατί; Είχα την εντύπωση πως τα πήγα πολύ καλά! Τι άλλο θέλει πια;* αναρωτιόμουν, ενώ ένιωθα έναν μεγάλο κόμπο στο λαιμό.

Εντέλει, επανέλαβα την άσκηση διστακτικά, με φωνή που έτρεμε κάπως. “Κάθησε”, μου είπε τελικά ο Μαντάς με στριφνό ύφος.

Παρασκευή, 25 Ιουνίου 1976

Έβγαλα την πρώτη Γυμνασίου με γενικό βαθμό 16 -βαθμός μέτριος, καθόλου ευοίωνος για το μέλλον μου. Όλη τη χρονιά ζήλευα πολύ την απουσιολόγο, την Ευαγγελία Χρηστάκου, που έπαιρνε αποκλειστικά 19άρια και 20άρια σε όλα τα μαθήματα. Περίεργο, όμως: Ναι μεν στα διαγωνίσματα έπαιρνε πάντοτε άριστα, ωστόσο στην τάξη δεν σήκωνε ποτέ το χέρι και πολύ σπάνια την ανέβαζαν στον πίνακα να πει μάθημα. Δεν θυμάμαι ποτέ να πήρε κάτω από 18, έστω σε ένα πρόχειρο διαγώνισμα. Ακόμη, η Χρηστάκου πήρε το απουσιολόγιο επειδή είχε μπει στο γυμνάσιο με γενικό βαθμό 17. Υπήρχαν όμως και δύο μαθήτριες που είχαν μπει με 18. Ωστόσο, το απουσιολόγιο το πήρε η Ευαγγελία...

Δευτέρα Γυμνασίου

Παρασκευή, 1 Οκτωβρίου 1976

Εντελώς ανέλπιστα, μπαίνοντας στη δευτέρα γυμνασίου η ζωή μου φαίνεται να παρουσιάζει ξεκάθαρη στροφή προς το θετικό. Μιλάω πλέον με διάφορα παιδιά στο σχολείο, ενώ η καλύτερη φίλη μου είναι η Μαρία Ψωμιάδου, μια κοντούλα ζωηρή κοπέλα που απασχολεί συχνά τους καθηγητές με τα καμώματά της. Παραδόξως, όμως, ταιριάζουμε και κάνουμε καλή παρέα. Ακόμη, δεν θυμάμαι πώς ακριβώς έγινε, όμως αυτή τη χρονιά έγινα δεκτή στη χορωδία του σχολείου! Εγώ, που πέρυσι δεν μου επέτρεπαν να τραγουδάω ούτε στην τάξη! Ίσως επειδή δεν έχουμε πια δάσκαλο ούτε μάθημα μουσικής στο σχολείο. Τη χορωδία την έχει αναλάβει ο φιλόλογος.

Σήμερα είχαμε Ιστορία με μια εξαιρετικά αυστηρή καθηγήτρια, η οποία συνηθίζει να πετάει έξω από την τάξη όποιον τολμήσει έστω να ψιθυρίσει μια λέξη στο διπλανό του. Έχοντας πάρει μπόλικη φόρα, μας βομβάρδιζε με ένα σωρό ερωτήσεις από το περσινό βιβλίο. Ήμουν η μόνη που σήκωνα το χέρι και απαντούσα σε όλες.

“Πού βρίσκεις τόσες πληροφορίες στην Ιστορία;” με ρώτησε μια συμμαθήτριά μου στο διάλειμμα.

“Τα θυμάμαι από πέρσι!” της είπα.

“Εγώ πάντως δεν θυμάμαι απολύτως τίποτα από πέρυσι!”

Σάββατο, 20 Νοεμβρίου 1976

Χθες ξύπνησα στη μέση της νύχτας. Μόλις άνοιξα τα μάτια, ακριβώς απέναντί μου, αντίκρυσα τη θεία Πηνελόπη! Στεκόταν όρθια πλάι στη βιβλιοθήκη μου, με τα χέρια ακουμπισμένα πάνω στο γραφείο και με κοίταζε με αυστηρό

βλέμμα. Φορούσε μακρύ νυχτικό και ήταν ολόκληρη λευκή, σαν φάντασμα! Ανακάθησα στο κρεβάτι κι έμεινα να την παρατηρώ παραξενεμένη για μερικά δευτερόλεπτα. Ύστερα έκανα να σηκωθώ για να τη ρωτήσω τι γύρευε τέτοια ώρα στο σπίτι μας, πριν όμως προλάβω να πατήσω στο δάπεδο, η μορφή εξαφανίστηκε! Τι είδους ***ψυχική εμπειρία*** ήταν αυτή; Υπάρχουν, άραγε, φαντάσματα -και μάλιστα ζωντανών ανθρώπων; Είμαι σίγουρη ότι το είδα στ' αλήθεια, δεν κοιμόμουν...

Δευτέρα, 22 Νοεμβρίου 1976

Φετος νιώθω αρκετή αυτοπεποίθηση για τις σχολικές επιδόσεις μου, καθώς τα πηγαίνω πολύ καλά στα πρόχειρα διαγωνίσματα αλλά και κατά την προφορική εξέταση. Γενικά, είμαι τόσο καλή μαθήτρια ώστε μερικοί συμμαθητές μου χαμογελούν με συμπάθεια και με αποκαλούν “παιδί θαύμα”. Ωστόσο, λόγω περίεργων συγκυριών (στα περισ-σότερα μαθήματα δεν πήραμε βαθμό), στον έλεγχο του πρώτου διμήνου έβγαλα μέσο όρο μόλις 12,5.

Όσο για την Ελπίδα, κοντεύει τα πέντε της χρόνια μα η υγεία της δεν παρουσιάζει την παραμικρή βελτίωση. “Εγώ θα πεθάνω σύντομα μ' αυτή την κατάσταση, αλλά αν δεν βρεθεί μια λογική λύση, θα πεθάνουμε όλοι”, λέει και ξαναλέει η μητέρα μου απογοητευμένη.

Εντέλει, οι γονείς μου αποφάσισαν ότι δεν υπάρχει άλλη λύση, παρά να τη στείλουν σ' ένα ειδικό ίδρυμα στη Λέρο. Καθώς το ίδρυμα εκείνο είναι το μοναδικό που δέχεται τόσο βαριές και ανίατες περιπτώσεις ανάπηρων παιδιών, χρειάστηκε να βάλουμε πολιτικό μέσον για να επισπεύσουμε τις διαδικασίες. Διαφορετικά, θα έπρεπε να περιμένουμε καμιά δεκαριά χρόνια, με συνέπειες ανεξέλεγκτες για τη μητέρα μου και για μας.

Απόψε είναι το τελευταίο βράδι. Η Αλίκη κι εγώ καθόμαστε στο χωλ και γράφουμε δύο κασέτες με τα

αγαπημένα τραγούδια της Ελπίδας, για να τις πάρει μαζί της στο ίδρυμα, μαζί μ' ένα παλιό κασετόφωνο. Φεύγει αύριο το πρωί...

Σάββατο, 27 Νοεμβρίου 1976

Σήμερα η μαμά επέστρεψε από τη Λέρο, μαζί με τη νονά μου που τη συνόδεψε στο δύσκολο αυτό ταξίδι. Τα πράγματα δεν τα βρήκαν καθόλου καλά εκεί: Η μητέρα μου έπαθε σοκ κι έβαλε τις φωνές μόλις διαπίστωσε τι φρικτές συνθήκες διαβίωσης επικρατούν σ' εκείνο το ίδρυμα. Της πέρασε μάλιστα από το νου να φέρει πίσω τη μικρή, γρήγορα όμως συνειδητοποίησε ότι αυτό δεν ήταν λύση. Έτσι, αποφάσισε να την αφήσει εκεί, αφού κανόνισε να μένει η Ελπίδα σε δικό της δωμάτιο, μακριά από τους άλλους τροφίμους, οι περισσότεροι από τους οποίους πάσχουν από φοβερές σωματικές και διανοητικές αναπηρίες. Δεν θα την ξεχάσουμε, φυσικά. Έχουμε σκοπό να την επισκεπτόμαστε, όσο πιο συχνά γίνεται, και να βλέπουμε πώς τα περνάει εκεί.

... Δέκα μέρες αργότερα πληροφορηθήκαμε δια τηλεφώνου ότι η Ελπίδα πέθανε από εντερικά. Στην κηδεία πήγαν μόνο οι γονείς μου. Εγώ και η Αλίκη μείναμε σπίτι, μαζί με τη θεία Αρχοντία από τον Κορυδαλλό. Όπως μάθαμε αργότερα, η Ελπίδα θάφτηκε με τα μάτια ανοικτά. Όσο κι αν προσπάθησαν οι νοσοκόμες, δεν κατάφεραν να της τα κλείσουν...

Δευτέρα, 24 Ιανουαρίου 1977

Καθώς περνούν οι μήνες, το τμήμα μου αποδεικνύεται το πιο ζωηρό του σχολείου. Η φήμη μας έχει φτάσει μέχρι τον Πειραιά, όταν κάποιος έξυπνος πέταξε δύο κιμωλίες στο κεφάλι της γαλλικούς. Ο θεολόγος μας, ο κύριος Λαζόπουλος, τραβάει τον παθών του τον τάραχο όποτε έχει μάθημα μαζί μας. Τον κοροϊδεύουν όλα τα παιδιά επειδή

είναι πολύ θρήσκος και έχει μανία με τον Άγιο Νικόλαο. Μας λέει να μην πηγαίνουμε σε πάρτυ, ούτε να διαβάζουμε βιβλία ή περιοδικά, επειδή "Όλα αυτά είναι σατανικά!". Συμβουλεύει όλα τα αγόρια να γίνουν καλόγεροι και όλα τα κορίτσια καλόγριες ή νοσοκόμες. Στο τέλος κάθε μαθήματος, μας βάζει να αντιγράψουμε ένα δίδαγμα κι ένα ρητό από τον πίνακα και μετά θέλει να τραγουδάμε έναν δικής του εμπνεύσεως ύμνο στον Άγιο Νικόλαο. Το τι παραφωνίες και ροκάνες ακούγονται, δεν λέγεται. Κι αυτός, όμως, δεν διστάζει να χτυπάει άσχημα τα παιδιά όταν τον παρανευριάζουν.

Σήμερα μας έδωσε τα πρόχειρα διαγωνίσματα που γράψαμε πριν από μια βδομάδα. Του τα είχα γράψει όλα τέλεια, η κόλλα μου δεν έχει καμία διόρθωση, ωστόσο μου έβαλε 14 με δυο ερωτηματικά δίπλα. *Τι ξέχασα να γράψω άραγε; Μήπως το δίδαγμα και το ρητό; Μα δεν μας στα ζητούσε στο θέμα!*

Παρασκευή, 25 Φεβρουαρίου 1977

Εδώ και λίγες βδομάδες, έχω αρχίσει να προσέχω ιδιαίτερα έναν συμμαθητή μου, τον Γιώργο Φραντζή, που γρήγορα γίνεται ο μεγάλος μου έρωτας: Έχει μεγάλα λαμπερά μάτια με μακριές βλεφαρίδες, λεπτή μύτη, ωραία κόκκινα χείλη, καστανά μαλλιά με αφέλειες, λεπτό λαιμό με έντονες φλέβες. Είναι ψηλός, λεπτός, με αρμονικό σώμα, κούκλος. Συνήθως φοράει ρούχα που είναι όλα σε αποχρώσεις ενός χρώματος: πότε λευκά, πότε πράσινα, πότε βυσσινί, κλπ. Είναι και πολύ ευαίσθητος: Όποτε τις τρώει από άλλους μαθητές, κλαίει με δάκρυα. Γι' αυτό και τον δέρνουν, για να τον παρηγορούνν μετά. Καλό παιδί, έξυπνο, με χιούμορ, μα και λίγο εγωιστής. Στην τάξη μας είναι ο καλύτερος μαθητής από τα αγόρια. Έχει και δυο αδελφές: Η μία είναι μόλις τεσσάρων ετών. Η άλλη, η Ροζίτα, πηγαίνει στην τρίτη Γυμνασίου και είναι εντυπωσιακή ξανθιά με

μεγάλα γαλάζια μάτια με έντονο βλέμμα. Φαίνεται πολυλογού, με ισχυρή προσωπικότητα. Καμιά φορά, στα διαλείμματα, την παρακολουθώ καθώς περιδιαβαίνει στο προαύλιο μαζί με μια φίλη της, και δεν σταματάει ούτε στιγμή να μιλάει.

Καθημερινά τρώω τα αυτιά της μητέρας μου με τα κατορθώματα του Φραντζή. Σήμερα, που βγήκαν οι έλεγχοι του δευτέρου διμήνου και ήλθε η μαμά στο σχολείο για να παραλάβει τον δικό μου, φαγώθηκα να της τον δείξω (με τρόπο φυσικά, μη μας πάρει κανείς χαμπάρι), καθώς περνούσε από μπροστά μας ντυμένος στα άσπρα.

“Δεν είναι κούκλος;” ζήτησα να μου επιβεβαιώσει.

Μόλις τον είδε η μητέρα μου έβαλε τα γέλια και μου πέταξε με απαξιωτικό γελάκι: “Αυτός; Μα αυτός είναι σαν μωρό!”. Απόρησα με την αντίδρασή της αλλά επέμεινα: “Δεν είναι ωραίο παιδί;”

“Καλός είναι, αλλά παιδάκι! Σχεδόν μωρό! Τι να ερωτευθείς απ' αυτόν;”

Απόρησα με την αντίδραση της μαμάς: Ο Γιώργος είναι 13 ετών, όπως κι εγώ άλλωστε, αλλά είναι ψηλός και ωραίος. Δεν τον λες "παιδάκι". Τι περίμενε η μάνα μου να της δείξω; Κανέναν τριαντάρη;

Στο εξής, πάντως, όποτε μιλώ στη μαμά για το Γιώργο, μου απαντά πάντα με τον ίδιο τρόπο: “Σιγά τον έρωτα! Ένα πιτσιρίκι είναι!”

Πέμπτη, 12 Μαΐου 1977

Μάλλον τυχερή μέρα η σημερινή. Στο σχολείο κάτι ρώτησε η φιλόλογος και απάντησα μόνο εγώ. Στο διαγώνισμα των γαλλικών έγραψα γύρω στο 17-18. Ο Φραντζής ήλθε να με ρωτήσει για τα θέματα. Πίστευε πως είχε γράψει για 20. Τελικά, του φανέρωσα πως έχει κάνει κάποιο λάθος. Μούτζωσε τον εαυτό του. Πλάκα είχε.

Την τελευταία ώρα, έλειπε ο καθηγητής. Όλοι οι συμμαθητές είχαν φύγει εκτός από εμένα, τη διπλανή μου, το Γιώργο και το Μάρκο. Ο Γιώργος φώναζε εμένα και τη διπλανή μου “προδότριες”. Εμείς γελάγαμε. Ξαφνικά, τα δύο αγόρια μάλωσαν. Ο Μάρκος κυνηγούσε το Γιώργο μέσα σ' όλη την τάξη, με το καλάθι των αχρήστων στο χέρι. Όταν ο Γιωργάκης μου παραδόθηκε τελικά, ο Μάρκος του το φόρεσε καπέλο. Σκάσαμε στα γέλια.

Σάββατο, 14 Μαΐου 1977

Σήμερα είχαμε 4ωρο. Όμως, δεν κάναμε μάθημα. Είχαμε μια μπάλα και παίζαμε “τα μήλα” μέσα στην τάξη. Μόλις έριξα εγώ μία, η μπάλα έπεσε στα μούτρα ενός αγοριού κι αυτό έβαλε τα κλάματα. Στο μεταξύ, ερχόταν η θρησκευτικού και το βάλαμε στα πόδια αφού κρύψαμε τη μπάλα. Όταν βγήκαμε έξω στο προαύλιο, ο γυμνασιάρχης μου φόρτωσε καμιά δεκαριά κουτιά να ρίξω στο βαρέλι. Οι συμμαθητές μου φώναζαν: “Τα δώρα της Φεζάρρη”.

Μετά το σχόλασμα, περιμένοντας στη στάση του λεωφορείου, ο Γιώργος στεκόταν παραπέρα, μαζί με την παρέα του. Σε μια στιγμή, φάνηκαν τρία κορίτσια να κατηφορίζουν στην απέναντι πλευρά του δρόμου. Και οι τρεις κρατούσαν από ένα παγωτό. Ο Γιωργάκης θεώρησε καλό να τους κάνει πλάκα: “Ε, σεις οι τρεις, θέλω κι εγώ κοκό!” Οι κοπέλες δεν έδωσαν σημασία. “Σε σας τις τρεις το λέω! Θέλω κοκό!” επέμεινε ο Γιώργος μου, ενώ όλοι διασκέδαζαν. Τα κορίτσια συνέχισαν να κατηφορίζουν ατάραχα. “Ε, σεις οι τρεις! Εσάς λέω! Μα καλά, ακόμα δεν μετρηθήκατε;”

Κυριακή, 15 Μαΐου 1977

Σήμερα δεχθήκαμε μια αναπάντεχη επίσκεψη από τον θείο Σάββα, δεύτερο ξάδερφο του πατέρα μου, τον οποίο δεν είχα ξαναδεί ποτέ. Κατέφθασε με τη γυναίκα του και

τους τρεις γιους του 14, 10 και 4 ετών. Όλα τα παιδιά μαζί παίξαμε ζωηρά και χαρούμενα μέχρι το απόγευμα, κάνοντας το σπίτι άνω κάτω.

Λοιπόν, πρώτη φορά στη ζωή μου έπαιξα πραγματικά ξέγνοιαστα κι ελεύθερα, χωρίς ν' ανησυχώ μήπως κάποιος με κοροϊδέψει ή με ξεγελάσει! Δεν μπορώ να εξηγήσω το γιατί, όμως με αυτά τα ξαδέρφια αισθανόμουν ότι μπορούσα να είμαι ο εαυτός μου.

Το απόγευμα πήγαμε για μπάνιο και ψάρι σε παραλιακή ταβέρνα στην Κάτω Γλυφάδα. Στενοχωρήθηκα πολύ όταν έφυγαν το βράδι.

Δευτέρα, 16 Μαΐου 1977

Σήμερα ήταν τυχερή μέρα στο σχολείο: Η φιλόλογος έλειπε και κάναμε δύο κενές ώρες. Τα παιδιά παίζανε SOS στον πίνακα. Εγώ τους έδειχνα πόσα βγαίνανε. Με πήρανε για σαΐνι (μπράβο μου). Μετά έπαιξα SOS με την Λουίζα Χοϊδά, μόνο που θα έπρεπε να το παίξουμε στο πίνακα, γιατί την έφαγα 8-1.

Την τελευταία ώρα είχαμε γυμναστική. Στην τάξη είχαν μείνει μερικά αγόρια, παιδιά, εγώ και η Ψωμιάδου. Ο Γιώργος ήθελε να βγάλει τη φόρμα του και μας φώναζε να πάμε κάτω. Εμείς όμως αργούσαμε. “Τα βγάζω”, μας απειλούσε. Τελικά φύγαμε αλλά μόλις φτάσαμε κάτω, η Μαίρη θυμήθηκε ότι είχε ξεχάσει τη ζακέτα της στην τάξη κι εγώ προθυμοποιήθηκα να πάω να της την φέρω. Ο Γιώργος δεν είχε γδυθεί ακόμη. Πήρα τη ζακέτα κι έφυγα. “Η Φεζάρρη είναι καλό κορίτσι, φεύγει!” είπε ο Γιώργος χαμογελώντας γλυκά.

Τρίτη, 17 Μαΐου 1977

Μονοήμερη εκδρομή με το σχολείο στην Κόστα. Το πούλμαν μας ήταν σαραβαλάκι. Σε κάποια φανάρια δεν πρόλαβε ο οδηγός να φρενάρει και τρακάραμε μ' ένα

επιβατικό αμάξι. Το τρακάρισμα ήταν μάλλον αστείο. Βγήκαμε όλοι έξω και σπρώξαμε πιο μπροστά το άλλο όχημα. Στο μεταξύ, έσπασε το ρεζερβουάρ του πετρελαίου και το μαύρο υγρό γέμισε την άσφαλτο. Περιμέναμε για καμιά ώρα στο δρόμο, ώσπου μας άλλαξαν πούλμαν και οδηγό. Ωστόσο, είχαμε ήδη καθυστερήσει αρκετά, οπότε καταλήξαμε στο Λουτράκι και όχι στην Κόστα.

Μας αμόλυσαν σε κάποιο δασάκι. Εγώ και η Μαίρη Ψωμιάδου μπήκαμε στην παρέα του Φραντζή. Ήμουν πανευτυχής αλλά από την ταραχή μου δεν άρθρωνα κουβέντα. Κάποια στιγμή, η Μαρία, ως "εχθρά" του Γιώργου, άρχισε να του πετάει πετραδάκια. Αυτός προσπαθούσε να ανταποδώσει αλλά η Μαίρη κρυβόταν πίσω από μένα και έτσι ο αγαπητός μου πετύχαινε εμένα και μου φώναζε "sorry, sorry". Αργότερα ανακαλύψαμε μια ταβέρνα που δεν σέρβιρε τίποτε άλλο εκτός από μπύρα. Ο Γιώργος ήπιε μια ολόκληρη μπύρα μόνος του και μετά παραπονιόταν: "Φούσκωσα! Ζαλίστηκα!" Φεύγοντας, βγάλαμε φωτογραφίες κι έμαθα ότι ο Γιώργος ακούει μουσική ποπ.

Στο δρόμο του γυρισμού, ο Φραντζής κάθησε δίπλα μου. Δεν ανταλλάξαμε κουβέντα. Κάποιος αστειεύτηκε ότι εμείς οι δύο είμαστε ερωτευμένοι και ότι θα παντρευτούμε μια μέρα. Ο Γιώργος μόρφασε αμήχανα κι εγώ έκανα πως δεν κατάλαβα. Πίσω, στη "γαλαρία", καμιά δεκαριά παιδιά κάπνιζαν. Ξαφνικά, ένας καθηγητής πήγε κοντά τους μα αντί να τα τιμωρήσει, τους ζήτησε τσιγάρο. Τη Μαρία Τζίμα την έπιασε η καρδιά της από τα πολλά τσιγάρα που κάπνισε.

Όταν επιστρέψαμε στο σχολείο, ο Γιώργος έφτασε στην τάξη πριν από μένα. Μόλις με είδε να μπαίνω σήκωσε τα χεράκια του και φώναξε: "Γεια σου βρε Φεζάρρη!" Ίσως να μ' αγαπάει...

Παρασκευή, 20 Μαΐου 1977

Η τυχερή μου μέρα: Για κάποιο ***μυστήριο*** λόγο, οι

πτέρυγες των θρανίων στην τάξη μου έγιναν πέντε από τέσσερις που ήταν ως χθες. Αυτό μου φάνηκε αρκετά περίεργο, επειδή σε όλες τις τάξεις, σε όλα τα σχολεία, οι σειρές των θρανίων είναι πάντα τέσσερις, ποτέ πέντε. Όμως, το πιο απίθανο είναι το ότι τώρα ο Φραντζής βρέθηκε να κάθεται ακριβώς απέναντί μου! Είμαστε δίπλα! Μας χωρίζει ένας διάδρομος είκοσι εκατοστών! Μου χαμογέλασε, του χαμογέλασα. Με ρώτησε πόσο πήρα στ' αρχαία. Ξαναχαμογέλασε. Τόσο πήρε κι αυτός.

Στο διαγώνισμα Ανθρωπολογία άλλαξα προσωρινά θέση κι ένας συμμαθητής μου με ρώτησε αν θα του έδειχνα. Όταν του είπα ναι, κυνηγούσε το χέρι μου να το φιλήσει. Τελικά το διαγώνισμα δεν έγινε επειδή: α) Η καθηγήτρια ήταν πολύ νευριασμένη, β) Το παιδί που έστειλε για να φέρει τις κόλλες άργησε, γ) Από τα νεύρα της, έδιωξε όλα τα αγόρια από την τάξη. Μόνο ο Φραντζής ζήτησε να μείνει. Τελικά, η καθηγήτρια έβγαλε λόγο στα κορίτσια σχετικά με το πόσο άχρηστοι είναι οι άντρες, ώσπου χτύπησε το κουδούνι και φύγαμε.

Δευτέρα, 23 Μαΐου 1977

Σ' ένα πρόχειρο διαγώνισμα Αρχαία που γράψαμε στις προάλλες, ο Γιωργάκης πήρε ένα μεγαλοπρεπέστατο εξάρι. Ποτέ δεν θα ξεχάσω τα μούτρα που έκανε μόλις το είδε. Την επόμενη ώρα, που είχαμε Ιστορία, σήκωσα το χέρι και απάντησα προφορικά σε κάποιες ερωτήσεις. “Κρυφό ταλέντο”, με αποκάλεσε ο Γιώργος και χαμογέλασε γλυκά.

Βραδιάτικα, η γλυκιά μου αδελφούλα μου έσπασε τα νεύρα γιατί ζητούσε επειγόντως να της χαρίσω ακριβώς τις μισές αφίσες που με τόσο κόπο έχω μαζέψει. Με νευρίασε, της έριξα μία φάπα κι αυτή έμπηξε τα κλάματα. Η μαμά έτρεξε να δει τι συμβαίνει και η Αλίκη κλαψούρισε πως την έδειρα: “Και τώρα πονάει το κεφάλι μουουου!” -το συνηθισμένο τροπάρι. Η μαμά με αγριοκοίταξε, με διέταξε

να δώσω στην Αλίκη τις μισές αφίσες, εγώ αρνήθηκα, οπότε η αδελφή μου, ως συνήθως, πρόβαλε το ακράδαντο επιχείρημα: “Αν δεν την δείρεις, θα κάνω εμετό!” Και άρχισε επιτόπου την αναρρόφηση. Ηθοποιία, όχι αστεία. Τότε, η μαμά ξεσπάθωσε για τα καλά: “Μωρή μεγάλη, δώσε τις αφίσες στο παιδί!”, ενώ η Αλίκη τσίριζε με δάκρυ κροκοδείλιο: “Ααααα, το κεφάλι μουουου!”. Τότε η μαμά όρμησε να με δείρει, φωνάζοντας αγανακτισμένη: “Το κεφάλι του παιδιού, μωρή μεγάλη, μωρή άγαρμπη!”

Για να μην επαναληφθεί το ίδιο επεισόδιο, όπως την περασμένη φορά που η μαμά με είχε ρίξει στο πάτωμα και με χτυπούσε, σηκώθηκα αμέσως και το 'σκασα από το σπίτι. Έλειψα δύο ωρίτσες και όταν γύρισα, η μαμά δεν τόλμησε να πει κουβέντα. Όχι, παίζουμε...

Τετάρτη, 25 Μαΐου 1977

Στο διαγώνισμα Φυσικής που γράψαμε τη Δευτέρα, πήρα 16 αν και είχα γράψει για 19-20. Γιατί άραγε; Τέλος πάντων, την ώρα της Φυσικής η Μανούσου σήκωσε εμένα και μερικούς άλλους να πούμε μάθημα. Μπροστά μου ήταν να πει μάθημα ο υπερκινητικός Τουμπής. Μόλις έφτασε η σειρά του, μου έδωσε μία σπρωξιά και βρέθηκε πίσω μου. Τα παιδιά γέλασαν. Όμως, η Μανούσου τον είδε και έτσι δεν έπιασε το κόλπο του. Εγώ τα πήγα καλά στην εξέταση και πήρα 18. Καθώς κατέβαινα στο θρανίο μου, ο Φραντζής μου χαμογέλασε. Την επόμενη ώρα γράψαμε έκθεση με ελεύθερο θέμα. Εγώ διάλεξα το “Η καλύτερή μου φίλη”. Ο Φραντζής έγραψε για τη “Μητέρα”. Μου φαίνεται πως γράφει σαχλές εκθέσεις.

Επιστρέφοντας στο σπίτι με το λεωφορείο, ο εισπράκτορας δεν είχε άλλα πενηνταράκια για ρέστα, οπότε αναγκαστικά θα πληρώναμε 4 δραχμές για το εισητήριο αντί 3,5 που είναι το μαθητικό εισητήριο. Ο Γιωργάκης έκανε πλάκα στον εισπράκτορα αλλά όταν ήλθε η σειρά του είχε

μόνο τρεις δραχμές. “Αστα αυτά, δεν πιάνουνε!” είπε ο εισπράκτορας. Ο Γιώργος έκανε ότι τρόμαξε, τραβήχτηκε πίσω και του πέταξε τα χρήματα τάχα φοβισμένος. Πήρε το εισιτήριό του τρέμοντας, ενώ οι άλλοι επιβάτες γελούσαν.
“Στην άλλη στάση θα κατέβω να πάω να φέρω το πενηνταράκι!” είπε ο Φραντζής.
“Σταμάτα να μου κάνεις πλάκα!”, έλεγε ο εισπράκτορας.
“Καλά, σταματάω!”

Πέμπτη, 9 Ιουνίου 1977

Σήμερα ξεκινούν οι εξετάσεις, με πρώτο μάθημα τα Νέα Ελληνικά. Έγραψα καλούτσικα. Το θέμα της έκθεσης ήταν “Ενα εκκλησάκι στην κορυφή του λόφου”. Από το βιβλίο έπεσε ο Ολυμπιακός Ύμνος. Το παιδί που καθόταν μπροστά μου δάνεισε το βιβλίο του μέχρι να γράψει την έκθεσή του επειδή εγώ είχα ξεχάσει το δικό μου. Επί τη ευκαιρία, του έγραψα το κεντρικό νόημα πάνω στο βιβλίο. Συνεχώς με ενοχλούσε να του πω τι να γράψει στην έκθεση. Επιτηρήτρια ήταν η Μανούσου, η οποία έπιασε στα πράσα ένα παιδί που είχε σκονάκι. Κάποιος άλλος έξυπνος πετάχτηκε: “Κυρία, αυτό δεν είναι σκονάκι, είναι ραβασάκι!” Όλοι έσκασαν στα γέλια. Ένα άλλο σαΐνι είχε ανοίξει το βιβλίο του κάτω στο πάτωμα με το πόδι και διάβαζε από μέσα. Καλά τα κατάφερε.

Πάντως, η σημερινή είναι η πιο δυστυχισμένη μέρα της ζωής μου, καθώς η σχολική χρονιά έχει ουσιαστικά τελειώσει. Δυστυχώς, ο Φραντζής γράφει διαγωνίσματα στη διπλανή αίθουσα. Μας χώρισαν, δηλαδή. Αυτό το γεγονός δεν μου αρέσει καθόλου, ωστόσο μου αρέσει να σκέφτομαι ότι ο καλοκαιρινός χωρισμός μας θα είναι μονάχα προσωρινός...

Παρασκευή, 9 Ιουνίου 1977

Το απόγευμα η θεία Πηνελόπη μας άφησε το μικρό

γιο της τον Βασίλη, να τον προσέχουμε όσο η ίδια θα έλειπε. Ο Βασιλάκης είναι πανέξυπνος, ξέρει ήδη να διαβάζει άνετα, όχι μόνο ελληνικά αλλά και αγγλικά -παρόλο που τα δεύτερα δεν τα καταλαβαίνει. Και είναι μονάχα τεσσάρων ετών!

Σε μια στιγμή, αποφασίζω να του κάνω πλάκα: "Βασιλάκη, είσαι πολύ ωραίος, όταν μεγαλώσεις θα σε παντρευτώ!"
"Όχιιιι, δεν θέλωωωω", φωνάζει σπαρακτικά.
"Το έχω ήδη κανονίσει με τη μητέρα σου!"
"Ψέματα λες!"
"Δεν λέω ψέματα! Όταν έλθει, ρώτησέ τη!"
Βάζει τα κλάματα, μέχρι που του λέω την αλήθεια:
"Έλα, ησύχασε, πλάκα σου έκανα!"
"Δεν είναι αλήθεια ε; Πες μου πως δεν είναι αλήθεια!" ζητάει να τον διαβεβαιώσω ξανά, κλαψουρίζοντας...

Παρασκευή, 17 Ιουνίου 1977

Διαγώνισμα Ιστορία. Καθώς μοίραζα τις κόλλες, κάποιος μου είπε χαμογελαστά: "Εσύ μου δίνεις την κόλλα; Για 20 θα γράψω!" Η επιτηρήτρια λίγο έλειψε να μου πάρει την κόλλα επειδή άφηνα τον πίσω μου να βλέπει. Ωραία έγραψα, πάντως.

Φεύγοντας, παρατήρησα καμιά εικοσαριά κόλλες που είχαν πέσει στο πάτωμα, κοντά στο κατώφλι της διπλανής αίθουσας. Το διαγώνισμα είχε τελειώσει, η τάξη ήταν άδεια και η καθηγήτρια είχε φύγει χωρίς να αντιληφθεί ότι μερικές κόλλες της είχαν γλιστρήσει. Άρχισα να τις φυλλομετρώ με αγωνία, ώσπου ανακάλυψα την κόλλα του Γιώργου Φραντζή ανάμεσά τους! Μπήκα στον πειρασμό να την βουτήξω και να την κρατήσω για ενθύμιο, χωρίς να πω κουβέντα σε κανέναν. Ωστόσο, το ξανασκέφτηκα, είδα πως δεν ήταν σωστό και φώναξα μια καθηγήτρια.

Σάββατο, 25 Ιουνίου 1977

Σήμερα γράψαμε Υγιεινή, τελευταίο διαγώνισμα. Τα θέματα ήταν αριστούργημα. Εγραψα για 19-20. Κάποια στιγμή ο Γιώργος ήλθε κοντά μου και μου μίλησε -μάλλον για τελευταία φορά. Θα δώσει και Γεωγραφία σήμερα, μου είπε, επειδή δεν είχε γράψει την Τετάρτη όταν δίναμε οι υπόλοιποι.

Μετά το σχόλασμα, πήγαμε μαζί με την Ψωμιάδου στο σπίτι της, μια ωραία μονοκατοικία με κεραμίδια και μεγάλο κήπο. Ο πατέρας της είχε ετοιμάσει κοτόσουπα αυγολέμονο. Αύριο η Μαρία και οι γονείς της φεύγουν για τη Σαλαμίνα, όπου έχουν το εξοχικό τους. Θα τους πάρω τηλέφωνο όταν βγουν τα αποτελέσματα.

Πέμπτη, 1 Ιουλίου 1977

Σήμερα βγήκαν τα αποτελέσμα στο σχολείο: Πέρασα με γενικό βαθμό 17 -καλύτερα από πέρυσι. Ειδικά η βαθμολογία των διαγωνισμών είναι πολύ καλή, 17 και 12/14. Ο κύριος Χριστόφορος, ένας αξιοπρεπής απόστρατος αξιωματικός που μένει απέναντί μας, μου έδωσε 200 δρχ. Όποιος ακούει για τους βαθμούς μου, δεν το πιστεύει. Το μόνο λυπηρό είναι ότι η φίλη μου η Μαίρη έμεινε στην ίδια τάξη. Η δευτέρα Γυμνασίου τέλος, λοιπόν. Αυτή η σχολική χρονιά θα μου μείνει αξέχαστη...

Πέμπτη, 7 Ιουλίου 1977 (7/7/77)

Σήμερα το απόγευμα πήγα μαζί με τη μητέρα μου σ' έναν ορθοπεδικό στο Κολωνάκι για να δει την πλάτη μου, που τελευταία δεν είναι απόλυτα ίσια. Ο γιατρός, ένας χοντρός αντιπαθητικός τύπος, μόλις με είδε μου είπε: “Γδύσου!” Έμεινα με το σουτιέν και αφού μ' εξέτασε για λίγο, έκανε τη διάγνωση: “Κύφωση, λόρδωση και σκολίωση έξι μοιρών! Έχει και στένωση του θώρακα! Δεν βλέπετε ένα θώρακα που έχει;” Η θεραπεία για όλα αυτά; Μια απαίσια

ορθοπεδική ζώνη που θα πιάνει από τους ώμους μέχρι τη λεκάνη! Θα πρέπει να τη φοράω ως τα δεκαοκτώ μου, λέει ο γιατρός. Μόλις βγήκαμε από το ιατρείο έβαλα τα κλάματα. “Μην κάνεις έτσι κοριτσάκι μου. Αυτά συμβαίνουν σε πολύ κόσμο!” είπε μια άγνωστη γυναίκα που με είδε κι ενδιαφέρθηκε. *Σε πολύ κόσμο; Πόσοι άνθρωποι φορούν ορθοπεδική ζώνη;* αναρωτήθηκα εγώ και συνέχισα τα κλάματα σε όλο το δρόμο.

Σάββατο, 23 Ιουλίου 1977

Σήμερα το πρωί η μητέρα μου, η αδελφή μου κι εγώ πήγαμε για επίσκεψη στη κυρία Χαρά, μια νεαρή γειτόνισσα που μένει ακριβώς δίπλα μας. Σε μια στιγμή αρχίσαμε να συζητάμε ζωηρά αν υπάρχουν φαντάσματα ή όχι. Τότε, η Χαρά μας είπε ότι ξέρει να καλεί πνεύματα! Εμείς απορήσαμε κι εκείνη έτρεξε κι έφερε μια Ιερή Σύνοψη. Ανάμεσα στις σελίδες της προεξείχε κάθετα ένα μολύβι, δεμένο με σκοινί γύρω γύρω με το βιβλίο, ώστε να μην πέφτει.

Στη συνέχεια, η Χαρά μας εξήγησε ότι ο πνευματισμός είναι μια επικίνδυνη ***ψυχική εμπειρία*** επειδή τα πνεύματα απορροφούν ενέργεια από αυτόν που τα καλεί. Έτσι, το άτομο αυτό γίνεται επιρρεπής σε ατυχήματα ή κακοτυχίες. Ύστερα μας μίλησε για τη γυναίκα του αδελφού της, η οποία είχε καλέσει ένα πνεύμα στις προάλλες και τρεις μέρες αργότερα σκοτώθηκε σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα μαζί με την μικρή κόρη της. “Ομως, εσείς δεν διατρέχετε κανένα κίνδυνο, εγώ θα το καλέσω! Ούτε είναι τίποτα σατανικό, την Ιερή Σύνοψη χρησιμοποιούμε”, μας διαβεβαίωσε κι άρχισε να λέει το Πάτερ Ημών. Κρατούσε τους δείχτες των χεριών της κολλημένους πάνω στο μολύβι που ήταν κάθετο προς το πάτωμα, ενώ οι παλάμες της ήταν ανοικτές σε οριζόντια θέση και το βιβλίο κρεμόταν προς τα κάτω. Μόλις τελείωσε την προσευχή, κάλεσε το πνεύμα της γιαγιάς μου της Αλίκης, η οποία πέθανε πριν από έξι χρόνια.

Κάναμε διάφορες ερωτήσεις σχετικά με το μέλλον μας και το πνεύμα απαντούσε είτε “ναι” (στροφή της Σύνοψης προς τα δεξιά) ή “όχι” (στροφή της Σύνοψης προς τα αριστερά):
“Γιαγιά, αγαπάς την Μαριέτα;” ρώτησε η Χαρά για τη μητέρα μου. “Ναι”, απάντησε το πνεύμα. Ομοίως για την Αλίκη και εμένα.
“Γιαγιά, εμένα με αγαπάς;” ρώτησε η Χαρά και τότε το πνεύμα απάντησε “Όχι”. “Εμένα δεν με αγαπάει!” είπε η γειτόνισσα, κάπως ανήσυχη.
“Θα προβιβαστεί η Υβόννη με καλό βαθμό στην τρίτη Γυμνασίου;”
Το πνεύμα απάντησε γρήγορα “ναι”.
“Θα σπουδάσει η Υβόννη;” Το βιβλίο γύρισε προς τα δεξιά μα πολύ αργά.
“Κοιτάχτε με πόση δυσκολία λέει το ναι”, σχολίασε η Χαρά.

Τότε, σκέφτηκα να λύσω μια απορία που με βασανίζει από μικρή, όμως δεν ήθελα να την εκφράσω δυνατά αλλά μονάχα νοερά. Αφού η πνευματίστρια με διαβεβαίωσε ότι αυτό μπορεί να γίνει, αυτοσυγκεντρώθηκα στην εξής ερώτηση:
Γιαγιά, είμαι έξυπνη; Το βιβλίο δεν κουνήθηκε καθόλου.
Επανέλαβα νοερά. Ξανά ακινησία.
“Δεν της άρεσε η ερώτηση”, αποφάνθηκε η Χαρά.

Κάποια στιγμή πήρε η αδελφή μου τη Σύνοψη στα χέρια της, έγιναν κάποιες ακόμη ερωτήσεις και το βιβλίο γύριζε κανονικά. *Άρα δεν το γύριζε με τρόπο η γειτόνισσα,* όπως υποψια-ζόμασταν.
“Μήπως κουράστηκες γιαγιά;” ρώτησε στο τέλος η Χαρά και το πνεύμα απάντησε καταφατικά.
“Πρέπει να φύγει”, μας εξήγησε βιαστικά. Ξαναπήρε το βιβλίο στα χέρια της, ξαναείπε το Πάτερ Ημών και κατόπιν ζήτησε από το πνεύμα να φύγει.
“Γιαγιά έχεις φύγει;” ρώτησε στο τέλος.
Το βιβλίο γύρισε αριστερά.

“Δεν έφυγε! Πρέπει να φύγει!” αναφώνησε αναστατωμένη. Επανέλαβε την τελευταία διαδικασία κι όταν ξαναρώτησε, το βιβλίο γύρισε δεξιά.
“Αφού έφυγε, πώς γύρισε το βιβλίο;” απόρησα εγώ.
“Ήταν το τελευταίο γύρισμα, καθώς φεύγει το πνεύμα”, μου εξήγησε.

Κυριακή, 7 Αυγούστου 1977

Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού αναπτύσσεται όμορφα η φιλία μου με τη Μαρία Ψωμιάδου. Με καλεί συχνά στο σπίτι της όπου μένω για δυο-τρεις μέρες, παίζουμε επιτραπέζια παιγνίδια, βόλλεϋ ή ρακέτες στο δρόμο, κάνουμε βόλτες στο πάρκο, πηγαίνουμε σινεμά. Καμμιά φορά έρχεται μαζί μας και η Κάτια, συνομίληκή μας φίλη της Μαρίας, συμπαθητική κοπέλα με σγουρά μαλλιά αφάνα και σκούρο ηλιοκαμένο δέρμα.

Σήμερα έτυχε να δω τον σχολικό έλεγχο επιδόσεως της Μαίρης, του τρίτου διμήνου. Δεν πίστευα στα μάτια μου: Σε όλα τα μαθήματα είχε βαθμούς άνω του 17! Και όμως, η Μαίρη ήταν πάντα μια μέτρια μαθήτρια, του 13-14! Στο τέλος, μάλιστα, έμεινε τελείως κι έχασε τη χρονιά! Κοίταξα προσεκτικά μήπως οι βαθμοί είχαν υποστεί καμιά “διόρθωση” (πχ το 13 εύκολα γίνεται 18), όμως όχι, δεν διέκρινα τίποτα τέτοιο. Τότε φαντάστηκα πως οι γονείς της Μαίρης είχαν αγοράσει από κάπου έναν κενό έλεγχο και τον είχαν συμπληρώσει οι ίδιοι με τους επιθυμητούς βαθμούς, ώστε να κάνουν επίδειξη σε συγγενείς και φίλους. Μα η σφραγίδα του σχολείου; Πώς την είχαν βάλει; ***Μυστήρια*** *πράγματα...*

Παρασκευή, 19 Αυγούστου 1977

Εδώ και μια βδομάδα βρίσκομαι καλεσμένη στο εξοχικό της Μαίρης, στο Στενό Σαλαμίνας. Περνάμε υπέροχα κάνοντας βόλτες και μπάνια ή παίζοντας επιτραπέζια

παιγνίδια. Εκεί κοντά έχει το εξοχικό της και η Κάτια, οπότε βλεπόμαστε καθημερινά. Έχω εντυπωσιάσει τους πάντες με τις γενικές γνώσεις μου, καθώς και τις επιδόσεις μου στα σταυρόλεξα. Η αυτοπεποίθησή μου μεγαλώνει μέρα με τη μέρα, καθώς νιώθω πως οι άλλοι με θαυμάζουν, με παραδέχονται και με συμπαθούν.

Παράλληλα, ανυπομονώ να ξαναρχίσουν τα σχολεία για να ξαναδώ το Γιώργο. Αισθάνομαι πολύ αισιόδοξη για τη χρονιά που έρχεται...

Φάση 2η: Η Κάθοδος

Τρίτη Γυμνασίου

Δευτέρα, 5 Σεπτεμβρίου 1977

Γεμάτη χαρά και αισιοδοξία, σήμερα το πρωί πήγα μαζί με τη μητέρα μου να γραφτώ στην τρίτη Γυμνασίου. Όμως, η μαμά είχε τη φαεινή ιδέα να δώσει την πραγματική μας διεύθυνση (Νηρηίδων 13, Τερψιθέα), αντί την πλασματική που δίναμε ως τότε (Τυρταίου 24, Γλυφάδα). Το αποτέλεσμα: Δεν έγινα δεκτή στο Γυμνάσιο Γλυφάδας, επειδή η Νηρηίδων πέφτει έξω από την περιοχή του. Μας είπαν ότι θα έπρεπε να πάω στο σχολείο της Αργυρουπόλεως, τέρμα Θεού, στο βουνό! Παραδόξως, όμως, δεν με έγραψαν ούτε εκεί επειδή, όπως υποστήριξαν, η διεύθυνσή μας υπάγεται στο Γυμνάσιο Τερψιθέας, κοντά στον Άγιο Τρύφωνα, πράγμα που είναι και πιο λογικό.

Φύγαμε τροχάδην και καταλήξαμε στο εν λόγω γυμνάσιο: Παμπάλαιο, ετοιμόρροπο, τίγκα από μαθητές και γονείς που προσπαθούσαν να στοιβαχτούν στους στενούς, ζοφερούς χώρους του. Δεν ήθελα με τίποτα να γραφτώ σ' εκείνο το σχολείο, καθώς είναι μικρό, κακοδιατηρημένο και δεν έχει την καλύτερη φήμη. Επιπλέον, ήμουν βέβαιη ότι ο Φραντζής δεν θα ερχόταν ποτέ εδώ πέρα! Πραγματικά ανακουφίστηκα όταν διαπίστωσα πως ούτε εκεί με δέχονταν! Συμφωνα με την κοντόχοντρη, αντιπαθέσταση γυμνάστρια που έκανε τις εγγραφές, υπαγόμουν στο Γυμνάσιο Αργυρουπόλεως. Της εξηγήσαμε ότι από εκεί ερχόμασταν

μα ήταν ανένδοτη. Έτσι, ξανατρέχαμε στην Αργυρούπολη. Τζίφος, φυσικά.

Εντέλει, γράφτηκα στο Γυμνάσιο Τερψιθέας ύστερα από πολλά παρακάλια της μητέρας μου και δική μου βαριά καρδιά. Η εικόνα του Γιώργου άρχιζε ήδη να ξεμακραίνει στη συνείδησή μου. Όταν πήραμε το δρόμο του γυρισμού στο σπίτι, ήμασταν κατακουρασμένες και μελαγχολικές. *Παράξενα πράγματα. Λες και κανένα σχολείο να μην ήθελε να με δεχτεί...*

Τετάρτη, 21 Σεπτεμβρίου 1977

Πρώτη μέρα στο σχολείο, στο τμήμα Γ4. Κοίταζα παντού μήπως δω κανέναν παλιό συμμαθητή από το αλησμόνητο Β4 του Γυμνασίου Γλυφάδας, περίμενα να βρω αρκετούς, ωστόσο είδα μόνο τις δύο αδελφές Χρυσοστόμου. Κανέναν άλλον. Μόνο εγώ και αυτές καταλήξαμε εδώ. Αυτό σημαίνει ότι χάνω όλα τα αγαπημένα μου πρόσωπα και προπάντων τον Γιωργάκη μου! Δεν θα τον ξαναδώ. Όσο το σκέφτομαι με πιάνει μαύρη κατάθλιψη. Άσε που όλα τα αγόρια εδώ είναι ένα μεγάλο μηδενικό μπροστά στο Γιώργο. Το μόνο που μου μένει απ' αυτόν τώρα πια, είναι οι αναμνήσεις...

Δευτέρα, 10 Οκτωβρίου 1977

Δεν με βλέπω να πηγαίνω φέτος στην παρέλαση της 28ης Οκτωβρίου: Για κάποιο περίεργο λόγο η Ρούσσου, η χοντρή απαίσια γυμνάστριά μας, με μισεί και απλά αρνιέται να με τοποθετήσει στη γραμμή.

“Δεν θα έλθει η Φεζάρρη στην παρέλαση;” απόρησε μια κοπέλα.

“Τι να την κάνουμε τη Φεζάρρη;” έκανε ειρωνικά η καθηγητριάρα.

Όχι ότι έχω ιδιαίτερη πρεμούρα να πάω στην παλιοπαρέλαση· όμως, όποιος μαθητής δεν συμμετέχει θα έχει

σοβαρές επιπτώσεις στη βαθμολογία και όχι μόνο. Καλά θα κάνω, λοιπόν, να ενημερώσω τη μαμά.

Τρίτη, 18 Οκτωβρίου 1977

Κατόπιν διαμαρτυρίας της μητέρας μου, η Ρούσσου αναγκάστηκε τελικά να με συμπεριλάβει στην παρέλαση και μάλιστα στην πρώτη σειρά, λόγω του ύψους μου. Ωστόσο, οι υπόλοιποι μαθητές δεν είδαν με καλό μάτι αυτή την εξέλιξη. Ήδη όλο το σχολείο βουίζει ότι είμαι "μαμόθρεφτο". Στις πρόβες για την παρέλαση, οι συμμαθήτριές μου διαμαρτύρονται συνεχώς: "Κούνα τα χέρια σου περισσότερο!" ... "Κάνε μεγαλύτερα βήματα!" ... "Πήγαινε πιο αργά!" και άλλα τέτοια. Σήμερα αγανάκτησα, οπότε γύρισα πίσω και είπα στη Νότα, που πρωτοστατούσε στην καντάδα: "Γιατί, ζηλεύεις που είμαι πρώτη;" Το βούλωσαν όλες προς στιγμήν, όμως ένιωθα ότι ήδη ετοίμαζαν τα αντίποινα.

Παρασκευή, 28 Οκτωβρίου 1977

Νωρίς το πρωί όλο το σχολείο μαζεύτηκε στην Κάτω Γλυφάδα, έτοιμοι για την παρέλαση. Μόλις με είδε η Νέλλη Χρυσοστόμου γρύλισε ειρωνικά: "Ήλθες; Δεν έσπαγες το πόδι σου να μην έλθεις;" Δεν άρθρωσα λέξη, απλά έμεινα άναυδη ακούγοντας μια τέτοια κακία από άτομο που ως τότε θεωρούσα φιλικό απέναντί μου.

Κατά τ' άλλα, η παρέλαση προχώρησε ομαλά. Ο πατέρας μου με περίμενε πιο κάτω με τη φωτογραφική μηχανή για να με τραβήξει, καθώς περνούσα καμαρωτή στην πρώτη σειρά. Μια χαρά τα πήγα, νομίζω.

Πέμπτη, 3 Νοεμβρίου 1977

Μόλις ήλθε το λεωφορείο για το σχολείο και άνοιξε η πόρτα μπροστά μου, ήλθα αμέσως φάτσα με φάτσα μ' έναν άγνωστό μου μαθητή, ο οποίος με κοιτούσε περιπαικτικά από το επάνω σκαλί. Πριν καν προλάβω ν' ανέβω, ο τύπος

χτύπησε στρατιωτική προσοχή και μου φώναξε: "Χάιλ Χίτλερ!", ενώ ολόκληρο το λεωφορείο σείστηκε από τα χάχανα. Μπήκα μέσα σα να μην έτρεχε τίποτα, αγνοώντας τα χλευαστικά γέλια γύρω μου. Άλλωστε, ο αλήτης δεν ήταν μόνος του, ήταν με παρέα (οι αλήτες δεν κυκλοφορούν ποτέ μόνοι τους) και αν αντιδρούσα σίγουρα θα μου έκαναν χειρότερα. Η διαδρομή συνεχίστηκε χωρίς άλλα παρατράγουδα, αν εξαιρέσουμε ένα γενικευμένο κλίμα ιλαρότητας.

Παρασκευή, 18 Νοεμβρίου 1977

Ειλικρινά, δυσκολεύομαι να κατανοήσω τι ακριβώς μου συμβαίνει: Παρόλο που έχω βρεθεί μέσα σ' ένα τελείως ξένο περιβάλλον, μακριά από τους παλιούς συμμαθητές που με παραδέχονταν και μακριά από το Γιώργο, όλο αυτό τον καιρό βάζω τα δυνατά μου να φαίνομαι θετική και προσαρμοστική, ώστε να ταιριάξω στο καινούργιο σχολείο. Είμαι από τις πρώτες μαθήτριες, ενώ παράλληλα πιέζω τον εαυτό μου να πλησιάζει ορισμένα παιδιά στο διάλειμμα, πολεμώντας τη φυσική μου τάση για απομόνωση και συστολή -η οποία πέρυσι είχε ατονήσει αλλά φέτος, εξαιτίας του εξαιρετικά αρνητικού περιβάλλοντος, έχει ξαναφουντώσει. Προφανώς, όμως, δεν τα καταφέρνω τόσο καλά: Δεν ξέρω πώς, μα έχω γίνει ο περίγελως όλου του γυμνασίου. Κάποιοι διαδίδουν κουτσομπολιά εις βάρος μου, ότι τάχα είμαι ακατάδεκτη, θρήσκα, ηλίθια κλπ, συνεπώς σχεδόν όλοι οι συμμαθητές μου με κοροϊδεύουν και με απορρίπτουν. Εγώ, το μόνο που μπορώ να κάνω είναι να τους αντιμετωπίζω με αδιαφορία κι επιφυλακτικότητα. Οι μόνες κοπέλες που μου φέρονται πιο ανθρώπινα είναι οι δύο αδελφές Χρυσοστόμου, μαζί με τις οποίες επιστρέφω σπίτι μετά το σχόλασμα.

Σάββατο, 26 Νοεμβρίου 1977

Καθημερινά πρέπει να φοράω κι αυτή τη φρικτή

ορθοπεδική ζώνη, που μου εμποδίζει την αναπνοή και δίνει στο σώμα μου μια αφύσικα ευθυτενή στάση, χωρίς ουσιαστικά να καλύπτει την κύφωση εφόσον οι ώμοι μου εξακολουθούν να γέρνουν μπροστά. Κάθε πρωί που τη φοράω, μου έρχεται να κάνω εμετό. Επιπλέον, η ζώνη επιδεινώνει την αεροφαγία που μου έχει εμφανιστεί από πέρυσι: Το στομάχι μου φουσκώνει υπερβολικά, νιώθω να πνίγομαι και μου έρχεται αναρρόφηση. Αν δεν ξαπλώσω για λίγο, δεν μου περνάει.

Ακόμη, εδώ και κανένα μήνα έχω αρχίσει να παρουσιάζω μία περίεργη αρρώστια στα μάτια μου, που τα κάνει να ανοιγοκλείνουν συνεχώς, νευρικά και ανεξέλεγκτα. Μια βραδυγλωσσία που είχα από μικρή έχει χειροτερέψει αρκετά. Επίσης, τα μαλλιά μου έχουν γίνει πολύ λιπαρά, δεν στέκουν με τίποτα και αραιώνουν ανησυχητικά. “Διάχυτος αλωπεκία”, διέγνωσε ο γιατρός.

Στο τρίτο διάλειμμα σήμερα, πριν προλάβω να σηκωθώ από το θρανίο για να βγω έξω, με πλησίασε ένας συμμαθητής μου, ο Ζήσης, γνωστός αληταράς μάγκας και νταής, μαζί με τέσσερις άλλους τσόγλανους, και θεώρησε καλό να με ειρωνευτεί μιμούμενος το τραύλισμα και τα μάτια μου που ανοιγοκλείνουν: “Το... το...ξέρεις ότι είσαι πολύ όμορφη πολύ... λυ... λυ... όμορφη;” Ακολούθησε ένας χείμαρρος από χάχανα και γιουχαΐσματα.

Δευτέρα, 5 Δεκεμβρίου 1977

Μου είναι πλέον μαρτύριο να εμφανίζομαι οπουδήποτε μέσα στο χώρο του σχολείου: στην τάξη, στο προαύλιο, στα πέριξ. Για κάποιο μυστηριώδη λόγο, είμαι στόχος για περίπου 200 άτομα! Όπου κι αν στέκομαι ακούω κοροϊδευτικά γέλια, σπόντες του τύπου “μια ψηλή απαίσια” ή “χαζή θρήσκα!”, γιουχαΐσματα, εμετικά επιφωνήματα, φτυσίματα κάτω. Απ' όσο έχω καταλάβει, υπάρχει πάντα κάτι πάνω μου που δεν τους αρέσει: τα λιπαρά μαλλιά μου, το μεγάλο ύψος

μου (1,77 μ.), το ακόμη ασχημάτιστο και ισχνό σώμα μου (45 κιλά), το βάδισμά μου ("Πώς πας έτσι; Εσύ πηδάς όταν περπατάς!"). Όποτε ανταπαντώ στις κοροϊδίες, με αποκαλούν στρίγγλα. Όποτε αδιαφορώ, με φωνάζουν βλαμμένη.

Ιδιαίτερο πρόβλημα έχω μ' έναν πλαδαρό βλάκα συμμαθητή μου, τον Δημήτρη Ψαλίδα. Στο δεύτερο διάλειμμα σήμερα, μόλις μπήκα στην τάξη έσπευσε να μου κόψει το δρόμο μ' ένα κοντάρι. "Δεν περνάς μωρή χαμούρα!" κάγχασε βλοσυρά. Εγώ δεν ξέρω τι σημαίνει αυτή η λέξη (σίγουρα δεν είναι καλό), ωστόσο ήθελα να πάω στο θρανίο μου και έσπρωξα με δύναμη το κοντάρι μακριά μου. "Μωρή χαμούρα!" ξανάπε αυτός. Εγώ τον παραμέρισα και πέρασα. Οι υπόλοιποι μαθητές χαχάνιζαν σαν κουρδισμένοι, ώσπου ήλθε ο καθηγητής.

Τετάρτη, 7 Δεκεμβρίου 1977

Την τελευταία ώρα, που είχαμε θρησκευτικά, τα βλαμμένα οι συμμαθητές μου κατάφεραν να με νευριάσουν πάλι: Καθόμουν μόνη στο τελευταίο θρανίο, όπως πάντα, όταν αντιλήφθηκα πως όλοι τους κρυφοκοίταζαν πίσω, προς το μέρος μου, και χασκογελούσαν ακατάσχετα. Εγώ κοκκίνισα από αμηχανία, χωρίς να μπορώ να φανταστώ το λόγο. Μετά από μισή ώρα χάχανα και πονηρές ματιές, η μπροστινή μου, η Τσίλικα, αποφάσισε να γυρίσει πίσω για να με διαφωτίσει:

"Τα πόδια σου...", μου ψιθύρισε.

"Τι;" απόρησα εγώ.

"Κλείσ' τα!"

Υπάκουσα αμέσως και όλη η τάξη έσκασε στα γέλια.

Ωστόσο, τώρα που το σκέφτομαι πιο ψύχραιμα, αναρωτιέμαι: Κάθομαι στο τελευταίο θρανίο, στη δεξιά γωνία, ενώ μπροστά και πλάι μου υπάρχουν σειρές επί σειρών καθισμένων μαθητών. Πώς, λοιπόν, ήταν δυνατόν ορισμένοι να έβλεπαν "κάτι" εκεί κάτω, εφόσον μάλιστα

φοράω ποδιά μακριά ως τα γόνατα; Πώς ήταν δυνατόν να διακρίνουν έστω τους μηρούς μου;

Το απόγευμα είχα άλλα επεισόδια: Βιαζόμουν να πάω στο Φροντιστήριο Αγγλικών, όπου φοιτώ από τα εννέα μου, μα δεν έβρισκα τη ζώνη της φούστας μου. Η μητέρα μου την βρήκε τελικά μετά από αρκετό ψάξιμο και μου την έφερε μουρμουρίζοντας όλο νεύρα “βλακέντιο, βλακέντιο”. Μου τη φόρεσε βιαστικά μα την έσφιξε με τόση μανία, ώστε μου κόπηκε η αναπνοή, μου ήλθε σκοτοδίνη, ξάπλωσα στο κρεβάτι ζαλισμένη και τελικά έχασα το μάθημα. “Τόσο κακό σου έκανα, πια;” κλαψούρισε η μαμά με το συνηθισμένο της ύφος θύματος.

Σάββατο, 10 Δεκεμβρίου 1977

Δεν το περίμενα ποτέ να συμβεί αλλά συνέβη κι αυτό: Η μητέρα μου ανακάλυψε το μυστικό προσωπικό μου ημερολόγιο, ένα κόκκινο σπιράλ τετράδιο, όπου αναφέρω όλα όσα μου συμβαίνουν κάθε μέρα (συνεχείς κοροϊδίες από όλο το σχολείο), πως αισθάνομαι (θλίψη, απογοήτευση, αυτολύπηση) και τι θα μπορούσα να κάνω (ό,τι κι αν κάνω, ποτέ δεν είναι αρκετό). Το ημερολόγιο είναι ο μοναδικός σύμμαχος που έχω, δεδομένου ότι δεν τολμώ να μιλήσω σε κανέναν για όλα αυτά. Άλλωστε, όσες φορές πήγα να πω κάτι στη μαμά για όσα υποφέρω στο καταραμένο αυτό σχολείο, η μόνιμη συμβουλή της ήταν: “Μη στεναχωριέσαι και μη δίνεις σημασία. Εσύ να φέρεσαι ανώτερα”. Λοιπόν, ποτέ δεν το κατάλαβα αυτό το “ανώτερα”: Δηλαδή είναι ανωτερότητα να δέχεσαι παθητικά οτιδήποτε σου κάνουν οι άλλοι; Τέλος πάντων, μόλις διάβασε όσα γράφω, έγινε Τούρκος: “Μωρή! Έλα δω! Τι αηδίες γράφεις εδώ πέρα; Άκου, "αγαπητό κόκκινο βιβλίο, είμαι μόνη μου στον κόσμο και όλοι με κοροϊδεύουν, εσύ είσαι ο μοναδικός φίλος που έχω"! Τι είναι αυτά; Άρρωστη είσαι μωρή; Μη σε ξανατσακώσω να γράφεις τέτοιες βλακείες! Για σύνελθε λίγο!” Ύστερα

μου έσκισε το τετράδιο, με τάραξε στις τσιμπιές και στις σφαλιάρες κι έβγαλε πάνω μου όλα της τα απωθημένα: “Τι παράπονα έχεις από τη ζωή σου, μωρή; Το ξέρεις ότι εγώ στην ηλικία σου δούλευα όλη μέρα και οι δικοί μου γονείς μου έπαιρναν όλα τα λεφτά και δεν μου άφηναν ούτε δραχμή; Τ' ακούς μωρή; Ούτε δραχμή!” Και δώσ' του τσιμπιές, ενώ με είχε ριξει πάνω στο κρεβάτι. Εγώ έκλαιγα και φώναζα ώρα πολλή, απορώντας τι την έπιασε.

Δευτέρα, 23 Ιανουαρίου 1978

Επιτέλους! Σήμερα ήταν η πρώτη μέρα στο καινούργιο μας γυμνάσιο, στη θέση “Γεφυράκι”, ύστερα από αναμονή τριών μηνών. Το σχολείο είναι πολύ ωραίο, ωστόσο οι έδρες ήταν σκονισμένες. Η τάξη μου βρίσκεται στον πρώτο όροφο. Δεν κάναμε μάθημα την τελευταία ώρα επειδή το φως του Β1 πήρε φωτιά και μας είπαν να φύγουμε όλοι.

Ξαφνικά νιώθω αισιόδοξη, ότι εδώ τα πράγματα θα βελτιωθούν για μένα: Τα μάτια μου δεν ανοιγοκλείνουν νευρικά πια, ενώ η αλωπεκία αποτελεί παρελθόν. Ακόμη και τα συνάχια μου έχουν κάπως υποχωρήσει, χάρη στα σύγχρονα αντιισταμινικά που βοηθούν κάπως την κατάσταση. Ναι μεν αρρωσταίνω μερικές φορές μέσα στο χειμώνα αλλά όχι πια σερί από τον Οκτώβρη ως τον Απρίλη, όπως γινόταν μέχρι πέρυσι.

Τρίτη, 21 Φεβρουαρίου 1978

Σήμερα ο Βάρναλης μας έδωσε τα διαγωνίσματα της Άλγεβρας. Πήρα 18. Κανένα λάθος δεν έχω. Η μόνη κοκκινίλα είναι το “πολύ καλή” που γράφει στο τέλος (αλήθεια, γιατί 18 και όχι 20;). Νομίζω όμως ότι απέκτησα και άλλους δύο μπελάδες: Δυο συμμαθήτριές μου, οι οποίες ως τώρα δεν μου είχαν δώσει αφορμή, σε όλο το τρίτο διάλειμμα με κοίταζαν με πλάγιο βλέμμα, κουτσομπόλευαν και χαχάνιζαν.

Αμ θα στις φτιάξω εγώ. Πέρα απ' αυτά, νομίζω ότι ερωτεύομαι ξανά: Είναι ο Αλέξης Υψηλάντης, ο καλύτερος μαθητής της τάξης. Συνηθίζει να γλύφει τους καθηγητές ολημερίς, μέχρι και την πόρτα του αυτοκινήτου τρέχει να τους ανοίξει, είναι όμως κουκλάρας.

Σάββατο, 25 Φεβρουαρίου 1978

Το πιο ευτυχισμένο Σάββατο της ζωής μου: Είμαι επιμελήτρια και ο darling μου ο Υψηλάντης μου είπε ψέματα πως πήρε άδεια για να καθήσει μέσα στην τάξη κατά τη διάρκεια του διαλείμματος. Έτσι κι εγώ τον άφησα. Ήθελε να του πω τη λύση σε μια άσκηση. Με γλυκοκοίταξε. Στο επόμενο διάλειμμα, μου είπε το ίδιο ψέμα. Αυτή τη φορά ήθελε να λύσει μια άσκηση Γεωμετρίας. Από τη στάση του κατάλαβα ότι με αγαπάει.

Το απόγευμα πιάσαμε συζήτηση με τη μαμά σχετικά με τους άνδρες κι εκείνη δεν έχασε την ευκαιρία να μου κάνει το γνώριμο κήρυγμα: "Κοίτα μη σε ξεγελάσει ποτέ κανένας επιτήδειος και μετά σε πετάξει σαν στιμένη λεμονόκουπα! Να θυμάσαι ότι τα καλά κορίτσια δεν βγαίνουν ραντεβού!", καταλήγοντας στο εξής απίθανο: "Δεν πρέπει να βγεις ποτέ έξω με άνδρα, να μην πηγαίνεις μαζί τους σε καφετέριες. Αν πας, είναι σίγουρο ότι θα ρίξει ναρκωτικό στην πορτοκαλάδα σου για να σε κάνει μετά ό,τι του καπνίσει!"

"Μα είναι δυνατόν;" απόρησα. "Όλα τα αγόρια το κάνουν αυτό;"

"Ναι, το κάνουν όλοι!"

"Δηλαδή, όλοι αυτοί οι νεαροί που βλέπω να κάθονται στις καφετέριες, ρίχνουν ναρκωτικό στο ποτό της κοπέλας τους; Όλοι μαζί ταυτόχρονα;"

"Ναι, αυτό κάνουν όλοι! Γι' αυτό δεν πρέπει ποτέ να βγαίνεις ραντεβού με άνδρες! Η γυναίκα πρέπει να είναι έξυπνη, όχι να την ξεγελά ο κάθε αλήτης και να την πιάνει

κορόιδο. Γι' αυτό, πρόσεξε: Όταν μεγαλώσεις και μπεις στο πανεπιστήμιο, θα γνωρίσεις κάποιον τελειόφοιτο αλλά δεν θα βγεις κανονικό ραντεβού μαζί του: θα απαιτήσεις να καθήσετε μόνο σε παγκάκι μια-δυο φορές, κι αυτό για λίγη ώρα! Μετά θα του πεις ότι εσύ είσαι τίμια κοπέλα με αρχές και ότι δεν μπορείς να γυρίζεις από δω κι από κει -να σε δει και κανένας γείτονας! Θα του πεις, λοιπόν, να έλθει στο σπίτι να σε ζητήσει σε γάμο! Αν είναι άξιος, θα σ' εκτιμήσει και θα σε παντρευτεί. Αν όχι, παράτα τον!", κατέληξε η μαμά με ύφος ειδήμονος. Φαντάζομαι ότι έχει κάποιο δίκιο, ωστόσο αναρωτιέμαι: Γιατί αυτά δεν τα λέει ποτέ στην αδελφή μου;

Σάββατο, 11 Μαρτίου 1978

Πρώτη μας γιορτή στο νέο σχολείο, στο Γεφυράκι. Δεν κάναμε μάθημα αλλά αποκριάτικο πάρτι. Ο Πάνος και ο Ζήσης είχαν ντυθεί γυναίκες· η Νότα ζητιάνα. Πήγαν και στο γραφείο της γυμνασιάρχης κι εκείνη τους φίλησε. Κατά τις 11, όταν σχολάσαμε, έφυγα μαζί με τη διπλανή μου τη Βίρνα και μια φίλη της από άλλο τμήμα. Μόλις έστριψε η Βίρνα και μας άφησε, η άλλη μου είπε πως ο Υψηλάντης της έκανε ερωτική εξομο-λόγηση! Έλα Παναγία μου!

Νωρίς το απόγευμα επισκέφθηκα τη φίλη μου τη Μαίρη. Το βράδι πήγαμε μαζί σ' ένα πάρτι, το οποίο αποδεί-χτηκε μάλλον αποτυχία: Η οικοδέσποινα είχε καλέσει 15 κορίτσια και 15 αγόρια μα ήλθαν μόνο 8 κορίτσια. Τέλος πάντων, αυτή ήταν η πρώτη φορά που χόρεψα μπροστά σε κόσμο. Καθώς χόρευα, ένα κορίτσι με πλησίασε και με ρώτησε:

"Συγγνώμη, πας σε γυμναστήριο;"

"Όχι", απάντησα ήρεμα.

"Σε σχολή χορού;" ρώτησε μια φίλη της

"Οχι". Είχα αρχίσει να αναρωτιέμαι πού το πάνε.

"Σε κολυμβητήριο;"

"Ούτε!"
"Έπρεπε να της πεις ναι!" ήταν η γνώμη της Μαίρης. Προφανώς, οι κυρίες με κορόιδευαν...

Σάββατο, 18 Μαρτίου 1978

Εδώ και λίγο καιρό η θεία Πηνελόπη έχει ξαναρχίσει τις παλιές της παγαποντιές: Όποτε με βλέπει, μου αναθέτει να της κάνω θελήματα: "Πήγαινε εκεί και αγόρασέ μου αυτό". Συχνά, μόλις επιστρέφω από μια αγγαρεία με στέλνει αμέσως σε άλλη! Δεν τολμώ να βγω από το σπίτι μου, μήπως με δει και μου φορτωθεί!

Σήμερα το βράδι, έτυχε να με δει στην αυλή μου, την ώρα που επέστρεφα από το σχολείο. "Υβόννη, έλα εδώ!" μου φώναξε αλλά εγώ δεν είχα καμία όρεξη να τρέχω από δω κι απο κεί βραδιάτικα για χάρη της. "Έχω δουλειά!" της απάντησα βαριά και προχώρησα προς την είσοδο χωρίς καν να γυρίσω να την κοιτάξω.

Το επόμενο πρωί κιόλας, ήλθε η θεία Πηνελόπη στο σπίτι μας κι άρχισε αμέσως τα παράπονα:
"Εγώ χθές το βράδι φώναξα την Υβόννη για να της δώσω γλυκά, εκείνη όμως μου είπε πως είχε δουλειά και δεν ήλθε. Τώρα τα φάγανε άλλοι! Τι να σας κάνω;"
"Ήμουν κουρασμένη", δικαιολογήθηκα αδέξια.
Το καλό είναι ότι θα αργήσει πολύ να με ξαναστείλει για θελήματα.

Δευτέρα, 21 Μαρτίου 1978

Σήμερα κατάλαβα πως ο κύριος Υψηλάντης είναι ένα ανθρωπάκι γεμάτο χυδαιότητα και εγωισμό. Όπως μου αποκάλυψαν πολλά κορίτσια και το είδα με τα μάτια μου, ο εραστής της δεκάρας στέλνει ραβασάκια σε όλα τα κορίτσια της τάξης και τους το παίζει ερωτευμένος. Κάποια στιγμή, την ώρα της Γεωμετρίας, κρυφοκοίταξα ένα ραβασάκι που μόλις είχε στείλει στη διπλανή μου, τη Βίρνα: "Το μουνάκι

σου είναι πολύ ωραίο", έγραφε. Έπαθα την πλάκα μου μόλις το είδα! Οι άλλες κοπέλες μοιάζουν να κολακεύονται από κάτι τέτοια, εγώ όμως δεν θέλω ούτε να τον ξέρω!

Σάββατο, 1 Απριλίου 1978

Πρωταπριλιά σήμερα. Ο κόσμος λέει ότι κοτσάνες θέλει για να ξεγελάσει τους άλλους και να κάνει το κέφι του. Στο σχολείο αλλάξαμε τάξεις με το Γ3, ελπίζοντας να γλυτώσουμε τη Φυσική. Όμως, ο φυσικός ήλθε και μας έκανε κανονικά μάθημα, παρόλο που ήμασταν σε ξένη τάξη, ενώ ο μαθηματικός πήγε στους άλλους που είχαν καταλάβει τη δική μας αίθουσα. Δεν έπιασε το κόλπο.

Την επόμενη ώρα, που είχαμε Άλγεβρα, για να μη την ξαναπάθουμε καταστρώσαμε το εξής σχέδιο: Τα κορίτσια των δύο τμημάτων Γ3 και Γ4 μαζευτήκαμε στην τάξη του Γ4 και όλα τα αγόρια στην αίθουσα του Γ3. Όμως, μόλις κατάφθασαν ο μαθηματικός και η φιλόλογος, μας χώρισαν. Οπότε, ούτε τώρα γλυτώσαμε το μάθημα.

Στο δεύτερο διάλειμμα είδα την Δώρα Χαλίδα, παλιά συμμαθήτριά μου από το Δημοτικό. Τώρα έρχεται και αυτή στο Γεφυράκι· καμιά φορά κάνουμε παρέα στα διαλείμματα. Με κάλεσε και στο πάρτι των γενεθλίων της που θα γίνει αύριο.

Την τέταρτη ώρα ο Υψηλάντης μου έστειλε ένα ραβασάκι, γράφοντας από κάτω το όνομα του Τάκη Χρήστου. Το διάβασα αλλά δεν απάντησα. Την έκτη ώρα που είχαμε Ιστορία, ο Υψηλάντης μου έστειλε τρία ραβασάκια αλλά δεν διάβασα κανένα. Ο καημένος, νόμιζε πως όλα τα κορίτσια της τάξης πεθαίνουν για ένα του ραβασάκι! Άσε που όλη η τάξη έχει πια βουήξει πως ο "γόης" μου στέλνει ραβασάκια κι εγώ τα περιφρονώ. Πολύ διασκεδαστική μέρα η σημερινή!

Κυριακή, 2 Απριλίου 1978

Στις 7.30 το απόγευμα έφθασα στο πάρτι της Δώρας. Τι σπιταρόνα είναι αυτή! Σωστό παλάτι! Όμορφα πέρασα, λέγαμε και καμιά βλακεία για να γελάμε, ενώ περιμέναμε να μας δώσει ο μεγαλύτερος αδελφός της το πικάπ για να ακούσουμε δίσκους. Αυτός, μαζί με τους φίλους του, είχαν κλειστεί σε ένα άλλο δωμάτιο και χρειάζονταν το πικάπ επειδή παίζανε ένα περίεργο παιγνίδι ρόλων, που λεγόταν "Πρόεδρος των ΗΠΑ" ή κάτι τέτοιο.

Όταν οι μεγάλοι τελείωσαν το παιγνίδι, ήλθαν και χόρεψαν μαζί μας. Εμένα με ζήτησε σε χορό ένας κούκλος. Ένιωθα λίγο αμήχανα γιατί δεν συνηθίζω να χορεύω και όταν το κάνω είμαι κάπως άχαρη. Αποχώρησα κατά τις 10 το βράδι, σύμφωνα με τις ορμήνιες της μαμάς. Στο σπίτι με περίμεναν δυο σουβλάκια.

Πέμπτη, 6 Απριλίου 1978

Αυτή είναι η πιο αποκαλυπτική μέρα της ζωής μου: Μόλις σήμερα συνειδητοποίησα τι "αγγελούδια" είναι όλοι οι συμμαθητές μου, με αρχηγούς τρεις σκρόφες που δεν χάνουν ευκαιρία να με κοροϊδεύουν. Το σημερινό, όμως, δεν ήταν απλή πλάκα. Τώρα πια είμαι βέβαιη ότι προσπαθούν να με καταστρέ-ψουν, ιδιαίτερα την ψυχή μου. Σήμερα, πράγματι το κατάφεραν. Είμαι ήδη γεμάτη μίσος. Θέλω να πάρω εκδίκηση. Θέλω να *σκοτώσω*, όχι μόνο αυτές τις τρεις αλλά όλους τους συμμαθητές μου! Μου είναι πλέον ξεκάθαρο, ότι η στιγμή που αναγκάστηκα να φύγω από το παλιό μου σχολείο ήταν καταραμένη. Οι παλιοί μου καθηγητές, που αρνήθηκαν να με γράψουν στο Γυμνάσιο Γλυφάδας, με κατάστρεψαν. Άθελά τους φυσικά, μα έτσι έγινε. Δεν θέλω καθόλου να πάω σχολείο αύριο. Φοβάμαι αυτό που πρόκειται να αντιμετωπίσω, ενώ παράλληλα ντρέπομαι αφόρητα.

Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή: Καθ' όλη τη διάρκεια της εβδομάδας, ο γόης Αλέξης Υψηλάντης

μου έστελνε ερωτικά ραβασάκια (όπως και σε όλα τα κορίτσια του τμήματος) ότι τάχα είναι ερωτευμένος μαζί μου. Εγώ δεν του απαντούσα, συχνά μάλιστα ούτε καν τα διάβαζα επειδή συχνά γινόταν χυδαίος.

Σήμερα το πρωί δεν μου έστειλε άλλα μηνύματα, όμως τρεις σακαφιόρες από το τμήμα μου θεώρησαν καλό να μου γράψουν εκείνες ότι δήθεν ο Αλέξης με αγαπάει, υπογράφοντας με το όνομά του. Αντιλήφθηκα ότι τα τρία πρώτα ραβασάκια ήταν ψεύτικα, εξαιτίας του διαφορετικού γραφικού χαρακτήρα. Ωστόσο, το τέταρτο ήταν τόσο άψογο, ώστε πίστεψα πως το είχε στείλει όντως ο Υψηλάντης. Στο μεταξύ, δεχόμουν έντονες πιέσεις από όλες τις συμμαθήτριές μου. “Αν δεν απαντάς στα μηνύματα, οι άλλοι θα νομίζουν ότι δεν τα πιάνεις!” με συμβούλεψε ειρωνικά η Χάλαρη. Του απάντησα κι εγώ λοιπόν, να μη με ενοχλήσει ξανά.

Η καταστροφή κορυφώθηκε κατά τη διάρκεια του διαλείμματος: Μια από τις βλαμμένες έγραψε νέο ραβασάκι για μένα, ο Υψηλάντης έτυχε να το δει και άρχισε να με δουλεύει. Στενοχωρήθηκα πολύ. Ευχόμουν να πέθαινα. Τώρα όλα τα παιδιά με κοροϊδεύουν και λένε ότι είμαι χαζή, ενώ εγώ δεν έχω ιδέα πως να τους αποδείξω το αντίθετο. Το μόνο που πραγματικά θέλω, είναι να ανατινάξω την αίθουσα, με όλους μέσα! Τους μισώ όλους! Δεν ξέρω τι να κάνω για να πάρω το αίμα μου πίσω. Τι μπορώ να κάνω; Ποιός μπορεί να με βοηθήσει; Πολύ φοβάμαι κανένας...

Μόλις έφτασα σπίτι, κλείστηκα στο δωμάτιό μου και ξέσπασα σε κλάματα όλο το απόγευμα. Η μητέρα μου αντιλήφθηκε πως κάτι δεν πήγαινε καλά και με πίεσε να της τα πω όλα. Μετά από αρκετούς δισταγμούς, της διηγήθηκα όλη την ιστορία.

Με έπεισε μάλιστα να της γράψω σ' ένα χαρτί τα ονόματα των τριών “δαιμόνων”: Φουράκη, Τρίπη, Τσαλδάρη.

Παρασκευή, 7 Απριλίου 1978

Σήμερα διασκέδασα πολύ: Στη διάρκεια της δεύτερης ώρας, βλέπω τη Χάλαρη να κλαψουρίζει και να παραπονιέται “Αφού το κόψαμε, μωρέ...” (κάτι είχε κάνει κι αυτή, φαίνεται) και πολλούς από τους συμμαθητές μου να στριφογυρίζουν ταραγμένοι στα θρανία τους. Αναρωτήθηκα τι τους έπιασε και τότε είδα στο προαύλιο τη μητέρα μου, η οποία πήγαινε γραμμή στο γραφείο της γυμνασιάρχη.

Μόλις χτύπησε διάλειμμα, όλες οι κοπέλες της τάξης έρχονταν η μία πίσω από την άλλη και με ρωτούσαν όλο αγωνία: “Μήπως η μαμά σου είπε για μένα;” ... “Μήπως για μένα;”. Εγώ τις διαβεβαίωνα πως δεν είχα ιδέα για την πρωτοβουλία της μητέρας μου αλλά μάλλον δεν με πίστεψαν, σκασίλα μου. Μέχρι και ο Υψηλάντης με πλησίασε όλο ανησυχία. “Μήπως είπε τίποτε η μητέρα σου για μένα; Εγώ δεν φταίω!”, με ρώτησε δειλά. “Δεν ξέρω, ίσως!” του αποκρίθηκα εγώ. Εκείνος κατουρήθηκε πάνω του αλλά προσπάθησε να το παίξει ψύχραιμος. Όσο για τις τρεις μαφίες, μόνο που δεν παραδέχτηκαν την ενοχή τους. Τους κόπηκε για τα καλά ο βήχας και οι σαχλαμάρες.

Πολύ ωραία μέρα η σημερινή, μόλις μπήκε στην τάξη η γυμνασιάρχις τις σκυλόβρισε όλες, γνωρίζει και για τις κούκλες, μας έβαλε διαγώνισμα Γεωγραφία σήμερα, δεν ήξερα γρι, ξανά σκασίλα μου. Υπέροχη μέρα η σημερινή -αν δεν το 'παμε κιόλας...

Σάββατο, 8 Απριλίου 1978

Όλη μέρα σήμερα το τρίο μαντάρα είχαν τα νεύρα τους. Χθες η γυμνασιάρχις τις μάζεψε και τις τρεις στο γραφείο της μετά το σχόλασμα και τις σκυλόβριζε επί τρεις ώρες, όπως παραπονέθηκε κλαψουρίζοντας η Τρίπη. Γιούπι!

Ωστόσο, οι συνέπειες αυτής της σπάνιας νίκης μου δεν θα αργήσουν να φανούν: Εν ριπή οφθαλμού έχω γίνει στόχος για ολόκληρο το σχολείο. Στο εξής, οι συμμαθητές

μου με περιφρονούν και με φωνάζουν κατάμουτρα “μαμόθρεφτο” και “καρφί”. Όπου κι αν σταθώ ακούω χειμάρρους από κοροϊδίες, αποδοκιμασίες, γιουχαΐσματα. Ολόκληρο το σχολείο έχει στραφεί εναντίον μου επειδή τόλμησα να μιλήσω στη μητέρα μου κι επειδή οι τρεις σκρόφες άκουσαν έναν εξάψαλμο (σιγά την τιμωρία). Τι περίμεναν αλήθεια; Να ανέχομαι επ' άπειρον τις κακοήθειές τους, χωρίς να αντιδρώ στο παραμικρό, ή να το βρίσκω αστείο κιόλας; Είναι τρελός ο κόσμος...

Πέμπτη, 4 Μαΐου 1978

Σήμερα το απόγευμα πήγαμε μαζί με τη μαμά και την αδελφή μου σ' έναν οφθαλμίατρο στο Κολωνάκι, επειδή έχουμε και οι τρεις προβλήματα όρασης. Πριν φθάσουμε στο ιατρείο, η Αλίκη φαγώθηκε να αγοράσουμε τοστ. Μπήκαμε σε μια τεράστια καφετέρια η οποία παραδόξως ήταν εντελώς άδεια. Μόλις μας είδαν, οι υπάλληλοι άρχισαν να μας κοιτούν παράξενα και να μουρμουρίζουν μεταξύ τους ανήσυχοι. Διάφοροι τύποι κατέφθαναν, ωστόσο δεν κάθονταν στα τραπέζια αλλά εξαφανίζονταν σ' ένα υπόγειο δίπλα στον μεγάλο πάγκο. Η μαμά πλησίασε αγέρωχη και παρήγγειλε πέντε τοστ. Η πωλήτρια τα ετοίμασε στα γρήγορα, ζήτησε 250 δρχ (αν είναι δυνατόν!) και ψιθύρισε στη μαμά το εξής κουφό: “Πάρε τα παιδιά σου και φύγε αμέσως από δω μέσα!”. Βγήκαμε από κει τροχάδην, χωρίς δεύτερη κουβέντα.

Σύμφωνα με τη διάγνωση του κούκλου νεαρού γιατρού, η μητέρα μου έχει πρεσβυωπία, και μένα η μυωπία μου έχει ανέβει λίγο. Τώρα έχω 2 βαθμούς στο δεξί μάτι και 1,5 στο αριστερό. Το καφετί ογκίδιο που έχει βγάλει η αδελφή μου μέσα στο αριστερό μάτι έχει πάψει να μεγαλώνει. Ευτυχώς που είναι στο πλάι και δεν φαίνεται καθόλου...

Κυριακή 7 Μαΐου 1978

Κάθε χρόνο, την Κυριακή του Θωμά γίνεται το ποντιακό πανηγύρι στα Σούρμενα. Η μαμά, η αδελφή μου κι εγώ πήραμε 100 δρχ μαζί μας και πήγαμε. Ωραία ήταν. Πιάσαμε ένα λαχνό και κερδίσαμε μια οδοντόβουρτσα. Πήγαμε και στους παραμορφωτικούς καθρέφτες. Μερικοί μου άρεσαν γιατί με έδειχαν κοντή και χοντρή, δηλαδή όπως είναι ένα συνηθισμένο θηλυκό.

Βγαίνοντας, λίγο πιο πέρα υπήρχε ένα ειδικό τραινάκι που μετρούσε τη μυική δύναμη. Ποιόν είδα να περνάει από κει; Τον Φραντζή τον κούκλο! Ήταν πιο ψηλός και αδύνατος από πέρυσι, ντυμένος στα κόκκινα, πανέμορφος! Διασταυρωθήκαμε, κοιταχτήκαμε, έδειξε σα να σκέφτηκε να μου μιλήσει αλλά αμέσως μετά το μετάνιωσε και συνέχισε το δρόμο του. Μα κι εγώ, από την πλευρά μου, δεν τόλμησα να του μιλήσω. Του έριξα μόνο μια γρήγορη ματιά και συνέχισα το δρόμο μου. Γιατί, όμως; Γιατί;

Κυριακή, 21 Μαΐου 1978

Σήμερα πήγα στο σπίτι της φίλης μου της Μαρίας, από το πρωί. Δεν μπορώ να πω ότι πέρασα άσχημα, αλλά εδώ και λίγο καιρό η φιλενάδα μου έχει αρχίσει να το παίζει ντίβα. Το απόγευμα κατέφθασαν κάποιοι θείοι της με παιδιά στην ηλικία μας. Μόλις τους είδε η Μαίρη, έγινε ακόμα χειρότερη. Μου έκανε συνεχώς την έξυπνη, με αγνοούσε επιδεικτικά, ή μου μιλούσε απότομα. Κάποια στιγμή διαφώνισα σε κάτι μαζί της και μου έβαλε τις φωνές: “Αρκετά σε ανέχτηκα πια! Άντε στο διάολο!” Σώπασα, δίνοντας τόπο στην οργή.

“Σε έχει ξαναβρίσει;” με ρώτησε ο ξάδερφός της.

“Όχι”, απάντησα ντροπιασμένη.

“Καλή αρχή!”

Αργότερα αποκαλύφθηκε πως ο ξάδερφος της Μαρίας φοιτά στο ίδιο γυμνάσιο με μένα αλλά σε διαφορετικό

τμήμα. Εγώ δεν τον έχω προσέξει πουθενά ως τώρα και απ' ότι μου είπε ούτε εγώ του θύμιζα τίποτα. “Περίεργο. Πώς και δεν με γνωρίζεις; Όλο το σχολείο μιλάει για μένα!” μου ξέφυγε αλλά δεν έδωσα περαιτέρω εξηγήσεις. Αυτό δα έλειπε...

Όλη τη νύχτα, στο κρεβάτι μου, δεν έπαψα ν' αναρωτιέμαι: Τι δεν πάει καλά με τη Μαρία; Είμασταν τόσο καλά κάποτε! Λοιπόν, η φίλη μου έχει αλλάξει, δεν είναι πια το ανέμελο κορίτσι που ήξερα. Γίνεται σιγά σιγά γυναίκα, “θηλυκό”, ενώ εγώ παραμένω πεισματικά παιδί. Στη Μαίρη αρέσει να προκαλεί τους άνδρες γύρω της, ενώ εγώ δεν δίνω δεκάρα. Εγώ θυμάμαι μόνο τον Γιώργο Φραντζή. Της αρέσει να πηγαίνει στο πάρκο για να φλερτάρει με τις παρέες των αγοριών που συχνάζουν εκεί. Κάθε στιγμή ο πισινός της κουνιέται σαν βάρκα στο γιαλό, ιδίως όταν είναι αγόρια μπροστά. Εγώ παραμένω παιδομορφική, ψηλή, άχαρη και κυρίως χωρίς καμιά διάθεση για νάζια και κουνήματα. Δεν μου βγαίνει, πώς το λένε; Κάποια φορά που δυσανασχέτησα για όλο αυτό το θέατρο στο πάρκο, η Μαίρη με κοίταξε αυστηρά και μου είπε: “Κορίτσι είσαι και σύ! Κουνήσου λιγάκι!” Όμως, αυτό για μένα είναι απλά αδύνατο.

Σάββατο, 17 Ιουνίου 1978

Νωρίς το πρωί ήλθε η Μαρία στο σπίτι μου για να μείνει όλο το σαββατοκύριακο. Πολύ την έξυπνη κάνει. Νομίζει ότι είναι η ομορφότερη και η εξυπνότερη γυναίκα του κόσμου. Κουνιέται επιδεικτικά σε όλους τους άνδρες, ακόμη και στο φίλο μου το Γρηγόρη που τώρα είναι 12 χρονών! Φαγώθηκε να πάμε στις κούνιες για να φλερτάρει με όποιο γκόμενο βρει μπροστά της. Όση ώρα μείναμε εκεί, φρόντιζε να μιλά δυνατά Αγγλικά ή Γαλλικά ώστε να την ακούνε όλοι. Ένας νεαρός τη δούλεψε: “Καλά, καλά, ξέρουμε κι εμείς αγγλικά!” Όλο το απόγευμα, μέχρι τη

νύχτα, μου κρατούσε πόζα. Απαξιούσε να μου μιλήσει, μέχρι την Κυριακή το βράδι που έφυγε μουτρωμένη.

Δευτέρα, 19 Ιουνίου 1978

Μια και δεν γράφαμε σήμερα κανένα διαγώνισμα, τηλεφωνηθήκαμε με τη Μαρία και κανονίσαμε να πάω σπίτι της κατά τις 1.30 το μεσημέρι μαζί με την αδελφή μου. Φτάσαμε στην ώρα μας, χτυπήσαμε το κουδούνι μα δεν μας άνοιξε κανείς. Περπατήσαμε μέσα στη ζέστη για κανένα τέταρτο, ξαναχτυπήσαμε, τίποτα. Επαναλάβαμε τη βόλτα, χτυπήσαμε το κουδούνι για τρίτη φορά κατά τις 2.05, τζίφος.

Τελικά, φύγαμε άπρακτες.

Αργότερα, όταν της τηλεφώνησα, η Μαίρη δικαιολογήθηκε πως κάπου χρειάστηκε να πεταχτεί για πέντε λεπτά. Σαχλαμάρες. Λέω να κόψω τα σούρτα-φέρτα μαζί της. Δεν τη γουστάρω πια...

Πέμπτη, 22 Ιουνίου 1978

Γύρω στο μεσημέρι μου τηλεφώνησε η Μαρία και, χωρίς να κάνει την παραμικρή νύξη για να γενέθλιά μου που ήταν χθες, άρχισε να κομπάζει πως προβιβάστηκε με 16, ενώ εγώ ξέρω πως με το ζόρι έβγαλε ένα 12. Ύστερα, πρότεινε να συναντηθούμε, εγώ όμως της ζήτησα στα ίσα να διαλύσουμε τη φιλία επειδή δεν ταιριάζουμε. Κατάλαβα ότι στεναχωρήθηκε:

“Γιατί Υβόννη; Γιατί δεν ταιριάζουμε; Μήπως μαλώσαμε; Τι έγινε;”

“Δεν μαλλιοτραβηχτήκαμε, βέβαια, όμως ήσουν μουτρωμένη όλο το σαββατοκύριακο και ήθελες να γίνεται πάντα το δικό σου. Δεν ανέχεσαι να σου φέρνουν καθόλου αντιρρήσεις”.

“Κανείς δεν θέλει να του φέρνουν αντιρρήσεις!” δήλωσε κοφτά.

“Όπως και νά 'χει, ως εδώ ήταν, τελειώσαμε!” της είπα.
“Δεν θα τα ξαναπούμε;” κλαψούρισε.
“Όχι. Γειά σου, Μαρία”.
“Γειά σου...”

Τετάρτη, 28 Ιουνίου 1978

Τελευταία μέρα των εισαγωγικών εξετάσεων στο Λύκειο. Έδινα Αρχαία κι έπρεπε να πάω στο Γυμνάσιο Αργυρουπόλεως (στου διαόλου τη μάνα). Δεν ξέρω, όμως, πώς μπερδεύτηκα και κατέβηκα από το λεωφορείο αρκετές στάσεις πιο πριν. Μόλις το αντιλήφθηκα, άρχισα να γυρνάω στις γειτονιές σε έξαλλη κατάσταση, ψάχνοντας απελπισμένα για το σχολείο! Χτύπησα πολλές πόρτες ξένων σπιτιών, μου άνοιξαν νυσταγμένοι άνθρωποι που δεν είχαν ιδέα πού βρισκόταν το εν λόγω γυμνάσιο, ώσπου μετά από μια φρενιτώδη πεζοπορία μέσα από αγκαθωτά χωράφια, το βρήκα! Είχα αργήσει περισσότερο από μισή ώρα, ευτυχώς όμως τα θέματα δεν είχαν δοθεί ακόμα. Η πισινή μου, η Τσίλικα, φαγώθηκε να της δείχνω και μ' ενοχλούσε αστα-μάτητα, όπως σε κάθε διαγώνισμα άλλωστε, μέχρι που αναγκάστηκα σχεδόν να της φωνάξω να με αφήσει ήσυχη! Η επιτηρήτρια γύρισε και μας αγριοκοίταξε μα δεν είπε τίποτα. Πάλι καλά.

Στο τέλος, αφού μάζεψαν τις κόλλες, ένας συμμαθητής που καθόταν μπροστά μου, ο Πελοπίδας, ένα συμπαθητικό ξανθογάλανο παιδί, εξέφρασε την επιθυμία να τα φτιάξουμε! Το παιδί αυτό ήταν ανέκαθεν ευγενικό και ήσυχο (από τα λίγα καλά παιδιά στην τάξη μου), καθόλου άσχημος, εγώ όμως δεν έχω καμία όρεξη για τέτοια πράγματα και του το ξέκοψα. Παραξενεύτηκα, άλλωστε, που μου μίλησε σήμερα ειδικά, την τελευταία μέρα των διαγωνισμάτων. Κατά τη διάρκεια όλης της χρονιάς, δεν με είχε πλησιάσει καθόλου, δεν λέγαμε ούτε “γειά”.
“Να σου δώσω μια φωτογραφία μου για να με θυμάσαι;”

μου είπε θλιμμένα στο τέλος.
“Σε θυμάμαι κι έτσι!” αποκρίθηκα κοφτά.

Παρασκευή, 30 Ιουνίου 1978

Η σχολική χρονιά που πέρασε ήταν η χειρότερη της ζωής μου. Όλο το Γυμνάσιο είχε τα χάλια του, ειδικά το τμήμα μου (Γ4) ήταν άστα να πάνε: γεμάτο εγωιστικά θρασύδειλα ανθρωπάκια, που το 'παιζαν σπουδαίοι. Αν έβλεπαν κάποιο φρόνιμο παιδί, το κορόιδευαν και το πολεμούσαν μέχρι αηδίας. “Είναι αλήτες και αν δουν κάποιο καλό παιδί, θέλουν να το χαλάσουν”, είχε πει η γυμνασιάρχις στη μητέρα μου. Η πιο ευτυχισμένη μέρα της χρονιάς ήταν η 16η Ιουνίου, δηλαδή όταν τελείωσαν οι διαγωνισμοί στο γυμνάσιο.

Καθ' όλη τη μαύρη περίοδο της τρίτης Γυμνασίου, όταν όλοι με κορόιδευαν, ο κύριος Χριστόφορος και η γυναίκα του μου έδειχναν ξεχωριστό ενδιαφέρον και εκτίμηση. Με καλούσαν, μαζί με τη μητέρα μου, τα απογεύματα στο σπίτι τους, μιλούσαμε για διάφορα θέματα και μου χάριζαν γραμματόσημα για τη συλλογή μου. Σαφώς, η γνώμη του κυρίου Χριστόφορου, ανθρώπου σοβαρού και μορφωμένου, μετρά πολύ περισσότερο από τη γνώμη ορισμένων ψυχασθενών αλητών.

Προβιβάστηκα με γενικό βαθμό 17 8/12 και μπήκα στο Γενικό Λύκειο με μέσο όρο 85/100. Καθόλου άσχημα για μια μαθήτρια που την κορόιδευε ασταμάτητα όλο το σχολείο, χυδαία και με μίσος.

Αντίθετα, πολλές “διάνοιες” του τμήματός μου, δημοφιλείς και με σεξουαλική πείρα, έμειναν τελείως! Ανάμεσά τους η Φουράκη (φιντάνι), ο Ψαλίδας (μαμά! δράκος!), ο Ζήσης (Δον Ζουάν της πεντάρας), η Νότα (σεξουάλα, γκόμενα του Ζήση), η Βάντα (πονηρή αλεπού) κλπ. Συνολικά, 14 από τους 38 συμμαθητές μου έμειναν στην ίδια τάξη...

Τετάρτη, 12 Ιουλίου 1978

Η χειρότερη αλλά και η καλύτερη μέρα της ζωής μου: Αρχίζουν ξανά τα σχολεία κι εγώ είμαι υποχρεωμένη να ξαναπάω στο περσινό απαίσιο σχολείο. Φθάνω εκεί με την ελπίδα να συναντήσω κανέναν παλιό συμμαθητή από το Γυμνάσιο Γλυφάδας. Δεν βλέπω κανέναν εκτός από τον Γιώργο Φραντζή! Κοιταζόμαστε, συζητάμε, είναι κούκλος όπως πάντα. Αισθάνομαι υπέροχα. Τότε, συμβαίνει το "μοιραίο": Ξυπνάω! Η απογοήτευσή μου δεν περιγράφεται...

Το απόγευμα πέρασα από το Γυμνάσιο Γλυφάδας για να ρίξω μια ματιά στις λίστες με τα αποτελέσματα της τρίτης τάξης. Δεν είδα πουθενά το όνομα του Φραντζή. Απογοητεύτηκα πολύ. Το "Αλησμόνητο Β4" του σχολικού έτους 1976-77 έχει ουσιαστικά διαλυθεί, μαζί με τις ελπίδες μου: Από τα 61 παιδιά είδα τα ονόματα των 30 μόνο. Θλίψη, θλίψη, θλίψη.

Παρασκευή, 14 Ιουλίου 1978

Σήμερα η μητέρα μου αποφάσισε να με πάει σ' ένα φυσιοθεραπευτή εδώ κοντά, ο οποίος αφού με εξέτασε είπε ότι θα χρειαστούν καμιά δεκαριά επισκέψεις για να μου κάνει φυσιοθεραπεία στην πλάτη. Επίσης, θα μου δείξει ορισμένες ασκήσεις γυμναστικής για το σπίτι, τις οποίες θα πρέπει να εκτελώ μέχρι τα 18 μου.

Βαριέμαι φοβερά τη γυμναστική, τουλάχιστον όμως έτσι θα ξεφορτωθώ αυτή τη φρικτή ορθοπεδική ζώνη, την οποία ο φυσιοθεραπευτής θεώρησε εντελώς ακατάλληλη για την περίπτωσή μου: "Η ζώνη κρατά το σώμα ακίνητο, ενώ αυτές οι περιπτώσεις σκολίωσης χρειάζονται κίνηση!" Επίσης, μου υπέδειξε να μη λυγίζω πολύ τα γόνατα όταν περπατάω. Το βάδισμά μου διορθώθηκε αμέσως.

Παρασκευή, 21 Ιουλίου 1978

Νωρίς το απόγευμα, είχαμε επεισόδια με την αδελφή μου: Είμασταν και οι δυο ξαπλωμένες στο κρεβάτι και χαζεύαμε τηλεόραση. Η Αλίκη ετοιμαζόταν να φάει ένα μήλο κι εγώ χάζευα μια ωραία αφίσα που αγόρασα πρόσφατα, για να στολίσω το δωμάτιό μου. Ξαφνικά, η Αλίκη άρχισε να νιαουρίζει:

"Θέλω να μου δώσεις αυτή την αφίσα, τώρα!"

"Δεν σου τη δίνω, είναι δική μου! Άλλωστε, τι την θέλεις; Αφού δεν σου αρέσει καν αυτή η κασέτα!", απόρησα.

"Την θέλω! Δως την μου!" φώναξε, εγώ αρνήθηκα, μετά η Αλίκη γρύλισε "Είσαι κακιά! Να για να μάθεις!" και μου πέταξε το μήλο πάνω στην κοιλιά με όλη της τη δύναμη. Ξεράθηκα από τον πόνο, έβαλα τα κλάματα και η Αλίκη μου βούτηξε το χάρτινο εξώφυλλο και το έκανε χίλια κομμάτια. Μετά δικαιολογήθηκε στη μαμά: "Το έσχισα! Κατά λάθος έγινε, δεν το κατάλαβα!".

Ακολούθησε καυγάς τρικούβερτος, διαμαρτυρήθηκα έντονα στη μαμά για τα καμώματα της αδελφούλας μου, εκείνη όμως με κοίταξε αυστηρά και μου είπε: "Μικρή είναι, μη τη συνερίζεσαι" -το συνηθισμένο τροπάρι...

Τετάρτη, 30 Αυγούστου 1978

Σήμερα το απόγευμα έτυχε να δω ταυρομαχίες στην τηλεόραση. Το θέαμα μου φάνηκε αρκετά ενδιαφέρον, με έκπληξή μου όμως διαπίστωσα πως ήταν όλο στημένο! Οι έξι ταύροι που σκοτώθηκαν ήταν όλοι μισοναρκωμένοι -ιδίως ο πρώτος δεν μπορούσε να πάρει τα πόδια του. Η νίκη του ταυρομάχου είναι προκαθορισμένη. Ο ταύρος δεν έχει την παραμικρή πιθανότητα να επιβιώσει από τα απανωτά συντονι-σμένα χτυπήματα των ταυρομάχων. Δεν ξέρω ακριβώς γιατί, αλλά ταυτίστηκα με τους ταύρους...

Στο αποψινό δείπνο, είχαμε καλεσμένη τη θεία Δόμνα, η οποία θαύμασε ακόμη μια φορά την Αλίκη για μια

εξυπνάδα που αμόλησε:
“Η Αλίκη είναι αετός! Δεν θα διστάσει μπροστά σε τίποτα!”
“Ναι, σωστά!” είπα εγώ (δεν άντεξα). “Κι όταν λέμε σε τίποτα, εννοούμε σε τίποτα!”
“Δεν εννοούσα αυτό”, ψέλισε η θεία και μετά το βούλωσε.

Τετάρτη, 20 Σεπτεμβρίου 1978

Αυτή είναι η τελευταία “ελεύθερη” μέρα για μένα, μετά από τρεις μήνες σχετικής ξεγνοιασιάς και διακοπές είκοσι ημερών στην Ισπανία με το καράβι του πατέρα μου -όμορφες, διασκεδαστικές διακοπές, που μου άξιζαν μετά από μια φρικτή σχολική χρονιά. Δυστυχώς, όμως, σήμερα είναι η τελευταία “ελεύθερη” μέρα για μένα. Από αύριο θα είμαι μαθήτρια της πρώτης Λυκείου. Είναι ανάγκη; Καλά τα πέρασα το καλοκαίρι. Δεν έχω καμία όρεξη να ξαναδώ τους περσινούς συμμαθητές μου. Σαφώς δεν θα 'πρεπε να ξαναγραφτώ στο ίδιο σχολείο, δεν έχω όμως άλλη επιλογή. Τώρα, μόνη μου ελπίδα είναι να μην έχουν γραφτεί επίσης όλα εκείνα τα παράσιτα. Αναρωτιέμαι πως θα μπορέσω να αντικρίσω όλα εκείνα τα μισητά πρόσωπα...

Πρώτη Λυκείου

Σάββατο, 30 Σεπτεμβρίου 1978

Ευτυχώς, στο τμήμα μου δεν υπάρχουν πολλοί από τους περσινούς συμμαθητές. Προς το παρόν, τα πνεύματα μου φαίνονται ήρεμα. Σήμερα, όμως, έμαθα ότι σαν μαθήτρια Λυκείου θα μπορούσα να γραφτώ σε όποιο σχολείο ήθελα! Δηλαδή, θα μπορούσα να έχω γραφτεί στο Λύκειο Γλυφάδας αλλά δεν το έκανα γιατί νόμιζα ότι δεν θα μου το επέτρεπαν. Έτσι, χάνω οριστικά την ελπίδα να ξαναδώ το Γιώργο μου. Μάλλον, όμως, ούτε εκείνος φοιτά εκεί.

Σήμερα ήλθαν στην τάξη κι άλλες μαθήτριες, που νόμιζα πως δεν θα ξαναδώ: Η Βάντα Χαλκιά και η Χριστίνα Χάλαρη. Η Βάντα είναι αστεία και θα περάσουμε καλά. Μας κέρασε και γλυφιτζούρια. *Αλήθεια, αυτή δεν είχε μείνει τελείως πέρυσι;* ***Μυστήρια*** *πράγματα...* Κάποια στιγμή εμφανίστηκε και η Τρίπη στην παρέα, η οποία μάλιστα με χαιρέτησε φιλικά.

"Με θυμάσαι;" με ρώτησε χαμογελαστά.

"Ναι, σε θυμάμαι", της απάντησα *[ξεχνιέσαι εσύ;]*

Ναι μεν ο εφιάλτης του περσινού Γ4 είναι πια μια θλιβερή ανάμνηση, ωστόσο διαισθάνομαι πως έχω ήδη στιγματιστεί κατά καποιο τρόπο. Μια νέα μαθήτρια, η Νάντια, ήλθε και μου μίλησε στο διάλειμμα. Φαίνεται καλή και ήρεμη κοπέλα. Νομίζω πως ταιριά-ζουμε. Ωστόσο, όταν της είπα πως δεν έχω πολλούς φίλους εδώ, μάλλον τρόμαξε: "Δεν σε κάνει κανείς παρέα;"

Δευτέρα, 2 Οκτωβρίου 1978

Φθάνοντας στο σχολείο, έσπευσα αμέσως να βρω τη νέα μου φίλη, τη Νάντια. Δεν φάνηκε χαρούμενη που με

είδε. Από την πρώτη στιγμή με αντιμετώπισε με ψυχρότητα και δυσφορία. Με το τσιγγέλι να της πάρω μια κουβέντα.
“Πάμε στην παρέα της Νίνας;” της πρότεινα τελικά.
“Όχι, έχουν πιάσει συζήτηση!” μου απάντησε κοφτά.

Έμεινα μαζί της μέχρι να χτυπήσει το κουδούνι και βαρέθηκα απίστευτα. Από τότε η κυρία με αποφεύγει συστηματικά κι εγώ δεν την κυνηγάω.

Τετάρτη, 4 Οκτωβρίου 1978

Παρά τις προφανείς δυσκολίες, έχω θέσει ως στόχο να είμαι πιο δημοφιλής φέτος. Βάζω τα δυνατά μου να φαίνομαι χαρωπή και κοινωνική, ενώ πιέζω τον εαυτό μου να μπαίνω σε κάποιες συντροφιές κοριτσιών. Αυτές, όμως, μόλις πλησιάσω σταματούν την κουβέντα και διαλύονται μέσα σ' ένα λεπτό. Έτσι και σήμερα, φθάνοντας στο σχολείο το πρωί, συγκέντρωσα όλο μου το θάρρος για να πλησιάσω μια παρέα συμμαθητριών. Είδα ότι με παρακολουθούσαν με περίεργο βλέμμα καθώς προχωρούσα προς το μέρος τους, μα εγώ συνέχισα. Μόλις έφτασα κοντά τους, γλύστρησα σε κάτι πολύ γλιστερό και σωριάστηκα φαρδιά πλατιά κάτω, μπροστά στα πόδια ολονών! Ακούστηκαν πνιχτά γέλια και μουρμουρητά, μα καμιά τους δεν έκανε την παραμικρή κίνηση για να με βοηθήσει να σηκωθώ. Μόνο η Βάντα μου είπε ειρωνικά: “Το κακό με σένα είναι ότι είσαι ψηλή και όταν πέφτεις κάτω πιάνεις μεγάλη απόσταση!” Παρόλα αυτά, χαμογέλασα συγκαταβατικά κι έμεινα στην παρέα, η οποία διαλύθηκε μέσα σε δευτερόλεπτα.

Δευτέρα, 20 Νοεμβρίου 1978

Φέτος κάθομαι στο πρώτο θρανίο. Για καμιά βδομάδα η Νάντια καθόταν μαζί μου, ύστερα όμως άλλαξε θέση και διπλανή μου έγινε μια ακόμη πιο καινούργια, η Δέσποινα, η οποία πολύ σύντομα θα αρχίσει να φεύγει από πλάι μου στην πρώτη ευκαιρία: Όποτε κάποια συμμαθήτρια απουσιά-

ζει, η Δέσποινα τρέχει και κάθεται στη θέση της, για όσες μέρες λείπει η άλλη. Πράγμα που σημαίνει ότι τις περισσότερες μέρες κάθομαι μονάχη μου στο θρανίο.
“Σε πειράζει να καθήσω σήμερα με την τάδε;” με ρωτάει κάθε τόσο.
“Όχι, έχω συνηθίσει”, τόλμησα να ειρωνευτώ σήμερα.

Δεν μπορώ να αγνοήσω το γεγονός ότι μέσα στο χώρο του σχολείου είμαι και πάλι απομονωμένη, παρά τις συνεχείς προσπάθειές μου για κοινωνικοποίηση. Οι μόνες που με ανέχονται είναι δύο βαρετές κοπέλες, η χοντρή Λένα και η θρήσκα Καίτη, οι οποίες περνούν όλα τα διαλείμματα χωμένες σε μια γωνιά, λέγοντας ξαναλέγοντας το μάθημα η μια στην άλλη, ενώ εγώ τις κοιτάζω βαριεστημένα κι εύχομαι να βρισκόμουν σε μια άλλη, πιο χαρούμενη παρέα.

Εκτός σχολείου κάνω παρέα με τις ξαδέρφες μου Τζένη και Νίκη, οι οποίες έχουν έλθει και κατοικούν στο σπίτι τους στην Άνω Γλυφάδα μαζί με τη μητέρα τους, τη θεία Δόμνα. Αυτό επειδή η Τζένη ετοιμάζεται να δώσει του χρόνου εξετάσεις για το πανεπιστήμιο. Συναντιώμαστε σχεδόν κάθε απόγευμα, πίνουμε καφέ, κάνουμε βόλτες, περνάμε καλά. Ιδίως με τη Τζένη ταιριάζουμε περισσότερο και συζητάμε για πολλά ενδιαφέροντα θέματα, όπως για το θεσμό του γάμου, τη θέση της γυναίκας στην κοινωνία, το φεμινισμό κλπ.

Σάββατο, 23 Δεκεμβρίου 1978

Είχαμε χριστουγεννιάτικη γιορτή στο σχολείο σήμερα. Παρακολουθήσαμε ένα διασκεδαστικό θεατρικό έργο, όπου έπαιζαν συμμαθητές μου, και μετά ακολούθησε πάρτυ. Όλοι χόρευαν εκτός από μένα και την Δώρα Χαλίδα, η οποία πρόσφατα έχασε τον πατέρα της. Ένιωθα πολύ άσχημα, σαν τη μύγα μες το γάλα. Ήθελα πολύ να χορεύω και να χαίρομαι όπως όλοι οι υπόλοιποι μαθητές, ωστόσο μου ήταν αδύνατο να συμπεριφερθώ όπως οι άλλοι. Ακόμη

μια φορά, ένιωθα λες και βαρειές πέτρες να ακινητοποιούσαν όλο μου το σώμα. Μακάρι αυτό το πάρτι να μην είχε γίνει ποτέ...

Τρίτη, 23 Ιανουαρίου 1979

Παρά την αρχική αισιοδοξία μου, οι χλευασμοί και τα κουτσομπολιά εναντίον μου δίνουν και παίρνουν, σ' ένα πιο υπόγειο επίπεδο πλέον. Βλέπω συνεχώς την κοροϊδία και την εχθρότητα στα επιδεικτικά γέλια τους και τα πλάγια βλέμματά τους, πράγμα που επιδεινώνει ακόμη περισσότερο την ψυχολογία μου και επηρεάζει αρνητικά τη συμπεριφορά μου, εφόσον γίνονται όλο και πιο εσωστρεφής.

Ορισμένες φορές, αντιλαμβάνομαι ένα γενικευμένο μα πανίσχυρο κύμα χλεύης εναντίον μου, προερχόμενο κυρίως από τα αγόρια του τμήματός μου. Ιδιαίτερα όποτε κάθομαι μέσα στο διάλειμμα, ακούγεται διαρκώς γύρω μου ένας βδελυρός βόμβος από γιουχαΐσματα, που συνήθως αρνούμαι να παραδεχθώ ότι στοχεύει εμένα.

Σήμερα ειδικά, εκείνο που με υποψίασε περισσότερο, ήταν τα χαμηλόφωνα σχόλια των κοριτσιών δίπλα μου: “Σταματήστε, πια! Όποτε είναι μέσα το κοριτσάκι, συνέχεια το γιουχάρετε!” είπε μια συμμαθήτριά μου, η οποία φαίνεται να με συμπαθεί κάπως.

“Ε, όχι και τη γιουχάρουμε!” έκανε ο Ψαλίδας με μάγκικο ύφος.

“Μα... είναι δυνατόν να μην καταλαβαίνει τίποτα;” άκουσα τη Λένα να αναρωτιέται πίσω μου. Λίγο αργότερα, βρήκε την ευκαιρία να μου πετάξει: “Κοιμάσαι όρθια, μου φαίνεται!”

Παρασκευή, 9 Φεβρουαρίου 1979

Σαν να μην φθάνουν όλα αυτά, στα διαλείμματα βλέπω συχνά έναν παλιό μου γνώριμο, το Βελισσάριο! Δεν παραλείπει ποτέ να με κοροϊδεύει, ενώ έχει ήδη σχηματίσει

μια μεγάλη κλίκα αλητών γύρω του, οι οποίοι έχουν όλοι έναν κοινό στόχο: Εμένα! Έτσι, σε καθημερινή βάση έρχομαι αντιμέτωπη με σπείρες αλητών που με χλευάζουν, με γιουχάρουν ή με διαολοστέλνουν με μίσος σε δρόμους, λεωφορεία, δημόσιους χώρους, παντού!

Σήμερα το απόγευμα, καθώς επέστρεφα από το σχολείο με το λεωφορείο, ήταν μέσα μια παρέα αγνώστων μου αγοριών που χασκογελούσαν θρασύτατα και με έδειχναν με το δάχτυλο, ενώ οι υπόλοιποι επιβάτες γύριζαν και με κοίταζαν παραξενεμένοι.

Λίγο αργότερα, πήγα για επίσκεψη στη θεία Ερμιόνη μαζί με τη μητέρα μου. Η θεία είπε ότι με είδε στο λεωφορείο και ότι είχα ένα πολύ θλιμμένο, κακομοίρικο ύφος. "Όποιος σε έβλεπε θα έλεγε: Ποιός ξέρει τι έχει το κακόμοιρο", σχολίασε. Στη συνέχεια με συμβούλεψε να είμαι πιο χαρούμενη και ξέγνοιαστη. Εγώ απόρησα, πάντως: Πώς ήταν δυνατόν, να μην είχε πάρει χαμπάρι η θεία τι ακριβώς γινόταν στο λεωφορείο;

Πέμπτη, 22 Μαρτίου 1979

Εκδρομή με το σχολείο στους Δελφούς. Αναχωρίσαμε στις 9.30 το πρωί. Στην αρχή δεν μου άρεσε. Πώς να μου αρέσει; Κανείς δεν μου μιλούσε, ούτε καθόταν δίπλα μου στο πούλμαν! Η διαδρομή, όμως, ήταν υπέροχη. Όταν φτάσαμε στους Δελφούς, επισκεφθήκαμε το μουσείο και τα αρχαία. Το ιερό του Απόλλωνα είναι πραγματικά ένας μαγευτικός, υποβλητικός χώρος, γεμάτος ενέργεια. Δεν χόρταινα να θαυμάζω το καταπληκτικό τοπίο που σχηματίζουν τα καταπράσινα γειτονικά βουνά. Το μέρος είναι αληθινό πανόραμα. Αισθανόμουν υπέροχα εκεί, η ψυχή μου είχε γαληνέψει κι ευχόμουν να μη φύγουμε ποτέ.

Ωστόσο, μείναμε στους Δελφούς μόνο μια ώρα και μετά πήγαμε στην Ιτέα, όπου φάγαμε για μεσημέρι. Κι εκεί ωραία ήταν. Ο Αλέξης και η Νίνα πέσανε στη θάλασσα.

Πλάκα είχε. Μετά από καμιά ώρα μπήκαμε στο πούλμαν και πήραμε το δρόμο του γυρισμού. Δίπλα μου ήλθε και κάθησε η Χάλαρη. "Όλο μόνη της θα κάθεται η Υβόννη;" είπε σε κάποιους που απόρησαν. Σύντομα άναψε για καλά το γλέντι. Είχαμε βάλει το κασσετόφωνο στο φουλ και χειροκροτούσαμε με το ρυθμό της μουσικής. Τα χέρια μου άναψαν. Κάποια στιγμή, τα παιδιά σηκώθηκαν από τις θέσεις τους κι άρχισαν να χορεύουν στο διάδρομο. Το πιο ωραίο ήταν που χόρεψα λίγο μπλουζ με τον Υψηλάντη. Είπαμε και ανέκδοτα, έγινε της μουρλής. Φτάσαμε στο σχολείο στις 9.15 τη νύχτα. Πολλοί γονείς ήταν απ' έξω και περίμεναν τα παιδιά τους. Πέρασα πολύ όμορφα, τελικά. Ήταν μια σπάνια εμπειρία για μένα.

Τετάρτη, 9 Μαΐου 1979

Εντελώς αναπάντεχα, σήμερα το απόγευμα με κάλεσε η Νίνα Φωκά (η πρώτη μαθήτρια της τάξης και καλή κοπέλα) για να πάμε μαζί στη νεοσύστατη μαθητική λέσχη της Τερψιθέας. Απόρησα για το ενδιαφέρον της, επειδή στο σχολείο δεν μου δίνει ιδιαίτερη σημασία. Λέμε απλώς ένα γεια.

Όταν φθάσαμε εκεί, είδα μαζεμένους πολλούς μαθητές από την πρώτη Λυκείου αλλά και από μεγαλύτερες τάξεις. Το όλο κλίμα μου φάνηκε αρκετά θετικό. Προτάθηκε η δημιουργία διαφόρων ομάδων δραστηριοτήτων, όπως μουσική, ζωγραφική, σινεμά, κλπ. Ωστόσο, δεν ξέρω γιατί, μα δεν κατάφερα να αισταναθώ πραγματικά άνετα ανάμεσά τους, ούτε ένιωθα ενδιαφέρον για κάτι απ' όλα αυτά -παρόλο που παίζω λίγο αρμόνιο, ζωγραφίζω καλούτσικα, ενώ μου αρέσει και το σινεμά. Δεν μπορώ να πω τι ακριβώς με απώθησε. Ίσως το ότι συνεχώς επαναλαμβανόταν το "θα χρειαστεί να γίνει πολλή δουλειά απ' όλους". *Μα δεν έχουμε ήδη πολλά μαθήματα; Στο κάτω κάτω είμαστε μαθητές λυκείου*, αναρωτήθηκα. Κάποια στιγμή ο πρόεδρος της λέσχης ζήτησε να σηκώσουμε χέρια για να δηλώσουμε

συμμετοχή στις παραπάνω ομάδες. Εγώ δεν σήκωσα το χέρι ούτε μια φορά.
“Δεν σ' ενδιαφέρει κάτι απ' όλα αυτά;” με ρώτησε η Νίνα.
“Δεν είμαι σε τίποτα καλή, ούτε στη μουσική, ούτε στο χορό, ούτε στη ζωγραφική, και δεν γνωρίζω τίποτα από σινεμά”, της απάντησα βιαστικά.

Δεν γνωρίζω τι απέγινε τελικά με την ανωτέρω λέσχη, πάντως δεν ξανάκουσα να γίνεται λόγος γι' αυτήν.

Σάββατο, 14 Ιουλίου 1979

Σήμερα το βράδι πήγα στο θερινό σινεμά “Αφροδίτη” μαζί με τη μητέρα μου και την κυρία Χαρά, για να δούμε μια περιπετειώδη ταινία. Μόλις καθήσαμε στις λευκές πάνινες καρέκλες, άκουσα μια περιπαιχτική φωνή πίσω μου να φωνάζει το όνομά μου, εν μέσω εκατοντάδων θεατών. Στρέφοντας το κεφάλι, τρεις θέσεις πιο πίσω αντίκρυσα το Βελισάρριο με τα τσιράκια του που με γιουχάριζαν θρασύτατα. Εντελώς αυθόρμητα, του 'ριξα μία μούντζα: “Να, παρ' τα!”

Εντός πέντε δευτερολέπτων, ο Βελισσάριος βρέθηκε στο διάδρομο πλάι μου, με μούρη κόκκινη όσο πότε, παριστάνοντας τον προσβεβλημένο:
“Εμένα μούντζωσες;” με ρώτησε βλοσυρά.
“Ναι, εσένα!” απάντησα με θυμό.
Ζήτησε το λόγο, ακολούθησαν διαμαρτυρίες και σύγχυση.
“Γιατί, παιδί μου, πειράζεις τη Υβόννη;” επενέβη η μάνα μου. “Η Υβόννη δεν πειράζει ποτέ κανέναν, εσείς γιατί την πειράζετε;”
“Εγώ δεν την πειράζω! Κάτι παιδιά, όποτε την βλέπουν, την πειράζουν...”
“Εσύ τους λες να με πειράζουν!” πετάχτηκα εκνευρισμένη.
“Εσύ, παιδί μου, δεν πας σχολείο;” τον ρώτησε τότε η μητέρα μου.
“Ναυτικός είμαι!”

[Σοβαρά; Γι' αυτό σε χάσαμε τόσους μήνες;].

Κάπου εκεί τελείωσε το θέμα, ο Βελισσάριος αποσύρθηκε, όμως η μητέρα μου έσπευσε αμέσως να με κατσαδιάσει: “Δεν έπρεπε να το κάνεις αυτό! Με τη μούντζα που του έριξες, όλοι στο σινεμά πήραν χαμπάρι ποιά είναι η Υβόννη!

“Κι αν τους άφηνα να με κοροϊδεύουν σ' όλη τη διάρκεια της ταινίας, οι άλλοι δεν θα 'παιρναν χαμπάρι;” της αντιγύρισα.

Πέμπτη, 9 Αυγούστου 1979

Το απόγευμα ήλθε στο σπίτι η ξαδέρφη μου η Αννίτα. Μαζί με την Αλίκη, αποφασίσαμε να πάμε να καθήσουμε για λίγο στις κούνιες. Ωστόσο, σύντομα κατέφθασε μια αγέλη από καμιά δεκαριά αλήτες, οι οποίοι φρόντισαν να στρατοπεδεύσουν αρκετά κοντά μας. Αμέσως άρχισαν να μας κοιτάζουν συνεχώς, να φωνάζουν επιδεικτικά διάφορες ασυναρτησίες και να χασκογελούν κοροϊδευτικά. Μετά από λίγο σηκωθήκαμε και φύγαμε ενοχλημένες· πολύ σύντομα, όμως, διαπιστώσαμε ότι η αγέλη μας ακολουθούσε κατά πόδας -οι μισοί πάνω σε ποδήλατα- ολολύζοντας, χλευάζοντας, βρίζοντας αδιάκοπα. Η απαίσια οχλοβοή δεν σταμάτησε λεπτό, ώσπου φτάσαμε στο σπίτι.

Δευτέρα Λυκείου

Δευτέρα, 15 Οκτωβρίου 1979

Φέτος, στη δευτέρα Λυκείου, ο συντονισμένος πόλεμος εναντίον μου κλιμακώνεται ακόμη περισσότερο: Όπου κι αν βρίσκομαι, ακούω κοροϊδευτικά γιουχαΐσματα και κακόβουλα γέλια. Συνήθως δεν καταφέρνω να ξεχωρίσω τα λόγια, ίσως επειδή, από την προηγούμενη χρονιά έχω αναπτύξει κάτι σαν υστερική κώφωση. Οι συμμαθητές γενικά με αποφεύγουν, για την ακρίβεια αρνιούνται ακόμη και να καθήσουν μαζί μου! Σα να είμαι λεπρή! Συχνά συμβαίνει να κάθονται τέσσερις μαθήτριες στριμωγμένες σ' ένα θρανίο, ενώ εγώ κάθομαι ολομόναχη!

Πραγματικά, πάντως, μου φαίνεται ***μυστήριο***: Ακόμη κι αν υποθέσουμε ότι είμαι όντως “ακατάδεκτη”, “συντηρητική”, “στραβόξυλο”, “μαμόθρεφτο” και δεν ξέρω τι άλλο, δικαιολογείται άραγε τόση συντονισμένη εχθρότητα εναντίον μου; Στο κάτω κάτω, μόνη μου κάθομαι πάντα σε μια γωνιά και δεν ενοχλώ ποτέ κανέναν! Ή μήπως είμαι η μοναδική “παράξενη” σε ολόκληρο το σχολείο;

Παρασκευή, 23 Νοεμβρίου 1979

Ενόψει Πανελληνίων Εξετάσεων, από τις αρχές του μήνα αποφασίζω να ξεκινήσω φροντιστήριο στα θετικά μαθήματα, δεδομένου ότι έχω επιλέξει να πάω Πρακτικό Λύκειο -παρόλο που οι βαθμοί μου είναι για Κλασικό, όπως είπε μια καθηγήτρια στη μητέρα μου. Ξοδεύω τρεις ώρες ημερησίως εκεί, στο “Κύκλοτρο” -πράγμα που με κουράζει, παρόλο που το φροντιστήριο δεν είναι μακριά από το σπίτι μου. Το θέμα είναι ότι προπορεύονται κατά 3-4 μαθήματα σε σχέση με το σχολείο, οπότε χρειάζεται να μελετώ και για

το φροντιστήριο, συνεπώς δεν μου μένει αρκετός χρόνος να μελετήσω τα μαθήματα του σχολείου. Επιπλέον, δεν νιώθω άνετα με τα άλλα παιδιά. Στα διαλείμματα δεν μπορώ να τους πλησιάσω εύκολα, στέκομαι μόνη μου στο μπαλκόνι και περιμένω ιδιαίτερη πρόσκληση -μάλλον επειδή διαισθάνομαι τη συλλογική απέχθειά τους για μένα, η οποία δεν αργεί καθόλου να αποκαλυφθεί:

Από την δεύτερη κιόλας βδομάδα που πηγαίνω εκεί, ένας νέος εφιάλτης αρχίζει να εκτυλλίσεται για μένα μέσα στο χώρο του φροντιστηρίου: Χωρίς εγώ να τους έχω προκαλέσει στο παραμικρό, ορισμένοι από τους συμμαθητές μου μ' έχουν βάλει στο μάτι: Με κοιτάζουν διαρκώς με πολύ κακό βλέμμα, με βρίζουν, μου κάνουν συνεχώς καζούρα, παρασύρουν και τους υπόλοιπους. Πολύ σύντομα, ολόκληρη η τάξη στρέφεται εναντίον μου. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων επικρατεί μια ακατάπαυστη, χλευαστική οχλοβοή από παράτονα χάχανα, κακόβουλα σχόλια, αισχρές κοροϊδίες, που έχουν όλα τον ίδιο στόχο: Εμένα. Και πάλι κάθομαι ολομόναχη σ' εκείνα τα δίμετρα θρανία, ενώ οι υπόλοιποι συμμαθητές στριμώγνονται ανά τέσσερις ή πέντε μαζί. Άλλοτε πάλι, όποτε σηκώνω το χέρι και απαντώ (συνήθως σωστά) σε κάποια ερώτηση του δασκάλου, όλη η τάξη ξεσπά σε ακατάσχετα γέλια, σαν να τους έχουν κουρδίσει. Το πιο περίεργο είναι πως οι καθηγητές δεν δείχνουν να ενοχλούνται στο παραμικρό! Παραδόξως, δεν λένε ποτέ κουβέντα στους ταραξίες, όσο σαματά κι αν κάνουν.

Σήμερα ήλθε ένας καινούργιος κι έκατσε πλάι μου στο φροντιστήριο. Σε κάποια ερώτησή του δεν απάντησα ίσως με το απαιτούμενο θηλυκό νάζι, οπότε αυτός σηκώθηκε σαν ελατήριο από τη θέση του και χώθηκε μαζί με άλλους τέσσερις στο μπροστινό θρανίο, λέγοντας: “Κάντε πιο κει, γιατί δεν σηκώνει...”. Ακολούθησε ένας χείμαρρος από λυκίσια γρυλίσματα και χάχανα.

Πέμπτη, 6 Δεκεμβρίου 1979

Απόψε μου ήταν αδύνατο να παρακολουθήσω το μάθημα στο "Κύκλοτρο", καθώς μέσα στην αίθουσα επικρατούσε ένα απροσδιόριστο μα ηχηρότατο συνονθύλευμα από κοροϊδευτικά γέλια, γιουχαΐσματα και αποδοκιμασίες γύρω μου. Σε μια στιγμή, όλοι ξέσπασαν σε δυνατά γέλια. Κοιτώντας αυθόρμητα προς τα πάνω, είδα ότι πίσω μου καθόταν ο Δημήτρης Τραγής: ένας κακάσχημος ξερακιανός τύπος με μαύρα σγουρά μαλλιά, σκουρόχρωμο δέρμα και γουρλωτά μάτια -σωστός γύφτος- που είναι πάντα ο πρωταίτιος των επεισοδίων. Είχε υψώσει το χέρι του πάνω από το κεφάλι μου και με μούντζωνε θρασύτατα, ενώ όλη η τάξη συνταρασσόταν από τα χάχανα. "Μα καλά, βλάκας είσαι;" γύρισα και του είπα θυμωμένη. Εκείνος μαζεύτηκε καγχάζοντας ειρωνικά. Η υπόλοιπη τάξη έκανε ένα τέταρτο να ηρεμήσει. Ο καθηγητής δεν αντέδρασε καθόλου, σα να ήταν απών.

Τετάρτη, 9 Ιανουαρίου 1980

Δεν το περίμενα αλλά η μητέρα μου δέχθηκε (ευτυχώς!) να σταματήσω το φροντιστήριο δεδομένου ότι, όπως της εξήγησα εκτενώς, δεν μου προσφέρει τίποτα. Εδώ και δυο βδομάδες το σκεφτόμουν να της πω ότι θέλω να διακόψω από το "Κύκλοτρο", ωστόσο δίσταζα επειδή ξέρω τη νοοτροπία της: "Μη δίνεις σημασία αν σε κοροϊδεύουν. Εσύ να ακούς προσεκτικά το μάθημα, γι' αυτό πας εκεί", μου είπε μια μέρα, όταν πήγα να της εξηγήσω τι τραβούσα εκεί μέσα. Τέλος πάντων, σήμερα το απόγευμα την έπεισα να τους πάρει τηλέφωνο και να τους αναγγείλει ότι δεν θα ξαναπάω. Η ανακούφιση που ένιωσα δεν περιγράφεται...

Κυριακή, 10 Φεβρουαρίου 1980

Το βράδι βρεθήκαμε οικογενειακώς στη Λυκόβρυση, όπου επισκεφθήκαμε τη Μονή Αγίας Ειρήνης Χρυσοβα-

λάντου για προσκύνημα. Μετά αποφασίσαμε να περάσουμε από τον ξάδερφο του πατέρα μου, τον Σάββα, ο οποίος μένει εκεί κοντά.

Η εμπειρία αποδείχτηκε με το παραπάνω θετική, όπως και η δική τους επίσκεψη σε μας τον Απρίλιο του 1977. Γιατί, άραγε, με τα ξαδέρφια μου αυτά αισθάνομαι αυθόρμητα ελεύθερη και καθόλου "επιφυλακτική", κουμπωμένη", "νευρική", "βαρετή", όπως όταν είμαι με άλλους; *Ίσως επειδή αυτοί δεν με αντιμετωπίζουν έτσι...*

Και μια ***σύμπτωση***: Ο δεύτερος γιος του Σάββα διαθέτει ένα αρμόνιο ακριβώς ίδιο (μάρκα και μοντέλο) με αυτό που αγόρασα εγώ πριν δυο χρόνια. Επίσης, ο πρωτότοκος και συνομίληκός μου ξέρει πολύ καλά πιάνο και μας έπαιξε την "Ελίζα".

Λίγο αργότερα πήγαμε μια κοντινή βόλτα. Με μεγάλη μου έκπληξη, διαπίστωσα ότι ο πιανίστας είναι ίσως το μοναδικό άτομο που γνωρίζω, το οποίο όχι μόνο δεν εντυπωσιάστηκε από την σεξοαθυροστομία της αδελφής μου αλλά εκνευρίστηκε κιόλας. Του εξήγησα ότι τα σημερινά δεκατριάχρονα κάτι παθαίνουν όταν ακούνε τη λέξη "έρωτας", τον καλόπιασα λίγο και ηρέμησε. Καλά τα πάμε οι δυο μας.

Ήλπιζα να ξαναδώ τα τριτοξάδερφα σύντομα, να διατηρήσουμε σχέσεις. Ωστόσο εκείνο το βράδι ήταν η τελευταία φορά που τους συνάντησα...

Τρίτη, 1 Απριλίου 1980

Το απόγευμα πήγαμε επίσκεψη στη θεία Ερμιόνη. Ήταν και ο Γρηγόρης εκεί, που τώρα πηγαίνει στην τρίτη Γυμνασίου. Δεν παίζουμε στο δρόμο πια, πάντως οι σχέσεις μας έχουν εξομαλυνθεί αρκετά. Πάντως, έμεινα εμβρόντητη ότι είδα ότι στο δεύτερο τρίμηνο ο Γρηγόρης έβγαλε μέσο όρο 17, πράγμα που σημαίνει ότι οι επιδόσεις του εκείνη την περίοδο ήταν άριστες -δεδομένου ότι στο πρώτο

τρίμηνο έβγαλε γενικό βαθμό 14 (ως συνήθως) και οι βαθμοί των τριμήνων συμψηφίζονται. Απ' ότι ακούγεται, οι γονείς του μάλλον έχουν μπλέξει με κάποια κλαδική.

... Στο τρίτο τρίμηνο ο γενικός βαθμός του Γρηγόρη θα ξαναπέσει στο 14. Μήπως κάτι δεν πήγε καλά με την κλαδική;

Παρασκευή, 25 Ιουλίου 1980

Φέτος προβιβάστηκα με γενικό βαθμό 16,5 -όπως και πέρυσι. Μέτρια πράγματα. Στις Πανελλήνιες Εξετάσεις δεν τα πήγα τόσο καλά: 'Εκθεση 12,5 – Μαθηματικά 11,5 – Φυσική 14 – Χημεία 16,5.

Στα μαθηματικά είχα μελετήσει τα πάντα τέλεια, εκτός από μια σημείωση που περιείχε έναν ασήμαντο μαθηματικό τύπο. Στο Λύκειο ούτε που είχαμε ασχοληθεί με αυτό. Λοιπόν, το ένα από τα δύο προβλήματα που έπεσαν στις πανελλήνιες λυνόταν εξολοκλήρου και αποκλειστικά με τον εν λόγω μαθηματικό τύπο! Ωστόσο, κατάφερα να λύσω το πρόβλημα εμπειρικά, όμως ο διορθωτής δεν συγκινήθηκε...

Παρασκευή, 19 Δεκεμβρίου 1980

Χθες το απόγευμα, η μητέρα μου, η αδελφή μου κι εγώ επισκεφθήκαμε το πολυκατάστημα Μινιόν στην Αθήνα και θαυμάσαμε την εντυπωσιακή έκθεση από αρχιτεκτονικές κατασκευές με τουβλάκια Lego, οι οποίες παρίσταναν αξιοθέατα από διάφορα μέρη του κόσμου: Η Ακρόπολη των Αθηνών, το Κολοσσαίο της Ρώμης, ο Πύργος του Άιφελ στο Παρίσι, κλπ. Μας άρεσε πολύ, μείναμε έκθαμβες. Ωστόσο, σήμερα τα ξημερώματα το πενταόροφο κτήριο έπιασε φωτιά και κάηκε ολοσχερώς! Δεν ένιωσα μόνο απογοήτευση αλλά και μια περίεργη ταραχή...

Τετάρτη, 31 Δεκεμβρίου 1980

Παραμονή Πρωτοχρονιάς σήμερα κι ένα συνταρακτικό νέο ήλθε να ταράξει τη γλυκιά αναμονή του νέου έτους: Ο θείος μου ο Μίμης, αδελφός της μητέρας μου, πέθανε το απόγευμα, τελείως ξαφνικά, από συγκοπή, σε ηλικία 52 ετών. Όλοι σοκαριστήκαμε και στενοχωρηθήκαμε. Ο θείος ήταν ενδιαφέρων τύπος. Μας επισκεπτόταν συχνά, μας έφερνε ωραίες πάστες και μιλούσαμε για πολλά θέματα. Δεδομένου ότι δεν είχε δική του οικογένεια, η μητέρα μου αναγκάστηκε να περάσει την τελευταία μέρα του χρόνου τρέχοντας για να κανονίσει τα της κηδείας. Η αδελφή μου και εγώ μείναμε στο σπίτι, υπό την κηδεμονία της θείας Ερμιόνης.

Λεπτομέρεια: Πριν από τρεις μέρες χάθηκε μια μεγάλη γλάστρα από την αυλή μας, πράγμα που υποψίασε τη μάνα μου για μάγια εναντίον μας. Την επόμενη κιόλας μέρα, η κυρία Λεμονιά έσπευσε να μας συλλυπηθεί τάχα συντετριμμένη, ενώ είχε χρόνια να πατήσει σπίτι μας...

Τρίτη Λυκείου

Τρίτη, 17 Μαρτίου 1981

Η ίδια απίστευτη κατάσταση διαιωνίζεται και φέτος, στην τρίτη Λυκείου: Οι ίδιες κοροϊδίες, τα ίδια κουτσομπολιά, η ίδια απόρριψη από παντού, οι ίδιες βαρετές φιλενάδες στα διαλείμματα. Μάλιστα, εδώ και καμιά βδομάδα οι συμμαθητές μου έχουν αρχίσει να με αποφεύγουν ακόμη περισσότερο. Φροντίζουν να κάθονται όσο το δυνατόν μακρύτερα από μένα, ενώ διαρκώς παραπονούνται πως κάτι μυρίζει πολύ άσχημα μέσα στην αίθουσα. Να εννοούν εμένα; Περίεργο, πάντως: Εγώ δεν έχω μυρίσει ποτέ τίποτα άσχημο.

Βλέποντας ότι η Νίνα Φωκά καθόταν σήμερα μόνη της στο θρανίο, πήρα το θάρρος να πάω να καθήσω μαζί της. “Καλώς την”, μου είπε μάλλον άχρωμα. Σε όλη τη διάρκεια του μαθήματος ακούγονταν τα συνήθη βογγητά αηδίας απ' όλη την τάξη, εξαιτίας της μυστηριώδους μυρωδιάς που μονάχα εγώ δεν αντιλαμβανόμουν.

Μόλις χτύπησε το κουδούνι, η Νίνα πετάχτηκε πάνω σαν ελατήριο, βούτηξε τα πράγματά της και πήγε να καθήσει σε άλλο, μακρινό θρανίο, όπου στριμώγνονταν ήδη τρεις κοπέλες. “Είναι τρομερή!” την άκουσα να τους λέει και τότε άρχισα να υποψιάζομαι ότι η πηγή του προβλήματος είμαι εγώ!

Όντως, σύμφωνα με διάφορες σπόντες που έπιασαν τα αυτιά μου αργότερα, η δυσωδία που ταλαιπωρεί την τάξη μου εδώ και αρκετές μέρες οφείλεται σε κούφιες αλλά βρωμερές πορδές, τις οποίες αφήνω εγώ, λένε, και τις οποίες -παραδόξως- εγώ δεν αντιλαμβάνομαι καθόλου! Μα πώς γίνεται; Μου φαίνεται απίστευτο!

Παρασκευή, 27 Μαρτίου 1981

Δεν ξέρω πια τι να κάνω: Η ίδια κατάσταση συνεχίζεται εδώ και κανένα μήνα! Πώς είναι δυνατόν αυτό; Κάθε μέρα, επί έξι ή επτά ώρες που βρίσκομαι στο σχολείο, ακούω συνεχώς βογγητά αηδίας απ' όλη την τάξη! Απλά δεν σταματάει αυτό το πράγμα! Σήμερα, μόλις τόλμησα να πλησιάσω μια παρέα συμμαθητών μου στο τέταρτο διάλειμμα, ένας από αυτούς γύρισε προς το μέρος μου και ρώτησε ρουθουνίζοντας: "Ποιός την άφησε;" Αποχώρησα βιαστικά, σα να παραδεχόμουν σιωπηλά την ενοχή μου.

Σάββατο, 11 Απριλίου 1981

Παράξενο περιστατικό στις κούνιες, όπου εξακολουθώ να πηγαίνω καμιά φορά: Συχνά βλέπω εκεί ένα πεντάχρονο, υαλοφόρο, αναιδέστατο, υπερκινητικό αγοράκι, που βρίζει χυδαία κι ενοχλεί τους πάντες στο πάρκο. Η μητέρα του δεν του κάνει ποτέ παρατήρηση, αντίθετα τον καμαρώνει κιόλας. Ίσως γι' αυτό να έχει γίνει τόσο κακομαθημένο και βλαμμένο. Σήμερα, ενώ έκανα κούνια, χωρίς να καταλάβω καν το γιατί και το πώς, το τερατάκι άρχισε να μου ουρλιάζει με την απαίσια τσιριχτή φωνή του: "Ψηλή, γκαμήλα, άσχημη, κλπ". Εγώ του είπα να το βουλώσει αλλά εκείνος δεν πτοήθηκε καθόλου.

"Η φωνή σου είναι σαν άντρας!" μου πέταξε όλο αναίδεια. "Σαν άντρας μιλάς! Άντρα! Ε, άντρα!"

"Άμα κατέβω κάτω, θα δείς!" τον μάλωσα.

"Αντε ρε κλανιάρα! Που κλάνεις και βρωμάει όλο το δωμάτιο!"

Επανέλαβε το ίδιο πολλές φορές με την καμπανιστή φωνή του, γεμάτος κακία κι έπαρση! Έμεινα εμβρόντητη! *Είναι δυνατόν να γνώριζε για τι πράγμα μιλούσε; Να είχε, ίσως, ακούσει για μένα; Πώς, όμως; Πολλά* ***μυστήρια*** *πλάκωσαν τελευταία...*

Παρασκευή, 8 Μαΐου 1981

Έχω πάψει πια να ασχολούμαι με το θέμα της δυσωδίας. Άλλωστε, απ' ότι βλέπω, δεν είναι κάτι που μπορεί να αλλάξει. Έχω μιλήσει στη μητέρα μου γι' αυτό αλλά μου λέει πως δεν τρέχει τίποτα και πως είναι ιδέα μου. Στο μεταξύ, μαθητές άλλων τάξεων έχουν μάθει για μένα: "Τι μυρίζει;" ρώτησε μια άγνωστή μου κοπέλα τις φίλες της σήμερα το πρωί, καθώς όλοι μαζί κατευθυνόμασταν προς το σχολείο -εγώ σε αρκετή απόσταση μακριά τους. "Είναι αυτό που ξέρεις!" απάντησε μια άλλη, με νόημα. Κι άλλο ένα ***μυστήριο***: Το αλλόκοτο αυτό φαινόμενο μου συμβαίνει μονάχα στο χώρο του Λυκείου. Δεν γίνεται ποτέ στο φροντιστήριο αγγλικών όπου πηγαίνω, ούτε στο σπίτι μου, ούτε σε άλλους χώρους. Στ' αλήθεια, πάντως, αναρωτιέμαι: Πώς είναι δυνατόν κάποιος "να τις αφήνει" επί επτά ώρες κάθε μέρα, ασταμάτητα, και μάλιστα χωρίς να το παίρνει χαμπάρι;

... Το απολυτήριο Λυκείου θα το πάρω με γενικό βαθμό 16 8/13 και στις φετινές πανελλήνιες εξετάσεις θα τα πάω μέτρια (Νέα Ελληνικά 14 – Άλγεβρα 11 – Φυσική 16,5 – Χημεία 16,5). Όπως είναι αναμενόμενο, με τέτοιους βαθμούς δεν περνώ σε καμία ανώτατη ή ανώτερη σχολή, οπότε, αρχίζει ήδη να με ζώνει μια πρωτόγνωρη, βαθιά αγωνία για το μέλλον.

* * * *

Δευτέρα, 17 Αυγούστου 1981

Σήμερα το απόγευμα αναχωρήσαμε αεροπορικώς για το Σουέζ, με τελικό προορισμό το καράβι του πατέρα μου. Στο αεροδρόμιο συναντήσαμε την κυρία Βέτα και την κυρία Ρούλα, που οι άντρες τους είναι συνάδελφοι του μπαμπά. Φτάσαμε νύχτα στο Κάιρο. Από ψηλά φαίνονταν τα

λαμπερά φώτα της πόλης σε εντυπωσιακές, μακριές, ευθείες γραμμές. Μέσα στο αεροδρόμιο πολλοί φορούσαν κελεμπίες. Ένας είχε πέσει στα γόνατα και προσευχόταν στον Αλλάχ. Μετά από πολλή ώρα, ήλθε ένα μεγάλο ταξί για να μας πάρει όλες και να μας πάει σ' ένα ωραίο ξενοδοχείο, στο Σουέζ. Φτάσαμε εκεί στις 2.00 τη νύχτα, μετά από τέσσερις ώρες οδήγηση στην έρημο.

Τρίτη, 18 Αυγούστου 1981

Κάνει απίστευτη ζέστη εδώ. Με το ζόρι καταφέραμε να κάνουμε δυο κοντινές βόλτες στα πέριξ. Υπάρχει πολλή σκόνη και τα σπίτια κτίζονται ακόμη με ντενεκέδες που κουβαλάνε οι κτίστες με τα χέρια τους. Στις μία φάγαμε όλοι μαζί για μεσημέρι. Η μαμά είπε στο γκαρσόνι ότι θέλει να φάει ένα "τσίκεν σούπεν" και όλοι έσκασαν τα γέλια. Όταν ήλθαν τα φαγητά, ο σερβιτόρος κατά λάθος έριξε λίγο τυρί στα μακαρόνια της Αλίκης, η οποία σηκώθηκε αμέσως κι έφυγε θυμωμένη από το τραπέζι. Μεγάλη ντίβα...

Αργότερα ήλθε ο ατζέντης να μας πάρει. Η λάντζα καθυστέρησε επειδή πήγε πρώτα σ' ένα άλλο καράβι. Ταλαιπωρηθήκαμε αλλά στο τέλος φτάσαμε καλά στο πλοίο "Φοίβος". Λίγα λεπτά αργότερα, η μαμά παρατήρησε την Αλίκη που φιλιόταν μ' έναν όμορφο μελαμψό καμαρώτο. Δεν ανέφερε τίποτα στο μπαμπά, βέβαια. Αργότερα μάθαμε ότι ο νεαρός είναι πακιστανός και λέγεται Σαγίντ. Το βράδι είδαμε βίντεο στην καμπίνα του μάγειρα. Ήταν η πρώτη φορά που έβλεπα ταινία στο βίντεο. Ήταν μια περιπετειώδης ταινία με γνωστούς πρωταγωνιστές και καθόλου υπότιτλους.

Σάββατο, 22 Αυγούστου 1981

Είμαστε στη ράδα, έξω από το λιμάνι της Λατάκια, στη Συρία. Ο μπαμπάς όλη την ώρα παίζει τάβλι με το μαστρο-Μήτσο και χάνει συνεχώς. Γίνεται πραγματικό ματς

με φωνές, τραγούδια και αστεία. Ο μαστρο-Μήτσος κυνηγά διαρκώς το μαρκόνη, που είναι νάνος. Τον φωνάζει "ανηψούδι", του σκαρώνει αστεία, ή τον βουτάει και τον γυρίζει ανάποδα. Καλά περνάω εδώ, αν εξαιρέσουμε το γεγονός ότι η τετράχρονη Μαρίνα, η κόρη της κυρίας Ρούλας, μου κολλάει συνέχεια και με ακολουθεί ακόμη κι εκεί που και οι βασίλισσες πάνε μόνες τους. "Σε αγαπάω!", μου λέει όλο χαμόγελα. Σήμερα το βράδι οργανώσαμε δείπνο στο κατάστρωμα. Ψήσαμε ένα αρνί και φάγαμε όλοι μαζί, ήπιαμε κρασί και γελάσαμε. Ο Μάικ, ο νεαρός καμαρώτος, μας έβγαλε φωτογραφίες.

Πέμπτη, 27 Αυγούστου 1981

Σήμερα μπήκαμε στο λιμάνι της Λατάκια και το ίδιο απόγευμα πήγαμε για ψώνια. Η Συρία είναι μια σύγχρονη αραβική χώρα, με πολλά μαγαζιά. Οι μισές από τις γυναίκες ντύνονται παραδοσιακά με μακριά φορέματα και μαντήλι στο κεφάλι, ενώ οι άλλες μισές είναι μοντέρνες, φορούν μπλου τζην και κυκλοφορούν ελεύθερα. Εγώ αγόρασα ένα ωραίο χρυσό βραχιόλι, η Αλίκη ένα χρυσό ρολόι. Ύστερα πήγαμε όλοι μαζί σ' ένα εστιατόριο. Δίπλα μας ήταν μια παρέα Αράβων, που οι γυναίκες τους φορούσαν μακριά βαριά σκουρόχρωμα παλτά, παρά την τρομερή ζέστη του αραβικού καλοκαιριού. Όταν, ωστόσο, κάποια στιγμή άνοιξαν λίγο τα παλτά, είδαμε ότι από μέσα φορούσαν πανάκριβες, μεταξωτές τουαλέτες.

Κυριακή, 30 Αυγούστου 1981

Το απόγευμα, καθώς παρακολουθούσαμε από το κατάστρωμα μερικούς από τους ναυτικούς που έβγαιναν στο λιμάνι, η Αλίκη μας παράτησε αμέσως, πετάχτηκε έξω από το πλοίο κι έτρεξε να προλάβει τον Λουίτζι, τον τρίτο μηχανικό, για να πάνε μαζί βόλτα. Ο τύπος είναι εμφανίσιμος αλλά είναι 37 ετών και παντρεμένος με επτά παιδιά.

“Και τριμμένη και φιλημένη είναι η κόρη σου”, γύρισε και είπε ο μπαμπάς στη μαμά, μάλλον απογοητευμένος.

Το βράδι είμασταν όλη η οικογένεια προσκεκλημένη για δείπνο στο σπίτι του Σύριου καμαρώτου, του Αλόνζο. Εντυπωσιάστηκα από τον πλούτο του σπιτιού και από τους καλούς τρόπους όλων. Ο Αλόνζο, που είναι μουσουλμάνος, επιτρέπει στη γυναίκα του όχι μόνο να να κυκλοφορεί χωρίς μαντήλι αλλά και να εργάζεται ως δασκάλα. Την βοηθάει και στις δουλειές του σπιτιού. Υπήρχαν πολλά φαγητά στο τραπέζι και η ντόπια κουζίνα μου άρεσε αρκετά: Έφαγα ριζότο με ξηρούς καρπούς, ντολμαδάκια και σάλτσα γιαουρτιού.

Τρίτη, 15 Σεπτεμβρίου 1981

Σήμερα το μεσημέρι οι μαύροι ναύτες έκαναν φασαρίες επειδή τάχα δεν ήλθε κανείς να τους σερβίρει. Τα 'σπασαν όλα στην τραπεζαρία ους και μετά κλείστηκαν στις καμπίνες τους, αρνούμενοι να δουλέψουν. Πρωταίτιος της ανταρσίας ήταν ο Σαγίντ. Ο Μάικ παρασύρθηκε από τους υπόλοιπους. Ο Λουίτζι κλείστηκε στο μηχανοστάσιο φοβισμένος. Ο αρχικαμαρώτος και ο μάγειρας δεν εμφανίστηκαν καθόλου, επειδή έχουν χτυπήσει και οι δύο τα πόδια τους, λένε. Η αλήθεια είναι πως οι αραπάδες δημιούργησαν το επεισόδιο επειδή υποψιάζονται ότι μερικοί από αυτούς θα απολυθούν μόλις φθάσουμε στο Βέλγιο.

Πέμπτη, 17 Σεπτεμβρίου 1981

Το πρωί φτάσαμε επιτέλους στην Αμβέρσα, στο Βέλγιο. Όλες οι γυναίκες και τα παιδιά κατεβήκαμε για βόλτα στην όμορφη πόλη με τα παλιά καλοδιατηρημένα κτίρια. Οι δρόμοι είναι καλυμμένοι με πέτρες και οι άνθρωποι αξιοπρεπείς και καλοντυμένοι. Ο καιρός είναι πάντα βροχερός ή συννεφιασμένος αλλά δεν κάνει πολύ κρύο. Καταλήξαμε για ψώνια σ' ένα τεράστιο οκταόροφο

πολυκατάστημα -δεν υπάρχουν τόσο μεγάλα και πολυ-τελή καταστήματα στην Ελλάδα. Κάναμε ψώνια και στους επτά ορόφους του και όταν τελειώσαμε, φάγαμε παγωτά στην καφετέρια του όγδοου ορόφου.

Επιστρέψαμε στο πλοίο γύρω στις 4:00 το απόγευμα. Αργότερα ήλθε ο κύριος Κρανάς, ο πλοιοκτήτης, για να δει από κοντά τι συμβαίνει. Καλό ανθρωπάκι μου φάνηκε. Φώναξε τον Σαγίντ για ν' απολογηθεί, πράγμα που ο νεαρός έκανε μάλλον απρόθυμα.

“Ο πλοιοκτήτης δεν χάνει ποτέ!”, του επισήμανε κάποια στιγμή ο Κρανάς.

“Ναι, μα ο σοσιαλισμός προχωρά”, αντέταξε ο Σαγίντ.

... Οι υπόλοιπες μέρες στην Αμβέρσα θα κυλήσουν μάλλον χαλαρά, με ευχάριστες βόλτες στους πέτρινους δρόμους, επιδρομές στα πολυκαταστήματα, βραδινή διασκέδαση σε διάφορα νυχτερινά μαγαζιά, επίσκεψη στο μεγάλο ζωολογικό κήπο και στο εντυπωσιακό ενυδρείο, κλπ.

Την Κυριακή επιστρέφουμε στην Αθήνα αεροπορικώς. Τέλος του ταξιδιού, τέλος της παιδικής ηλικίας. Κάπου εδώ τελειώνουν “οι πιο ευτυχισμένες μέρες της ζωής” μου...

Δευτέρα, 26 Οκτωβρίου 1981

Το σχολείο αποτελεί πια παρελθόν, όχι όμως και η φήμη μου. Αυτή δεν θα με εγκαταλείψει καθόλου εύκολα: Όποτε κυκλοφορώ στο δρόμο ή σε δημόσιους χώρους, αρκετά συχνά είμαι υποχρεωμένη ν' αντιμετωπίζω κύμματα από βρισιές, γιουχαΐσματα, κακόβουλα γέλια, επιδεικτικά φτυσίματα κάτω. Δεν τολμώ να περάσω μπροστά από παρέες νεαρών, επειδή είναι σίγουρο πως θα με κοροϊδέψουν: “Τι χάλια είναι αυτά που έχεις;” ... “Σκιάχτρο! Σκιάχτηκα!” ... “Είπαμε για γυναίκες, όχι για φρόκαλα!”, άκουσα σήμερα ενώ πήγαινα στο φούρνο. Αρκετά περίεργο, πάντως, θεωρώ το γεγονός ότι όλα αυτά ανέκαθεν μου

συνέβαιναν κοντά στην περιοχή μου, δηλαδή στην Τερψιθέα και στην Άνω Γλυφάδα· σχεδόν ποτέ αλλού...

Τετάρτη, 23 Ιουνίου 1982

Επιθυμώντας όσο τίποτα να ξεκουραστώ και να θάψω το ζοφερό παρελθόν μου, αυτή τη χρονιά προτίμησα να κρατήσω χαμηλό προφίλ και να χαλαρώσω. Το μόνο που κάνω, είναι να πηγαίνω στο φροντιστήριο αγγλικών και να προετοιμάζομαι για το Proficiency. Ακόμη, μελετώ μόνη μου στο σπίτι Μαθηματικά, με σκοπό να ξαναδώσω το μάθημα στις Πανελλήνιες. Μου πέρασε από το μυαλό ότι ίσως θα ήταν καλύτερα να πάω σ' ένα από τα μεγάλα φροντιστήρια των Αθηνών, ωστόσο οι τραυματικές αναμνήσεις από το “Κύκλοτρο” με απέτρεψαν.

Τέλος πάντων, σήμερα είναι η μεγάλη μέρα των εξετάσεων. Βγαίνοντας από το κατώφλι του σπιτιού μας για να πάω να δώσω εξετάσεις, παρατήρησα ότι ο Κίτσος, το γαρδέλι μας, έλειπε από το κλουβί του. Τον είχαμε ξεχάσει έξω όλη νύχτα κρεμασμένο πλάι στην πόρτα και προφανώς κάποιος βρήκε την ευκαιρία να τον κλέψει. Η μητέρα μου θεώρησε το γεγονός κακό οιωνό, εγώ όμως γέλασα και δεν έδωσα σημασία, παρόλο που στενοχωρήθηκα για την απώλεια του Κίτσου.

Εντέλει, το διαγώνισμα αποδείχθηκε καταστροφή: Ενώ είχα μελετήσει πολύ καλά, τα θέματα μου φάνηκαν εντελώς ακαταλαβίστικα. Τελικά, πήρα βαθμό 1,5 -τον χαμηλότερο σε ολόκληρη τη μαθητική ζωή μου.

Ονειροπολήσεις

Κυριακή, 19 Δεκεμβρίου 1982

Ξεκινώντας από Σεπτέμβρη, έχω βάλει τα δυνατά μου να κάνω μια νέα αρχή: Γράφτηκα σε μια σχολή δακτυλογράφων αλλά και σ' ένα φροντιστήριο Ιταλικής γλώσσας στην Αθήνα, με σκοπό να πάω του χρόνου στην Ιταλία να σπουδάσω Αστρονομία, που ήταν ανέκαθεν το παιδικό μου όνειρο. Η απόφαση για σπουδές στο εξωτερικό πάρθηκε μετά από ιδέα που μας έριξε ο ξάδερφός μου ο Γιώργος, ο οποίος ανέκαθεν πίστευε πολύ σε μένα: “Η Υβόννη πρέπει να γίνει επιστήμονας! Δεν πρέπει να ψάχνει για μέσες λύσεις” ήταν τα λόγια του, μόλις άκουσε ότι μαθαίνω γραφομηχανή.

Στο φροντιστήριο Ιταλικών, όπως και στα αγγλικά, είμαι “από τις καλύτερες μαθήτριες, αν όχι η καλύτερη”, όπως λένε οι δάσκαλοι. Επιπλέον, δεν αντιμετωπίζω κανένα πρόβλημα συναναστροφής εκεί, ούτε στη σχολή δακτυλογράφων, άλλωστε. Κανένας δεν με κοροϊδεύει σε αυτούς τους χώρους· θα έλεγα, μάλιστα, ότι με συμπαθούν και με παραδέχονται.

Όσον αφορά το επαγγελματικό μου μέλλον, η γνώμη των γονέων μου παραμένει αμετακίνητη από τότε που ήμουν μικρή: Όταν παντρευτώ δεν θα πρέπει να εργάζομαι, όμως ένα πανεπιστημιακό δίπλωμα θα μου φανεί πολύ χρήσιμο για να το κολλάω στη μούρη του μέλλοντα συζύγου μου όποτε καυγαδίζουμε. Αυτή την ιδέα ασπαζόμουν ανεπιφύλακτα, ώσπου μια άγνωστη γυναίκα, φίλη της θείας Ερμιόνης, μου είπε στις προάλλες: “Γιατί να φας άδικα πέντε χρόνια άδικα στη μελέτη; Αν πάρεις ένα δίπλωμα, πρέπει να το χρησιμοποιήσεις!”. Καλά λέει.

Κυριακή, 5 Φεβρουαρίου 1983

Παρά τη σχετική δημοτικότητά μου στα φροντιστήρια, η κοινωνική μου ζωή όσο πάει γίνεται φτωχότερη: Η ξαδέρφη Τζένη έχει επιστρέψει στην Κεφαλλονιά, όπου εργάζεται σε τράπεζα. Με τη Νίκη δεν κάναμε ποτέ σπουδαία παρέα. Δεν έχω καθόλου φίλες και ζητιανεύω από την αδελφή μου λίγη παρέα: Όποτε έρχεται καμιά φίλη της στο σπίτι μας, τρέχω κι εγώ μαζί τους έστω κι αν εκείνες στραβομουτσουνιάζουν.

Όσο για τ' αγόρια, δεν με πλησιάζουν παρά μόνο όταν υπάρχει μεγάλη ανάγκη! Μάλλον τους απωθεί η υπέρμετρη ντροπαλότητά μου αλλά και το ακόμη παιδομορφικό σώμα μου: Έχω ύψος 1,77, βάρος 48 κιλά, ανύπαρκτο στήθος και χοντρή μέση. Στο μεταξύ, όλοι οι συγγενείς και φίλοι εξακολουθούν να θαυμάζουν την Αλίκη επειδή είναι "πεταχτή" και "ζωηρή", ενώ εγώ, λένε, είμαι "συντηρητική" και "βαρετή".

Σήμερα το πρωί πέρασε από το το σπίτι μας η Ελένη, φίλη της αδελφής μου, γνωστή για να ελευθέρια ήθη της, και συζητήθηκε έντονα η διαφορά ζωηρότητας ανάμεσα σε μένα και την Αλίκη: "Λέγεται ότι τα παιδιά που αντιδρούν είναι νορμάλ, ενώ εκείνα που δεν αντιδρούν δεν είναι εντάξει!" αποφάνθηκε η Ελένη με ύφος ειδήμονος.

Ωστόσο, έχω μια απορία: τι σημαίνει να είσαι "ζωηρός"; Αν κρίνω από όσα βλέπω γύρω μου, "ζωηρός" σημαίνει να ακολουθείς πιστά το ρεύμα: Είναι της μόδας οι βρισιές; Οι "ζωηροί" βρίζουν περισσότερο απ' όλους. Διατάζει η μόδα μίνι φούστα; Οι "ζωηρές" φοράνε την πιο κοντή. Είναι της μόδας η κατανάλωση αλκοόλ στα μπαρ; Οι "ζωηροί" πίνουν κάθε βράδι μέχρι να γίνουν στουπί στο μεθύσι, κ.ο.κ.

Από την άλλη πλευρά, όλες αυτές οι "ζωηρές" ωχριούν όταν ακούνε ότι σκοπεύω να πάω μόνη μου για

σπουδές στην Ιταλία. Εκείνες σκοπεύουν να γλεντήσουν μέχρι τα 20 και κατόπιν να παντρευτούν, να κάνουν παιδιά και να ζουν με τις αναμνήσεις της νεότητάς τους. Αυτά τα πρωτότυπα, δηλαδή. Τελικά, οι “ζωηροί” άνθρωποι δεν είναι παρά τα πιο υπάκουα πιόνια...

Δευτέρα, 20 Φεβρουαρίου 1983

Ακόμη μια φορά ονειρεύτηκα ότι μπορούσα να κινήσω αντικείμενα με τη δύναμη της σκέψης. Ξύπνησα με μια παράξενη αίσθηση ολοκλήρωσης, όπως κάθε φορά που βλέπω ένα από αυτά τα έντονα, ζωντανά όνειρα που μου έρχονται συνήθως γύρω στα ξημερώματα: Πολεμώ το κακό σε απίθανα μέρη, είμαι μάγισσα, εκτελώ ψυχοκίνηση, πετώ ψηλά, υπνωτίζω ανθρώπους. *Συχνά ονειρεύομαι τα ίδια και στο ξύπνιο. Πάντα ήθελα να έχω υπερφυσικές δυνάμεις!*

Το απόγευμα, μόλις γύρισα από τη δουλειά, είδα τη μαμά να με περιμένει συνοφρυωμένη, κρατώντας στα χέρια της ένα βιβλίο που αγόρασα στις προάλλες και φρόντισα να κρύψω σε ασφαλή θέση στη βιβλιοθήκη μου. Ωστόσο, η καημένη η μητέρα μου κατάφερε να το ανακαλύψει, την ταρακούνησε περισσότερο κι από τα πορνοπεριοδικά της σεξουάλας αδελφής μου, κι έχασε πάσαν ιδέα για τη σεμνή κορούλα της (εμένα δηλαδή) μόλις είδε τον τίτλο: “Μαύρη και Λευκή Μαγεία”. Πάντως, το εν λόγω σύγγραμμα δεν με έχει εντυπωσιάσει ιδιαίτερα επειδή είναι γεμάτο γενικότητες και πολυλογίες, ενώ δεν περιέχει ούτε μία μαγική συνταγή -με δύο λόγια, είναι άχρηστο.

... Την επόμενη κιόλας μέρα, διαπιστώνω ότι το βιβλίο έχει εξαφανιστεί από το σπίτι παρόλο που είχα φροντίσει να το κρύψω σε άλλο μέρος. Ρωτώ τη μητέρα μου τι έγινε, εκείνη παίρνει αθώο ύφος, κάνει την πάπια και στο τέλος λέει ότι εγώ κάπου το έβαλα κάπου και δεν θυμάμαι πού...

Πέμπτη, 24 Μαρτίου 1983

Κάτι πραγματικά αλλόκοτο συνέβη σήμερα το βράδι: Ενώ εγώ βρισκόμουν στην κουζίνα, η Αλίκη και η Ελένη ήταν κλεισμένες στο σαλόνι και είχαν πιάσει μια έντονη συζήτηση σχετικά με εξωγήινους και ιπτάμενους δίσκους -πράγμα αρκετά περίεργο, εφόσον αυτές οι δύο δεν έχουν δείξει ποτέ ως τώρα ενδιαφέρον για τέτοια πράγματα. Κατά κανόνα μιλάνε για μόδα, αγόρια και ραντεβουδάκια. Ξαφνικά, βλέπω τις δυο τους να καταφθάνουν τρέχοντας κοντά μου, πολύ αναστατωμένες.

"Είναι απίστευτο, Υβόννη, δεν μπορείς να φανταστείς τι συνέβη μόλις τώρα!" άρχισε η Αλίκη, με φωνή τρεμάμενη.

"Τι... τι συνέβη;" ρώτησα γεμάτη περιέργεια.

"Μιλούσαμε για ούφο κι εξωγήινους, αν υπάρχουν τέτοια πράγματα ή όχι, και ξέρεις τι έγινε;" συνέχισε η αδελφή μου.

"Είδαμε έναν ιπτάμενο δίσκο, ακριβώς έξω από το παράθυρο!" πετάχτηκε η Ελένη, γεμάτη ταραχή.

"Πετούσε λίγο πιο πάνω από τα σύρματα του ηλεκτρικού, ακριβώς απέναντι από το σπίτι μας! Το πιστεύεις;" συνέχισε η Αλίκη, τρέμοντας ακόμη.

"Και βέβαια δεν το πιστεύω!" απάντησα χαμογελώντας. "Πιθανότατα ήταν η φαντασία σας, επειδή είχατε σχετική συζήτηση!"

"Όχι, πραγματικά το είδαμε αυτό, και οι δυό μας το είδαμε!" διαμαρτυρήθηκε η Ελένη.

"Ναι, και ο ιπτάμενος δίσκος ήλθε ακριβώς έξω από το παράθυρό σας, για να σας πει ένα "γειά"! Ελάτε τώρα, κορίτσια!"

Φυσικά, δεν μπορώ να δώσω βάση σ' αυτή την ιστορία. Κατά πάσα πιθανότητα, οι δυο τους φαντάστηκαν το ούφο επειδή ήταν απορροφημένες σε μια ανάλογη συζήτηση. Μερικές φορές το μυαλό παίζει περίεργα παιγνίδια. Ίσως, όμως, να σκάρωσαν αυτό το παραμύθι για να δουλέ-

ψουν εμένα. Από την άλλη μεριά, αυτές οι δύο δεν συνηθίζουν καθόλου να μιλούν για τέτοια θέματα ή να φτιάχνουν τέτοιες ιστορίες...

Δευτέρα, 16 Μαΐου 1983

Στο μεταξύ, η αδελφή μου έχει βρει άσχημο μπελά από τον μπαμπά: Πριν από λίγες μέρες βρήκε ραντεβού στη Γλυφάδα με το γκόμενό της, κάποιον Αντώνη Μαρκάκη. Όμως ο διάολος έχει πολλά ποδάρια κι έτυχε να περάσει από εκεί ο πατέρας μου και να τους δει. Τώρα είναι έξω φρενών, βρίζει συνεχώς την Αλίκη, λέει πως τον έχει κάνει ρεζίλι και "αλίμονό μας αν μαθευτεί αυτό, τι θα πει ο κόσμος;", ενώ απαιτεί εδώ και τώρα να συναντήσει τον λεγάμενο: "Έτσι, αν κάποιος έλθει και μου πει ότι είδε την Αλίκη με φίλο, να μπορώ να του πω εγώ ότι τον έχω ήδη γνωρίσει!", εξηγεί ο μπαμπάς.

Τέλος πάντων, το γοργόν και χάριν έχει: Η Αλίκη εξήγησε στο γκόμενο τα καθέκαστα κι εκείνος παραδόξως δεν έφερε καμία αντίρρηση να δει το μπαμπά, σήμερα κιόλας. Όταν ο πατέρας μου επέστρεψε από τη συνάντηση, φαινόταν μάλλον ήσυχος και ικανοποιημένος. Προφανώς, ο επίδοξος γαμπρός του έκανε πολύ καλή εντύπωση, σε σημείο που ο μπαμπάς στο τέλος τον διαβεβαίωσε: "Δεν είσαι δεσμευμένος!" Τότε, προς τι όλη αυτή η φασαρία;

Τρίτη, 15 Ιουνίου 1983

Η ιστορία έχει και συνέχεια: Έχει φαγωθεί και η μάνα μου να γνωρίσει τους γονείς του λεγάμενου, οι οποίοι, όπως έχουμε μάθει, είναι στα χωρίσματα κι έχουν πέντε παιδιά. "Πρέπει επειγόντως να μάθουμε τι διαθέσεις έχει αυτός ο τύπος για την αδελφή σου!" μου ανακοίνωσε η μαμά σήμερα το πρωί και με πήρε άρον-άρον για να πάμε να βρούμε το σπίτι του, μερικά στενά πιο πέρα από το δικό μας. Μόλις αντικρύσαμε την παλιά τρώγλη με τον αφρόντι-

στο κήπο, μείναμε κάγκελο μα δεν πτοηθήκαμε. Η μητέρα μου χτύπησε την πόρτα, της άνοιξε μια κυρία που αποδείχθηκε πως δεν ήταν η μητέρα του Αντώνη αλλά μια θεία του, η οποία με μάλλον ξιπασμένο υφάκι μας δήλωσε ότι "Η κυρία Μαρκάκη δεν μπορεί να σας δεχθεί τώρα επειδή έχει επισκέψεις". Όντως, μέσα στο ετοιμόρροπο σπίτι υπήρχε κόσμος -προφανώς κάποια οικογενειακή συγκέντρωση. Εντέλει, εμφανίστηκε η μητέρα του Αντώνη, είπαμε δυο κουβέντες μπροστά στην πόρτα και μας υποσχέθηκε ότι θα έλθει σύντομα σπίτι μας να μιλήσουμε.

Παρασκευή, 5 Αυγούστου 1983

Οι γονείς του Αντώνη έχουν χωρίσει για τα καλά πλέον, η μητέρα του μένει με γκόμενο και ο πατέρας του με γκόμενα. Τα πέντε παιδιά τρέχουν πότε από δω και πότε από κει. Ο Αντώνης, που είναι ο μεγαλύτερος, νοίκιασε σπίτι μόνος του για κανένα μήνα όμως τα έξοδα ήταν πολλά και αναγκάστηκε να το παρατήσει. Εντέλει, μετά από μεγάλες πιέσεις εκ μέρους της αδελφής μου, ο μπαμπάς δέχθηκε τελικά να μένει ο νυμφίος στο σπίτι μας, υπό τον όρο βέβαια ότι δεν θα συμβεί τίποτε το "ανεπανόρθωτο".

Εδώ και κανένα μήνα, δηλαδή από τότε που ο Αντώνης έγινε δεκτός από το μπαμπά σαν σώγαμπρος, η Αλίκη πετάει στον έβδομο ουρανό. Όλη μέρα χαϊδολογιέται και φιλιέται μαζί του. Πάντως, πρέπει να ομολογήσω ότι ο νεαρός είναι πράγματι πολύ εμφανίσιμος: Μόλις 18 χρονών, γυμνασμένος, με σγουρά ξανθά μαλλιά και γαλάζια μάτια. Τα τελευταία χρόνια εργάζεται σε ένα ξυλουργείο της περιοχής. Δεν είναι μορφωμένος, μόνο το δημοτικό έχει βγάλει αλλά σαν τύπος είναι ευχάριστος και κοινωνικός. Ενίοτε βέβαια, γίνεται εριστικός και βίαιος, δέρνει και βρίζει την Αλίκη για ψύλλου πήδημα κι εκείνη κάνει ότι μπορεί για να το κρύψει. Όμως, μετά από λίγη ώρα τα ξαναφτιάχνουν και αρχίζουν πάλι τα σαλιαρίσματα.

Σήμερα το βράδι πήγα στο κοντινό θερινό σινεμά μαζί με το ζεύγος, όπου είδαμε μια μάλλον αδιάφορη κωμωδία. Σε όλο το δρόμο του γυρισμού, οι δυο τους δεν σταμάτησαν στιγμή να χασκογελούν, να κυνηγιούνται, να φιλιούνται, να χαϊδολογιούνται, με αρκετή δόση υπερβολής θα έλεγα. Από ένα σημείο και μετά, ο Αντώνης άρχισε να βουτάει την Αλίκη με τα στιβαρά του μπράτσα, να την πετάει ψηλά, να τη στριφογυρίζει και να την πιάνει πάνω στην ώρα πριν σπάσει το κεφάλι της στο πεζοδρόμιο. Δεν ξέρω, έχω δει πολλές φορές ζευγάρια να ερωτοτροπούν δημόσια, νομίζω όμως ότι αυτοί οι δυο το παρακάνουν με την επίδειξη. Και να σκεφθείς ότι χθες το βράδι είχαμε πάλι φωνές και κλάματα επειδή ο νυμφίος έριξε μερικές φάπες στην Αλίκη "δι' ασήμαντον αφορμήν", που δεν θυμάται ούτε ο ίδιος. Μάλλον, όμως, της Αλίκης της αρέσουν αυτά. Προφανώς, θεωρεί τις βιαιοπραγίες ως απόδειξη πάθους -όπως οι περισσότερες γυναίκες άλλωστε...

Τρίτη, 30 Αυγούστου 1983

Με το πέρασμα του χρόνου η αυτοπεποίθησή μου βελτιώνεται σταθερά κι ένα λαμπρό μέλλον αρχίζει να διαφαίνεται μπροστά μου. Η φιλοδοξία θεριεύει μέσα μου και με συναρπάζει: Ήδη με φαντάζομαι να δουλεύω στο Αστεροσκοπείο σαν αστρονόμος, να κάνω σπουδαίες ανακαλύψεις, να ανεβαίνω στα ψηλότερα επίπεδα της επιστημονικής έρευνας. Και όχι μόνο αυτό: Ονειρεύομαι να γίνω και συγγραφέας επιστημονικής φαντασίας! Έχω κιόλας ξεκινήσει να γράφω το πρώτο μου μυθιστόρημα, με τίτλο "Η Συνωμοσία των Σκιών". Δεν θα ησυχάσω αν δεν πετύχω τους στόχους μου!

Ωστόσο, ήδη παρουσιάζονται ορισμένες δυσκολίες: Προς το παρόν, θεώρησα σκόπιμο να μη θέσω υποψηφιότητα κατευθείαν για την Αστρονομία που ήθελα επειδή οι διαθέσιμες θέσεις σε όλα τα Ιταλικά Πανεπιστήμια ήταν

μόνο δύο για τους ξένους μαθητές, οπότε υπήρχε μεγάλος κίνδυνος να μη γίνω πουθενά δεκτή. Έτσι, τον πρώτο χρόνο θα φοιτήσω στο τμήμα Βιομηχανικής Χημείας στην Πάδοβα, όπου υπάρχουν αρκετές κενές θέσεις, με σκοπό να μεταγραφώ στην Αστρονομία από τη δεύτερη χρονιά.

Κατ' αρχήν, όμως, πρέπει να αποτινάξω από πάνω μου το ψεύτικο δέρμα που μου φόρεσαν, να σπάσω όλα εκείνα τα ψυχικά δεσμά που μου έχουν επιβάλλει από την παιδική μου ηλικία: Δειλία, αυτολύπηση, παθητικότητα, απαισιοδοξία. Βέβαια, έχω κι εγώ κάποιο φταίξιμο σ' αυτή την υπόθεση: Πάντα παρουσιαζόμουν διαφορετική, δεν ακολουθούσα πρόθυμα το κοπάδι. Στην ανθρώπινη κοινωνία κάτι τέτοιο είναι ασυγχώρητο, κανείς δεν σε δέχεται όπως είσαι, πρέπει πάντα να προσαρμόζεσαι με τη μάζα και να μην παρεκτρέπεσαι ούτε στο ελάχιστο. Στο εξής λοιπόν, θα πρέπει να υποκρίνομαι πως είμαι σαν αυτούς, να συμπεριφέρομαι όπως αυτοί, να τους παραμυθιάζω ότι η ζωή μου δεν διαφέρει σε τίποτα από τη δική τους. Γενικά, πρέπει να τους λέω μονάχα όσα θέλουν ν' ακούσουν.

Τέλος πάντων, όπου νά 'ναι τελειώνουν τα ψέματα: Σε μια βδομάδα φεύγω για την Ιταλία. Αισθάνομαι κάποια αγωνία αλλά και ανυπομονησία, καθώς διαισθάνομαι ότι εκεί μπορεί να ξεκινήσει μία άλλη ζωή για μένα...

Φάση 3η: Περισκόπηση

Δευτέρα, 5 Σεπτεμβρίου 1983

Το όνειρό μου για ανώτατες σπουδές ξεκίνησε σήμερα το πρωί, που έφυγα για την Ιταλία μαζί με τη μητέρα μου. Φθάσαμε στην Πάδοβα αργά το απόγευμα γεμάτες όρεξη και αισιοδοξία. Ωστόσο, απ' ότι φαίνεται η παροιμιώδης ατυχία μου με έχει ακολουθήσει κι εδώ: Κυριολεκτικά οργώσαμε ολόκληρη την πόλη μέσα σ' ένα ταξί, χωρίς να μπορούμε να βρούμε ένα ελεύθερο δωμάτιο σε ξενοδοχείο! Κάποια στιγμή, ο ταξιτζής απογοητεύτηκε τόσο, που έκλεισε την ταρίφα! Εντέλει, καταλήξαμε σε μια φτωχική παλιά πανσιόν, μετά από τρεις ώρες ταλαιπωρία. Για κάποιο μυστήριο λόγο, κανένα ξενοδοχείο δεν μας δεχόταν πάνω από δυο-τρεις μέρες, εκτός από τη συγκεκριμένη πανσιόν που μας δέχτηκε για μια βδομάδα.

Παρασκευή, 23 Σεπτεμβρίου 1983

Από τα μέσα του μήνα κατάφερα να βρω έναν μονιμότερο τόπο διαμονής, στο ξενοδοχείο “Mariposa”. Δεν είναι άσχημο, ωστόσο τα παράθυρα βλέπουν σε κεντρικό δρόμο γεμάτο καφετέριες και άλλα καταστήματα, που δεν ησυχάζουν αν δεν πάει 2:00 μετά τα μεσάνυχτα, ενώ ξαναρχίζουν τη φασαρία από τις 5:00 τα χαράματα. Επιπλέον, είναι αρκετά ακριβό. Πρέπει κάποια στιγμή να βρω ένα δωμάτιο σε σπίτι, απ' αυτά που νοικιάζουν οι φοιτητές. Συνεχίζω, λοιπόν, το ψάξιμο για στέγη.

Παράλληλα, αντιμετωπίζω αφύσικες δυσκολίες με τη γραφειοκρατία, καθώς οι πάντες -πανεπιστημιακές υπηρεσίες, νομαρχίες, εφορίες κλπ- είτε αρνούνται να με εξυπηρε-

τήσουν (ειδικά εμένα), είτε δεν μου εξηγούν επαρκώς τι χρειάζεται να κάνω, είτε με μπλέκουν σε άχρηστες διαδικασίες και τρεχάματα. Τελικά, απ' ότι μου λένε, τα μαθήματα θα ξεκινήσουν στις 7 του Νοέμβρη, οπότε κρίνω σωστότερο και φθηνότερο να μείνω στην Ελλάδα μέχρι τότε. Ευτυχώς, ο ξενοδόχος δέχεται να φυλάξει τα πράγματά μου σε μια αποθήκη ώσπου να επιστρέψω στην Ιταλία.

Σάββατο, 19 Νοεμβρίου 1983

Εδώ και λίγες μέρες έχω ξεκινήσει τη φοίτηση στο Πανεπιστήμιο της Πάδοβα. Ωστόσο, έχω μάθει τα εξής ανησυχητικά: α) Η Βιομηχανική Χημεία που έχω διαλέξει για φέτος θεωρείται η τρίτη πιο δύσκολη σχολή σε ολόκληρη την Ιταλία, β) Η σχολική χρονιά ξεκίνησε δυο βδομάδες νωρίτερα απ' όσο νόμιζα, πράγμα που σημαίνει ότι εγώ έχασα αυτές τις πρώτες δεκαπέντε μέρες, επειδή κανένας "αρμόδιος" δεν ήταν σε θέση να με πληροφορήσει σωστά πότε άρχιζε το τμήμα μου.

Το θετικό είναι ότι, επιτέλους, βρήκα και κάπου να μείνω: Είναι ένα ευρύχωρο, άνετο διαμέρισμα στο προάστιο Αρτσέλλα. Μετά από δύο μήνες άκαρπων προσπαθειών για ανεύρεση μόνιμης στέγης, το σπίτι εκείνο μου φάνηκε θεόσταλτο παρόλο που είναι πανάκριβο (230.000 λιρέττες, ένας μισθός!) και το μοιράζομαι με μία Ιταλίδα συγκάτοικο, την 25χρονη Αλίντε, η οποία εργάζεται ως καμαριέρα σε κοντινό ξενοδοχείο.

Όλα βαίνουν καλά προς το παρόν, η Αλίντε μου φαίνεται αρκετά συμπαθητική, ενώ τα πηγαίνω καλά και με τη μεσόκοπη ιδιοκτήτρια του διαμερίσματος παρόλο που έρχεται σχεδόν κάθε μέρα για μια γρήγορη επιθεώρηση.

Σήμερα πάντως με προβλημάτισε λίγο καθώς, την ώρα που αποχωρούσε, μου είπε χαμογελαστά:
"Αυτή η μπλούζα βρωμάει. Πλύνε τη!"
Εγώ απόρησα για την παρατήρηση αλλά δεν της έφερα

αντίρρηση επειδή δεν ήθελα να δημιουργήσω θέμα. Άλλωστε, σκέφτηκα ότι ίσως να είχε και δίκιο...

Δευτέρα, 12 Δεκεμβρίου 1983

Έχω αρχίσει να χάνω την υπομονή μου: Οι δύο κάργιες, η ιδιοκτήτρια (που έρχεται για επιθεώρηση σχεδόν καθημερινά) και η συγκάτοικος, δεν με αφήνουν σε χλωρό κλαρί. Διαρκώς με προσβάλλουν ότι δεν κάνω μπάνιο, ότι βρωμάω από την απλυσιά, ότι τάχα δεν βοηθάω στις δουλειές του σπιτιού. Εγώ δεν τους φέρνω ποτέ αντίρρηση, κάνω ό,τι μου ζητήσουν, δείχνω προσαρμοστικότητα και καλή διάθεση. Ωστόσο, ότι κι αν κάνω, αυτές δεν ικανοποιούνται με τίποτα. Είναι πάντα πυρ και μανία εναντίον μου.

Ακόμη, το δωμάτιό μου δεν έχει κλειδί, πράγμα που σημαίνει ότι οι κάργιες μπορούν να μπαινοβγαίνουν ελεύθερα και να ψαχουλεύουν τα πράγματά μου όποτε εγώ απουσιάζω. Σήμερα, μάλιστα, είναι η δεύτερη φορά που ανακαλύπτω να λείπει από την τσάντα μου ένα χαρτονόμισμα των 50.000 λιρεττών. Δεν μίλησα όμως, ελλείψει αποδεικτικών στοιχείων.

Παρασκευή, 16 Δεκεμβρίου 1983

Μόλις είχα επιστρέψει από το πανεπιστήμιο και παρακολουθούσα στην τηλεόραση ένα επεισόδιο της αγαπημένης μου σειράς επιστημονικής φαντασίας, όταν ήλθε η Αλίντε από τη δουλειά της. Έσπευσε καμαρωτά στο καθιστικό, άλλαξε το κανάλι με το έτσι θέλω και μετά εξαφανίστηκε στην κουζίνα. Εγώ ξανάβαλα το κανάλι που ήθελα με χαμηλότερη φωνή. Ωστόσο, η πουτάνα το κατάλαβε, εμφανίστηκε αμέσως μπροστά μου και με ρώτησε βλοσυρά: “Γιατί το άλλαξες;”
“Θες να δεις κάτι άλλο;” τη ρώτησα.
“Ναι!”
“Τότε, άλλαξέ το!” της είπα όσο πιο ήρεμα μπορούσα κι

έφυγα από το δωμάτιο.
Δεν σκοπεύω να ξαναμπώ στο καθιστικό...

Σάββατο, 7 Ιανουαρίου 1984

Δυστυχώς, οι διακοπές των Χριστουγέννων αποτελούν παρελθόν. Σήμερα το απόγευμα επέστρεψα στην Ιταλία μετά από 18 μέρες ανακούφισης και ψυχικής ηρεμίας κοντά στους δικούς μου. Λοιπόν, μόλις ξαναμπήκα στο δωμάτιό μου στην Αρτσέλλα, αντίκρυσα τις πετσέτες μου απλωμένες πάνω στο καλοριφέρ, ξεραμένες από τη θερμότητα! Έτρεξα και τις μάζεψα αμέσως. Κατάλαβα αμέσως τι είχε συμβεί μα δεν είπα κουβέντα, γιατί η Αλίντε θα υποστήριζε ότι εγώ τις είχα ξεχάσει πάνω στα καλοριφέρ. Αν τις είχα αφήσει όντως εκεί, να καίγονται συνεχώς για δυόμισι βδομάδες, όλο το σπίτι θα είχε γίνει κάρβουνο...

Τετάρτη, 18 Ιανουαρίου 1984

Από τότε που γύρισα από την Ελλάδα ψάχνω ξανά μανιωδώς για άλλο σπίτι, δεδομένου ότι οι επιθέσεις της Αλίντε και της ιδιοκτήτριας έχουν κλιμακωθεί στο έπακρο: “Πως μυρίζεις έτσι; Βρωμάς! Πήγαινε πιο κει!” μου λένε θυμωμένα, ή μιλούν οι δυο τους δήθεν στα κρυφά αλλά φροντίζουν να τις ακούω: “Δεν καταλαβαίνει τίποτα, είναι μια αγελάδα αυτή...”. Το χειρότερο είναι πως δεν καταφέρνω να βρω ούτε κοτέτσι, εφόσον μάλιστα οι ιδιοκτήτες αποφεύγουν να νοικιάζουν δωμάτια σε φοιτητές και μάλιστα σε Έλληνες.

Πέρα απ' αυτά, σύμφωνα με μαρτυρίες άλλων σπουδαστών, φαίνεται ότι αποτελεί πάγια τακτική των Ιταλών ιδιοκτητών να κάνουν δύσκολη τη ζωή των αλλοδαπών νοικάρηδων, ώστε να τους ξεφορτώνονται μέσα σε τρεις-τέσσερις μήνες, καρπούμενοι την παχυλή προκαταβολή των δυο-τριών ενοικίων μπροστά! Χρυσές δουλειές! Απ' ότι μου έχει πει η ίδια η Αλίντε, μέσα σ' ένα χρόνο από

το δικό μας διαμέρισμα έχουν περάσει τέσσερα κορίτσια πριν από μένα...

Ύστερα από συνολικά τέσσερις μήνες συνδιαλλαγών με παράξενες "padrone" που σκόπευαν να μου φάνε λεφτά, συχνά χωρίς καν να μου νοικιάσουν δωμάτιο, μια έντονη ***υποψία*** αρχίζει να στοιχειώνει τη σκέψη μου: *Οι άνθρωποι γύρω μου δεν είναι καθόλου αυτό που δείχνουν. Πίσω από τη χαμογελαστή μάσκα του μέσου (καλοντυμένου κι ευγενικού) πολίτη, κρύβονται εγκληματίες μαφιόζοι, ικανοί να σε μαχαιρώσουν πισώπλατα για να σου κλέψουν 10.000 λιρέττες...*

Παραδόξως, όμως, οι υπόλοιποι σπουδαστές όλο και κάπου βολεύονται τελικά, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Μόνο για μένα δεν βρίσκεται ούτε τρύπα, μετά από τόσους μήνες αδιάκοπου ψαξίματος και αφάνταστης ταλαιπωρίας. Αντί να μελετάω, ξοδεύω σχεδόν όλο το χρόνο μου ψάχνοντας μάταια για άλλο σπίτι. Συνεπώς, δεν μου μένει χρόνος ούτε μυαλό για διάβασμα -και το Πανεπιστήμιο εδώ είναι πολύ απαιτητικό, δεν αστειεύονται όπως στην Ελλάδα- με αποτέλεσμα να αποτύχω σε όλα τα μαθήματα στις εξετάσεις του Γενάρη.

Δευτέρα, 23 Ιανουαρίου 1984

Ψάχνοντας στις εφημερίδες για σπίτι σήμερα το πρωί, ανακάλυψα κάτι που έμοιαζε με μοναδική ευκαιρία: “Πωλείται κρεβατοκάμαρα σε πολύ καλή κατάσταση, στο Μιλάνο. Τιμή 210.000 λιρέττες” (απίστευτο!). Ενθουσιάστηκα, πήρα αμέσως τηλέφωνο και το ίδιο απόγευμα πήγα να δω το δωμάτιο. Χρειάστηκε να περπατήσω σ' έναν ερημικό δρόμο έξω από την πόλη γύρω στα τρία χιλιόμετρα μέχρι να βρω τη μοναχική βίλλα με τα κεραμίδια. Προκειμένου όμως να μένω σ' ένα τόσο όμορφο σπίτι, σκέφτηκα ότι άξιζε τον κόπο η ταλαιπωρία.

Οι ευγενικοί ιδιοκτήτες μου εξήγησαν ότι στην τιμή περιλαμβάνονται όλα τα έπιπλα του δωματίου κι εγώ δεν

πίστευα στην τύχη μου. Ώσπου, ξαφνικά συνειδητοποίησα ότι πούλαγαν μόνο τα έπιπλα και όχι το δωμάτιο!

Η απογοήτευσή μου ήταν απερίγραπτη: *Μα πώς είναι δυνατόν να παρανόησα τόσο πολύ; Πώς μπόρεσα να φανταστώ ότι κάποιοι θα πουλούσαν ένα δωμάτιο από το σπίτι τους; Αυτό είναι εντελώς παράλογο!* αναρωτιόμουν αργότερα για τον εαυτό μου.

Τελικά, ο σύζυγος προσφέρθηκε να με φέρει με το αμάξι του μέχρι την Πάδοβα, ενώ εγώ σε όλο το δρόμο ήμουν αμίλητη και σκυθρωπή, αναλογιζόμενη ξανά και ξανά την απίθανη γκάφα μου. Πιθανότατα, η αφύσικη αναποδιά όλων των προηγούμενων μηνών πρέπει να είχε επηρεάσει τη σωστή κρίση μου. Δεν εξηγείται διαφορετικά αυτή η απίστευτη ανοησία μου...

Πέμπτη, 2 Φεβρουαρίου 1984

Μελετούσα για τις εξετάσεις των Μαθηματικών όλο το πρωί, όταν η Αλίντε όρμησε ξαφνικά φουριόζα στο δωμάτιό μου. Έξω φρενών, ισχυρίστηκε ότι έχει κολλήσει ψώρα κι αυτό έγινε επειδή, όπως της είπε ο γιατρός, έρχεται σ' επαφή μ' ένα άτομο βρώμικο, που δεν πλένεται!

“Και αυτό το βρώμικο άτομο είσαι εσύ, Υβόννη!” κατέληξε βλοσυρά.

“Τι πράγμα;” φώναξα αυθόρμητα, χωρίς να έχω συνειδητοποιήσει καλά-καλά τι μου έλεγε.

“Αν εγώ έχω την αρρώστια, την έχεις σίγουρα κι εσύ! Πρέπει να πας αμέσως σε γιατρό! Κι αν δεν φύγεις μέσα σε τρεις μέρες, θα σου κάνω έξωση!” ξεφύσηξε όλο κακία και απομακρύνθηκε με μικρά, νευρικά βήματα.

Για λίγες στιγμές ακόμη συνέχισα το διάβασμα, μα ύστερα το παράτησα. Απλά δεν πήγαινε άλλο. Αμέσως μετά, μια πρωτοφανής θύελλα ξέσπασε στο μυαλό μου. Ξαφνικά, όλα είχαν ανατραπεί. Η Αλίντε απειλούσε με έξωση και δικηγόρους, ενώ εγώ ένιωθα εντελώς μετέωρη, στο έλεος

των περιστάσεων. Κάποια στιγμή, μάλιστα άρχισα να αναρωτιέμαι μήπως είχε κάποιο δίκιο αυτή η σκρόφα: Πράγματι, εδώ και λίγες μέρες έχω αρχίσει να αντιλαμβάνομαι μια ελαφρά δυσωδία στο σώμα μου, η οποία δεν φεύγει ούτε όταν κάνω μπάνιο. Τώρα όμως, μετά την τελευταία επίθεση της συγκατοίκου μου, νιώθω τη βρώμα να με τυλίγει ακόμη πιο έντονη και ανυπόφορη. *Μήπως είμαι πραγματικά άρρωστη;*

Αμέσως μετά βγήκα έξω στους δρόμους και περπάτησα για ώρες πολλές, μονολογώντας διαρκώς σαν την τρελή, μέχρι που έφθασα σ' ένα νοσοκομείο. Μπήκα μέσα και ζήτησα να μου κάνουν ιατρικές εξετάσεις, μήπως και είχα την ασθένεια που έλεγε η Αλίντε. Διηγήθηκα όλη την ιστορία στους γιατρούς, εκείνοι μπήκαν αμέσως στο νόημα και μου εξήγησαν με κάθε ειλικρίνεια ότι σε τέτοιες περιπτώσεις χρειάζεται δικηγόρος, όχι γιατρός. Μόνο τότε άρχισε να υποχωρεί στο νου μου η ιδέα ότι ήμουν άρρωστη.

Παρασκευή, 3 Φεβρουαρίου 1984

Ωστόσο, η απαίσια μυρωδιά που αναδύεται από το σώμα μου δεν λέει να υποχωρήσει, αντίθετα χειροτερεύει ώρα με την ώρα. Παράλληλα, πνίγομαι μέσα σ' έναν καταιγισμό από σκέψεις σιχαμάρας και εκδίκησης. Τελικά, σήμερα το πρωί κατάφερα να δω τελικά την αλήθεια: Όλη αυτή η πολύμηνη ταλαιπωρία, ο ανελέητος πόλεμος που αντιμετωπίζω στο κάθε μου βήμα από τότε που πάτησα το πόδι μου στην Ιταλία, τα υπέρογκα έξοδα, η μάταιη κούραση, απλά δεν αξίζουν τον κόπο! Έτσι, αποφάσισα επί τόπου να εγκαταλείψω τις σπουδές και να επιστρέψω στην Ελλάδα. Τηλεφώνησα αμέσως στη μητέρα μου και μετά από εξηγήσεις και κλάματα επί 35 λεπτά της ώρας, της ανακοίνωσα την οριστική απόφασή μου.

Το επόμενο βήμα ήταν να πάω στην αστυνομία και να καταδώσω τις δυο σκύλες. Εξήγησα στους αστυνομικούς τις

πλεκτάνες και τις απάτες που οι δύο πουτάνες είχαν στήσει σε μένα και σε άλλες κοπέλες, ανέφερα επίσης ότι δεν μου έδιναν απόδειξη για το ενοίκιο. Οι αστυνομικοί έδειξαν ενδιαφέρον για την υπόθεση κι εγώ ένιωσα κάπως καλύτερα. Δεν υπάρχει πια τίποτε άλλο να κάνω στην Ιταλία...

Σάββατο, 4 Φεβρουαρίου 1984

Να 'μαι λοιπόν, στο τραίνο για τη Βενετία, νωρίς το πρωί, έχοντας μόλις αφήσει πίσω την Πάδοβα για πάντα. Αφήνω επίσης για πάντα πίσω το όνειρό μου να σπουδάσω Αστρονομία και να ζήσω μια πιο ενδιαφέρουσα και ουσιαστική ζωή. Γιατί, παρόλες τις απίστευτες αντιξοότητες, όσο καιρό έμεινα εδώ βίωνα ένα διαφορετικό επίπεδο ύπαρξης: Σχεδόν αμέσως απέκτησα φίλες καθώς, για πρώτη φορά στη ζωή μου, ήμουν αυθόρμητα κοινωνική και ανοικτή με όλους, ακόμη και με τους άνδρες! Μου ερχόταν πλέον φυσικό κι ευχάριστο να πηγαίνω βόλτα μ' ένα αγόρι! Ακόμη και ο χρόνος φαινόταν να περνά πιο αργά, πιο φυσιολογικά. Όσο καιρό έμεινα στην Ιταλία, παρόλο που όλα μου πήγαιναν στραβά, δεν ένιωθα ότι αποτελώ στόχο αόρατων και ορατών δυνάμεων. Αυτή η οδυνηρή αίσθηση είχε σχεδόν εξαφανιστεί, καθώς ένιωθα να συμπλέκομαι αρμονικά με τους άλλους, σα να έρρεα αρμονικά και αβίαστα με το σύνολο του κόσμου. *Ήταν σα να ήμουν ένα άλλο άτομο, μέσα σε ένα άλλο σύμπαν.*

Ωστόσο, το θαύμα δεν έμελλε να κρατήσει. Όλα έχουν τελειώσει τώρα και βρίσκομαι εδώ, στο τραίνο για τη Βενετία, απ' όπου θα πάρω το αεροπλάνο. Φεύγω ουσιαστικά διωγμένη από εκείνο το διαφορετικό σύμπαν, ενώ ο παλιός μου εαυτός με καλεί ανυπόμονα και με τραβά πίσω με μια πανίσχυρη, κακόβουλη έλξη. Νιώθω πολύ απογοητευμένη, ενώ δεν αντέχω πια τη δυσωδία που αναδύει το ίδιο μου το σώμα. Καθώς το τραίνο επιταχύνει πάνω στις ράγες, αισθάνομαι όλο και πιο απαίσια· μια απέραντη

μαυρίλα βαραίνει την ψυχή μου. Ξέρω καλά πως γυρίζοντας στην Ελλάδα θα ξαναγίνω αυτό που ήμουν άλλοτε: απομονωμένη, αντιπαθητική, αποτυχημένη, απροσάρμοστη. Ελπίζω ν' αποφύγω αυτή την επιστροφή στον παλιό μίζερο εαυτό μου, βαθιά μέσα μου όμως ξέρω ότι αυτό αποκλείεται.

Μόλις φθάνω το απόγευμα στο σπίτι, ρωτάω τη μητέρα μου αν μυρίζει τίποτε άσχημο πάνω μου. Εκείνη παραξενεύεται και λέει ότι, αντίθετα, μοσχοβολάω! Την επόμενη κιόλας στιγμή η εντύπωση που είχα ότι το σώμα μου βρώμαγε, εξανεμίζεται με μιας! *Είναι απίστευτο τι μπορεί να σου προκαλέσει η υποβολή...*

Τρέχοντας στο Κενό

Κυριακή, 24 Ιουνίου 1984

Χαράς ευαγγέλια σήμερα: Στις 8:00 το βράδι η αδελφή μου παντρεύεται τον αγαπημένο της Αντώνη, μετά από περιπαθές κι επεισοδιακό αίσθημα ενός έτους. Δεν πάνε ούτε τρεις μήνες που αρραβωνιάστηκαν εσπευσμένα επειδή η Αλίκη έκανε αποβολή, πράγμα που σημαίνει ότι έχει ολοκληρώσει τη σχέση της με τον Αντώνη. Συνεπώς, ο μπαμπάς απαίτησε να αρραβωνιαστούν το συντομότερο δυνατό, "πριν γίνουμε εντελώς ρεζίλι στον κόσμο".

Όσο για το γάμο, σκόπευαν να τον τελέσουν του χρόνου, όμως από τον επόμενο μήνα ο γαμπρός θα πάει στρατιώτης στην Τρίπολη και η Αλίκη χάλασε τον κόσμο για να την αφήνει ο μπαμπάς να πηγαίνει να τον βλέπει όποτε ο Αντώνης έχει άδεια. Ο πατέρας μου θυμήθηκε -ακόμη μια φορά- τα πατροπαράδοτα ήθη και έθιμα: "Αυτό είναι ανήκουστο, μια αστεφάνωτη να μένει για μέρες με το γκόμενο. Θα σου το επιτρέψω μονάχα αν γίνει γάμος!". Όπως ακριβώς περίμενα, οι δυο νεαροί δεν έφεραν την παραμικρή αντίρρηση να σκλαβωθούν στα δεσμά του γάμου από την εφηβική τους ηλικία, εδώ και τώρα.

Ωραίο ζευγάρι, πάντως: Ο Αντώνης είναι 18 ετών και η Αλίκη 16, και οι δυο τους πολύ νέοι, όμορφοι και ζωηροί. "Μοιάζουν σαν παιδάκια που έχουν ντυθεί γαμπρός και νύφη σαν μασκαράδες", μας είπε ο θείος Γιώργος, ο αδελφός της μητέρας μου, μόλις τους είδε μαζί στην εκκλησία. Μετά το μυστήριο ακολούθησε τραπέζι και γλέντι στο σπίτι, μέχρι πρωίας.

Δευτέρα, 23 Ιουλίου 1984

Εδώ και έξι μήνες, δηλαδή από την επομένη κιόλας της επιστροφής μου από την Ιταλία, έχω ξεκινήσει πυρετική αναζήτηση για εργασία. Νιώθω την ανάγκη να κερδίζω τα δικά μου χρήματα αλλά και η καθημερινή πίεση από τους γονείς μου είναι τρομερή. Με το Proficiency στα χέρια, έχω ήδη γυρίσει εκατοντάδες φροντιστήρια αγγλικών και άλλες τόσες εταιρείες σε Αθήνα, Πειραιά και προάστια. Μέχρι τη Νίκαια έχω φθάσει! Ωστόσο, μέχρι τώρα έχει αποδειχτεί πρακτικά αδύνατο να βρω δουλειά, έστω μερική απασχόληση. Απ' ότι καταλαβαίνω, αυτή η γκίνια οφείλεται κυρίως στο ότι δεν διαθέτω καμία προϋπηρεσία.

Ίσως, όμως, να φταίει και κάτι άλλο: Όποτε πάω να ζητήσω δουλειά σε γραφεία, συχνά έρχεται μαζί και η αδελφή μου, η οποία εκδηλώνει κι εκείνη έντονη επιθυμία να δουλέψει, παρόλο που είναι μόλις δεκάξι χρονών, με μοναδικό προσόν το απολυτήριο του Γυμνασίου, νιόπαντρη και με τον σύζυγο να τη θέλει νοικοκυρά στο σπίτι! Μερικές φορές έχω την εντύπωση πως η Αλίκη τα κάνει όλα αυτά επειδή με ανταγωνίζεται· όπως και να' χει, δεν αποκλείεται οι διευθυντές να μη με παίρνουν στα σοβαρά επειδή ακριβώς τους κουβαλάω μαζί και τη μικρή μου αδελφή.

Ο μόνος επιχειρηματίας που φάνηκε πρόθυμος να με προσλάβει, ήταν ο ιδιοκτήτης ενός γραφείου ενοικιάσεως αυτοκινήτων κοντά στην Ομόνοια, όπου πήγα το απόγευμα της Παρασκευής. "Μου κάνεις!", μου είπε ήρεμα, μόλις άκουσε ότι γνωρίζω Αγγλικά, Ιταλικά και τυφλό σύστημα στη γραφομηχανή. Με προειδοποίησε ότι η δουλειά θα έχει πολλές υπερωρίες, καθώς και ότι "στην εταιρεία μας οι κοπέλες φέρνουν τη δική τους γραφομηχανή!" Περίεργο, πάντως: Πώς είναι δυνατόν, η εν λόγω επιχείρηση να έχει τόση δουλειά ώστε να χρειάζονται και υπερωρίες, εφόσον αντί για έπιπλα έχει κομμένους κορμούς δέντρων, η μοναδική τους γραφομηχανή είναι σαραβαλιασμένη και δεν

διαθέτουν λίγα χρήματα για να αγοράσουν άλλη;

Παρόλα αυτά, δέχθηκα να ξεκινήσω από σήμερα το πρωί. Η μητέρα μου ενθουσιάστηκε με την περίπτωση, μα ο πατέρας μου φαινόταν κάπως προβληματισμένος. "Μην χάσετε και τη γραφομηχανή", ήταν η γνώμη της θείας Λίνας, της μεγαλύτερης αδελφής του, μόλις ο μπαμπάς την πληροφόρησε σχετικά στο τηλέφωνο. Εντέλει, τελευταία στιγμή, και μετά από αρκετούς δισταγμούς, τηλεφώνησα στο αφεντικό και τον ενημέρωσα ότι δεν θα έλθω στη δουλειά.

Δευτέρα, 10 Σεπτεμβρίου 1984

Μετά από ένα μήνα καλοκαιρινής ανάπαυλας, από τις αρχές του Σεπτέμβρη ξανάρχισε για μένα η αγωνία για ανεύρεση εργασίας: Ψάχνω σαν μανιακή στις μικρές αγγελίες για οποιαδήποτε υπαλληλική δουλειά, ενώ παράλληλα έχω βάλει και δική μου αγγελία στην εφημερίδα σχετικά με παράδοση ιδιαιτέρων μαθημάτων αγγλικής γλώσσας. Κατάφερα, μάλιστα, να βρω τον πρώτο μου μαθητή, με τον οποίο έχω σήμερα το πρώτο μάθημα: Είναι ο Κώστας, ένας ενήλικας γύρω στα τριάντα, παντρεμένος με μικρό παιδί, γκαρσόνι στο επάγγελμα, που κατοικεί στην Ηλιούπολη και θέλει να μάθει λίγα εγγλέζικα για τη δουλειά του.

Δευτέρα, 17 Σεπτεμβρίου 1984

Πριν καν ξεκινήσει το τρίτο μας μάθημα με τον μοναδικό μου πελάτη, ήλθε η γυναίκα του, με πλήρωσε τις 500 δρχ που τους χρεώνω την ώρα και μου ανακοίνωσε ότι "Ο Κώστας δεν έχει χρόνο ούτε για να φάει, πόσο μάλλον για να διαβάζει αγγλικά! Γι' αυτό θα διακόψουμε τα μαθήματα!". Εγώ αρνήθηκα να πληρωθώ χωρίς να δουλέψω, εκείνη όμως επέμενε και τελικά πήρα το χαρτονόμισμα. Έφυγα στενοχωρημένη και προβληματισμένη: Δεν μπορώ να καταλάβω τι έφταιξε: Μήπως το ότι την προηγούμενη

φορά ο κύριος ήταν εντελώς εντελώς αδιάβαστος κι εγώ του είπα ότι πρέπει να μελετάει περισσότερο;

Ευτυχώς, το απόγευμα κατάφερα να βρω μια άλλη μαθήτρια, τη Βάσω, η οποία είναι φοιτήτρια και μένει στην Αργυρούπολη. Φαίνεται πολύ πρόθυμη, κάναμε το πρώτο μας μάθημα αμέσως και είδα ότι ήδη ξέρει αρκετά πράγματα. Πιστεύω ότι θα τα πάμε πολύ καλά.

Δευτέρα, 17 Σεπτεμβρίου 1984

Γύρω στις 2:30 το απομεσήμερο, μου τηλεφώνησε ένας αλλόφρων τύπος, ο οποίος είπε πως ήταν ιδιοκτήτης φροντιστηρίου αγγλικών στον Άλιμο. Μου εξήγησε στα γρήγορα ότι μόλις είχε δει τη διαφήμισή μου στην εφημερίδα και ότι έψαχνε επειγόντως για δασκάλα επειδή μόλις του έφυγε μία ξαφνικά. Απαίτησε μάλιστα να πάρω ταξί και να έλθω τώρα αμέσως. Ωστόσο, μόλις μπήκα στο γραφείο του, ο ξερακιανός τύπος άρχισε αμέσως να γυρεύει δικαιολογίες για να με ξεφορτωθεί: "Είστε εντελώς άπειρη; Νόμιζα ότι είχατε κάποια προϋπηρεσία...". Κι όμως: Στο τηλέφωνο δεν με είχε καν ρωτήσει αν έχω πείρα. Τι ηλίθιος!

Πέμπτη, 27 Σεπτεμβρίου 1984

Το ψάξιμο για εργασία συνεχίζεται ακάθεκτο. Σήμερα το πρωί είδα μια ενδιαφέρουσα αγγελία στην εφημερίδα, όπου ένα φροντιστήριο στην Αθήνα ζητά επειγόντως "κοπέλες με γνώσεις αγγλικών". Πηγαίνοντας στη διεύθυνση που μου είπαν, αρχικά παραξενεύτηκα επειδή δεν είδα καμία επιγραφή. Όταν μπήκα μέσα, με ανέλαβε ένας μαυριδερός τύπος, σαν Πακιστανός, που το έπαιζε διευθυντής. Μου έκανε τεστ, έμεινε πολύ ευχαριστημένος, παρατήρησε όμως ότι "εκείνο το r μας ξεφεύγει λίγο". Μου είπαν ότι θα έκανα ιδιαίτερα μαθήματα σε παιδιά έναντι πενιχρής αμοιβής, δηλαδή 200 δρχ την ώρα αντί 500 δρχ που είναι το σύνηθες. Παρατήρησα ότι είχαν τοιχοκολ-

λημένα κάποια δείγματα πιστοποιητικών Lower και Proficiency γραμμένα σε ελληνική γλώσσα *-ίσως δικής τους εμπνεύσεως;* Τότε, κατέφθασε και μια άλλη ενδιαφερόμενη, απόφοιτος της τρίτης τάξης των αγγλικών. Της έκαναν τους δύσκολους. "Γιατί, θέλετε άπταιστα;" απόρησε η κοπέλα, κι εγώ μαζί. Όντως, στην αγγελία δεν ζητούσαν κανένα πιστοποιητικό από τις υποψήφιες.

Κατόπιν, με κάλεσε ο ιδιοκτήτης στο γραφείο του. "Μου αρέσετε" δήλωσε δύο φορές ανάμεσα σε διάφορες αερολογίες, αλλά εγώ έκανα πως δεν κατάλαβα. Εντέλει, μου είπε να ξανάρθω αύριο για να πάω μαζί με τον μαυριδερό αρχιδάσκαλο σε κάποιο σπίτι πελάτη, όπου θα μου δείξουν πώς διδάσκονται τα ιδιαίτερα.

Φεύγοντας από το φροντιστήριο, παρατήρησα ότι πλάι στην πόρτα υπήρχε τώρα μια τεράστια επιγραφή: "Αγγλικά Λαμπίρη". *Πώς και δεν την πρόσεξα πιο πριν; Μήπως την έβαλαν πριν από λίγο;*

Παρασκευή, 28 Σεπτεμβρίου 1984

Τα βλέπω τα στραβά, πιθανότατα η όλη υπόθεση είναι απάτη, από την άλλη όμως φοβάμαι μήπως χάσω καμιά σπουδαία ευκαιρία. Το ίδιο πιστεύουν και οι γονείς μου, άλλωστε. Έτσι, σήμερα το πρωί ξαναπήγα στο φροντιστήριο Λαμπίρη, ο ιδιοκτήτης μου ξαναείπε ότι του άρεσα, εγώ πάλι έκανα το κορόιδο και δέχτηκα να πάω μαζί με τον Πακιστανό αρχιδάσκαλο σ' ένα σπίτι για να παρακολουθήσω ένα μάθημα. Στο λεωφορείο για το Νέο Ηράκλειο, ο τύπος δεν σταμάτησε να το παίζει ειδήμων εξ Αγγλίας: "Όταν πρωτοήλθα από το Λονδίνο, στην Ελλάδα δεν μου έκανε εντύπωση ο Παρθενώνας! Περισσότερη εντύπωση μου έκαναν τα αμέτρητα φροντιστήρια παντού! Εδώ στην Ελλάδα δεν υπάρχει σοβαρή εκπαίδευση!". Εγώ έκανα ότι συμφωνώ με όσα έλεγε, για να μη τον κακοκαρδίσω και χάσω τη σπουδαία δουλειά. Ο Πακιστανός συνέχισε τη

λογοδιάρροια ακάθεκτος, κομπάζοντας διαρκώς για την υπέρογκη μόρφωση που απέκτησε στην Αγγλία, μέχρι που μου πέταξε και τη σπόντα: "Αλήθεια, Υβόννη, νομίζεις ότι είσαι καμιά δασκάλα; Σαν εσένα υπάρχουν χιλιάδες!" Εγώ έκανα τουμπεκί, μήπως και καταφέρω να πάρω τη θέση.

Εντέλει, το μάθημα μου φάνηκε μάλλον στημένο: Η δεκατετράχρονη μαθήτρια πότε έλεγε ότι εκείνη ήταν η πρώτη της γνωριμία με τον δάσκαλο, πότε ότι τον ήξερε καλά. Όσο για το "δάσκαλο εξ Αγγλίας", το brother το πρόφερε "μπρόδερ". Δεν σκοπεύω να ασχοληθώ περισσότερο με τους βλάκες...

* * * *

Κυριακή, 30 Σεπτεμβρίου 1984

Επιστρέφοντας το πρωί από κάποιο θέλημα, βρήκα τον πατέρα μου να συνομιλεί έντονα στο τηλέφωνο. Όπως με πληροφόρησε περιχαρής η μητέρα μου, ο μπαμπάς μιλούσε με κάποιον κύριο Κάργα, ο οποίος ενδιαφερόταν για την αγγελία μου περί ιδιαιτέρων μαθημάτων αγγλικής γλώσσας: "Είναι η ευκαιρία που περιμέναμε! Σε θέλει για το φροντιστήριό του στη Σάμο!" μου ανακοίνωσε η μαμά. Εγώ έμεινα εμβρόντητη προς στιγμήν, τελικά όμως μίλησα κι εγώ στον εν λόγω κύριο, μου φάνηκε πολύ θετικός και πρόθυμος, προσφέρθηκε να μου πληρώσει το αεροπορικό εισιτήριο και υποσχέθηκε, μάλιστα, να μου νοικιάσει το παλιό πατρικό του που βρισκόταν μέσα στην πόλη, έναντι ελαχίστου ενοικίου.

Δεδομένου ότι α) είμαστε πια απόλυτα πεπεισμένοι πως δεν πρόκειται να βρω ποτέ δουλειά στην Αθήνα, β) από ιδιαίτερα μαθήματα δεν έχω βρει τίποτε άλλο εκτός από εκείνη τη μαθήτρια στην Αργυρούπολη, γ) οι γονείς μου αδημονούν να φέρω λεφτά στο σπίτι, δεν απέρριψα την ιδέα. Εντέλει, μετά από αρκετή δική μου αμφιταλάντευση

και δική τους επιμονή, αποφάσισα να παρατήσω επί τόπου τη μοναδική μαθήτριά μου και να ξεκινήσω την επομένη κιόλας για τη Σάμο μαζί με τον πατέρα μου, ο οποίος θα μείνει μαζί μου τις πρώτες μέρες.

Τρίτη, 9 Οκτωβρίου 1984

Το παλιό πατρικό του Κάργα αποδείχτηκε ένα ετοιμόρροπο ερείπιο που δεν παίρνει καμία επισκευή! Στο μεταξύ, μου τελειώνουν τα χρήματα, οπότε μάλλον θα πρέπει να φύγω, όπως ενημέρωσα το αφεντικό σήμερα. Τότε εκείνος, σε κατάσταση αλλοφροσύνης, με πήρε από το ξενοδοχείο και με οδήγησε εσπευσμένα στο φροντιστήριό του, όπου θα κοιμάμαι για μερικές νύχτες μέχρι να βρω κάτι καλύτερο, λέει.

Τις περισσότερες ώρες της ημέρας δεν ασχολούμαι με τις τάξεις αλλά εκτελώ πολυποίκιλα καθήκοντα γραμματέως. Ο όγκος δουλειάς είναι φοβερός, δεδομένου ότι είμαστε στην αρχή της σχολικής χρονιάς. Καθημερινά διεκπεραιώνω μπόλικη αλληλογραφία, δακτυλογραφώ ατέλειωτες λίστες ονομάτων, συμπληρώνω εκατοντάδες καρτέλλες μαθητών, ουσιαστικά οργανώνω ολόκληρο το φροντιστήριο.

Περιστασιακά παρακολουθώ και μερικά μαθήματα σαν θεατής για να μάθω μεθοδολογία, όπως μου λένε. Στις τάξεις συνήθως διδάσκει η Άννα, η θεόχοντρη σύζυγος του Κάργα, η οποία έχει συνηθίσει τα παιδιά σε μια παρωδία μαθήματος: Διαρκώς ακούγεται μια δυνατή οχλοβοή από φωνές και γέλια, τα οποία συχνά υποκινεί η ίδια η “δασκάλα”. Τις ορθογραφίες και τις εκθέσεις δεν τις παίρνει στο σπίτι της να τις δει, αλλά τις διορθώνει επί τόπου, χάνοντας για τα καλά τον έλεγχο της τάξης. Σήμερα το πρωί, έφαγε τη μισή διδακτική ώρα βάζοντας τα παιδιά να ψευτοφταρνίζονται σύμφωνα με το κείμενο του βιβλίου: “Α-τι-σου!”, φώναζαν όλα μαζί επί μισή ώρα και βάλε. Όλοι οι μαθητές,

ακόμη και των μεγάλων τάξεων, έχουν μαύρα μεσάνυχτα από αγγλικά και δεν είναι σε θέση ούτε ανάγνωση να κάνουν. Πάντως, ο Κάργας εκθειάζει συχνά τις διδακτικές ικανότητες της γυναίκας του: "Η Άννα μου έχει πάρει πολλά βραβεία για τις μεθόδους της", υπερηφανεύεται.

Μυστήριο, πάντως: Μπορεί τα μαθήματα στο φροντιστήριο Κάργα να είναι φιάσκο, μπορεί να μη διαθέτει καν τάξεις για Lower και Proficiency, ωστόσο οι περισσότεροι γονείς δεν νοιάζονται γι' αυτό και τον προτιμούν! Τα φροντιστήριά του στη Σάμο και στο Πυθαγόρειο είναι τα πιο πετυχημένα σε ολόκληρο το νησί, καθώς απασχολούν περισσότερους από 400 μαθητές!

Πέμπτη, 11 Οκτωβρίου 1984

Σήμερα το πρωί ο Κάργας με πήρε με το αμάξι του και πήγαμε στο δεύτερο φροντιστήριό του στο Πυθαγόρειο, για να παρακολουθήσω το μάθημά του. Κατά τη διάρκεια της διαδρομής, ακόμη μια φορά βάλθηκε να περιαυτολογεί ακατάσχετα σχετικά με το πόσο τέλειος είναι στη δουλειά του, από την εποχή ακόμη που ζούσε με την οικογένειά του στην Αίγυπτο, απ' όπου αναγκάστηκαν να φύγουν ξαφνικά εγκαταλείποντας τα πάντα εν μια νυχτί. Δεν μου εξήγησε το γιατί, μου ανέφερε μόνο πως ο πατέρας του είχε χρεωκοπήσει δέκα φορές -σε αντίθεση με τον ίδιο, που ήταν πάντα πολύ πετυχημένος.

"Εμένα μου αρέσει να δουλεύω σκληρά, δεν μπορώ να χάνω το χρόνο μου. Εγώ δεν είμαι κανένας αργόσχολος συνταξιούχος, σαν τον πατέρα σου!" κατέληξε, αφήνοντάς με άναυδη με την κακοήθειά του.

Εγώ έκανα ότι δεν κατάλαβα, μην τυχόν και δυσαρεστήσω το αφεντικό.

"Ο πατέρας σου είναι τεμπέλης, έτσι δεν είναι;" επανέλαβε σαρκαστικά. Εγώ έκανα πως δεν άκουσα μα εκείνος δεν ικανοποιήθηκε. "Έτσι δεν είναι;" επέμεινε ειρωνικά.

“Ναι”, απάντησα γρήγορα.
“Εεε;”
“Ναι” επανέλαβα δυνατότερα, για να ευχαριστηθεί το αφεντικό.

Τέλος πάντων, κάποτε φτάσαμε στο Πυθαγόρειο. Όση ώρα εκείνος δίδασκε αγγλικά σε μια τάξη, εγώ καθισμένη στο τελευταίο θρανίο, με μια χειροκίνητη γραφομηχανή μπροστά μου, δακτυλογραφούσα μια ατέλειωτη λίστα με ονόματα μαθητών, την ώρα της διδασκαλίας. Σοβαρό *μάθημα...*

Όταν πήραμε το δρόμο του γυρισμού, κάποια στιγμή το “αφεντικό” σταμάτησε ξαφνικά το αμάξι στη μέση του πουθενά και μου ανακοίνωσε ότι είχαμε μείνει από βενζίνη! Μετά από ολιγόλεπτη αμήχανη κουβέντα “και τώρα τι κάνουμε, κλπ”, τελικά αποφάνθηκε ότι το καλύτερο που θα μπορούσε να γίνει θα ήταν να πάει να βρει ένα φίλο του που έμενε εκεί κοντά για να δανειστεί καύσιμα. Αυτό σημαίνει ότι αναγκάστηκα να περιμένω μόνη μου μέσα στο αυτοκίνητο επί 20 λεπτά, στην απόλυτη ερημιά, ώσπου εκείνος επέστρεψε μ' ένα μπιντόνι βενζίνη στο χέρι.

Πιθανότατα, ο τύπος δεν χρειαζόταν καν βενζίνη. Προφανώς, άλλο πράγμα ήλπιζε ότι θα έπαιρνε από μένα όταν με τραβολογούσε στις ερημιές -πράγμα που συνειδητοποίησα χρόνια αργότερα...

Δευτέρα, 15 Οκτωβρίου 1984

Εδώ και λίγες μέρες ο Κάργας μου επιτρέπει να διδάσκω κανένα δίωρο τα απογεύματα. Συνολικά εργάζομαι πάνω από οκτώ ώρες την ημέρα και για ανταμοιβή εισπράττω μονάχα ειρωνικές παρατηρήσεις: “Πώς μιλάς έτσι στο τηλέφωνο; Εμπρόοοος... Θα μας νομίσουν για αλήτες” ... “Είσαι τελείως άβουλη! Δεν μπορώ να σκέφτομαι εγώ για σένα!” ... “Δεν έχεις μυαλό, δεν παίρνεις πρωτοβουλίες” και τα παρόμοια.

Το κοντόχοντρο ανθρωπάκι με τα αραιά μαλλιά και την ποντικίσια μούρη, που τυγχάνει να είναι εργοδότης μου, δεν είναι παρά ένας υστερικός, δήθεν εργασιομανής (γυρίζει όλη μέρα σαν σβούρα χωρίς να κάνει τίποτα απολύτως) βλάχος που παραπονιέται διαρκώς για τα πάντα. Συχνά μου δίνει ελλειπείς ή λανθασμένες πληροφορίες σχετικά με τα μαθήματα, έτσι ώστε να κάνω αναπόφευκτα λάθη για τα οποία με κατσαδιάζει αργότερα.

Σήμερα, για παράδειγμα, όσο κι αν έψαξα ολόκληρο το φροντιστήριο, δεν μπορούσα να βρω πουθενά το coursebook που χρησιμοποιώ κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Επί ώρες έφαγα τον κόσμο, τίποτα! Βέβαια, ούτε λόγος να πω στο αφεντικό ότι έχει χαθεί το βιβλίο. Ο εξάψαλμος που θα άκουγα επειδή έχασα το βιβλίο, θα ήταν άνευ προηγουμένου. Έτσι, προτίμησα να πάω σ' ένα βιβλιοπωλείο και να αγοράσω το εν λόγω βιβλίο, με δικά μου χρήματα! Παραδόξως, όμως, δυο λεπτά πριν αρχίσει το μάθημα, το παλιό coursebook βρισκόταν στη συνηθισμένη του θέση στη βιβλιοθήκη.

Τετάρτη, 17 Οκτωβρίου 1984

Αρχίζω να υποψιάζομαι πως ο αξιότιμος κύριος Κάργας οργανώνει συστηματικά ένα πλήρες δίκτυο παρακολούθησης για μένα, αγκαζάροντας γι' αυτή τη δουλειά τους πάντες: Σχεδόν κάθε απόγευμα κανονίζει να βγαίνω βόλτα με τις δωδεκάχρονες δίδυμες κόρες του, οι οποίες παραδόξως είναι ώριμα και ευγενικά παιδιά. Εδώ και λίγες μέρες κάνω παρέα με μια κοπέλα που γνώρισα (πόσο τυχαία ;) σε μια καφετέρια κοντά στο φροντιστήριό του. Χθές το βράδι, όμως, ενώ πηγαίναμε βόλτα οι δυο μας, έτυχε να συναντήσουμε στο δρόμο τον Κάργα. Έμεινα κατάπληκτη όταν συνειδητοποίησα ότι οι δυο τους μιλούσαν με αρκετή οικειότητα, πράγμα που σημαίνει ότι γνωρίζονται από παλιά.

Και ο ίδιος, όμως, δεν με αφήνει στιγμή από τα μάτια του: Μετά την πολύωρη καθημερινή εργασία, φροντίζει να με συνοδεύει ο ίδιος τα απογεύματα που ψάχνω για σπίτι. Μου λέει ότι τάχα ενδιαφέρεται μήπως κακοπέσω και πασχίζει να διαλέξει ο ίδιος πού θα μείνω. Μάλιστα, δηλώνει διατεθημένος να πληρώσει το πρώτο ενοίκιο. Ουσιαστικά όμως, έτσι όπως φέρεται σαμποτάρει κάθε μου προσπάθεια να βρω κατοικία: Πετάγεται διαρκώς και με διάφορες δικαιολογίες αποφασίζει ότι κανένα κατάλυμα δεν είναι κατάλληλο για μένα.

Σήμερα το βράδι, το παράκανε πραγματικά: Χθες κατάφερα να βρω ένα ωραίο φθηνό δώμα για ενοικίαση και κανόνισα να συναντηθώ απόψε με τον ιδιοκτήτη για να δώσω προκαταβολή. Ο Κάργας επέμενε να έλθει μαζί, οδήγησε μεθοδικά την συζήτηση σε λογομαχία και τσακώθηκε άγρια με τον γέρο ιδιοκτήτη. Έτσι, ακόμη μια φορά φύγαμε άπρακτοι.

Κατόπιν των ανωτέρων φαιδρών γεγονότων, ο Κάργας με οδήγησε αμέσως στο ξενοδοχείο ενός φίλου του, μήπως βρω εκεί κάποιο φθηνό δωμάτιο. Τζίφος, φυσικά. Εντέλει, ο ξενοδόχος δέχθηκε να με φιλοξενήσει στο υπόγειο του κτηρίου για λίγες ακόμα νύχτες. Δεν είναι άσχημα εδώ, μα σίγουρα δεν μπορώ να μείνω για πολύ.

... Εντέλει, μετά από τρεις μέρες θα καταφέρω επιτέλους να βρω ένα δωμάτιο να μείνω, αρκετά ευρύχωρο, με εξωτερική τουαλέτα. Η ενοικιάστρια είναι μια ευγενική και ήρεμη ηλικιωμένη γυναίκα. Ο κυρ Κάργας δεν θα καταφέρει να την παγιδεύσει και να τσακωθεί μαζί της, οπότε θα αναγκαστεί να δεχθεί τις εξελίξεις και να πληρώσει και το πρώτο ενοίκιο των 5.000 δρχ, όπως μου είχε υποσχεθεί.

Πέμπτη, 18 Οκτωβρίου 1984

Προς μεγάλη μου έκπληξη, οι Κάργες προσφέρθηκαν να με βγάλουν έξω απόψε. Έτσι, αργά το βράδι μπήκαμε

όλοι στο αμάξι τους με σκοπό να πάμε σε ταβέρνα στο Πυθαγόρειο. Φτάσαμε ως εκεί, όμως αντί να σταματήσουμε όπως νόμιζα, ο αρχηγός της οικογένειας συνέχισε να οδηγεί ώσπου βγήκαμε από την πόλη. Σε κάποιο σημείο έκανε μεταβολή, ξαναδιασχίσαμε το Πυθαγόρειο, ξαναβρεθήκαμε στο δρόμο πίσω για τη Σάμο, ώσπου καταλήξαμε έξω από ένα εγκατελειμμένο αρχοντικό στην ερημιά του Θεού. Όπως δικαιολογήθηκε ο πάτερ φαμίλιας, το σπίτι ανήκε σε μια παλιά καλή οικογενειακή τους φίλη, τη Μόνικα, η οποία τους είχε ακολουθήσει από την Αίγυπτο και τους βοήθησε πολύ να στήσουν το φροντιστήριο στη Σάμο. "Όμως, η Μόνικα έφυγε από το νησί, πριν από χρόνια", κατέληξε ο Κάργας με γλοιώδες χαμόγελο.

Τέλος πάντων, όλοι συμφώνησαν να περιμένουμε έξω από τη μεγάλη σκουριασμένη εξώπορτα μήπως και παρ' ελπίδα η πρώην φίλη τους ξεμυτίσει στη χορταριασμένη αυλή! Έτσι, μείναμε εκεί, κλείσμενοι μέσα στο αυτοκίνητο για κανένα εικοσάλεπτο, περασμένα μεσάνυχτα! Το φάντασμα της Μόνικα δεν εμφανίστηκε, οπότε οι Κάργες αποφάσισαν να φύγουμε, τάχα απογοητευμένοι.

Πέμπτη, 25 Οκτωβρίου 1984

Σήμερα το απόγευμα το αφεντικό με πληροφόρησε -τελευταία στιγμή- ότι το μάθημα αγγλικών θα γίνει μισή ώρα πιο νωρίς από το συνηθισμένο. Ωστόσο, άφησε να εννοηθεί ότι θα τελείωνα τη συνηθισμένη ώρα. Ούτε και ήλθε να με σταματήσει με τρόπο, όταν ξεπέρασα τον αναμενόμενο χρόνο μαθήματος. Όταν εντέλει τελείωσα, ήταν έξαλλος μαζί μου επειδή οι γονείς είχαν σπάσει τα τηλέφωνα εξαιτίας της μισάωρης αργοπορίας των παιδιών τους, λέει. Φώναζε ότι του δυσφημίζω το φροντιστήριο, ότι όλοι οι μαθητές παραπονιούνται για την αυστηρότητά μου και ότι είμαι άβουλη και ανίκανη να πετύχω οτιδήποτε επειδή δεν έχω προσωπικότητα. Έτσι, απαίτησε να φύγω

αμέσως από το φροντιστήριο πριν του καταστρέψω το καλό όνομα που έχει δημιουργήσει στο νησί...

Σάββατο, 27 Οκτωβρίου 1984

Όλα τα παραπάνω δεν είχε κανένα πρόβλημα να τα επαναλάβει ο Κάργας στη μητέρα μου, η οποία μόλις είχε έλθει στη Σάμο για να μου φέρει ορισμένα πράγματα. “Κρίμα! Εμείς θέλαμε να το αγκαλιάσουμε σαν δικό μας παιδί!” κατέληξε κι έκανε μια παραστατική κίνηση αγκαλιάς που ξάφνιασε και μένα και τη μητέρα μου.

Η πρώτη συνάντησή τους έτυχε να είναι στο δρόμο, κοντά στην κεντρική πλατεία λίγες ώρες πριν, όταν η μάνα μου αντίκρυσε άναυδη έναν ιδρωμένο, αναψοκοκκινισμένο, έξαλλο ανθρωπάκο, ο οποίος έτρεχε πέρα δώθε μες το μεσημέρι, σαν αλλοπαρμένος.

“Τρέχω, τρέχω, τι να κάνω;” της είπε ο Κάργας, σε υστερική κατάσταση. “Είμαι πάρα πολύ απασχολημένος με τους μαθητές όλη μέρα αλλά τι να κάνω; Να διώχνω τον κόσμο;”

“Μα... αυτός ο άνθρωπος είναι νευρασθενικός! Δεν το είδε ο πατέρας σου, όταν ήλθε μαζί σου;” απόρησε δικαιολογημένα η μαμά.

Σάββατο, 27 Οκτωβρίου 1984

Κατακλείδα: Ο Κάργας αρνήθηκε να με πληρώσει για τον ένα περίπου μήνα που του δούλεψα μέρα-νύχτα. Δεν μου έδωσε ούτε δεκάρα επειδή, όπως ισχυρίστηκε, η αμοιβή μου συμψηφιζόταν με τα έξοδα που είχε κάνει γιά μένα! *Βέβαια, τώρα πια έχει περάσει η περίοδος εγγραφών και του έχω οργανώσει ολόκληρο το φροντιστήριο χωρίς να πληρωθώ ούτε δραχμή...*

Να 'μαι, λοιπόν, σήμερα στο καράβι για την Αθήνα, μαζί με τη μητέρα μου, τη τηλεόραση και τα υπόλοιπα συμπράγκαλα που είχε κουβαλήσει για μένα, νομίζοντας ότι θα έμενα όλη τη σχολική χρονιά στη Σάμο. Καθώς στέκομαι

στην πρύμνη του πλοίου που μόλις έχει αναχωρήσει, τα μάτια μου χτενίζουν το λιμάνι και την πόλη που απομακρύνονται ολοένα. Βιώνω μια πρωτοφανή ανακούφιση, καθώς το νησί ξεμακραίνει λεπτό με λεπτό. Άλλη μια φρικτή περιπέτειά μου έχει φτάσει στο τέλος της. Δυσκολεύομαι να πιστέψω ότι δραπετεύω από έναν εφιάλτη για δεύτερη φορά, μέσα σε ένα χρόνο...

Μαθητεία

Έτσι, επιστρέφω επιτέλους στα πάτρια εδάφη, πάνω στην ώρα για να γραφτώ στο Τμήμα Τήρησης Λογαριασμών Πελατών της κρατικής Σχολής Τουρισμού στη Σαρωνίδα, όπου έχω περάσει με εξετάσεις.

Είμαι μια από τις καλύτερες μαθήτριες στην τάξη, ωστόσο δεν αποφεύγω ορισμένες γνώριμες καταστάσεις: Βρίσκομαι και πάλι στο περιθώριο, αδυνατώ να επικοινωνήσω με τους υπόλοιπους μαθητές, σα να σκοντάφτω πάντα σ' ένα αόρατο τοίχος πάγου. Με φωνάζουν “Νόννη” (τι άχρωμο!), κάνω παρέα με τις τρεις πιο βαρετές στην τάξη και το μοναδικό αγόρι που μου δείχνει συμπάθεια είναι ο Γεωργίου, ένας χαζούλης με πλαδαρό σώμα και χοντρό κεφάλι, ο οποίος με φωνάζει “Βόννη” και όταν θυμώνω απορεί γιατί.

Πέμπτη, 28 Μαρτίου 1985

Βρίσκομαι σε πενταήμερη εκδρομή στη Ρόδο, με τη σχολή. Αποφάσισα να συμμετάσχω την τελευταία στιγμή, καθώς δεν είχα πολλή όρεξη να πάω. Τελικά όμως πήγα και μπορώ να πώ ότι περνάω υπέροχα αυτές τις μέρες, έστω κι αν δεν πολυκολλάω με τα υπόλοιπα παιδιά. Τα πρωινά κάνουμε βόλτες στην πόλη της Ρόδου ή επισκέψεις σε διάφορα μεγάλα ξενοδοχεία. Τα βράδια διασκεδάζουμε σε συμπαθητικά κέντρα με ζωντανή μουσική. Έχουμε επισκεφθεί, επίσης, αρκετά αξιοθέατα όπως η μεσαιωνική πόλη της Ρόδου, η Ακρόπολη της Λίνδου, τα Λουτρά της Καλλιθέας, οι Επτά Πηγές, ο Κήπος με τις Πεταλούδες.

Σήμερα το απόγευμα, αποφασίσαμε να παίξουμε ποδόσφαιρο σ' ένα λιβάδι κοντά στη Φιλέρημο. Χωριστή-

καμε σε δυο ομάδες, προσπάθησα κι εγώ να παίξω όσο καλύτερα μπορούσα -αν και ποτέ δεν συμπάθησα αυτό το παιγνίδι. Μια φορά, μάλιστα, κατάφερα ν' ανακόψω έναν ψηλό παίχτη της αντίπαλης ομάδας. Γενικά όμως, η απόδοσή μου δεν ήταν ικανοποιητική: Μου ήταν αδύνατο να πάρω τη μπάλα, να κυνηγήσω κάποιον, να τριπλάρω κι όλα αυτά. Παραδόξως, όλα τα υπόλοιπα κορίτσια τα κατάφερναν καλύτερα από μένα. “Μαζί μας είναι η Υβόννη;” χαριτολογούσε κάθε τόσο ο καθηγητής μας, ο κύριος Γκόλφης. Σύντομα κανείς δεν μου πάσαρε πια τη μπάλα και μετά από μερικά αμήχανα λεπτά αποφάσισα να αποσυρθώ χωρίς να πω τίποτα σε κανέναν. Έτσι κι αλλιώς, μάλλον κανείς δεν παρατήρησε την απουσία μου.

Πήρα ένα μοναχικό, πέτρινο μονοπάτι που ανηφόριζε σε μια χορταριασμένη λοφοπλαγιά. Γύρω μου ψηλά θαλερά δέντρα, φωτεινά ξέφωτα, γαλανός ουρανός, λαμπρός ήλιος, γλυκιά ηρεμία, τέλεια απουσία ανθρώπων. Ένιωθα σαν οι συμμαθητές μου να βρίσκονταν εκατομμύρια χιλιόμετρα μακριά, λες και κανένας άλλος άνθρωπος να μην υπήρχε πάνω στη γη. Περπάτησα ολομόναχη μέσα στο απομονωμένο, καταπράσινο, παραδείσιο περιβάλλον, σαν μαγεμένη μέσα σε μια άλλη πραγματικότητα. Η αίσθηση του χρόνου χάθηκε, οι σκέψεις μου καταλάγιασαν, κάθε ανησυχία έσβησε. Για πρώτη φορά στη ζωή μου ένιωθα αυθόρμητα ολοκληρωμένη, ισορροπημένη, ευτυχισμένη, ζωντανή. Ήμουν ένα με την ανθισμένη, αμόλυντη φύση ολόγυρα. Όλα φάνταζαν λαμπερά, γεμάτα παλμό, από το πιο ψηλό δέντρο μέχρι το πιο αδύναμο χορτάρι, σαν κάποιο μυστηριακό μήνυμα να μου μεταδιδόταν από παντού -ένα μήνυμα που δεν μπορούσα να αποκρυπτογραφήσω σε λόγια, όμως γέμιζε την ψυχή μου με μια πρωτόγνωρη μακαριότητα. *Η πιο αληθινή εμπειρία της ζωής μου...*

Μόλις έφτασα στο τέρμα του μονοπατιού, μπροστά από την ξύλινη πόρτα ενός φράγκικου μοναστηριού, σχεδόν

μηχανικά πήρα το δρόμο του γυρισμού. Άρχισα να κατηφορίζω αργά, με απρόθυμα βήματα, σταματώντας κάθε λίγο, στρέφοντας πίσω με νοσταλγία, αποχαιρετώντας την κάθε σκιά, το κάθε φύλλο, αφήνοντας πίσω ένα ένα τα κομμάτια της απροσδόκητης ευτυχίας που βίωνα.

Στην τελευταία μου χρονοτριβή άκουσα ομιλίες πίσω μου, πράγμα που με ενόχλησε ιδιαίτερα. Ένα ηλικιωμένο ζευγάρι είχε μόλις βγει από το κάστρο και κατηφόριζε ήδη προς το μέρος μου. Οι δυνατές φωνές τους κατέστρεφαν τη μαγεία. Επιτάχυνα το βήμα μου για να τους ξεφύγω. Η “πραγματικότητα” με καλούσε πίσω επιτακτική, κι εγώ δεν μπορούσα παρά να υπακούσω...

Παρασκευή, 17 Μαΐου 1985

Σήμερα το πρωί φέραμε στο σπίτι τον ανηψιό μου το Γιάννη, πρώτο παιδί της αδελφής μου, ο οποίος είναι τώρα έξι ημερών. Την πρώτη μέρα που πήγαμε και τον είδαμε στο μαιευτήριο, ήταν ένα μαλλιαρό, κοκκινισμένο, ζαρωμένο βρέφος, συμπαθητικό μα άσχημο. Τώρα όμως είναι ομορφούλης, γλυκούλης, με θλιμμένα ματάκια και ακατάσχετο λόξυγγα. Η αδελφή μου τον κοιτάζει ανήσυχη και θλιμμένη, σαν να μην ξέρει τι να κάνει. Γρήγορα, όμως, θα προσαρμοστούμε όλοι στη νέα κατάσταση. Άλλωστε, ο Γιαννάκης είναι ένα ήσυχο και βολικό μωρό.

Οι γονείς του, πάντως, εξελίσσονται σ' ένα αρκετά επεισοδιακό ζευγάρι: Ο Αντώνης εξακολουθεί να είναι αγροίκος και βάναυσος, όλο φωνάζει και δέρνει την Αλίκη για ψύλλου πήδημα. Εργάζεται μεν περιστασιακά σαν ξυλουργός, αλλά όσα βγάζει τα σπαταλάει σε δαπανηρά χόμπι: υποβρύχιο ψάρεμα, βάρκες και τα συναφή. Όποτε ακούνε φωνές, δηλαδή κάθε λίγο και λιγάκι, οι γονείς μου τρέχουν επάνω, στο διαμέρισμα της αδελφής μου, να προλάβουν πριν ο Αντώνης σκοτώσει την Αλίκη στο ξύλο. Επιπλέον, αναγκάζονται να βοηθούν και οικονομικά.

Η αδελφή μου κλαίγεται διαρκώς αλλά ουσιαστικά γουστάρει την όλη φάση επειδή είναι φουλ ερωτευμένη. Θεωρεί τις σφαλιάρες δείγμα αγάπης και όσο περισσότερο ξύλο τρώει τόσο πιο ντίβα νιώθει. Εμένα με κοιτάζει με μισό μάτι, ενώ συχνά κατηγορεί τους γονείς μου ότι επεμβαίνουν στα οικογενειακά της -απολαμβάνει όμως την διαρκή αφαίμαξη χρημάτων από αυτούς.

Κυριακή, 19 Μαΐου 1985

Στο μεταξύ, ένα καινούργιο περίεργο πρόβλημα έχει εμφανιστεί στη ζωή μου και με τρελαίνει: Ο χοντρός, βλάχος, αγράμματος νοικάρης μας, ο οποίος έχει νοικιάσει το ισόγειό μας, συνηθίζει να παίζει φλογέρα, τρεις νότες συνέχεια, πάντα έξω στην αυλή ώστε να τον θαυμάζουν όλοι, ασταμάτητα από τις 3:00 το μεσημέρι ως τις 1:00 τη νύχτα! Τα σαββατοκύριακα, που δεν έργάζεται, παίζει από τις 7:00 το πρωί μέχρι τις 1:00 μετά τα μεσάνυχτα, δηλαδή 10-18 ώρες ημερησίως! Μου είναι αδύνατον να ησυχάσω, μέρα ή νύχτα!

Σήμερα το απομεσήμερο, κατά τις 3.30, αφού υπέμεινα την απαίσια φλογέρα από τις 7:00 το πρωί, αγανάκτησα κι έβαλα τις φωνές:

“Αμάν πια μ' αυτούς τους βλάχους κάτω, όλη μέρα παίζουν αυτή την απαίσια φλογέρα! Δεν μπορούμε να ησυχάσουμε ούτε λεπτό!”

“Σσσσσστ!” έκανε η μητέρα μου, “Θα σε ακούσουν!”

Την άλλη στιγμή ο βλάχος μπήκε μέσα. Το πήρε χαμπάρι, φαίνεται.

Δευτέρα, 27 Μαΐου 1985

Σήμερα βγαίνουν τα αποτελέσματα των διαγωνισμών στη Σχολή Τουρισμού. Όπως κάθε πρωί, έτσι και σήμερα πήρα το λεωφορείο και κατέβηκα κοντά στη στροφή Βουλιαγμένης-Αθηνών, απ' όπου περνάει καθημερινά το

πούλμαν της σχολής. Σύντομα κατέφθασε ένας γοητευτικός νεαρός που μένει τρία στενά πιο κάτω απ' το σπίτι μου και φοιτά κι αυτός στην ίδια σχολή αλλά σε διαφορετικό τμήμα. Δηλαδή: Κάθε πρωί, επί οκτώ μήνες, αυτός κι εγώ βλεπόμασταν στο ίδιο μέρος και παίρναμε το ίδιο πούλμαν. Ωστόσο, όλους αυτούς τους μήνες ο τύπος δεν μου είχε πει "καλημέρα" ούτε μια φορά, ενώ φρόντιζε να δείχνει αρκετά ψυχρός ώστε να μην τολμώ ούτε εγώ να του μιλήσω. Τέλος πάντων, σήμερα ειδικά μου μίλησε, μάλλον επειδή το πούλμαν άργησε. Όχι τίποτα σπουδαίο· άλλωστε δεν θα ξανασυναντηθούμε ποτέ πια σ' αυτή τη στάση.

Όταν είδα τα αποτελέσματα των εξετάσεων, ανακάλυψα ότι έρχομαι τέταρτη στη λίστα επιδόσεων. Αυτό σημαίνει ότι είμαι τέταρτη στη λίστα επιλογής των ξενοδοχείων για την τετράμηνη πρακτική εξάσκηση. Χάρηκα ιδιαίτερα, επειδή θα έχω όλη την άνεση να επιλέξω το ξενοδοχείο "Galactic", στο οποίο ανήκει η σχολή μου. Θα νιώθω σίγουρη και ασφαλής εκεί, εφόσον γνωρίζω ήδη τους προϊσταμένους, που ως τώρα ήταν καθηγητές μου.

Ωστόσο, λίγο πριν μπούμε στην τάξη, με πλεύρισε με περίλυπο ύφος, η Μαρία, μια ντίβα συμμαθήτριά μου η οποία όλο το χρόνο δεν μου έλεγε ούτε "γειά". Συνοδευόμενη από μια κουστωδία φιλενάδων της, μου εξήγησε ότι ήθελε πολύ να πάει για πρακτική εξάσκηση στο Ξενοδοχείο Carmen, το οποίο βρίσκεται στα Άνω Πατήσια, σχετικά κοντά στο σπίτι της. Καθώς όμως η ίδια είναι πολύ χαμηλά στη λίστα βαθμολογίας, δεν θα έχει την ευκαιρία να διαλέξει το ξενοδοχείο που επιθυμεί:
"Πιθανότατα να αναγκαστώ να έρχομαι στο Galactic, που είναι υπερβολικά μακριά για μένα. Αν με στείλουν εδώ, δεν θα έλθω. Δεν θα κάνω καθόλου πρακτική", κλαψούρισε. Ύστερα, η υπόλοιπη κουστωδία μου εξήγησε το κόλπο που γινόταν κάθε χρόνο: "Όταν θα έλθει η σειρά σου, θα διαλέξεις το Carmen, ενώ η φίλη μας θα διαλέξει αναγκαστικά το

Galactic..."
"Και πώς είμαστε σίγουροι ότι θα μπορέσει η Μαρία να επιλέξει το Galactic; Αν το πάρει κανένας άλλος πρώτα;" ανησύχησα εγώ.
"Κανένας άλλος δεν θα θέλει να έλθει εδώ, μην ανησυχείς", με διαβεβαίωσαν. "Άκου, τώρα: Όταν τελειώσει η διαδικασία επιλογής, θα σηκώσεις το χέρι και θα δηλώσεις διάθεση ανταλλαγής με κάποιο άλλο άτομο. Έτσι, οι δυο σας θα ανταλλάξετε ξενοδοχεία και η καθεμιά σας θα πάρει τελικά αυτό που πραγματικά θέλει!"
"Κι αν δεν δεχθούν να μας αλλάξουν;" ρώτησα.
"Μη φοβάσαι, πάντα δέχονται, οι ανταλλαγές αποτελούν θεσμό εδώ! Ποτέ ως τώρα δεν έχουν αρνηθεί, δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος!" με καθησύχασαν.

Μόλις, λοιπόν, τελείωσε η διαδικασία επιλογής, ένας από τους καθηγητές ρώτησε την τάξη: "Έχει κανείς να πει τίποτε άλλο;"
Εγώ και καμιά δεκαπενταριά άλλοι σηκώσαμε τα χέρια, εμένα όμως ρώτησαν πρώτη. "Α, η συνηθισμένη ιστορία", είπε μια καθηγήτρια και μου έδωσε το λόγο. Αφού εξήγησα ότι επιθυμώ να ανταλλάξω το Carmen με το Galactic, εκείνη μουρμούρισε λίγο με ένα συνάδελφο δίπλα της και τελικά μου ανήγγειλε: "Ξέρω ότι αυτό το κάνεις για να βοηθήσεις τη συμμαθήτριά σου μα δεν είναι σωστό να θυσιάζεσαι για τους άλλους. Γι' αυτό δεν θα δεχθούμε την αλλαγή!"
"Μα... η Μαρία δεν μπορεί να έρχεται εδώ, στη Σαρωνίδα από τα Πατήσια, μέσα στον καύσωνα του καλοκαιριού! Αν δεν δεχτείτε την αλλαγή, δεν θα κάνει καθόλου πρακτική! Κι ύστερα, εγώ θέλω στην πραγματικότητα να έλθω εδώ, στο Galactic!" διαμαρτυρήθηκα. Άδικα, φυσικά. Οι καθηγητές έμειναν ανένδοτοι.

Τρίτη, 4 Ιουνίου 1985

Με ένα χαρτί στο χέρι από τη Σχολή Τουρισμού της

Σαρωνίδας, που φέρει τον χαρακτηρισμό "Φύλλο Πορείας" (λες και είμαστε στο στρατό), παρουσιάστηκα νωρίς το πρωί στο ξενοδοχείο Carmen, περιμένοντας να πιάσω δουλειά ως μαθητευόμενη στο Κεντρικό Ταμείο της ρεσεψιόν. Το ξενοδοχείο φαίνεται αρκετά πολυτελές, το περιβάλλον μάλλον θετικό. Ωστόσο, θα πρέπει να ταξιδεύω με λεωφορεία σχεδόν δυο ώρες κάθε μέρα για να πάω κι άλλο τόσο για να γυρίσω, από την Τερψιθέα στα Άνω Πατήσια και τανάπαλιν. Τουλάχιστον, όμως, θα αποκτήσω επιτέλους μια μικρή εργασιακή εμπειρία, η οποία φαντάζομαι ότι θα με βοηθήσει στο μέλλον να βρω μια κανονική δουλειά.

Παρασκευή, 21 Ιουνίου 1985

Δυστυχώς, είμαι αναγκασμένη να ανέχομαι καθημερινά υπόγειο ή φανερό πόλεμο από τη Ζέτα, μια αλαζονική και αντιπαθέστατη συμμαθήτριά μου από τη σχολή. Εντελώς απροσδόκητα βρέθηκε να κάνει κι αυτή πρακτική στο Carmen, ουσιαστικά χωρίς να το δικαιούται: Έχοντας πατώσει στα διαγωνίσματα, θα έπρεπε να έχει καταλήξει σε κάποιο νησί. Ωστόσο, την δέχτηκαν έκτακτα στο Carmen επειδή, όπως η ίδια ομολόγησε κομπάζοντας, έβγαινε συχνά ραντεβού με τον πενηντάρη καθηγητή Γκόλφη.

Πάντως, δεν δείχνει να εκτιμάει και πολύ τη θέση που της δόθηκε: Κάποια στιγμή σήμερα, της είπα ότι γενικά μου αρέσει εδώ και ότι θα ήθελα να μείνω μόνιμη. Εκείνη ξεσπάθωσε αμέσως, σχεδόν θυμωμένη:

"Εγώ δεν το 'χω σκοπό να μείνω όλη μου τη ζωή στη ρεσεψιόν ενός ξενοδοχείου! Εγώ δεν είμαι μαμόθρεφτο, θέλω μια δουλειά που να έχει δράση και προοπτικές για άνοδο!"

"Τότε, τι γυρεύεις εδώ;" αναρωτήθηκα.

"Ήλθα μονάχα για την εμπειρία!" απάντησε με στόμφο.

"Και θα φας τέσσερις μήνες από τη ζωή σου, για μια εμπειρία που τελικά δεν σε ενδιαφέρει;"

“Εγώ δεν κοιμάμαι όρθια σαν εσένα, εγώ θέλω ένα επάγγελμα περιπετειώδες! Θέλω να γίνω ξεναγός!”
“Α, δηλαδή μιλάμε για φοβερή περιπέτεια!”
Μετά, ευτυχώς μας ανέθεσαν δουλειές να κάνουμε, γιατί δεν ήξερα πια πού θα κατέληγε αυτή η λογομαχία.

Παρασκευή, 28 Ιουνίου 1985

Ορισμένοι δεν με πολυσυμπαθούν εδώ. Μάλλον φταίει το γεγονός ότι η Ζέτα φροντίζει να με συκοφαντεί συστηματικά σε όλους. Παραδόξως, όλοι την πιστεύουν και είναι πάντα με το μέρος της. Εγώ, από την πλευρά μου, κάνω τη δουλειά μου όσο γίνεται καλύτερα, προσπαθώ να μην προκαλώ με κανένα τρόπο, είμαι πάντα πρόθυμη κι εργατική, ωστόσο δεν βλέπω να ενθουσιάζεται κανένας. Από την άλλη, συχνά νιώθω ότι δεν ξέρω πώς να φερθώ εκεί μέσα: Όταν δεν υπάρχει δουλειά να κάνω, πρέπει να δείχνω πως ασχολούμαι με κάτι για να μη λένε πως τεμπελιάζω. Όταν δουλεύω, παραπονιούνται ότι χώνομαι στα πόδια τους.
“Τι θα πει ο ιδιοκτήτης του ξενοδοχείου, αν περάσει μπροστά από το ταμείο και δει εσένα να κάνεις τσεκ άουτ; Πήγαινε γρήγορα μέσα!” με μάλωσε σήμερα η Κέλλυ, μια μόνιμη ρεσεψιονίστ, η οποία τελικά δεν είναι τόσο φιλική όσο θέλει να δείχνει. *Αλήθεια, ο ιδιοκτήτης δεν ξέρει ότι το ξενοδοχείο προσλαμβάνει μαθητευόμενους το καλοκαίρι;* αναρωτήθηκα αλλά δεν είπα κουβέντα για να μην οξύνω τα πνεύματα.

Πέμπτη, 4 Ιουλίου 1985

Κάποια στιγμή που δεν υπήρχε δουλειά στο Κεντρικό Ταμείο, μία συνάδελφος μου ζήτησε να αρχειοθετήσω τις καρτέλλες των πελατών. Φυσικά, υπάκουσα πρόθυμα. Μετά από λίγα λεπτά, ήλθε δίπλα μου ένας προϊστάμενος, που το παίζει πολύ βαρύ πεπόνι, μου είπε άγρια: “Τι χαζολογάς

εδώ; Εδώ σε έχουν βάλει;" και μου πήρε βίαια τις καρτέλλες από τα χέρια. Προσπάθησα να ελέγξω τον εαυτό μου μα δεν τα κατάφερα για πολύ. Μετά από λίγα λεπτά ξέσπασα σε κλάματα και έτρεξα στην τουαλέτα, πριν με πάρει κανείς χαμπάρι. Εκεί, όμως, με είδε μια καμαριέρα και θεώρησε καλό να μου κάνει φιλικό κήρυγμα: "Αλίμονό σου αν καταλάβουν οι υπόλοιποι ότι είσαι ευαίσθητη και κλαις με το παραμικρό! Θα σε κάνουν αλογάκι!" Περισσότερο κλάμα εγώ.

... Από εκείνη την ώρα, ένας διαρκής βασανιστικός φόβος άρχισε να φωλιάζει στην καρδιά μου, όσες ώρες βρισκόμουν στο χώρο της δουλειάς. Έτρεμα συνεχώς μήπως κάτι πάει στραβά, μήπως σχηματίσουν κακή γνώμη για μένα ή, ακόμα χειρότερα, μήπως γίνει γνωστή η ευαισθησία μου στους συναδέλφους και στραφούν όλοι εναντίον μου. Ευτυχώς, αυτή η φοβία δεν κράτησε πάνω από μια βδομάδα.

Τρίτη, 16 Ιουλίου 1985

Η βλαμμένη η Ζέτα δεν σταματάει στιγμή να μου κάνει την έξυπνη και να με κριτικάρει για το κάθε τι: "Εγώ μόλις τελείωσα το Λύκειο, πριν από 10 χρόνια, έφυγα για πάντα από το πατρικό μου στα Γρεβενά. Από τότε δεν έχω ξαναδεί τους γονείς μου. Όχι σαν κάτι μαμόθρεφτους που δεν ξεκολλάνε ποτέ από τα φουστάνια της μάνας τους!" *(δηλαδή, σαν εμένα, που όχι μόνο εξακολουθώ να έχω σχέσεις με τους γονείς σου αλλά ζω και μαζί τους)* ... "Από τις 12 τα μεσάνυχτα κοιμάσαι; Με τις κότες; Εγώ βλέπω τηλεόραση ως τις 3-4 το πρωί!" (*"Θαυμάστε με, είμαι νευρασθενική!"*) … "Μόνο μέχρι το Καβούρι πας για μπάνιο; Πέντε λεπτά από το σπίτι σου;" *(ντροπήηηηη)* ... "Εγώ θα προκόψω στη ζωή μου, θα φθάσω ψηλά, όχι σαν εσένα που θα είσαι για πάντα στο υπαλληλίκι!"

"Προφανώς νομίζεις ότι είσαι ανώτερή μου· να σου θυμίσω, λοιπόν, ότι μέσα σε αυτό το ξενοδοχείο βρίσκεσαι ακριβώς

στην ίδια θέση με μένα! Είσαι και πέντε χρόνια μεγαλύτερή μου!” Της απάντησα ήρεμα, αφήνοντάς την άναυδη. Ειδικά αυτό το τελευταίο δεν της άρεσε καθόλου...

Δευτέρα, 22 Ιουλίου 1985

Όλο το πρωί σήμερα, η Ζέτα φαγώθηκε να κριτικάρει το ντύσιμό μου:

“Πώς ντύνεσαι έτσι; Έχεις δει κανέναν άλλο να ντύνεται σαν εσένα;”

“Και βέβαια έχω δει! Όλες οι γυναίκες ντύνονται σαν εμένα!” της απάντησα εκνευρισμένη.

Στη δουλειά φοράω αεράτα φορέματα, ή μπλούζα με φούστα ή παντελόνι. Λοιπόν; Τι το επιλήψιμο έχει το ντύσιμό μου; Τι θέλει πια, αυτή η Ζέτα;

Τότε πλησίασε η Κέλλυ, η οποία συμφωνεί πάντα με τη Ζέτα, την πήρε κατά μέρος, κάτι κουβέντιασαν χαμηλόφωνα και μετά ήλθαν οι δυο τους και στρογγυλοκάθησαν επιδεικτικά πάνω στο γραφείο μου. Αμέσως άρχισαν να περιγράφουν ορισμένα σινιέ φορέματα που διαθέτουν -για να ζηλέψω και καλά. Η γελοία επίδειξη κράτησε κανένα τέταρτο. Εγώ έκανα πως δεν τις άκουγα καν...

Τρέχοντας στο Κενό Ξανά

Σάββατο, 30 Οκτωβρίου 1985

Πάνε δυο μήνες τώρα που είμαι άνεργη. Στις αρχές του Σεπτέμβρη όλοι οι μαθητές της Σχολής Τουρισμού απολύ-θηκαν από το ξενοδοχείο Carmen. Σε γενικές γραμμές δεν μπορώ να πωότι πέρασα άσχημα εκεί, ειδικά σε σύγκριση με τη φρικτή εμπειρία της Σάμου. Έκτοτε ψάχνω για άλλη δουλειά, μα δεν έχω βρει τίποτε ακόμη.

Σήμερα το πρωί μας επισκέφθηκε η θεία Πηνελόπη. Συζητούσαμε ευχάριστα για τις καλοκαιρινές διακοπές της, όταν ξαφνικά εκείνη άλλαξε το θέμα:

"Εσύ, πάλι, δεν εργάζεσαι πια στο ξενοδοχείο Carmen..."

"Όχι πια. Όλοι οι μαθητές απολύθηκαν τον περασμένη μήνα".

"Κρίμα... Έχω μάθει πως όλοι όσοι έκαναν μαθητεία στο Galactic βρίσκονται ακόμη εκεί και τώρα δουλεύουν σαν μόνιμοι υπάλληλοι. Κι έχουν κρατήσει στη ρεσεψιόν μια όμορφη, συμπαθητική κοπέλα", κατέληξε η θεία χαμογελώντας αινιγματικά.

Τα νέα με βύθισαν στην απογοήτευση, όμως δεν έδειξα τίποτα. Μονάχα απόρησα: *Πώς η θεία τα γνωρίζει όλα τούτα;*

Δευτέρα, 14 Οκτωβρίου 1985

Σήμερα το απόγευμα είχαμε ένα απροσδόκητο τηλεφώνημα: Ήταν η κυρία Δάφνη, αλλοτινή φίλη της μητέρας μου, η οποία είχε να φανεί περίπου 17 χρόνια. "Εγώ πρέπει να κάνω το πρώτο βήμα για να επανασυνδέσω την παλιά φιλία", είπε αργά, μόλις η μητέρα μου σήκωσε το ακουστικό. Μετά το αρχικό ξάφνιασμα, οι δυο γυναίκες μίλησαν

για λίγο ήρεμα, τα ξανάφτιαξαν, κανόνισαν να ξανασυναντηθούν και τελικά η κυρία Δάφνη κατέληξε: “Να δείχνει και η Υβόννη της Πέρσας”.

Η μητέρα μου δεν έφερε καμία αντίρρηση, ούτε εγώ άλλωστε, δεδομένου μάλιστα ότι δεν έχω καθόλου φίλες. Έτσι, κανονίσαμε να έρχεται δυο-τρεις φορές την εβδομάδα στο σπίτι η Περσεφόνη, η 11χρονη κόρη της Δάφνης, για να τη βοηθάω στα μαθήματα της έκτης δημοτικού.

Τρίτη, 5 Νοεμβρίου 1985

Σήμερα το μεσημέρι πήγα να ζητήσω δουλειά σε ένα μεγάλο ταξιδιωτικό γραφείο στην Αθήνα, όπου ζητούν υπάλληλο γραφείου με γνώση αγγλικών και γερμανικών. Ήμουν ιδιαίτερα αισιόδοξη επειδή έχω και το πιστοποιητικό από τη Σχολή Τουρισμού. Σύντομα όμως, ο ενθουσιασμός μου άρχισε να υποχωρεί: Κατ' αρχήν, ο προσωπάρχης με υποχρέωσε να περιμένω έξω από το γραφείο του για μία ώρα, ενώ δεν είχε άλλη δουλειά να κάνει. Απλά ήθελε να το παίξει σπουδαίος.

Όταν τελικά με κάλεσε μέσα, αρχικά φάνηκε θετικός απέναντί μου, γρήγορα όμως άρχισε να μου τα μασάει σχετικά με το ωράριο εργασίας: “Η δουλειά είναι οκτάωρη, δηλαδή οκτώ με δέκα ώρες” *[“οκτώ με δέκα ώρες” σημαίνει “πάνω από δέκα ώρες την ημέρα”]* .... “Ο μισθός είναι σταθερός, εμείς εδώ δεν πληρωνόμαστε τις υπερωρίες” ... “Η δουλειά είναι σκληρή, απαιτεί εξυπνάδα και ευφράδεια, κλπ. Εγώ έλεγα ναι σε όλα, μην τυχόν και χάσω την καταπληκτική δουλειά, κι εκείνος συνέχιζε ακάθεκτος: “Μέσα στα καθήκοντά σας θα είναι επίσης η παραλαβή τουριστών από το εξωτερικό”. Αυτό το τελευταίο μου άρεσε ιδιαίτερα, επειδή φαντάστηκα ότι αυτό θα γινόταν μέσα στο ωράριό μου. “Θα πρέπει, λοιπόν, να είστε έτοιμη ανά πάσα στιγμή να πάτε στο αεροδρόμιο ή στο λιμάνι για να παραλάβετε τους πελάτες και να τους οδηγήσετε στο

ξενοδοχείο τους”.
“Κανένα πρόβλημα!” βιάστηκα εγώ να απαντήσω.
“Αυτό μπορεί να συμβεί οποιαδήποτε ώρα, συνήθως όμως γίνεται τη νύχτα! Μπορεί, ας πούμε, να σας τηλεφωνήσουμε στις τρεις τα ξημερώματα και να σας πούμε ότι μέσα σε μία ώρα πρέπει να βρίσκεστε στο αεροδρόμιο!”
Μετά την αρχική ψυχρολουσία, βρήκα το θάρρος να ρωτήσω:
“Δηλαδή, αφού έχω δουλέψει δέκα ώρες στο γραφείο, θα πρέπει να τρέχω μετά στα αεροδρόμια και τα λιμάνια, στη μέση της νύχτας;”
“Ασφαλώς, έτσι δουλεύουμε εμείς εδώ!”
“Μα εγώ δεν έχω καν αυτοκίνητο...”

Δεν θυμάμαι καν τι ειπώθηκε μετά, απλώς βιαζόμουν να εξαφανιστώ όσο γινόταν πιο γρήγορα από εκεί μεσα...

Τρίτη, 28 Ιανουαρίου 1986

Καθώς περνούν οι μήνες, συνεχίζω να ψάχνω σαν μανιακή για οποιαδήποτε εργασία. Έχω κάνει χιλιάδες αιτήσεις, ακόμη και για εργάτρια σε εργοστάσια. Ωστόσο, κανένας εργοδότης δεν προθυμοποιείται να με προσλάβει παρά τα νέα προσόντα μου: Το πτυχίο από τη Σχολή Τουρισμού της Σαρωνίδας, την τετράμηνη πρακτική μου, τη γνώση τυφλού συστήματος στη γραφομηχανή, συν τα πολύ καλά ιταλικά μου, τα άπταιστα αγγλικά μου, τα μέτρια γερμανικά μου. Σε μια κοινωνία όπου το “μέσον” κάνει θραύση, μονάχα η δική μου οικογένεια δεν διαθέτει το παραμικρό “βύσμα” πουθενά.

Σήμερα το πρωί πίστεψα πως ίσως να γινόταν το θαύμα: Με πήρε ο πατέρας μου και με πήγε σε μια εταιρεία στο Μαρούσι (συνολικά τέσσερις ώρες πήγαιν' έλα με τα λεωφορεία), όπου δουλεύει ένας γνωστός του, λέει, και θα του μιλούσε για να με προσλάβουν σε καμιά θεσούλα.

Καθ' όλη τη διάρκεια της συνάντησης, ο μπαμπάς ήταν όλο χαρές και γέλια μα για δουλειά ούτε κουβέντα. Εντέλει, πέντε λεπτά πριν φύγουμε, την αμόλησε:
“Θα ήθελα, αν γίνεται, να έρχεται η κόρη μου να σας βοηθάει, χωρίς μισθό, για να κάνει προϋπηρεσία. Γνωρίζει γραφομηχανή, αγγλικά, ιταλικά, γερμανικά...”
Ο άλλος φάνηκε πρόθυμος, όμως εγώ πάγωσα.

Εντέλει, δεν θα με καλέσουν ποτέ να δουλέψω, ούτε καν τσάμπα, στην εν λόγω εταιρεία. *Ευτυχώς*...

Το απόγευμα ήλθε η Περσεφόνη και τη βοήθησα στα μαθηματικά και στη φυσική για κανένα δίωρο. Όπως πάντα, όταν τελειώσαμε πιάσαμε ζωηρή κουβέντα για διάφορα θέματα καλλιτεχνικά, κοινωνικά, εκπαιδευτικά κλπ. Γενικότερα, μου έχει κάνει εντύπωση η ωριμότητα και η εξυπνάδα της. Είναι συμπαθητικό κορίτσι, με μακριά ξανθά μαλλιά και μεγάλα γαλάζια μάτια. Αν δεν ήταν τόσο παχύσαρκη, θα ήταν πολύ όμορφη. Εμένα, βέβαια, δεν με νοιάζει καθόλου η εμφάνισή της. Περνάω καλά μαζί της, βρίσκω ότι ταιριάζουμε αρκετά, το ίδιο πιστεύει και η ίδια: “Μου αρέσει να συζητάω με την Υβόννη”, έχει πει στη μητέρα της. Ορισμένες φορές κουράζομαι επειδή τα μαθήματα μας παίρνουν ώρες, μα τουλάχιστον έχω αποκτήσει μια φίλη...

Τετάρτη, 5 Φεβρουαρίου 1986

Απαντώντας σε μια αγγελία στην εφημερίδα σχετικά με μια θέση δακτυλογράφου, σήμερα το πρωί βρέθηκα σ' ένα γραφείο όπου στέλνουν και λαβαίνουν τέλεξ για λογαριασμό τρίτων. Ήταν ένας μικροσκοπικός, πνιγηρός χώρος δίχως παράθυρα, γεμάτος ογκώδη μηχανήματα τέλεξ, βουνά από χαρτιά και σκόνη χρόνων. Το αφεντικό, ένας πλαδαρός, βλοσυρός, μάλλον γλοιώδης τύπος, μου έκανε εξονυχιστικό έλεγχο για τις γνώσεις μου στη γραφομηχανή, στα αγγλικά και στα ιταλικά. Μονάχα στα γερμανικά δεν μου έκανε έλεγχο γιατί αυτή τη γλώσσα δεν την ξέρει. Μέχρι που με

ρώτησε αν αρρωσταίνω συχνά, μην τυχόν και κάνω πολλές απουσίες! Στο τέλος μου είπε ότι ζητάει υπάλληλο επειδή η μόνιμη γραμματέας του θα λείψει σε άδεια για κανένα μήνα. Με δυο λόγια, αν με προσλάβει θα είναι μονάχα για ένα μήνα. Εγώ, όμως, δεν πτοήθηκα· έστω ένας μήνας προϋπηρεσία είναι καλύτερα από κανένας.

Παρασκευή, 7 Φεβρουαρίου 1986

Αισιοδοξία και χαρά: Ο τύπος με τα τέλεξ με ξανακάλεσε σήμερα στο γραφείο του κι εγώ έτρεξα περιχαρής γιατί νόμιζα ότι θα μου έδινε τη δουλειά. Εκεί, όμως, βρισκόταν και μια γνωστή του κυρία η οποία ήταν Γερμανίδα και άρχισε -δήθεν φιλικά- να μου κάνει προφορικό τεστ στα γερμανικά. “Θα σε ξανακαλέσω”, μου είπε τελικά το αφεντικό αλλά δεν θα μου ξανατηλεφωνήσει ποτέ -τόσο το καλύτερο!

Πάντως, οι συγγενείς έχουν αρχίσει πια να απορούν με την αδυναμία μου να βρω δουλειά: “Τόση γκίνια πια αυτό το κορίτσι! Μήπως τελικά φταίνει η Υβόννη;” αναρωτήθηκε, μάλλον χαιρέκακα, η θεία Πηνελόπη το απόγευμα που ήλθε για επίσκεψη.

* * * *

Δευτέρα, 17 Φεβρουαρίου 1986

Εδώ και λίγες μέρες, εντελώς αναπάντεχα, μια νέα ελπίδα για δουλειά αρχίζει να διαφαίνεται στον ορίζοντα: Ένας φίλος του πατέρα μου έχει λέει έναν ιδιοφυή ανηψιό, λογιστή με πολλές διασυνδέσεις. Κάπου θα βρει να με χώσει, λέει και ξαναλέει.

Σήμερα το απόγευμα, γύρω στις 4:00, ο εν λόγω ανηψιός επιτέλους μου τηλεφώνησε. Μου συστήθηκε ως “κύριος Θανάσης Χαμόδρακας” και μου είπε να πάρω αμέσως ταξί για να φθάσω το γρηγορότερο δυνατόν στο

ξενοδοχείο "Lyra" στη Βουλιαγμένη, όπου εργάζεται ο ίδιος, αφήνοντας να εννοηθεί ότι η πρόσληψη στο ταμείο του εστιατορίου θα είναι άμεση.

Μέσα σε λιγότερο από μισή ώρα βρισκόμουν στο λογιστήριο του "Λήδα", γεμάτη αισιοδοξία. Ωστόσο, γρήγορα διαπίστωσα πως του κυρίου Χαμόδρακα δεν του πολυγέμιζα το μάτι: "Μα μόνο το Proficiency έχεις στ' Αγγλικά; Δεν έχεις σπουδάσει έξω; ... Και το δίπλωμά σου από τη Σχολή Τουρισμού δεν είναι πανεπιστημιακό ... Ούτε έχεις προϋπηρεσία ... Χρειάζεται πολλή σβελτάδα γι' αυτή τη δουλειά ... Δεν ξέρω, βέβαια, ποιος είναι ο δείκτης νοημοσύνης σου..."

Δευτέρα, 3 Μαρτίου 1986

Είχα ξεχάσει πλέον την υπόθεση, όταν στις 2:00 το μεσημέρι έλαβα ένα απροσδόκητο τηλεφώνημα: Ήταν ο κύριος Χαμόδρακας, που ζητούσε να ξεκινήσω αμέσως με ταξί για το γραφείο του στο Νέο Φάληρο, επειδή χρειαζόταν επειγόντως βοηθό στο τμήμα εξαγωγών! Έτρεξα αμέσως, μην τυχόν και χάσω τη μοναδική ευκαιρία.

Από την πρώτη στιγμή, αυτός και η παρδαλή σύζυγός του, η Λίζα, έδειξαν το βλοσυρό και κακόβουλο χαρακτήρα τους: "Να ξέρεις ότι κάθε σου κίνηση θα παρακολουθείται! Ακόμη και το πώς πιάνεις το στυλό δείχνει ποια είσαι! Στο πρώτο λάθος που θα κάνεις, θα φύγεις!" … "Έχεις πολλά να μάθεις εδώ! Για κανένα εξάμηνο θα είσαι σαν μαθητευόμενη, οπότε γι' αυτούς τους μήνες ο μισθός σου θα είναι καθαρά συμβολικός!" … "Και να θυμάσαι: Υπάρχει πολλή ανεργία εκεί έξω!". Εγώ δεν έλεγα σε τίποτα όχι, αντίθετα ένιωθα σούπερ τυχερή που επιτέλους είχα βρει δουλειά σε γραφείο.

Παρασκευή, 21 Μαρτίου 1986

Εδώ και τρεις βδομάδες καταβάλλω υπεράνθρωπες

προσπάθειες για να τα βγάλω πέρα με τις απίστευτες απαιτήσεις της δουλειάς, ως υπεύθυνη εξαγωγών και εξωτερικών εργασιών. Κάθε βράδι γυρίζω πτώμα από τη δουλειά και κάθε πρωί νιώθω ότι δεν έχω ξεκουραστεί αρκετά. Ειλικρινά δεν ξέρω πώς καταφέρνω και ξαναπηγαίνω στο γραφείο, μέρα με τη μέρα.

Από τις 8:00 το πρωί ως τις 2:00 το μεσημέρι κάνω γραφική εργασία ή, συνηθέστερα, τρέχω σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες του λεκανοπεδίου Αττικής για να διεκπεραιώσω διάφορες γραφειοκρατικές διαδικασίες. Μερικές φορές, μάλιστα, τα αφεντικά μου δίνουν λανθασμένες οδηγίες, οπότε τρέχω άδικα και μετά με βρίζουν γι' αυτό. Πολύ συχνά χρειάζεται να περιμένω σε ατέλειωτες ουρές. Και πάλι με βρίζουν επειδή δεν καταφέρνω να κλέβω τη σειρά των άλλων "με εξυπνάδα": "Πρέπει να μάθεις κάποτε πώς να κινείσαι σ' αυτούς τους χώρους! Αν σου έκοβε, δεν θα κόλλαγες τόσο στις ουρές!", τσίριξε σήμερα ο Θανάσης, επειδή έκρινε πως άργησα πολύ να επιστρέψω από μια εφορία. Από τις 2:00 μέχρι τις 6:00-7:00 το απόγευμα τρέχω σε διάφορους πελάτες, στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, για να δώσω ή να πάρω χαρτιά. Στο σπίτι μου φθάνω κατά τις 8:30 το βράδι, νευριασμένη και κατακουρασμένη.

Στο μεταξύ η Λίζα, η γυναίκα του Χαμόδρακα, 20 χρόνια μικρότερή του, πολύ ντίβα και τρελά ερωτευμένη με τα λεφτά του, δεν κάνει απολύτως τίποτα στο γραφείο. Όλη μέρα βάφει τα νύχια της και το παίζει όμορφη. Στο γραφείο εργάζεται και η ξαδέρφη η Μελίνα, πιο χαμηλών τόνων, που βγάζει όλη τη δουλειά και σε μένα φέρεται πιο ανθρώπινα. Αν δεν ήταν αυτή, αμφιβάλλω αν θα στεκόταν το γραφείο.

Τρίτη, 15 Απριλίου 1986

Έχω αρχίσει να αγανακτώ πια: Όσες ώρες μένω μέσα στο γραφείο, είμαι υποχρεωμένη να ανέχομαι κάθε είδους παρατηρήσεις, ειρωνείες, ταπεινωτικά σχόλια ή βρισιές, που

συχνά αγγίζουν τα όρια της τρομοκρατίας. Σήμερα το πρωί έτυχε να βγάλω μια λάθος φωτοτυπία και το μέγα αφεντικό βγήκε από τα ρούχα του: "Άντε βρε Μελίνα, πήγαινε να τη βγάλεις εσύ, να κάνουμε τη δουλειά μας!". Ύστερα γύρισε προς το μέρος μου και γρύλισε: "Άκου δω, πρώτη και τελευταία φορά που ανέχομαι λάθος από σένα! Στο δεύτερο λάθος φεύγεις! Και να θυμάσαι ότι αν δεν τα καταφέρεις σ' αυτή τη δουλειά, δεν θα τα καταφέρεις σε καμία δουλειά!"

Δευτέρα, 21 Απριλίου 1986

Γύρω στις 10:00 έφθασε ο Χαμόδρακας στο γραφείο όλο νεύρα και κακία, ως συνήθως, και με πρόσταξε να του φέρω καφέ. "Ανακάτεψέ το!" ούρλιαξε μόλις το ακούμπησα μπροστά του κι εγώ υπάκουσα με χέρι τρεμάμενο. "Ξανά!" τσίριξε κι εγώ υπάκουσα ξανά.

Μετά από καμιά ώρα, το σοβαρό αφεντικό με διέκοψε από τα ισοζύγια που έφτιαχνα (στα οποία μυστηριωδώς ποτέ δεν συμφωνούν η χρέωση με την πίστωση και οι λογιστάρες το θεωρούν φυσιολογικό) και με κάλεσε στο γραφείο του, μόνο και μόνο για να μου κάνει διάλεξη περί εργατικότητας: "Όλοι οι υπάλληλοι πρέπει να είναι εξίσου άριστοι και να αποδίδουν κάθε στιγμή στο έπακρο των δυνάμεών τους. Μια επιχείρηση είναι όπως ένα βαρέλι γεμάτο κρασί: Όποιο τσέρκι κι αν χαλάσει από το βαρέλι, τι θα συμβεί, Υβόννη;" με ρώτησε με εξυπνακίστικο γελάκι.
"Θα χυθεί όλο το κρασί", απάντησα εγώ, σαν μαθητριούλα που προσπαθεί να πει καλά το μάθημά της στο δάσκαλο.
"Πολύ σωστά! Γι' αυτό πρέπει να βάλεις ακόμη περισσότερο τα δυνατά σου, ώστε να μην είσαι επιζήμια για την επιχείρηση!" κατέληξε θριαμβευτικά.
"Μάλιστα!"
"Αυτά, πήγαινε τώρα!" πρόσταξε και μου έγνεψε να φύγω, πράγμα που έκανα αυτοστιγμή.

Πάντως, τώρα που σκέφτομαι το θέμα πιο ψύχραιμα, βλέπω ότι: *Άν χαλάσει ένα τσέρκι από το βαρέλι, δεν χύνεται πάντα όλο το κρασί. Εξαρτάται από το πόσο ψηλά βρίσκεται το εν λόγω χαλασμένο τσέρκι: Αν είναι ψηλά, τότε δεν θα χυθεί πολύ κρασί. Αν όμως είναι χαμηλά, τότε ναι, χύνεται όλο το κρασί. Συμπέρασμα: Οι χαμηλόβαθμοι υπάλληλοι κρατάνε τις εταιρείες. Οι υψηλόβαθμοι χρησιμεύουν περισσότερο για διακόσμηση...*

Τρίτη, 6 Μαΐου 1986

Μετά από 9 ώρες εξοντωτικής δουλειάς μέσα-έξω, ο ποντικομούρης κύριος Χαμόδρακας διέταξε να μη φύγω αλλά να περιμένω να τελειώσει κάτι τηλεφωνήματα επειδή ήθελε "να μου πει δυο λόγια". Περίμενα πάνω από μία ώρα και μετά με κράτησε όρθια στο γραφείο του άλλη μία, για να με βομβαρδίσει με κάθε είδους παράπονα: "Δεν είσαι αρκετά εργατική, δεν είσαι σβέλτη, δεν παίρνεις πρωτοβουλίες, δεν μαθαίνεις γρήγορα, κλπ". Όταν διαμαρτυρήθηκα ότι δουλεύω ασταμάτητα όλη μέρα και κάνω ό,τι καλύτερο μπορώ, εκείνος μου απάντησε απαξιωτικά:

"Αυτό δεν αρκεί. Αυτά που κάνεις τώρα, είναι σταγόνα στον ωκεανό μπροστά σε αυτά που πρέπει να κάνεις! Και μην ξεχνάς! Υπάρχει πολλή ανεργία εκεί έξω! Γι' αυτό πρέπει να μου υποσχεθείς ότι στο εξής θα δουλεύεις ακόμη σκληρότερα και γρηγορότερα!"

"Μάλιστα", είπα εγώ. Αν δεν έλεγα έτσι, δεν θα με άφηνε ποτέ να πάω σπίτι μου.

Τετάρτη, 7 Μαΐου 1986

Προφανώς, όλο εκείνο το θέατρο είχε μόνον ένα σκοπό: Να εντείνει το κλίμα τρομοκρατίας εναντίον μου. Και το κατάφερε. Ήδη αισθάνομαι τρομοκρατημένη στη σκέψη και μόνο ότι πρέπει να πάω στο γραφείο.

"Μόλις μπήκες μέσα, αυτή τρόμαξε!" άκουσα τη γυναίκα

του να λέει κάποια στιγμή.
"Δεν θα πει τίποτα! Την έπιασε φόβος και τρόμος!" συμφώνησε ο δράκος.

Το μόνο που με παρηγόρησε κάπως, ήταν το ότι γύρω στο μεσημέρι ο Θανάσης φώναξε τη σύζυγό του μέσα στο γραφείο του για να της τα ψάλλει· μόνο που εκείνη δεν ήταν τόσο υποτακτική όσο εγώ: "Αν δεν σου αρέσει η δουλειά μου, να προσλάβεις και να πληρώνεις μια κανονική λογίστρια!" τον τάπωσε.

Παρασκευή, 9 Μαΐου 1986

Σήμερα είναι η τελευταία μέρα κατάθεσης των δηλώσεων στην Εφορία. Μετά δεν θα υπάρχει πολλή δουλειά, ούτε σπουδαία τρεχάματα, οπότε, ίσως ηρεμήσω κι εγώ λίγο. Ωστόσο, αργά το απόγευμα, με ξανακάλεσε ο Χαμόδρακας στο γραφείο του. *Ωχ, κι άλλη κατσάδα*, ανησύχησα εγώ. Παραδόξως, όμως, μόλις μείναμε μόνοι άρχισε να εκθειάζει τα προσόντα και την εργατικότητά μου, για να καταλήξει τελικά ότι είναι "δυστυχώς" υποχρεωμένος να με απολύσει επειδή δεν έχει τη δυνατότητα πλέον να πληρώνει τον παχυλό μισθό μου -που ως εκείνη τη στιγμή δεν είχα ιδέα πόσος ήταν.

Πάντως, δεν μπορώ να πω ότι δεν το περίμενα καθόλου: Εδώ και μέρες υποψιαζόμουν πως τη θέση μου σύντομα θα έπαιρνε η σταρ Λίζα, η οποία, ξαφνικά άρχισε να διατυμπανίζει: "Πώς θα ήθελα να ήμουν στις εξαγωγές! Δως μου εξωτερική δουλειά και πάρε μου την ψυχή!". Ακόμη, μόλις προχθές έμαθα ότι συνήθως είναι αυτή υπεύθυνη για τις εξαγωγές και τις εξωτερικές εργασίες. Απ' ότι φαίνεται, όμως, δεν ήταν διατεθημένη να τρέχει σαν την τρελή από δω κι από κει κατά την περίοδο αιχμής (αρχές Μάρτη έως αρχές Μάη), που γίνεται χαμός με τις καταθέσεις των δηλώσεων στις Εφορίες. Για εκείνη τη φρενιτώδη περίοδο προσέλαβαν εμένα, για να βγάλω εγώ το φίδι από την

τρύπα. Εντέλει, έλαβα το μισό του κατώτατου βασικού μισθού ως αμοιβή. Πάλι καλά· νόμιζα πως ο “συμβολικός μισθός” θα ήταν κατά πολύ χαμηλότερος. Εννοείται ότι δεν μου κόλλησαν καθόλου ένσημα. Ο Θανάσης με διαβεβαίωσε πάντως ότι έμεινε πολύ ευχαριστημένος μαζί μου και ότι αν ξαναχρειαστεί βοηθό θα καλέσει εμένα και κανέναν άλλον, ούτε κοπέλα, ούτε άνδρα...

* * * *

Τρίτη, 10 Ιουνίου 1986

Μάλλον ανέλπιστα, στις αρχές του μήνα κατάφερα να βρω μερική απασχόληση (δυο φορές την εβδομάδα, από 2-3 ώρες) ως αλληλογράφος εξωτερικού στην εταιρεία “Αφοί Κυριακίδη ΑΕ”, η οποία εισάγει ανταλλακτικά αυτοκινήτων από την Ιταλία -η πρώτη μου φυσιολογική δουλειά.

Παράλληλα, μου ήλθε η ιδέα να παραιτηθώ από την αναζήτηση οκτάωρης εργασίας και να βολευτώ οριστικά με τη μερική απασχόληση και τα οικιακά, τα οποία μου παίρνουν αρκετές ώρες κάθε μέρα. Έχω βαρεθεί πλέον να ψάχνω για δουλειά στις μικρές αγγελίες και να παρακαλάω τα αφεντικά να με προσλάβουν ως σκλάβα. Άλλωστε, δεν έχω στ' αλήθεια οικονομική ανάγκη, ο πατέρας μου παίρνει πολύ καλή σύνταξη ως συνταξιούχος καπετάνιος, κι εγώ δεν έχω σπουδαία προσωπικά έξοδα: Δεν απαιτώ λούσα, ούτε βγαίνω σε καφετέριες, ντίσκο και τα συναφή. Όσο για ένσημα, θα σκεφθώ τι μπορεί να γίνει. Σε κάθε περίπτωση, λεφτά υπάρχουν στο σπίτι. Γιατί, λοιπόν, να αγχώνομαι; Στο κάτω-κάτω, “ό,τι είναι να γίνει θα γίνει”.

Δευτέρα, 16 Ιουνίου 1986

Την περασμένη Παρασκευή, δεν ξέρω πώς αλλά μου ήρθε και αγόρασα ξαφνικά μια εφημερίδα. Μόλις έφθασα σπίτι, έριξα μια αφηρημένη ματιά στις μικρές αγγελίες και

αμέσως ξεχώρισα την ακόλουθη: “Ζητείται γραμματέας από εταιρεία εισαγωγών, με πολύ καλές γνώσεις γραφομηχανής, αγγλικών και ιταλικών, χωρίς προϋπηρεσία”. Αυτό το “χωρίς προϋπηρεσία” ήταν που με έκανε να απαντήσω στην εν λόγω αγγελία.

Πήγα αμέσως για συνέντευξη και παρά την αρχική απαισιοδοξία μου το αφεντικό, ένας ευγενικός κύριος ονόματι Λουκάς Ζαφειράκης, δέχθηκε τελικά να με προσλάβει για οκτάωρη απασχόληση, αρχίζοντας από σήμερα! Προσφέρει, μάλιστα, βασικό μισθό και ΙΚΑ -μιλάμε για πολυτέλειες! Δυσκολεύομαι να το πιστέψω!

Η εταιρεία λέγεται “Vinomec”, βρίσκεται στη Νέα Σμύρνη κι κάνει εισαγωγές οινοποιητικών μηχανημάτων από την Ιταλία. Κατάφερα να πάρω τη θέση επειδή ήμουν η μοναδική υποψήφια διατεθημένη και ικανή να ακούει ένα κείμενο στα ελληνικά και να το δακτυλογραφεί αμέσως στα αγγλικά ή στα ιταλικά. Απ' ότι μου είπε το αφεντικό, όλες οι άλλες κοπέλες που είχε δει, σπουδαγμένες στην Αγγλία ή στην Ιταλία, είτε τα έκαναν θάλασσα είτε αρνούνταν να υποστούν ένα τόσο απαιτητικό τεστ...

Σάββατο, 6 Δεκεμβρίου 1986

Οι πρώτοι μήνες στη δουλειά κύλησαν ομαλά, χωρίς προβλήματα. Αυτά άρχισαν να εμφανίζονται αργότερα. Σε γενικές γραμμές, το αφεντικό είναι ήσυχος και καλόκαρδος άνθρωπος, ωστόσο η εργασία μου είναι άκρως απαιτητική: Εκτός από δακτυλογράφος-τηλεφωνήτρια, είμαι υπεύθυνη εισαγωγών και αντικαταστάτης του αφεντικού όταν εκείνος λείπει. Η δουλειά απαιτεί μεγάλη υπευθυνότητα, λεπτούς χειρισμούς, πρωτοβουλίες συχνά ριψοκίνδυνες, καθώς και εξειδικευμένες γνώσεις, όχι μόνο της διαδικασίας εισαγωγών αλλά και των μηχανημάτων. Συχνά βρίσκομαι στο επίκεντρο ανεξέλεγκτων καταστάσεων με πελάτες δύστροπους ή μόνιμα ανικανοποίητους και δημόσιες υπηρεσίες

δυσλειτουργικές. Αν κάποιος στην Ιταλία αργήσει να στείλει ένα φαξ, βρίσκω εγώ το μπελά μου. Αν τον πιέσω να στείλει το φαξ, πάλι βρίσκω το μπελά μου επειδή γίνομαι ενοχλητική, λέει το αφεντικό. Αρκετές φορές κάθομαι υπερωρίες χωρίς να πληρώνομαι.

Μήνα με το μήνα, ο Λουκάς γίνεται όλο και πιο απαιτητικός, γκρινιάζει όλο και περισσότερο. Παράλληλα, όλο και συχνότερα αναγκάζομαι να ξεμπλέκω τις πλέον εκνευριστικές καταστάσεις χωρίς καμία καθοδήγηση, εφόσον ο Ζαφειράκης συχνά λείπει από το γραφείο -κι όλα αυτά πάντα υπό το άγρυπνο μάτι της κυρίας Ντίνας: είναι η πεθερά του Λουκά, η οποία προσελήφθη στην εταιρεία ακριβώς την ίδια μέρα με μένα, προφανώς για να με παρακολουθεί διακριτικά.

Στο μεταξύ, η φιλία μου με την Περσεφόνη εξελίσσεται με αρκετά θετικό τρόπο. Συναντιώμαστε και κάνουμε παρέα δυο-τρεις φορές την εβδομάδα. Μερικές φορές γίνεται απαιτητική με τα μαθήματα του σχολείου και με εκνευρίζει, ωστόσο παραβλέπω μάλλον επειδή: "Η Υβόννη θά 'πρεπε νά 'χει άλλο κύκλο τώρα, αλλά αφού δεν έχει ας βγαίνει με την Πέρσα", όπως είπε στις προάλλες η κυρία Δάφνη στη μάνα μου.

Σήμερα το απόγευμα ήταν η σειρά μου να πάω στο σπίτι της Περσεφόνης. Αυτή τη φορά ήταν παρούσα και η Μαίρη, η εντεκάχρονη ξαδέρφη της. Κουβεντιάσαμε ευχάριστα για λίγες ώρες, ακούγοντας μουσική ποπ. Σε μια στιγμή, μόλις άκουσε την ηλικία μου, η Μαίρη δεν μπόρεσε να συγκρατήσει την έκπληξή της: "Μα εσύ τώρα θα έπρεπε να είσαι με έναν αρραβωνιαστικό, όχι να κάνεις παρέα με την Πέρσα!" Δεν είπα τίποτα μα το αυθόρμητο σχόλιο του κοριτσιού με τάραξε κάπως, επειδή ήξερα πως είχε δίκιο...

Παρασκευή, 18 Δεκεμβρίου 1987

Εν όψει των χριστουγεννιάτικων διακοπών, ο Ζαφει-

ράκης μου έχει δώσει τρεις βδομάδες άδεια. Έτσι, νωρίς το πρωί ο πατέρας μου κι εγώ αναχωρούμε για την Κεφαλλονιά, για να παρευρεθούμε στο γάμο της ξαδέλφης μου της Τζένης που θα γίνει μεθαύριο. Ο γαμπρός είναι ένα συμπαθητικό παιδί, κάπως μελαμψός αλλά ήσυχος και ευγενής. Εργάζεται στην ίδια τράπεζα με την ξαδέρφη μου. Πιστεύω ότι ταιριάζουν οι δυο τους.

Μέσα στο πλοίο για τη Σάμη, μπαίνοντας στην καφετέρια, ξαφνικά ακούω νεανικές φωνές μάλλον περιπαικτικές: "Αααα! Κοίτα πόσο ψηλή είναι αυτή! Μα πώς είναι έτσι;".

Γυρνώ και αντικρίζω δύο νεαρούς που με παρατηρούν γεμάτοι κατάπληξη. Απορώ κι εγώ. *Νόμιζα ότι τά 'χα ξεφορτωθεί αυτά, εδώ και χρόνια...*

"Μάλλον είστε εσείς κοντοί", τους λέω ψύχραιμα.

"Εμείς έχουμε το φυσιολογικό ύψος για την ηλικία μας!"

"Θα μου επιτρέψετε να αμφιβάλλω!" επιμένω και μετά φεύγω βιαστικά. Δεν έχω καμία όρεξη για περισσότερες μπούρδες.

Σάββατο, 19 Δεκεμβρίου 1987

Είχα πολλά χρόνια να πάω στην Κεφαλλονιά και τα πράγματα δεν είναι καθόλου όπως τα θυμόμουν: Όλα μου τα ξαδέλφια είναι πλέον παντρεμένοι με παιδιά, οπότε μοιραία οι θερμές σχέσεις των παιδικών μας χρόνων αποτελούν παρελθόν. Μάλιστα, μου δίνουν την εντύπωση πως με αποφεύγουν επιμελημένα. Προβλέπω ότι θα περάσω δέκα μέρες μοναξιάς και ανίας.

Απόψε μόνο βρέθηκα σε μια καφετέρια στο Ληξούρι, μαζί με τον ξάδελφο Νίκο, τη γυναίκα του κι ένα άλλο φιλικό ζευγάρι. Δεν αισθανόμουν άνετα μαζί τους και με δυσκολία προσπαθούσα να μπω στην κουβέντα. Έπινα μια γκρεναντίνη με γάλα, όταν σε μια στιγμή ο φίλος του Νίκου γύρισε και μου είπε: "Δεν πίνεις, δεν καπνίζεις, για το τρίτο

δεν ρωτάω καν!”. Εγώ έμεινα σιωπηλή σε μια ασυνείδητη παραδοχή της ενοχής μου.

Κυριακή, 20 Δεκεμβρίου 1987

Σήμερα το πρωί είχα μια ζωηρή συζήτηση με τον Κώστα, τον εξυπνάκια σύζυγο της Νίκης. Εκείνος επέμενε ότι η επιτυχία στη ζωή είναι θέμα εξυπνάδας και ισχυρής θέλησης, ενώ εγώ υποστήριζα πως η μοίρα τελικά αποφασίζει για τα πάντα.

“Οι αποτυχημένοι τα λένε αυτά”, κάγχασε ο Κώστας, που περνιέται για πετυχημένος αλουμινάς.

“Ναι; εντάξει λοιπόν, ας υποθέσουμε πως έχεις δίκιο. Πες μου όμως, γιατί κάποιοι άνθρωποι είναι έξυπνοι και κάποιοι άλλοι όχι;”

Τσιμουδιά ο Κώστας.

“Γιατί κάποιοι άνθρωποι έχουν ισχυρή θέληση, ενώ κάποιοι άλλοι όχι;”

“Μα... εδώ συζητάμε, όχι όλο γιατί και γιατί...” έκανε ο Κώστας, που δεν έβρισκε τίποτε άλλο να πει -ίσως επειδή ξαφνικά του έγινε φανερό πως ακόμη και οι περιβόητες “ικανότητες” προκαθορίζονται από τη μοίρα.

Λίγο πριν ξεκινήσουμε για την εκκλησία όπου θα γινόταν ο γάμος, συνάντησα στο σπίτι της θείας Δόμνας έναν άγνωστο συνομήλικό μου συγγενή. Χωρίς να μ' έχει ξαναδεί ποτέ, μου εκμυστηρεύτηκε αμέσως το παράξενο πρόβλημά του: Τις νύχτες σηκώνεται σαν υπνοβάτης, ανακάθεται στο κρεβάτι και για ώρα πολλή απαγγέλλει κείμενα σε κάποια αρχαία, άγνωστη γλώσσα! Δεν μπορεί να ελέγξει το φαινόμενο, ούτε κανένας ειδικός μπορεί να τον βοηθήσει. Πιστεύω ότι μου έλεγε την αλήθεια. *Γιατί όμως σε μένα;*

Φάση 4η: Μέρες Ελπίδας

Παρασκευή, 1 Ιανουαρίου 1988

Από σήμερα ξεκινώ τακτικό ημερολόγιο, προκειμένου να ξεδιαλύνω πόσο γεμάτη (ή άδεια) είναι η ζωή μου. Τα χρόνια περνούν όλο και πιο γρήγορα, νιώθω να ξεγλιστρούν μέσα απ' τα χέρια μου, ενώ εγώ μένω απελπιστικά στάσιμη. Σπάνια έχω κάτι ν' αφηγηθώ στις παρέες (της αδελφής μου), όταν οι άλλοι διηγούνται τα κατορθώματά τους. Άλλοτε πάλι, νιώθω ότι το οικογενειακό μου περιβάλλον με καταπιέζει και θέλω να φύγω. Σίγουρα, πάντως, δεν έχω καμία όρεξη να γεράσω μαζί με τους γονείς μου.

Προς το παρόν, ελπίζω να πραγματοποιηθεί το εφηβικό μου όνειρο, δηλαδή να γίνω διάσημη συγγραφέας. Εδώ και λίγο καιρό, κάτι φαίνεται να κινείται: Χάρη στη μεσολάβηση της ξαδέρφης μου Χρυσάνθης, η οποία εργάζεται σε μεγάλο τυπογραφείο στην Αθήνα και έχει πολλά πάρε-δώσε με διάφορους εκδότες, το μυθιστόρημά μου "Η Συνωμοσία των Σκιών" έχει φθάσει στα χέρια της Μαρίας Μπονάνου, που είναι διορθώτρια στον μεγάλο εκδοτικό οίκο "Νέα Αυγή". Η ίδια η Μαρία μου τηλεφώνησε στις προάλλες, με διαβεβαίωσε ότι το βιβλίο μου είναι πολύ καλό και σίγουρα διαφέρει από τα ευτράπελα που διαβάζει κάθε τόσο και ότι τελικά ο διάσημος εκδότης Βάρναλης το ενέκρινε! Τώρα περιμένω νέα της σχετικά με την διαδικασία της έκδοσης, ενώ παράλληλα έχω ξεκινήσει και δεύτερο μυθιστόρημα, φαντασίας και αυτό, με τίτλο "Νέμεσις".

Δευτέρα, 4 Ιανουαρίου 1988

Πρώτη μέρα στη δουλειά μετά τις διακοπές του Χριστουγέννων και βαριέμαι τρομερά. Όλες εκείνες οι τραγελαφικές υποθέσεις ξανά στο κεφάλι μου! Από την άλλη πλευρά, είναι και η εργασία ένας τρόπος για να ξεχνάμε την ύπαρξή μας, το πόσο άχαρη είναι πραγματικά η ζωή μας.

Πέρασα όλο το πρωί δακτυλογραφώντας στο κομπιούτερ συμφωνητικά και προτιμολόγια του Δήμουλα, αν και ο Ζαφειράκης δεν ελπίζει να πάρει τη δουλειά. Κάποια στιγμή πληροφορηθήκαμε ότι το εργοστάσιο του πελάτη άρπαξε φωτιά την Πρωτοχρονιά. "Όταν ο Θεός έβρεχε τύχη, εγώ κρατούσα ομπρέλλα", είπε με πικρία ο Λουκάς. Στο τέλος όμως, τηλεφώνησε ο Δήμουλας κι επικύρωσε την παραγγελία.

Όταν έφτασα στο σπίτι κατά τις εφτά το απόγευμα, με περίμεναν εκεί η Δάφνη με την Περσεφόνη. Μου χάρισαν ένα ζευγάρι πλαστικά σκουλαρίκια. Τίποτα σπουδαίο, μα είναι η σκέψη που μετράει. Άλλωστε, η Περσεφόνη είναι το μοναδικό άτομο που δεν θεωρεί θυσία μια συνάντηση μαζί μου. Έστω κι αν τη σνομπάρω καμιά φορά, επειδή είναι 11 χρόνια μικρότερή μου.

Τετάρτη, 6 Ιανουαρίου 1988

Των Φώτων σήμερα, αργία ανούσια και βαρετή. Ο καιρός ήταν οδυνηρά ευχάριστος, καθώς εγώ δεν έχω καμία πρόταση για έξοδο. Το απόγευμα βγήκα έξω και περπάτησα για λίγο μονάχη μου στους δρόμους, μια και δεν υπάρχουν για μένα άλλες εναλλακτικές λύσεις για διασκέδαση.

Όλο το βράδι έπληξα αφόρητα, εφόσον δεν ήλθε κανείς να μας επισκεφθεί. Όσο περνούν τα χρόνια, το σπίτι μας μοιάζει με νεκροταφείο κι εγώ είμαι εγκλωβισμένη μέσα. Το αποκορύφωμα: Ο πατέρας μου έλειψε για τρεις ώρες, έμεινα μόνη με τη μητέρα μου και η συζήτηση

περιστράφηκε γύρω από το θέμα που μισώ περισσότερο, δηλαδή την κοινωνική απομόνωσή μου. Η μάνα μου κατέληξε στο σοφό συμπέρασμα ότι φταίω εγώ επειδή δεν δίνω θάρρος στους ανθρώπους, ενώ εκείνοι οι καημένοι με παρακαλάνε να τους κάνω παρέα. Μου έσπασε τα νεύρα, στενοχωρήθηκα και πήγα ν' ακούσω λίγη μουσική στο δωμάτιό μου, μήπως και ηρεμήσω. Τότε, η μαμά μπουκάρισε μέσα και μου πέταξε ότι είμαι στραβόξυλο επειδή κάθομαι στην καρέκλα και ακούω μουσική...

Παρασκευή, 8 Ιανουαρίου 1988

Δούλευα απόγευμα στον Κυριακίδη όταν μου τηλεφώνησε αλλόφρων ο Ζαφειράκης για να του συντάξω ένα φαξ στα Ιταλικά, επειδή ο μαλάκας ο Δήμουλας αρνήθηκε πάλι να υπογράψει το συμφωνητικό και ζητούσε ακόμη πιο γελοίες διευκολύνσεις πληρωμής. Του υπαγόρευσα, λοιπόν, το κείμενο για τον ιταλικό οίκο Tafel, ο Λουκάς παραδέχτηκε την αξία μου και η συνάδελφος που στεκόταν δίπλα εντυπωσιάστηκε από τις γνώσεις μου στα Ιταλικά. Λοιπόν, η ουσία είναι μία: Ψοφάω για επιβεβαίωση, είναι υπέροχα να είσαι το νούμερο ένα και να σε θαυμάζουν όλοι. Όλα τ' άλλα είναι φιλολογίες της κακιάς ώρας!

Σάββατο, 9 Ιανουαρίου 1988

Τώρα πια έχω μπει σε μια πιο “φυσιολογική”, αν και πιο ψυχοφθόρα ρουτίνα: σπίτι-δουλειά-σπίτι! Πηγαίνω και στο γυμναστήριο δυο-τρεις φορές τη βδομάδα, όπου κάνω body building. Επίσης, έχω ξεκινήσει να ζωγραφίζω πορτραίτα διάσημων ηθοποιών και τραγουδιστών. Για την ακρίβεια, κάνω μεγεθύνσεις με τη μέθοδο των τετραγώνων. Χρωματίζω με ξυλομπογιές και μαρκανδόρους. Τα καταφέρνω καλύτερα απ' όσο νόμιζα.

Στο μεταξύ, η ρήξη ανάμεσα στους γονείς μου και στο ζεύγος Μαρκάκη δεν άργησε να έλθει. Με τη

δικαιολογία ότι οι γονείς μου επεμβαίνουν στα οικογενειακά τους, εδώ και τρεις μήνες το ζευγάρι αποφάσισε να μετακομίσει σ' ένα ισόγειο βοηθητικό κτίσμα στην Αργυρούπολη. Τουλάχιστον μια φορά τη βδομάδα, η μητέρα μου κι εγώ τρέχουμε να βοηθήσουμε την Αλίκη στις δουλειές του σπιτιού, ενώ αυτή μας πουλάει μούρη.

Όπως κάθε Σάββατο, έτσι και σήμερα το πρωί πήγαμε στην Αλίκη για να της κάνουμε δουλειές. Η μαμά έφτιαξε την κουζίνα και ο Γιαννάκης ασχολήθηκε μαζί μου. Τον πήρα αγκαλιά, μου εξομολογήθηκε πως θα του άρεσε να πάει σχολείο και πως θέλει να παντρευτεί την ξαδέρφη του την Ελένη.

"Θέλεις να γίνεις ο άνδρας μου;" τον ρώτησα σε μια στιγμή.

"Είμαι ο άνδρας σου!" μου απάντησε γελαστά. Τι γλυκούλης!

Το απόγευμα κατέφθασε στο σπίτι μας η θεία Ερμιόνη με τον άνδρα της, τον θείο Αλέκο που είναι στρατιωτικός. Συζητήσαμε ζωηρά το ενδεχόμενο εισαγωγής μου σε κάποια δημόσια υπηρεσία. Ο θείος Αλέκος με προειδοποίησε ότι σε τέτοιους χώρους επικρατούν τα τσιράκια και οι χαραμοφάηδες: "Στην υπηρεσία μου, αν κάποιος είναι σωστός τον διώχνουν!". Σα να λέμε, εγώ δεν θα επιβίωνα.

Μάλλον δεν θα δώσω εξετάσεις σε δημόσιες υπηρεσίες, όπως σκόπευα. Καλά δεν είμαι στη δουλίτσα μου; Εκεί με εκτιμούν κι έχω να κάνω με καλούς ανθρώπους, ενώ αλλού δεν ξέρω τι θα βρω και το περιβάλλον αποκλείεται να είναι καλύτερο.

Τρίτη, 12 Ιανουαρίου 1988

Άλλη μια ανούσια μέρα. Τίποτα συνταρακτικό δεν συμβαίνει κι ίσως να είναι καλύτερα έτσι. Ας μην βιάζουμε τα πράγματα. "Κάθησε ήρεμα, μην κάνεις τίποτα. Η άνοιξη έρχεται, το χορτάρι φυτρώνει από μόνο του" (φιλοσοφία Ζεν).

Στο γυμναστήριο βλέπω πολλά όμορφα αγόρια μα ο μοναδικός που μου δίνει σημασία είναι ένας μεσόκοπος, χοντρός, κοιλαράς, φαλακρός, κρετίνος, που δεν παίρνει στιγμή τα μάτια του από πάνω μου. Όπου σταθώ κι όπου βρεθώ, αυτός τρέχει δίπλα μου και χαμογελά ηλιθιωδώς! Πάντα κάτι τέτοιοι με προσέχουν, θα αυτοκτονήσω!

Παρασκευή, 15 Ιανουαρίου 1988

Άλλη μια πυρετική μέρα στη δουλειά. Πέρασα ατέλειωτες ώρες δακτυλογραφώντας ηλιθιότητες στο κομπιούτερ. Έμεινα ξανά υπερωρίες ως τις 7:00 το βράδι, επειδή ο ανισόρροπος ο Δήμουλας ήθελε ν' αλλάξει για πολλοστή φορά τους όρους συμφωνίας, παρόλο που έχει ήδη υπογράψει τα συμβόλαια. Καταντάει γελοίο πια!

Όταν επέστρεψα στο σπίτι, με περίμενε η Περσεφόνη και μου ανέθεσε να της ζωγραφίσω έναν πίνακα με αυγά και κοτόπουλα, τον οποίο θα παρουσιάσει σαν δικό της έργο, στο μάθημα των Τεχνικών. Ύστερα ανταλλάξαμε βιβλία και της έδωσα μια άδεια κασέτα για να μου γράψει ορισμένα ποπ και ροκ τραγούδια που θέλω. Τελικά, δεν περνάμε άσχημα με την Πέρσα...

Κυριακή, 17 Ιανουαρίου 1988

Εκπλήξεις: Όταν ξύπνησα το πρωί, δεν υποψιαζόμουν το παραμικρό. Λίγες ώρες αργότερα, κατευθυνόμουν με αμάξι προς την Ανάβυσσο, για ν' αγοράσω οικόπεδο από κάποιο κύριο Γιώργο, κατόπιν απροσδόκητης πρότασης από τη νονά μου. Τελικά, το οικόπεδο αποδείχτηκε καλή ευκαιρία: Βρίσκεται πάνω σε μια χαμηλή λοφοπλαγιά, έχει ωραία θέα, φως, ήλιο, νερό, και ανήκει στο συνοικισμό Γαλήνη, ο οποίος απέχει μόλις 10 λεπτά με το αμάξι από την Ανάβυσσο. Το αγροτεμάχιο στοιχίζει 390.000 δρχ και θα πρέπει να δώσω 50.000 δρχ προκαταβολή. Τα υπόλοιπα θα εξωφληθούν σε δόσεις, με δικά μου χρήματα.

Το βράδι ήμασταν προσκαλεσμένοι σε τραπέζι από τον Αντώνη και την Αλίκη, η οποία φάνηκε να ζήλεψε για το οικόπεδο. Όλα δικά της τα θέλει.

Δευτέρα, 18 Ιανουαρίου 1988

Ακόμη μια βαρετή μέρα στη δουλειά. Ο Ζαφειράκης άρχισε πάλι τις κλάψες για το μέλλον της επιχείρησης -που πράγματι, δεν το βλέπω ρόδινο. Ο ψυχανώμαλος ο Δήμουλας συνεχίζει να αναιρεί τις υπογραφές του, ενώ ο Κρανάς κλαίγεται ότι είναι πάμφτωχος και παζαρεύει επί ώρες την πενιχρή προμήθεια του αφεντικού μου (τι γύφτος!). Για την ακρίβεια, έχει την απαίτηση να αναλάβει ο Ζαφειράκης την εισαγωγή των μηχανημάτων του χωρίς να πληρωθεί δεκάρα! Ο Λουκάς αναγκάστηκε να του πει πως δανείστηκε 2.000.000 δρχ το Δεκέμβρη για να μας πληρώσει. Υπέροχα! Βρισκόμαστε μονίμως μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας!

Λοιπόν, έχω αρχίσει ν' αναρωτιέμαι πώς στέκονται στ' αλήθεια όλες αυτές οι μεγάλες επιχειρήσεις και οι πολυεθνικές: Ό,τι κι αν κάνεις, όσο προνοητικός κι αν είσαι, δεν λείπουν ποτέ οι αστάθμητοι παράγοντες που μπορούν να τινάξουν τα πάντα στον αέρα ανά πάσα στιγμή. Άλλωστε, οι προσπάθειες, οι κόποι και τα έξοδα που απαιτούνται συχνά είναι δυσανάλογα τεράστια προς τα όποια κέρδη...

Τρίτη, 19 Ιανουαρίου 1988

Κατόπιν δικής της σιωπής εδώ και βδομάδες, το πρωί τηλεφώνησα εγώ στη Μαρία Μπονάνου για να κλείσω ραντεβού με το Βάρναλη, όπως μου έχει πει η ίδια. Εκείνη όμως με παρέπεμψε ένα μήνα αργότερα επειδή, όπως δικαιολογήθηκε, ο εκδότης είναι πνιγμένος αυτή την εποχή επειδή το εξώφυλλο σ' ένα καινούργιο βιβλίο του δεν βγήκε σωστό. *Και γι' αυτό το λόγο παραλύει ένας ολόκληρος*

εκδοτικός οίκος;

Τέλος πάντων, περιμένω ήδη ένα χρόνο τώρα, μα η υπόθεση παραμένει ύποπτα στάσιμη. Αναρωτιέμαι μήπως με δουλεύουν τόσο καιρό. Αν μέχρι την άνοιξη δεν προχωρήσει η υπόθεσή μου, θα δώσω το βιβλίο μου και σε άλλους εκδότες.

Το απόγευμα κάθησα στο σπίτι και χάζεψα τα έργα ζωγραφικής που έχω ολοκληρώσει μέχρι τώρα, έχοντας γεμίσει το πρώτο μου μπλοκ ακουαρέλας με τα πορτραίτα Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών. Δεν είναι καθόλου άσχημα. Πιστεύω ότι σιγά σιγά βελτιώνομαι στη ζωγραφική. Προβλέπω να ακολουθήσουν πολλά άλμπουμ ακόμη...

Παρασκευή, 22 Ιανουαρίου 1988

Σήμερα το πρωί ο Ζαφειράκης έλειπε και κανόνισα μόνη μου τον εκτελωνισμό των εξαρτημάτων του Μαλάμου, στα οποία συμπεριλαμβανόταν μια περίσσεια μεμβράνη. Έτσι, ειδοποίησα τον Derossi να στείλει τέλεξ για τη δωρεάν αποστολή της μεμβράνης. Πολλή φασαρία για το τίποτα.

Λίγο αργότερα μάθαμε ότι ο Γιώργος, υπάλληλος του καλού πελάτη μας Παυλίδη, έπαθε εγκεφαλικό επεισόδιο προχθές. Άλλο και τούτο! Τον προόριζαν για συνεταίρο και ήταν αρραβωνιασμένος. Τώρα όμως, όλα αναβάλλονται επ' αόριστον.

Όταν είσαι άτυχος, η μοίρα σου παίζει συχνά άσχημα παιγνίδια, ιδίως τη στιγμή που νομίζεις ότι όλα αρχίζουν να σου πηγαίνουν καλύτερα...

Σάββατο, 23 Ιανουαρίου 1988

Νωρίς το πρωί ήλθε η θεία Ερμιόνη για επίσκεψη και μας έλεγε ότι ο γιος της ο Γρηγόρης γύρισε στις 5:00 τα ξημερώματα από ένα πάρτι και σήμερα το βράδι θα

ξαναπήγαινε σε άλλο. Παρόλο που ο πατέρας του τον αποπαίρνει συνεχώς και του σπάει τα νεύρα, ο Γρηγόρης καταφέρνει να ζει πιο φυσιολογικά από μένα. Για μένα τα πάρτι ήταν πάντα μια δοκιμασία κι ένας ευσεβής πόθος ταυτόχρονα. Ας μη τα σκέφτομαι όμως αυτά. Έχω πια ξεκινήσει μια νέα εποχή στη ζωή μου, έστω με βήματα σημειωτόν. Οι πικρές αναπωλήσεις δεν ωφελούν σε τίποτα.

Μόλις η θεία έφυγε, η μητέρα μου κι εγώ φύγαμε βιαστικά για το σπίτι της Αλίκης. Ο Γιαννάκης γίνεται πολύ καλό παιδί, ομορφούλι και γλυκούλι. Η αδελφή μου τον βάζει να κάνει δουλειές: Το πρωί βγάζει τα χαλάκια έξω και στρώνει το κρεβατάκι του (τρόπος του λέγειν). Επίσης, στην πρώτη ευκαιρία κατεβάζει τα παντελόνια του και παίζει, ξέρετε με τι.

Το απόγευμα κατέφθασε η Περσεφόνη με τα σύνεργα του σχεδίου και είπε ότι η δασκάλα της ξετρελάθηκε με τα αυγά και τα κοτόπουλα που της ζωγράφισα την προηγούμενη Παρασκευή. Μάλιστα, θεώρησε το έργο κατάλληλο για να συμμετάσχει σε καλλιτεχνικό διαγωνισμό στην Ευρώπη, εφόσον όμως το ξαναφτιάξω σε ασπρόμαυρη έκδοση! Φυσικά, δεν μπόρεσα να αρνηθώ.

Τρίτη, 26 Ιανουαρίου 1988

Όπως κάθε πρωί, έτσι και σήμερα συνάντησα στο λεωφορείο για τη δουλειά τη Λουίζα Χοϊδά, παλιά μου συμμαθήτρια από το Γυμνάσιο. Μετά από δική της πρωτοβουλία, συνάντησε χθες όλους τους παλιούς μας συμμαθητές σε μεγάλη καφετέρια της Γλυφάδας, αλλά το δικό μου τηλέφωνο δεν μπόρεσε να το βρει. Μπούρδες. Μάλλον δεν ήθελε να το βρει.

Σήμερα έλειπε το αφεντικό και πέρασα το πρωινό με το νέο μας μηχανολόγο, τον Παύλο. Είναι 28 ετών, έχει σπουδάσει στη Βουλγαρία, δεν είναι κανένας αλήτης, αλλά: τι βλάχος, ξενέρωτος, βλαμμένος, Θεέ μου! Δεν είναι σε

θέση να συμμετάσχει στην παραμικρή κουβέντα, βαριέται να κουνηθεί, νυστάζει διαρκώς! Όταν απουσιάζει ο Λουκάς, ο τύπος περνάει ολόκληρο το οκτάωρο κάνοντας απανωτά τηλεφωνήματα στους πάντες! Δεν αφήνει στιγμή το ακουστικό από το χέρι του! Σκέτη υστερία! Τι βλάκας! Έτσι μού 'ρχεται να του σβουρήξω κανένα βάζο στο κεφάλι! Το αφεντικό είναι έξαλλος μαζί του γιατί είναι ανίκανος για την πιο απλή δουλειά: Χθες τον έστειλε σ' ένα εργοστάσιο στον Πειραιά για να παραδώσει έναν φάκελο με έγγραφα. Εντέλει ο Παύλος επέστρεψε μαζί με το φάκελο, δηλώνοντας σε πλήρη σύγχυση ότι το εργοστάσιο είχε κάνει φτερά και ότι δεν το βρήκε στη γνωστή διεύθυνση: "Κοιτάζω από δω, κοιτάζω από κει, πουθενά το εργοστάσιο!" Κι όμως, αυτό το άχρηστο πράγμα εισπράττει 80.000 δρχ το μήνα, ενώ εγώ, που κρατάω ολόκληρη την επιχείρηση, παίρνω μόλις 50.000 δρχ, που είναι ο βασικός μισθός.

Παρασκευή, 29 Ιανουαρίου 1988

Το απόγευμα, στο body building έκανα ασκήσεις για πλάτη και πόδια. Συνάντησα την Γκρέτα, μια ψηλή Γερμανίδα, που δεν σταματά να διατυμπανίζει την κατωτερότητα των Ελλήνων απέναντι στους Ευρωπαίους. Είδα επίσης δυο γνωστούς μου, τους χαιρέτησα μα δεν κατάφερα να πιάσω κουβέντα μαζί τους. Αρχαίες ντροπές με σταμάτησαν ξανά -εκείνο το μυστηριώδες "κάτι" που μ' εμποδίζει να πλησιάζω τους ανθρώπους. Θα 'θελα πολύ να μην αντιμετώπιζα τέτοια προβλήματα κοινωνικότητας, φαίνεται όμως ότι αυτά είναι ένα με τη φύση μου. Δεν πρόκειται ποτέ να συμβεί κάτι διαφορετικό, εκτός αν γίνει κάποιο θαύμα και αλλάξει η φύση μου. Από την άλλη, βέβαια, ούτε κι εκείνοι δείχνουν να έχουν όρεξη για κουβέντες μαζί μου. Λίγο αργότερα, με θορύβησε μια συγκεκριμένη ατάκα που πέταξε ένας μπρατσαράς τη

στιγμή που περνούσα από δίπλα του: “Τι είναι αυτή η κωμωδία;”.

Σάββατο, 6 Φεβρουαρίου 1988

Δεν ξέρω πια τι μου συμβαίνει. Ώρες ώρες νιώθω να πνίγομαι. Νωρίς το πρωί τηλεφώνησε η Πέρσα και απαίτησε να την πάω στο Μινιόν και στο Λαμπρόπουλο στην Αθήνα, για να αγοράσει κασέτες (λες και δεν μπορεί να τις βρει στη Γλυφάδα), ενώ το απόγευμα ήθελε να έλθει στο σπίτι μου για να της δείξω στα μαθήματα. Κατόπιν σκληρών διαπραγματεύσεων, η κυρία κατέπλευσε τελικά το βράδι. Της ζωγράφισα ένα ηλίθιο σχέδιο για να κάνει επίδειξη στο σχολείο και μ' έπρηξε με τα αγγλικά.

Μια ολέθρια μέρα που πέρασα μαζί μ' ένα άλλο υποψήφιο δυστυχισμένο ον, την Περσεφόνη. Το πιο λυπηρό, όμως, ήταν ότι πραγματικά δεν υπήρχε άλλος τρόπος για να περάσω το σαββατοκύριακο. Ποιός είπε ότι η ζωή είναι ωραία; Αν δεν υπάρχει τίποτα καλό να περιμένει κανείς, τότε είναι προτιμότερος ο θάνατος. Έχω βαρεθεί πια να περιμένω σε όλη μου τη ζωή ένα θαύμα! Όσο για την περιβόητη συγγραφική καρριέρα μου, δεν θα γίνει ποτέ πραγματικότητα, ας μην κοροϊδευόμαστε. Αυτές οι τύχες δεν ήταν ποτέ για μένα. Ό,τι κι αν επιχειρήσω, πάντα ξεκινά με μια υπόσχεση θριάμβου και τελειώνει με μια θλιβερή αποτυχία.

Με όλα αυτά τα ψυχολογικά που αντιμετωπίζω, φοβάμαι μήπως πάθω τίποτα πολύ σοβαρό στο μέλλον. Δεν με νοιάζει να πεθάνω, δεν θέλω όμως να βασανιστώ περισσότερο -μου φτάνουν τα βάσανα που έχω ήδη περάσει. Εκείνο που επιθυμώ τώρα, είναι να ξαπλώσω απόψε στο κρεβάτι για ύπνο και να μην ξυπνήσω ποτέ. Θέλω να μείνω για πάντα σ' ένα από εκείνα τα ζωηρά, απίθανα όνειρα που βιώνω τις νύχτες. Είναι ανάγκη να επιστρέφω κάθε πρωί σ' αυτόν τον εχθρικό κόσμο, όπου δεν έχω καμία θέση;

Κυριακή, 7 Φεβρουαρίου 1988

Προκειμένου να ξεχάσω τη χθεσινή θλίψη, η μητέρα μου με πήγε στο θέατρο και είδαμε μια κωμωδία. Καλό ήταν το έργο, οι ηθοποιοί έπαιζαν ωραία, γελάσαμε, ξεχαστήκαμε για λίγες ώρες.

Πήρα και τις αποφάσεις μου: Χθες στεναχωρήθηκα πολύ, τόσο που φοβήθηκα μήπως πάθω τίποτα. Αποφάσισα λοιπόν να μην ξανασυμβεί αυτό, γιατί δεν αξίζει τον κόπο. Κατ' αρχάς, πρέπει να αποφεύγω ανθρώπους που η παρουσία τους μου κάνει κακό. Καλύτερα καθόλου παρέα, παρά κακή παρέα. Δεν πρόκειται ποτέ πια να ανησυχήσω για τις κοινωνικές μου σχέσεις. Αρκετά πια. Όποτε σκέφτομαι τους άλλους, αναστατώνομαι, αγχώνομαι, στεναχωριέμαι, φθάνω σε απόγνωση. Αυτή είναι η αλήθεια. Ας μην γελιόμαστε: Αισθάνομαι πολύ πιο άνετα όταν είμαι μόνη μου. Όποτε είμαι σε "παρέα", νιώθω πως περιορίζομαι, κρίνομαι, φυλακίζομαι.

Τελικά, η ζωή μου είναι μια χαρά! Δεν χρειάζεται να είμαι υπόλογη στα βίτσια κανενός προκειμένου να πετύχω μια έξοδο το σαββατόβραδο. Ευτυχία είναι να βρίσκεσαι στο στοιχείο σου και το δικό μου στοιχείο είναι η μοναξιά. Η αλήθεια είναι πως *είμαι διαφορετική από τους άλλους ανθρώπους. Τι ανακούφιση...*

Τετάρτη, 17 Φεβρουαρίου 1988

Από τη Δευτέρα το αφεντικό λείπει στην Κρήτη για μια εγκατάσταση ετικετέζας. Σήμερα το μεσημέρι αναστατώθηκα άσχημα μ' ένα τηλεφώνημα του Δήμουλα -πώς μισώ τα τηλεφωνήματα! Όσο πάει, ο τύπος γίνεται πιο ανισόρροπος στις απαιτήσεις του! Ενημέρωσα το Ζαφειράκη, ο οποίος έφερε την καταστροφή μόλις το άκουσε και άφησε να εννοηθεί ότι έφταιγα κι εγώ για τις τρελές ιδέες του Δήμουλα. Μου τη δίνουν κάτι τέτοια.

Στο γυμναστήριο επικράτησε απόλυτη βαρεμάρα, αν εξαιρέσουμε το ότι σε μια παρέα αγοριών άκουσα πολλές φορές να πετάγεται η λέξη “γκαμήλα”. Δεν ξέρω τι εννοούσαν, δεν με απασχολεί πια, απλά συνειδητοποιώ ότι η επιβίωσή μου επί τρεις μήνες εκεί μέσα, σ' ένα χώρο γεμάτο αδιάφορα έως εχθρικά αρσενικά, είναι ήδη μεγάλη υπόθεση.

Κάθε νύχτα, επιστρέφω στην υπέροχη κρυφή μου ζωή, στους κόσμους των ονείρων, εκεί όπου ελεύθερη ταξιδεύω σε κόσμους παράξενους, λαμπερούς ή ομιχλώδεις, παραδεισένιους ή εφιαλτικούς. Εκεί, σε κάθε *Περιπέτεια της Νύχτας,* είμαι η πρωταγωνίστρια, άρα δεν βαριέμαι ποτέ! Εκτιμώ και απολαμβάνω αυτά τα πνευματικά ταξίδια περισσότερο από οποιαδήποτε καθημερινή εμπειρία. Δεν θα παντρευτώ. Δεν θέλω να καταστρέψω τη νυχτερινή μου μακαριότητα για κανέναν...

Αγανάκτηση

Δευτέρα, 29 Φεβρουαρίου 1988

Αυτό ήταν! Η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι! Μου φαίνεται ότι έχω μείνει πολύ σ' αυτή τη δουλειά! Διαρκώς αναγκάζομαι να παίρνω ευθύνες για πράγματα που δεν μπορώ να γνωρίζω και δεν αποτελούν αρμοδιότητά μου. Το αφεντικό γκρινιάζει ασταμάτητα, λέει ότι όλα είναι πάνω του, ότι "δεν υπάρχει οργάνωση εδώ μέσα" και ότι "άλλα αφεντικά δεν πατάνε ποτέ στο γραφείο" επειδή η σούπερ γραμματέας τους αναλαμβάνει τα πάντα!

Απεχθάνομαι τα τηλεφωνήματα. Συνεχώς αναγκάζομαι να δίνω μισές απαντήσεις εκνευρίζοντας τους πελάτες, δεδομένου ότι μερικά πράγματα δεν πρέπει να λέγονται. Όταν λείπει ο Ζαφειράκης -και λείπει σχεδόν κάθε μέρα- πρέπει να απαντώ εγώ στη θέση του, έστω κι αν δεν είναι δυνατόν να γνωρίζω όσα εκείνος. Σήμερα έκανα επτά τηλεφωνήματα πασχίζοντας να εντοπίσω τον Μπούρα στο Άργος για να του δώσω μισή απάντηση σε μια χαζή ερώτησή του, μόνο και μόνο επειδή φοβόμουν ότι ο Λουκάς θα φώναζε αν δεν το έκανα. Υστερίες...

Κατά τις 11:00 η ώρα κατέφθασαν δύο μοιραίοι τύποι από την Εθνική Τράπεζα και ζήτησαν να δουν τα έγγραφα για την εισαγωγή της πλυντικής μηχανής του Τσακίρη. Δίχως να πονηρευτώ καθόλου, τους έδειξα όλα τα σχετικά βιβλία, αποκαλύπτοντας έτσι την υπερτιμολόγηση της μηχανής. Η κυρία Ντίνα υποψιαζόταν πως κάτι δεν πήγαινε καλά μα δεν είπε κουβέντα, ούτε έκανε την παραμικρή νύξη για να με σταματήσει. Και οι δυο μας νιώθαμε άβολα μα δεν τολμήσαμε να εμποδίσουμε τους ελεγκτές, επειδή φοβόμασταν ότι ο Λουκάς θα θύμωνε αν δεν

συνεργαζόμασταν μαζί τους.

Φυσικά, στο τέλος αποδείχτηκε πως ήταν λάθος που έδειξα τα βιβλία και όλη η ευθύνη αποδόθηκε σε μένα. Το αφεντικό έγινε έξω φρενών και ούρλιαζε ότι του κατάστρεψα την εταιρεία. Με έπιασε φρικτός πονοκέφαλος που κράτησε όλη την υπόλοιπη ημέρα. Μα ήταν ανάγκη εκείνοι οι βλαμμένοι να έλθουν σε ώρα που έλειπε ο Ζαφειράκης;

Μισώ αυτή τη δουλειά -γραμματέας: Τι δουλικό, υστερικό, απροσδιόριστο, παράλογα απαιτητικό επάγγελμα! Μια γραμματέας ποτέ δεν ξέρει πού αρχίζουν και πού τελειώνουν τα καθήκοντά της. Κυριολεκτικά, το αφεντικό μπορεί να απαιτήσει από αυτήν οτιδήποτε του καπνίσει! Υποψιάζομαι ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις διοικούνται στην ουσία από (θηλυκές) γραμματείς. Φυσικά, τη δόξα και το χρήμα τα εισπράττουν οι (αρσενικοί) διευθυντές.

Ώρα ν' αρχίσω το ψάξιμο γι' άλλη δουλειά. Αν μείνω περισσότερο στη Vinomec, θα σπάσουν τα νεύρα μου εντελώς και για το τίποτα. Το μόνο που έχω να περιμένω εδώ είναι ένας βασικός μισθός, μηδενικές προοπτικές και άσχημα μπλεξίματα...

Τρίτη, 1 Μαρτίου 1988

Ο λογιστής μας πληροφόρησε πως τελικά ο Λουκάς θα τη γλυτώσει μ' ένα μικρό πρόστιμο. Ο πελάτης, όμως, θα βρει άσχημο μπελά. Ας ελπίσουμε ότι η ιστορία δεν θα πάει πολύ μακριά.

Ο τεχνικός Ραγγούσης δεν μας ειδοποίησε ότι έφθασε στην Αθήνα κατά τις 11.30 που τον περιμέναμε, και ανησυχήσαμε. Αν πάθαινε κάτι με το αυτοκίνητο, θα τα έριχναν όλα σε μένα. Μου το δήλωσε ο Ζαφειράκης, μάλλον σοβαρά. Ανυπομονώ να φύγω από δω μέσα!

Το απόγευμα πήγα στην Πέρσα για να μου γράψει κάτι τραγούδια. Ήθελα πολύ ένα συγκεκριμένο, το

“Aliens”· ωστόσο, όπως διαπίστωσα αργότερα στο σπίτι μου, τελικά γράφτηκαν όλα τα άλλα εκτός απ' αυτό! Αν είναι δυνατόν! Είμαι η πρωταθλήτρια της ατυχίας! Αν αυτές οι απλές επιθυμίες μου αποτυχαίνουν με τόσο γελοίο τρόπο, τότε τι να περιμένω για τις πιο σημαντικές;

Τετάρτη, 2 Μαρτίου 1988

Είναι τρελοκομείο εδώ κι εγώ δεν σκοπεύω να τρελαθώ. Τα τηλέφωνα χτυπούν σαν μουρλά, μόνο ο Ζαφειράκης είναι σε θέση να απαντήσει αλλά λείπει, οπότε οι υπόλοιποι καθόμαστε αμήχανοι. Υπάρχει τόση δουλειά να γίνει μα δεν υπάρχει καθοδήγηση. Πνίγομαι. Το κλίμα εδώ γίνεται όλο και πιο βαρύ εναντίον μου. Δεν χωράω πια εδώ μέσα.

Ο Λουκάς θα φύγει για την Ιταλία στα μέσα του μήνα κι εγώ αγωνιώ από τώρα. Σκατά. Βαρέθηκα να είμαι υπεύθυνη για 100 πράγματα ταυτόχρονα. Ξέρω: Μόλις επιστρέψει θα με κατσαδιάσει που “δεν έγιναν όλα όπως έπρεπε” και ότι “άλλοι διευθυντές δεν πατάνε καθόλου στο γραφείο, τα αναλαμβάνει όλα η σούπερ γραμματέας τους”.

Πρόβλεψη: Από δω και πέρα θ' αλλάζω συνεχώς δουλειές. Ένα-δυο χρόνια στην κάθε επιχείρηση και μόλις ο κλοιός αρχίσει να παρασφίγγει γύρω μου εγώ θα το στρίβω αλά γαλλικά. Δεν θά 'μαι ποτέ από εκείνους που καμαρώνουν: “Δούλεψα τριάντα χρόνια στην τάδε εταιρεία”. Δεν είναι αυτά για μένα. Τελικά, η ζωή μου προβλέπεται αφάνταστα δύσκολη. Άλλωστε, εγώ ποτέ δεν ανήκα στους δημοφιλείς, στους πετυχημένους, στους “ξύπνιους”, στους τυχερούς...

Σάββατο, 5 Μαρτίου 1988

Το βράδι ήλθαν για επίσκεψη ο ξάδερφος Δαμιανός με τη γυναίκα του την Ανθή. Παραπονιούνται ότι αντιμετωπίζουν προβλήματα με τον αδελφό της Ανθής, το

Γιώργο, ο οποίος όχι μόνο εγκατέλειψε ξαφνικά το συνεργείο αυτοκινήτων που είχαν από κοινού με το Δαμιανό, αλλά και ζητάει 5.000.000 δρχ για να ανοίξει μόνος του μια ψησταριά. Έχει ήδη νοικιάσει το χώρο εδώ και πέντε μήνες, έχει αγοράσει όλο τον εξοπλισμό αλλά η επιχείρηση δεν ανοίγει επειδή καθυστερεί η άδεια. Φαίνεται πως κάποιοι του τρώνε λεφτά αλλά ο μπουνταλάς δεν καταλαβαίνει τίποτα. Ο ξάδερφός μου είναι σκασμένος.

Βέβαια, ο Γιωργάκης δεν ήταν ποτέ καλά, εφόσον στα 24 του ερωτεύθηκε ένα 9χρονο κορίτσι, που σήμερα είναι γυναίκα του. Η Ανθή είναι πυρ και μανία με τη νύφη της, καθώς τη θεωρεί υπεύθυνη για όλα τα δεινά της οικογένειας. Υποστηρίζει ότι αυτή παρασύρει τον αδελφό της σε ανοησίες επειδή θέλει να παριστάνει τη σταρ, παίζοντας κιθάρα και τραγουδώντας για τους πελάτες του νέου μαγαζιού. Λέει, ακόμη, ότι η νεαρή έβγαινε ανέκαθεν με πολλούς άνδρες αλλά ο Γιώργος της τα συγχωρεί όλα και την περιμαζεύει κάθε τόσο.

Μου έχουν κάνει πολλή εντύπωση όλα τα παραπάνω, διατηρώ όμως ορισμένες αμφιβολίες: Γνωρίζω την κοπέλα, τώρα είναι 17 ετών, ήσυχη και χαμηλών τόνων -δεν μου φαίνεται πουτάνα, όπως λέει η Ανθή. Ξαφνικά, θυμήθηκα τη φορά που είχε έλθει στο σπίτι μας μαζί με τον άνδρα της, όταν ήταν νιόπαντρη: "Την πρώτη νύχτα του γάμου, ήξερα τι με περίμενε επειδή όταν ήμουν εννέα ετών με είχε βιάσει κάποιος!", είχε εκμυστηρευτεί σε μένα και την Αλίκη.

Τότε που το άκουσα δεν προχώρησε το μυαλό μου, τώρα όμως συνδυάζω τις πληροφορίες: Σύμφωνα με το επίσημο σενάριο, ο Γιώργος γνώρισε τυχαία τη γυναίκα του σ' ένα χωριό στην Ήπειρο, όταν εκείνη ήταν μόλις εννέα ετών, την ερωτεύθηκε τρελά, λέει, και την περίμενε να κλείσει τα 14 για να παντρευτούν. Λοιπόν, υποψιάζομαι ότι ο βιαστής ήταν ο Γιωργάκης! Πιθανότατα, ο γάμος έγινε κατόπιν ειδικής συμφωνίας ανάμεσα σ' αυτόν και τους

γονείς της κοπέλας: "Εσύ θα παντρευτείς την κόρη μας κι εμείς θα κρατήσουμε το στόμα μας κλειστό"...

Τρίτη, 8 Μαρτίου 1988

Απόψε ονειρεύτηκα μαύρο χιόνι. Η απάντηση που πήρα σήμερα το πρωί από τη Μαρία Μπονάνου εξηγεί το δυσοίωνο αυτό όνειρο: Ο Βάρναλης δεν ενδιαφέρεται τελικά για το βιβλίο μου, δεν γίνεται τίποτα, άδικα περιμένω. Η Μαρία μου πρότεινε να πάω και σε άλλους εκδότες, πράγμα που εκείνη θα κρατήσει μυστικό. Αυτό σκοπεύω να κάνω. Βέβαια, κατά βάθος ξέρω πως ματαιοπονώ. Χωρίς μέσον, οι ελπίδες είναι ελάχιστες έως μηδαμινές. Τι να κάνω όμως; Οφείλω να προσπαθήσω.

Το απόγευμα εμφανίστηκε η Περσεφόνη, μαζί μ' ένα αρκετά πολύπλοκο σχέδιο ενός σαλονιού, για να της το ζωγραφίσω για να το παρουσιάσει σαν δικό της έργο στο μάθημα των Τεχνικών. Μ' έπρηξε με τις απαιτήσεις της. Κάποτε ερχόταν και για παρέα. Τώρα, απλά μ' εκμεταλλεύεται. Όσο για τη μάνα της, εξακολουθεί να κοροϊδεύει τη δική μου ότι δήθεν θα με βάλει στην εφορία με κάποιο μέσον ("Πάλι ενόχλησα εκείνο το γέρο γνωστό μου...") και κουβαλάει σχεδόν καθημερινά φορέματα ή φούστες, όλα τριμένα 20 χρονών και βάλε, για να τα επιδιορθώσει η μάνα μου στη ραπτομηχανή.

Ακόμη και η θεία Βαρβάρα, που έτυχε απόψε να έχει έλθει στο σπίτι μας για επίσκεψη, κατάλαβε ότι το ελεφαντάκι η Περσεφόνη (ενάμιση μέτρο ύψος, 130 κιλά βάρος) είναι όλο απαίτηση και παριστάνει και τη γόησσα! Ούτε καν μου έδωσε σημασία η δεσποινίδα όταν πρωτομπήκα στη σάλα, μάλλον με σνομπάρισε επιδεικτικά. Λες και της χρωστώ χάρη που μου επιτρέπει να τη βοηθάω στα μαθήματα! Όσο πάει, η κατάστασή της χειροτερεύει. Σκοπεύω λοιπόν να την ξεφορτωθώ, όπως έκανα και με άλλες άσπονδες φίλες-φίδια. Αρκετά πια...

Πέμπτη, 10 Μαρτίου 1988

Θαύμα! Έγινε θαύμα! Είπα ένα μεγαλοπρεπέστατο "όχι" -και πολύ το φχαριστήθηκα- στην Πέρσα, η οποία ήθελε να ξαναζωγραφίσω (για τρίτη φορά!) τα αυγά και τα κοτόπουλα, ώστε να τα στείλει στον ευρωπαϊκό διαγωνισμό και ασπρόμαυρα και έγχρωμα! Η τρέλα δεν πάει στα βουνά! Ελπίζω να πάρει μηδέν στα Τεχνικά. Αλλά πού τέτοια τύχη...

Το βράδι στο γυμναστήριο είδα τη Γκρέτα, η οποία με βοήθησε στις πιέσεις πάγκου. Την ώρα που έκανα όρθια πιέσεις με αλτήρα, άκουσα πίσω μου μια τρομερή κραυγή. Ήταν η πρωταθλήτρια του γυμναστηρίου, η Μαρίνα, που σήκωνε 92 κιλά στο σκουώτ! Η Γκρέτα γύρισε και μου είπε γελώντας: "Με 2 ½ κιλά και φωνάζεις έτσι; Κι αν πας στα 20, τι θα κάνεις;" Ξεκαρδιστήκαμε.

Επιστρέφοντας νύχτα πια από το γυμναστήριο, μόλις ένα στενό πιο κάτω από το σπίτι μου είδα τη γνωστή παρέα αγοριών, οι οποίοι κάθε φορά μοιάζουν σα να με περιμένουν και αρχίζουν να με σχολιάζουν περιπαικτικά:
"Τάσο, τη θέλεις; Να σου πω, ταιριάζετε!"
"Γυαλιά αυτή, γυαλιά κι εσύ!"
"Ελιά στο μάγουλο αυτή, ελιά στο μάγουλο κι εσύ!"
"Ξυλάγγουρο αυτή, ξυλάγγουρο κι εσύ!"
"Σημάδι στη μύτη από τα γυαλιά αυτή, σημάδι στη μύτη κι εσύ!"
"Τρέξε πίσω της, Τάσο!"
Ποιός να ήταν ο Τάσος; Μυστήριο.
Πώς έχουν προσέξει τόσες λεπτομέρειες, βραδιάτικα, πάνω μου; Άλλο ***μυστήριο...***

Τετάρτη, 30 Μαρτίου 1988

Εκνευρίστηκα σήμερα. Είχα την εντύπωση ότι οι γέροι θα μου αγόραζαν βίντεο, μα η αλήθεια είναι πως ο

μπαμπάς δεν το 'χει σκοπό. Στην υπόθεση έχει μπλεχτεί και ο θείος Αλέκος, έχουν ρωτήσει σε όλες τις αντιπροσωπείες οι δυο τους για να βρουν το φθηνότερο βίντεο της αγοράς, αλλά τα έχουν κάνει αχταρμά και δεν βγάζουν άκρη. Καιρός να το πάρω απόφαση: Οι γονείς μου είναι γέροι πια και δεν μπορεί κανείς να βασίζεται πάνω τους.

Το βράδι, την ώρα του φαγητού (ως συνήθως), ο μπαμπάς άρχισε την κλάψα μόλις του ανακοίνωσα ότι σκοπεύω ν' αγοράσω μόνη μου το βίντεο. Υποστήριζε ότι αν δώσω 80.000 δρχ από τα χρήματα που έχω μαζέψει στην τράπεζα, θα χρεωκοπήσουμε. Δεν αντέχω πια αυτή την αιώνια μιζέρια τους. Πρέπει να φύγω. Δεν μπορώ να μείνω εδώ, να γεράσω μαζί με δυο κακόμοιρους γέρους.

... Εντέλει, την επόμενη κιόλας μέρα, μετά τη δουλειά, θα πάω σ' ένα μαγαζί εκεί κοντά και αγοράζω ένα καλό βίντεο, με τέσσερις κεφαλές, πάγωμα εικόνας και slow motion, στην τιμή των 130.000 δρχ. Το ίδιο βράδι θα παρακολουθήσω στο βίντεο την πρώτη μου ταινία, παρέα με τον Βασίλη, τον μικρότερο γιο της θείας Πηνελόπης.

Σάββατο, 2 Απριλίου 1988

Πρωί-πρωί πήγαμε μαζί με τη μαμά στο σπίτι της Αλίκης για να τη βοηθήσουμε στη μετακόμιση, καθώς έχει βρει νέο σπίτι, πιο μεγάλο και πιο καινούργιο, λίγα στενά πιο πάνω. Όπως κάθε σαββατοκύριακο, πολύ περισσότερο σήμερα έπρεπε να ξεθεωθούμε στις δουλειές για να βοηθήσουμε την Αυτής Μεγαλειότητα. Αυτή τη φορά, γεμίζαμε μεγάλες κούτες με πράγματα και τα μεταφέραμε από το ένα σπίτι στο άλλο.

Κάποια στιγμή, εγώ και η Αλίκη κουραστήκαμε και ακουμπήσαμε μια μεγάλη κούτα πάνω σ' ένα αρχαίο αμάξι γεμάτο κουτσουλιές. Τότε, βγήκε στο μπαλκόνι ένας αλλόφρων τύπος που ούρλιαζε ότι καταστρέφαμε τη "Ρολς Ρόυς" του. Η Αλίκη νευρίασε και άρχισε τις κατάρες:

“Από το Θεό θα τιμωρηθείς! Βίδες να το βρεις, ρόδα να μη του μείνει!”
“Κωλόπαιδα!” φώναξε αυτός, έξω φρενών.
“Κωλόπαιδα να πεις τα παιδιά σου!” του πέταξε η Αλίκη.
“Πάμε να φύγουμε, άσε τον τρελό μαλάκα!” έλεγα εγώ στη Αλίκη.

Ενώ, λοιπόν, πολεμούσαμε να ισορροπήσουμε τις κούτες για να φύγουμε, πετάχτηκε έξω ο τύπος και άρπαξε τη σωλήνα του νερού να μας καταβρέξει! Τότε, τον πλησιάσαμε και του φώναξα:
“Μπορούμε να σου κάνουμε μήνυση! Το ξέρεις ότι είναι παράνομο αυτό;”
“Ποιό;” έκανε αυτός με χαζό ύφος.
“Αυτό!” έδειξα το λάστιχο.

Η Αλίκη ήταν έξαλλη επειδή την είχε καταβρέξει λίγο. Ο τύπος διαμαρτυρήθηκε ξανά για το αμάξι, εγώ του είπα ότι αυτό κοντεύει να βουλιάξει από τις κουτσουλιές και η γυναίκα του έτρεξε κι έκλεισε το νερό χωρίς να μιλήσει.

Έχοντας πια αφήσει την κούτα στο νέο σπίτι της Αλίκης κι επιστρέφοντας στο παλιό για να πάρουμε άλλα πράγματα, η αδελφή μου συνέχιζε να φωνάζει επιδεικτικά ότι θα πήγαινε στην Αστυνομία. Ο καυγατζής της γειτονιάς ξαναβγήκε στο μπαλκόνι και είπε πονηρά: “Έλα να σε πάω εγώ!”. Ωστόσο, σύντομα ο τύπος πήρε το αμάξι κι εξαφανίστηκε μυστηριωδώς. Μάλλον το πήγε για πλύσιμο. Λοιπόν, καλό κάνει ένας καυγάς πότε-πότε, ανάβουν τα αίματα.

Το απόγευμα ήλθαν για επίσκεψη ο θείος Λάμπρος και η θεία Καίτη με τα παιδιά τους. Η κόρη τους η Νάσια μου μίλησε για τη σχολική εκδρομή που πήγαν στο Ναύπλιο, καθώς και για την κατάντια του σχολείου της που είναι γεμάτο ναρκωτικά, πούστηδες και λεσβίες. Μια συμμαθήτριά της, για να αποφύγει τα ναρκωτικά που μοιράζονται στο κυλικείο, φροντίζει να φέρνει καθημερινά

μαζί της ένα φρούτο. Στις προάλλες, κάποιος ξύπνιος έκανε ένεση με ναρκωτικό πάνω στο πορτοκάλι της, χωρίς αυτή να το πάρει χαμπάρι έγκαιρα! Αναρωτιέμαι, πάντως, πώς καταφέρνει η Νάσια (και η κάθε Νάσια) να επιβιώνει χωρίς προβλήματα σ' ένα τέτοιο περιβάλλον;

Κυριακή των Βαΐων, 3 Απριλίου 1988

Το πρωί πήγα στην εκκλησία για να πάρω βάγια. Εκεί είδα την Κλειώ, παλιά συμμαθήτρια από το δημοτικό. Θεέ μου, πώς έχει γίνει έτσι; Το πρόσωπό της είναι καθαρά ανδρικό πλέον, γεμάτο γραμμώσεις· το ίδιο τα μπράτσα, οι ώμοι, τα πόδια. Το σώμα της είναι πιο αρσενικό από πολλών ανδρών! Βέβαια, είναι γνωστό πως είναι αρσενικοθήλυκη, με κρυμμένα εσωτερικά ανδρικά γεννητικά όργανα. Κι όμως, αυτό το πράγμα παντρεύτηκε εσπευσμένα στα 16 της χρόνια μ' έναν αρκετά εμφανίσιμο άνδρα, που είναι γυμνασμένος, μελαχροινός και γαλανομάτης! Αλήθεια, πώς αυτός ο νεαρός γόης δεν παρατήρησε τις "ατέλειές" της και δέχθηκε, μάλιστα, να την παντρευτεί μέσα σε χρόνο ρεκόρ; Σε μένα, για παράδειγμα, οι άνδρες τα παρατηρούν όλα με λεπτομέρεια και τα απορρίπτουν όλα αμέσως: Το μεγάλο ύψος μου (1,75 μ.), το ελλειπές βάρος μου (55 κιλά) τις τρίχες στα χέρια μου, το όχι κουνιστό περπάτημά μου, τα γυαλιά μυωπίας που φοράω.

Το απόγευμα ξαναπέρασα από το σπίτι της Αλίκης για να συνεχίσουμε τη μετακόμιση. Μόλις με είδε η αδελφούλα μου ξεφύσηξε μάλλον ενοχλημένη. Ήταν εκεί ο Μανώλης (μεσήλιξ γκομενιάρης φίλος του Αντώνη, παντρεμένος με τρία παιδιά) και η Κούλα (χαζοβιόλα φίλη της αδελφής μου), οι δυο τους ζευγαράκι της Αγίας Παρασκευής· με αντιμετώπισαν με ψυχρότητα, ίσως και με περιφρόνηση. Κάποια στιγμή η Κούλα μου ζήτησε να καθήσω έξω να φυλάω την τηλεόραση και μετά είπε στο μικρό Γιάννη: "Είδες; Εγώ την έδιωξα!" Όταν τελικά πήραν την TV και

μου επετράπη να ξαναμπώ στο σπίτι, ο μικρός μου εξέφρασε την ανησυχία του. Μάλλον ήταν ο μόνος που χάρηκε με την επίσκεψή μου.

Με εκνευρίζουν αυτές οι καταστάσεις. Η σταρ αδελφή μου με κατηγορεί διαρκώς στις φιλενάδες της, γι' αυτό και όλες τους με κοιτάζουν με μισό μάτι. Πρέπει να αλλάξω περιβάλλον αν θέλω να δω άσπρη μέρα.

Τρίτη, 5 Απριλίου 1988

Νωρίς το πρωί μου τηλεφώνησε ο Ζαφειράκης και είπε ότι δεν θα ερχόταν στο γραφείο πριν το μεσημέρι. Είπε ακόμη ότι ήθελε σήμερα το απόγευμα να πάει στη Χαλκίδα για να φτιάξει κάτι οινοποιητικά μηχανήματα μαζί με τον Παύλο, τον μηχανολόγο μας, ο οποίος έκανε την πάπια. Εδώ που τα λέμε, είναι φυσικό να λουφάρει όταν ξέρει ότι μετά από οκτώ ώρες στο γραφείο, τον περιμένει ακόμη περισσότερη δουλειά σε κάποιο εργοστάσιο στη Χαλκίδα, μέχρι τα ξημερώματα. Έτσι, ξεσχίστηκε στα τηλεφωνήματα από τις 8:00 μέχρι τις 14:30 το μεσημέρι και μετά την κοπάνησε. Καλύτερα, γιατί είναι ανυπόφορος βλάκας. Πολύ θα ήθελα να του κοπανήσω κανένα σταχτοδοχείο στο κεφάλι. Μόλις ήλθε ο Λουκάς και δεν τον βρήκε στη θέση του, έβαλε τις φωνές αγανακτισμένος. “Εφόσον ο Παύλος είναι ανίκανος να πάρει οποιαδήποε πρωτοβουλία, ίσως θα έπρεπε να του λέτε τι ακριβώς να κάνει”, τον συμβούλεψα.

Τετάρτη, 13 Απριλίου 1988

Σήμερα το πρωί τηλεφώνησε η Χρυσάνθη και μιλήσαμε για το περιβόητο βιβλίο μου. Είπε ότι η Μπονάνου πιθανότατα το σαμποτάρησε: “Μωρέ μήπως δεν το έδωσε καν στον εκδότη, η βλαμμένη;” Κάτι τέτοιο υποψιάζομαι κι εγώ. Εντέλει, η Χρύσα μου πρότεινε να έλθω σ' επαφή με άλλους εκδοτικούς οίκους, ενώ η ίδια θα δώσει το μυθιστόρημά μου σε έναν μεσάζοντα που γνωρίζει,

κάποιον Κοτσώνη, ο οποίος θα το προωθήσει σε δυο-τρεις εκδότες. Δύσκολα τα βλέπω τα πράγματα μα εξακολουθώ να ελπίζω.

Στο μεταξύ, η Περσεφόνη έχει εξαφανιστεί εδώ και κανένα μήνα, δηλαδή από τότε που αρνήθηκα να της ζωγραφίσω εκείνα τα περιβόητα αυγά με κοτόπουλα για τρίτη φορά. Δεν ξέρω τι γίνεται. Δεν ζω στην έρημο. Γύρω μου περιφέρονται γονείς, αδελφή, πολυάριθμοι φίλοι τις αδελφής, συγγενείς, γείτονες, γνωστοί στο γυμναστήριο, συνεργάτες στη δουλειά. Ωστόσο, κανείς τους δεν ασχολείται μαζί μου, κανείς δεν με εισάγει σε μια παρέα, ούτε μου κάνουν έστω ένα προξενιό. Για όλους αυτούς, δεν υπάρχω καν. Ξέρουν μόνο να μου δίνουν συμβουλές του τύπου "Την προσωπική σου ζωή κοίτα να την αναπτύξεις λιγάκι". Εγώ, από τη μεριά μου, τρέχω από δω κι απο κεί πασχίζοντας να προσκολληθώ σε κάποιο κύκλο, μα ότι κι αν κάνω παραμένω πάντα "της προσκολλήσεως", πότε στις παρέες της Αλίκης, πότε στους κύκλους των συγγενών που έρχονται να δουν τους γονείς μου. Όλοι με αντιμετωπίζουν σαν ενόχληση ή σαν φτωχό συγγενή...

Πέμπτη, 14 Απριλίου 1988

Ακόμη μια εκνευριστική μέρα στη δουλειά. Ήλθε η προσφορά του Tronchi για το Οινοποιείο Βαλάση, ωστόσο λείπει η εξουσιοδότηση, ενώ η εγγυητική επιστολή είναι γραμμένη στα γαλλικά! Επίσης, το όνομα της εταιρείας μας δεν αναφέρεται πουθενά! Αμάν πια! Λες και δεν έχει ξανακάνει ποτέ εξαγωγή στην Ελλάδα, αυτός ο βλαξ ο Tronchi! Όλο το πρωί έτρεχα μαραθώνιο για να δακτυλογραφήσω την τετρασέλιδη προσφορά, να στείλω αμέτρητα φαξ και τέλεξ στον Ιταλό για να διορθώσει τα ανωτέρω λάθη, να συντονίσω διάφορους ιταλικούς οίκους με εκτελωνιστές και τράπεζες. Πραγματική υστερία! Βέβαια, είναι φύσει αδύνατον να ολοκληρωθεί η διαδικασία

σήμερα. Και ξέρω ότι αύριο που θα γυρίσει ο Ζαφειράκης από τη Θήρα θα μου βάλει τις φωνές. Βαρέθηκα πια...

Παρασκευή, 15 Απριλίου, 1988

Ακόμη ένα πρωί στη δουλειά έτρεχα μαραθώνιο για να προλάβω διάφορα. Επιπλέον, είχαμε και την εγγυητική του Tronchi, που η τράπεζα μας έβγαλε το λάδι για να τη φτιάξει. Στο τέλος, η υπάλληλος την έφτιαξε τελευταία στιγμή, μουρμουρίζοντας όλο τσαντίλα. Απεχθάνομαι τις τράπεζες και τις δημόσιες υπηρεσίες. Όλοι εκεί μέσα είναι άχρηστοι τεμπέληδες.

Το απόγευμα ανεβήκαμε πάνω, στο διαμέρισμα του Βασίλη και της Τζούντιθ, οι οποίοι νοικιάζουν τον πρώτο όροφο του σπιτιού μας. Σήμερα στρώνουν κρεβάτι για τον επικείμενο γάμο τους. Με έκπληξή μου είδα ότι το νυφικό κρεβάτι στρώθηκε μόνο με σεντόνι και μαξιλάρια. Το μωρό τους, ο Κωστάκης, είναι πολύ γλυκούλι και κοιμόταν του καλού καιρού. Ο Βασίλης είναι κάπως νευρικός ή μου φαίνεται;

Είχαν μαζευτεί εκεί διάφοροι συγγενείς της Τζούντιθ, που έχουν έλθει από τη Νέα Ζηλανδία. Συνεννοήθηκα άνετα στα εγγλέζικα μαζί τους, ιδίως με τη μητέρα της νύφης και με δυο άλλες κυρίες. Δεν τους πολυκαταλάβαινα ώρες-ώρες επειδή συνηθίζουν να μιλούν μέσα από τα δόντια, ήταν όμως όλοι φιλικοί κι ευχάριστοι. Δεν ένιωθα καθόλου ντροπαλή μαζί τους, δεν αναρωτήθηκα στιγμή τι πρέπει να κάνω για να φανώ ενδιαφέρουσα και χαριτωμένη. Φαίνονται όλοι ευχαριστημένοι από τη ζωή τους στη Νέα Ζηλανδία: Υπάρχει ευημερία εκεί, οι άνεργοι πληρώνονται από το ταμείο ανεργίας μέχρι να βρουν δουλειά (όχι μόνο για εννέα μήνες, όπως εδώ), οι περισσότεροι άνθρωποι ζουν σε ωραίες φάρμες μέσα στη φύση, έχουν και πισίνες. Μάλιστα, με προσκάλεσαν να με φιλοξενήσουν, όποτε θελήσω να πάω για διακοπές. Καθόλου άσχημη ιδέα...

Σάββατο, 16 Απριλίου 1988

Παρά το συνάχι μου που χειροτερεύει συνεχώς, παρατήσαμε το σπίτι σύξυλο και πήγαμε μαζί με τη μητέρα μου στο σπίτι της Αλίκης για καφέ. Καθήσαμε μόλις κανένα μισάωρο στα καρφιά, ενώ η Αλίκη με αποκαλούσε "κουσουράτη" ξανά και ξανά με πονηρόκακο ύφος. Η μαμά είπε τότε ότι ξέχασα να βγάλω κάποιες τρίχες από το σαγόνι μου και η αδελφή μου νευρίασε: "Μα καλά, τίποτα άλλα στραβό δεν βλέπεις πάνω της; Οι τρίχες στο σαγόνι σε πειράξανε;"

Εντέλει φύγαμε άρον άρον γιατί η Αλίκη δεν έβλεπε την ώρα να πάει στη φίλη της τη Τζένη. Καθώς κατηφορίζαμε, μας έπιασε άσχημη βροχή και ξεπαγιάσαμε. Δεν θα ξαναπάω στην Αλίκη. Πάντα βρίσκει κάτι καλύτερο να κάνει από το να μου κρατήσει συντροφιά. Μόνο να την υπηρετούμε θέλει, κι ύστερα έξω από την πόρτα. Αρκετά την ανέχτηκα πια.

Το απόγευμα κατέφθασε ανέλπιστα η Περσεφόνη για της ζωγραφίσω ξανά κάτι τρελά αυγά! Ωστόσο, αυτή τη φορά κάναμε και ευχάριστη παρέα. Συζητήσαμε για κάτι μίνι τραγουδίστριες που τελευταία ξεφυτρώνουν σαν μανιτάρια στο χώρο της show business, κοριτσάκια 15-16 ετών, που μέλλουν να εξαφανιστούν την επόμενη σαιζόν.

Κυριακή, 17 Απριλίου 1988

Το απόγευμα πήγα μαζί με τον πατέρα μου στο γάμο της Τζούντιθ και του Βασίλη. Κουβάλησα τις μπομπονιέρες κάτω και μετά τις ανέλαβε ένας κούκλος ξανθός Νεοζηλανδός. Η νύφη κατέφθασε στην εκκλησία του Αγίου Τρύφωνα με άμαξα αλλά δεν κατέβηκε αμέσως· χρειάστηκε να περιμένει λίγη ώρα, επειδή ο γαμπρός εμφανίστηκε στις 7:00 ακριβώς, την ώρα του γάμου. Κράτησα για λίγο το μωρό στην αγκαλιά μου μέχρι να βγει η μητέρα της

Τζούντιθ από το αυτοκίνητο αλλά εκείνο όλο έκλαιγε. Το πήρε η κυρία Ρούλα, που νοικιάζει τον 2ο όροφό μας, και το ησύχασε. “She knows how to do it”, σχολίασε γελαστά η μαμά της νύφης.

Όταν τελείωσε η τελετή, γυρίσαμε στο σπίτι με τα πόδια. Έπειτα, η κυρία Ρούλα με τον σύζυγο και το γιο της πήγαν στο τραπέζι του γάμου, όπως και οι υπόλοιποι καλεσμένοι. Εμάς δεν μας κάλεσαν. Γιατί άραγε; Νόμιζα ότι είχαμε καλές σχέσεις με τη Τζούντιθ και το Βασίλη...

Παρασκευή, 22 Απριλίου 1988

Γολγοθάς στη δουλειά: Τα λεωφορεία έχουν πάλι απεργία. Καταφέρνω να φθάσω στο γραφείο με μισή ώρα καθυστέρηση, δηλαδή στις 8.30. Ευτυχώς, ο Λουκάς δεν έχει φανεί ακόμη. Τηλεφωνεί ο Rossini της Tafel και προτείνει να στείλει τεχνικούς στο Χρηστίδη στις 2-3 Μαΐου. Ενημερώνω τον πελάτη, εκείνος όμως λέει να έλθουν κατά τις 9-10 Μαΐου. Ενημερώνω τον Rossini σχετικά. Μετά από λίγο ξαναπαίρνει ο Χρηστίδης και αναφωνεί όλο νεύρα: “8 με 10 Μάη; Μα τι λες κορίτσι μου; Θα είναι πολύ αργά! Το πολύ στις 3 να είναι εδώ ο τεχνικός!”
“Μα εσείς δεν μου είπατε...” διαμαρτύρομαι. Ο τύπος μου κλείνει το τηλέφωνο.
Γίνομαι έξω φρενών. Άντε τώρα να τα μπαλώσω εγώ στον Ιταλό. Τελικά η Tafel στέλνει τέλεξ, όπου εγώ συμπληρώνω από κάτω πως όλα είναι έτοιμα. Μετά τηλεφωνεί ξανά ο Χρηστίδης και λέει να μην κάνουμε τίποτα πριν συνεννοηθεί με το Λουκά. Όταν ήλθε επιτέλους ο Ζαφειράκης, ο Rossini του έδωσε συγχαρητήρια για μένα. Έμεινα τρεις ώρες υπερωρία για να τελειώσουμε. Επί μισή ώρα το αφεντικό έθαβε τον Παύλο σαν ανίκανο. Μου έδωσε και 2.000 δρχ. “για να πιω ένα κρασί στην υγειά του”.

Σάββατο, 23 Απριλίου 1988

Όπως κάθε Σάββατο πρωί, έτσι και σήμερα πήγαμε μαζί με τη μαμά στης αδελφής μου για να τη βοηθήσουμε στα οικιακά. Αυτή η φορά η Αλίκη ήταν ιδιαίτερα ανήσυχη επειδή είχε προγραμματίσει μια φιλική συγκέντρωση για το βράδι και ο Κόκος, το παπαγαλάκι της, πριν από λίγο δραπέτευσε μυστηριωδώς από το κλουβί του και βολεύτηκε πάνω στο σύνθετο. Πλησίασα και του πρότεινα το δάχτυλό μου για να καθήσει επάνω, μα μόλις έφθασα αρκετά κοντά του ο Κόκος τρόμαξε και άρχισε να πεταρίζει γύρω-γύρω στο σαλόνι.

Ο Γιαννάκης άρπαξε αρκετές με τη λουρίδα επειδή πέταξε μια ζώνη από το μπαλκόνι· αργότερα πέταξε κι ένα αρκουδάκι. Η Αλίκη μου τον άφησε για λίγο, ο μικρός μου έβγαλε την πίστη και κόντεψε να μου πέσει από το μπαλκόνι. Όταν ήλθε ο Αντώνης, κατάφερε να πιάσει το πουλί πετώντας του μαξιλάρια.

Όταν έφθασε το βράδι, μαζεύτηκαν όλοι οι καλεσμένοι: Ο σιτεμένος γκόμενος Μανώλης με τη χαζοβιόλα φιλενάδα του την Κούλα (θέλει να τον ξεφορτωθεί αλλά αυτός απειλεί να τη μαχαιρώσει, λέει)· η ξαδέρφη Νίκη με τον άνδρα της· η Μάρω, αδελφή του Αντώνη, μαζί με τον σύζυγό της (γελοίο πρόσωπο, έβγαλε από την τσέπη του επιδεικτικά ένα χοντρό μάτσο χιλιάρικα για να μας τα δείξει, έκανε κεφαλοκλείδωμα στην Αλίκη και τον έξυπνο σε όλους)· ο κουμπάρος Σάκης με τη γυναίκα του, κλπ. Ως συνήθως, όλοι με αγνοούσαν συστηματικά, ώσπου έμεινα μόνη, ζαρωμένη σε μια γωνιά. Κάτι τόλμησα να πω στην Αλίκη κι εκείνη, ρίχνοντάς μου μια φαρμακερή ματιά, μου πέταξε: Εμείς, πάντως, σε καλέσαμε! Τώρα, αν εσύ δεν περνάς καλά, σκασίλα μας!”

Τρίτη, 26 Απριλίου 1988

Ο περιβόητος διακανονισμός του Παυλίδη

αποδείχτηκε φιάσκο, όπως ακριβώς το φανταζόμουν: Στα τιμολόγια οι Ιταλοί είχαν γράψει “Παράδοση Ex Works” αντί CIF. Γολγοθάς για να στείλουν να σωστά τιμολόγια οι Ιταλοί και να πάρω βεβαίωση παραγγελίας από τον πελάτη, όλα σε χρόνο ρεκόρ. Οι στριμμένες κότες στην τράπεζα δεν δέχτηκαν τη βεβαίωση γιατί μετά τις 11.30 δεν κουνιούνται με τίποτα κι εγώ τους την πήγα στις 12.00. Εντέλει, ο διακανονισμός έγινε λίγο μετά τις 12.00 και χάσαμε το τραίνο. Μισώ τις τράπεζες. Μισώ και τις κότες. Μετά με στείλανε και στην Εφορία για να καταθέσω κάτι καταστάσεις ΦΠΑ, οι οποίες δεν έγιναν δεκτές επειδή ήταν “όλα λάθος!”.

Αργότερα, όταν ηρέμησαν κάπως τα πνεύματα, εκμυστηρεύτηκα ορισμένες ιδέες μου στο Λουκά, όπως να φτιάχνει ερωτηματολόγια μηχανημάτων και να τα δίνει στους πελάτες. Χαμογέλασε και μου είπε ότι εγώ θα έπρεπε να κάνω τη δουλειά του Παύλου. “Είσαι ο καλύτερος μηχανολόγος που πέρασε ποτέ από την εταιρεία” παραδέχτηκε. Μα ούτε κουβέντα για αύξηση...

Σάββατο, 30 Απριλίου 1988

Ημέρα δραστηριοποίησης: Πήρα σβάρνα διάφορους εκδοτικούς οίκους για να τους αφήσω το μυθιστόρημά μου "Η Συνωμοσία των Σκιών". Αυτή η πρώτη επαφή δεν έφερε τόσο ενθαρρυντικά αποτελέσματα: Η μεγάλη πλειψηφία των εκδοτών δεν δέχθηκαν ούτε να δουν το βιβλίο, επειδή πνίγονται στη δουλειά, λένε. Ορισμένοι άλλοι το παίζουν ιδεαλιστές με υφάκι, που εκδίδουν "μονάχα εκλεκτά αναγνώσματα και όχι ό,τι να 'ναι". 'ναι". Σε κάποιον είπα πως "Δεν έχω απαιτήσεις, φθάνει να δω το βιβλίο τυπωμένο".

"Να μη λέτε έτσι! Δεν έχετε δουλέψει γι' αυτό;" με συμβούλεψε με φιλικό ύφος.

Σαφώς, έχει δίκιο· τρία χρόνια το δούλευα.

Μετά από οδηγίες του πατέρα μου, πήγα στην οδό Αθηνάς, σε κάποιον εκδότη Τσαλίκη, που είναι, λέει, παλιός γνωστός του από το Ληξούρι. Αποδείχτηκε ζαχαροπλαστείο, απ' όπου μ' έστειλαν σ' ένα διπλανό μαγαζί. Τζίφος, φυσικά. Επέστρεψα στο ζαχαροπλαστείο κι έμαθα τελικά ότι ο Τσαλίκης λείπει στην Ιταλία. Προφανώς, δεν υπάρχει τέτοιος εκδοτικός οίκος.

Ένας διάσημος εκδότης μου δήλωσε κοφτά πως δεν εκδίδει καθόλου πρωτοεμφανιζόμενους, παρά μόνο επώνυμους συγγραφείς.

"Το βιβλίο είναι καλό", επέμεινα εγώ.

"Ουδεμία αμφιβολία, καλά βιβλία χιλιάδες, μα εμείς δεν εκδίδουμε καλά βιβλία αλλά εμπορικά βιβλία!". Ειλικρινής ο τύπος.

"Είναι και εμπορικό!", απτόητη εγώ.

“Εμπορικό αποκλείεται να είναι γιατί δεν είστε επώνυμη!” Σύντομα και σταράτα.
“Ευχαριστώ, γεια σας!”

Κυριακή, 1η Μαΐου 1988

Ημερήσια εκδρομή με γκρουπ στον Άη Γιάννη το Ρώσο, στην Εύβοια, μαζί με τους γονείς μου και την οικογένεια του θείου Λάμπρου. Η διαδρομή ήταν πολύ ωραία, μέσα σε δενδρόφοιτες βουνοπλαγιές και μπόλικο πράσινο. Όμως, το κέφι όμως, μου το χάλασε ένας παρανοϊκός γέρος, ο οποίος πήγαινε διαρκώς κοντά στον οδηγό κι έβγαζε γελοία λογίδρια ή έλεγε κρύα ανέκδοτα με την απαίσια καμπανιστή φωνή του, σε όλη τη διάρκεια της διαδρομής.

Όταν φτάσαμε, επιτέλους, στον Άη Γιάννη το Ρώσο (τ' αυτιά μου!) πήγαμε όλοι μαζί για προσκύνημα στη ζώνη του αγίου και μετά στο σκήνωμα. Το πρόσωπό του είναι σκεπασμένο επειδή παλαιότερα οι πιστοί το δάγκωναν για να παίρνουν τα κομμάτια για φυλακτό. Τα χέρια και τα πόδια του δεν είναι τόσο καλοδιατηρημένα. Ύστερα φάγαμε σε τοπική ταβέρνα και μετά παίξαμε βόλεϋ με τη Νάσια και με κάτι άλλα παιδιά από το γκρουπ. Πολύ το διασκέδασα. Στη συνέχεια, κάναμε βόλτα με την ξαδέρφη μου στο ανθισμένο, καταπράσινο χωριό και συζητήσαμε σχετικά με την καταπίεση της γυναίκας στη σύγχρονη κοινωνία, όπου μια κοπέλα μόλις κλείσει τα 25 θεωρείται ξοφλημένη.

Γενικώς, δεν πέρασα άσχημα, ωστόσο στο γυρισμό αγανάκτησα πια με τον γέρο κρετίνο, που μας ανάγκασε να ακούμε ασταμάτητα τις προϊστορικές καντάδες του, τις οποίες σιγοντάριζε κιόλας! Κάποιος διαμαρτυρήθηκε αλλά ο μαλάκας τον έγραψε. Κανένας άλλος δεν τόλμησε να πει κουβέντα! Όπως έμαθα στην επόμενη στάση, ήταν η κακή μου τύχη που οδήγησε εμένα και τη μητέρα μου να μπούμε στο λάθος πούλμαν. Ο πατέρας μου και η οικογένεια του

θείου Λάμπρου μπήκαν στο δεύτερο πούλμαν, όπου ακούγονταν ωραία μοντέρνα τραγούδια, ενώ το όλο κλίμα ήταν πολύ πιο ευχάριστο.

Μέχρι να φτάσουμε στην Αθήνα, έσπασαν εντελώς τα νεύρα μου (και όλων των άλλων φαντάζομαι) με τα προπολεμικά τραγούδια και την ακατάσχετη, αρρωστημένη λογοδιάρροια του βλάκα. Απορίας άξιον: Πώς και δεν αντέδρασε κανένας δυναμικά, όλες αυτές τις βασανιστικές ώρες; Αν είχα απαιτήσει εγώ να ακουστεί μόνο ένα τραγούδι της αρεσκείας μου, θα γινόταν πραξικόπημα εκεί μέσα! Γιατί οι άνθρωποι υποτάσσονται τόσο εύκολα στον κάθε βλαμμένο που το παίζει ηγέτης;

Τρίτη, 10 Μαΐου 1988

Ολόκληρη η ζωή μου συμπυκνωμένη σε μια μέρα: Χαμός στη δουλειά, έπρεπε να κανονίσω την άφιξη των τεχνικών από τις εταιρείες Grossi και Cosmico στο εργοστάσιο του Χρηστίδη στα Γιάννενα. Παράλληλα, έπρεπε να πείσω τους Derossi και Meltec να στείλουν εγκαίρως τα τιμολόγια για τον Δήμουλα. Κατά τις 3.20, ενώ η Meltec έκανε το κορόιδο, τηλεφώνησε ο εκτελωνιστής του Δήμουλα κι απαίτησε να στείλω τα τιμολόγια αυθημερόν με λεωφορείο από τον Κηφισσό -πράγμα αδύνατον, γιατί το τελευταίο λεωφορείο για το Άργος, όπου βρίσκεται το οινοποιείο του, φεύγει στις 5.00. Παρά τα επανειλημμένα φαξ μου, μέχρι τις 5.00 η Meltec δεν είχε στείλει τίποτα κι έπαθα υστερία!

Αργότερα, στο σπίτι επιτέλους, μόλις κάθησα στο μεσημεριανό τραπέζι η μαμά άρχισε τις διαταγές:
“Φάε ψωμί!”
Πάω να πάρω το ψωμί μα δεν προφταίνω.
“Φάε τυρί!”
Πάω να πάρω το τυρί μα δεν προφταίνω.
“Φάε σαλάτα!”

Πάω να πάρω σαλάτα με δεν προφταίνω.
“Φάε και λίγο το φαΐ σου! Όλο με νιανιά θα τρέφεσαι;”
“Μαμά!”
“Τι θέλεις;”
“Παράτα με και πήγαινε να δει τηλεόραση!”
“Άμα ψοφήσω θα ησυχάσεις από μένα!” μου πέταξε και έφυγε χολωμένη.

Όσο για το body building, όλοι μου φαίνονται πια ξένοι εκεί. Η Γκρέτα έχει πολύ καιρό να εμφανιστεί, δεν πολυμιλάω με τους υπόλοιπους και έχω αρχίσει να βαριέμαι την όλη ιστορία. Σήμερα το βράδι, γυρίζοντας σπίτι από το γυμναστήριο, κάποιο από τα τσογλάνια της οδού Τεμπών, που μοιάζουν να παραφυλάνε πότε θα περάσω, με φώναξε “καμηλοπάρδαλη”. Πολύ θα ήθελα να πέσει και να σπάσει το πόδι του!

Αργότερα πέρασε από το σπίτι η Πέρσα επειδή ήθελε να της ζωγραφίσω ένα σχέδιο με ψάρια. Τελείωσα σ' ένα τέταρτο. Η θεία Ερμιόνη, που ήταν παρούσα, πήγε να την πικάρει: Είπε για δυο αδελφές που τους κεντούσε στο σχολείο κι έπαιρναν άριστα, αλλά αν τις έβαζε η δασκάλα να κεντήσουν μέσα στην τάξη, θα τα έκαναν θάλασσα. Η Περσεφόνη στραβομουτσούνιασε λίγο αλλά έκανε πως δεν κατάλαβε τη σπόντα...

Παρασκευή, 13 Μαΐου 1988

Το αποκορύφωμα: Ο Δήμουλας έχει φαξ στο Άργος και δεν μας το έλεγε! Τσάμπα η αγωνία και το υστερικό τρέξιμο με τα χαζοτιμολόγια! Ο τύπος είναι τρελός για δέσιμο! Ας ελπίσουμε ότι θα λήξει καλά και η υπόθεση με τις ετικετέζες Tafel, οι οποίες έρχονται στον Πειραιά αντί στο Λουτράκι. Όχι τίποτε άλλο, πάλι εγώ θα θεωρηθώ υπεύθυνη για τα λάθη των Ιταλών.

Κατά τ' άλλα: Τηλεφώνησα στον Κοτσώνη, συστηθήκαμε και μου εξήγησε ότι ο ίδιος είναι συγγραφέας

με πρόσβαση σε διάφορους γνωστούς εκδοτικούς οίκους. Μου επισήμανε ότι είναι μάλλον απίθανο ν' αναλάβει ο εκδότης όλα τα έξοδα εκτύπωσης του βιβλίου μου, ένα μέρος θα πρέπει να το επιβαρυνθώ εγώ. Ο ίδιος έχει γράψει πολλά βιβλία κι ακόμη δυσκολεύεται. Πάντως, σε πρώτη φάση, μου φάνηκε πολύ θετικός: "Θα σκύψω πάνω του (εννοεί το βιβλίο) με πολλή αγάπη" ... "Μου αρέσει η Κεφαλλονιά μα ο αυξανόμενος τουρισμός έχει σαν αποτέλεσμα την εκπόρνευση των κατοίκων" (δις). Κάτι δεν μου αρέσει στις εκφράσεις του, ωστόσο δείχνει ενδιαφέρον για το μυθιστόρημά μου. Εντέλει, δώσαμε ραντεβού για την Τρίτη.

Σάββατο, 14 Μαΐου 1988

Θαύμα! Έγινε θαύμα! Σήμερα το πρωί ξεκίνησα για διήμερη εκδρομή στο Πήλιο, με γκρουπ και με μεγάλη ευχάριστη παρέα: τις ξαδέλφες μου Χρυσάνθη και Τούλα, την Ελένη (παλιά συμμαθήτριά μου στο λύκειο αλλά σε διαφορετικό τμήμα· τώρα είναι συνάδελφος και φίλη της Χρύσας -κοίτα ***σύμπτωση***), την Μαίρη (καλή κοπέλα, φίλη της Τούλας), τον Χάρη (ο παχουλός φίλος της Μαίρης) και τον Γιώργο (22 ετών, ωραίο παιδί, μηχανολόγος).

Καθ' οδόν μιλήσαμε για λίγο σχετικά με το body building. Η Χρύσα έλεγε ότι δεν μπορεί να εκτελέσει ορισμένες ασκήσεις, όπως μπάρες και κοιλιακούς. Τα έχασαν όταν άκουσαν πως εγώ σηκώνω 24 κιλά στη μπάρα. Στα Καμένα Βούρλα σταματήσαμε για καφέ. Η Τούλα έλεγε ότι στο τυπογραφείο όπου δουλεύουν, έχουν συνηθίσει την παρουσία άφθονων ποντικών, ενώ τα μηχανήματα είναι βρώμικα και οι χώροι είναι πνιγμένοι στα χαρτιά.

Διανυχτερεύσαμε στα Καλά Νερά, σ' ενα ήσυχο ξενοδοχείο. Οι άνδρες πήραν ένα δίκλινο δωμάτιο και οι γυναίκες "σουίτα" αποτελούμενη από δυο δίκλινα, κουζίνα και λουτρό. Το χωριό είναι ήσυχο, καθαρό, πνιγμένο στις

τριανταφυλλιές και στο πράσινο. Φάγαμε το μεσημεριανό μας σε μια παραλιακή ταβέρνα. Ο Γιώργος ήταν δίπλα μου και δεν παρέλειπε να γεμίζει το ποτήρι μου. Ύστερα πήγαμε στα συγκρουόμενα αυτοκινητάκια για τράκες. Το απόγευμα καθίσαμε για καφέ, ακριβώς απέναντι από τη θάλασσα. Στον καφέ ρίξαμε και παγωτό· δεν είχα ξαναδοκιμάσει, ήταν πολύ ωραίο.

Το βράδι ήμασταν αναποφάσιστοι σχετικά με το τι να κάνουμε. Ύστερα από δισταγμούς ωρών και αφού ανακαλύψαμε πως όλο το υπόλοιπο γκρουπ είχαν φύγει για Βόλο χωρίς εμάς, στηθήκαμε κι εμείς στη στάση του λεωφορείου, αμφιταλαντευόμενοι ως την τελευταία στιγμή. "Αν έλθει ας το πάρουμε, γιατί αν δεν το πάρουμε θα λέμε ότι χάσαμε την ευκαιρία", πρότεινα εγώ και έτσι ελήφθη η τελική απόφαση.

Αρχικά φάγαμε σουβλάκια με πατάτες στην πολυσύχναστη παραλία του Βόλου και μετά καταλήξαμε σε μια μέτρια ντισκοτέκ. Η πίστα ήταν μικρή και φαινόταν απέξω. Ξεγελαστήκαμε ακούγοντας ωραία ροκ μουσική και μπήκαμε. Σύντομα όμως διαπιστώσαμε ότι τα περισσότερα τραγούδια ήταν αργά, καθόλου χορευτικά. Παρήγγειλα ένα Alexander, μου έφεραν κατά λάθος Cutty Shark, μου το άλλαξαν χωρίς γκρίνια. Εγώ χόρεψα λίγο, η Μαίρη όχι. Ο Γιώργος δεν χορεύει καλά, ούτε κι εγώ άλλωστε. Δεν μείναμε εκεί για πολύ· τα όνειρα για ξενύχτι ναυάγησαν γρήγορα. Πάντως, η σημερινή μέρα ήταν από τις πιο διασκεδαστικές της ενήλικης ζωής μου.

Κυριακή, 15 Μαΐου 1988

Σήμερα γυρίσαμε τα χωριά του Πηλίου: Στην Τσαγκαράδα οι ξαδέρφες μου κάθησαν σε ένα τιγκαρισμένο καφενείο που διέθετε έναν ημικυκλικό τοίχο, ενώ εγώ προτίμησα να περπατήσω μαζί με τη Μαίρη, το Χάρη και την Ελένη. Το χωριό μου άρεσε πολύ, με τα γραφικά σπίτια

του μέσα σε δάση από καστανιές τυλιγμένες στους κισσούς. Επιστρέφοντας, βρήκαμε τους άλλους στην πλατεία, όπου δεσπόζει μια πλατανιά χιλιάδων ετών και μια παλιά εκκλησία, στην οποία μπήκαμε και προσκυνήσαμε. Μόλις βγήκα έξω διαπίστωσα με έκπληξη πως οι άλλοι είχαν εξαφανιστεί μυστηριωδώς, οπότε αναγκάστηκα να γυρίσω μόνη στο πούλμαν.

Κατόπιν σταματήσαμε στα Χαΐνια για φαγητό μα η μπριζόλα μου άργησε απελπιστικά. Η Μακρυνίτσα μου φάνηκε πανέμορφη, σκαρφαλωμένη κλιμακωτά μέσα στο δάσος, με υπέροχη θέα στη φύση και στην πόλη του Βόλου. Η Πορταριά πρέπει να είναι το ωραιότερο απ' όλα τα χωριά. Γενικά, όμως, δεν προφθάσαμε να δούμε πολλά πράγματα επειδή η διαδρομή ήταν υπερβολικά χρονοβόρα.

Όλα καλά, όμως η πολύωρη διαδρομή με το πούλμαν με εκνεύρισε: Τεράστιες αποστάσεις, παιδιά που ούρλιαζαν ασταμάτητα (όπως ο Πάνος, ένα χοντρό, φωνακλάδικο, αντιπαθέστατο παιδί που καθόταν ακριβώς πίσω μου), τραγούδια αδιάφορα που ακούγονταν χάλια στο χαλασμένο μεγάφωνο. Όσο όμορφα κι αν είναι τα τοπία, η ατέλειωτη κουραστική διαδρομή σου χαλάει τη διάθεση...

Τρίτη, 17 Μαΐου 1988

Μετά τη δουλειά, κανόνισα ραντεβού με τη Χρύσα για να πάμε μαζί στο μαγαζί του Χρήστου Κοτσώνη, κάπου στους Αμπελοκήπους. Το περιβάλλον μου φάνηκε ενδιαφέρον, γεμάτο κουλτουριάρικα βιβλία τοποθετημένα πάνω σε τρεις σειρές ράφια που δύσκολα θα εγκαταλείψουν. Καθήσαμε σ' έναν ωραίο χειροποίητο καναπέ, φτιαγμένο από κούτσουρα και σκεπασμένο με κουρελούδες και βιβλία.

Ο τύπος ήταν πολύ φιλικός, μας χάρισε από ένα αντίτυπο του βιβλίου του “Η άγνωστη πόλη” και σε μένα επιπλέον τα “Μικρά Ανάλεκτα”, θα πρέπει όμως να του το επιστρέψω. Σαραντάρης, κουλτουριάρης, ανύπαντρος,

πρώην οργισμένος νέος από αυτούς που νομίζουν ότι απέφυγαν το συμβιβασμό. Του είπα ότι γράφω από μικρή αλλά πιο σοβαρά από τα 21 μου, που αποφάσισα να συγγράψω ένα κανονικό μυθιστόρημα και να το εκδώσω. Του είπα επίσης ότι διαβάζω ξένη λογοτεχνία, κυρίως βιβλία που δίνουν πληροφορίες ή διδάσκουν κάτι. "Τα ίδια κάνω κι εγώ, μα έτσι δεν σου μένει τελικά τίποτα, ούτε ευχαριστιέσαι το διάβασμα. Εγώ έχω διαβάσει χιλιάδες βιβλία. Αν κρατούσα κάτι απ' όλα, θα ήμουν σοφός", μου απάντησε. Δεν είμαι σίγουρη ότι συμφωνώ.

Εντέλει μου δήλωσε ανεπιφύλακτα ότι θα εκδώσει το βιβλίο μου οπωσδήποτε, θα το διαβάσει προσεκτικά, θα το δώσουμε και σε δημοσιογράφους για να πάρουμε κριτικές. Μάλλον θα χρειαστεί να επιβαρυνθώ εγώ μέρος από τα έξοδα εκτύπωσης και τη διακίνηση θα την αναλάβει ο εκδότης. Η λινοτυπία στοιχίζει πολύ λιγότερο από τη φωτοσύνθεση. Μάλλον θα την προτιμήσουμε, εφόσον μάλιστα το αποτέλεσμα θα είναι το ίδιο.

Λίγο αργότερα ήλθε κάποιος Λάκης μαζί την κοπέλα του και ο Χρήστος θυμήθηκε τον παλιό καλό καιρό μετά τη Μεταπολίτευση, όταν μπαινόβγαινε πολύς κόσμος στο μαγαζί και τα επαναστατικά βιβλία ήταν της μόδας.

Φεύγοντας, η Χρύσα μου εκμυστηρεύτηκε πως ο Κοτσώνης της φάνηκε καλός αλλά κάπως υπερβολικός. "Θα πάθει την πλάκα του με το βιβλίο σου", μου είπε γελαστά κι εγώ συμφώνησα "αλλά δεν ξέρω από ποιά άποψη, κουλουριάρης γαρ".

Κυριακή, 22 Μαΐου 1988

Πέρασα το πρωινό με το Γιαννάκη, επειδή οι γονείς του ήταν εκδρομή στην Αίγινα και η μαμά μου είχε πάει στο 40ήμερο μνημόσυνο της θείας Αρχοντίας. Παρακολουθήσαμε κάτι ηλίθια κινούμενα σχέδια σε βιντεοταινία αλλά την περισσότερη ώρα ο μικρός μου

έβγαλε την πίστη: Παίξαμε μπάλα, κατουρήθηκε, ήθελε να δει τα βυζιά μου, μπαινόβγαινε από το παράθυρο.

Κάποια στιγμή μου λέει με πονηρό βλέμμα: “Πάρε αυτά τα παιγνίδια και πήγαινέ τα στην κουζίνα” -δύο μέτρα απόσταση. Του κάνω το χατήρι μα μόλις επιστρέφω στην κάμαρα, μετά από ένα δευτερόλεπτο, ο μικρός έχει γίνει άφαντος! Κοιτάζω κάτω από το κρεβάτι μήπως έχει κρυφθεί, τίποτα. Όμως το παράθυρο είναι ανοιχτό, άρα έχει πηδήξει από εκεί στην αυλή, υποθέτω. Βγαίνω έξω μα δεν τον βλέπω πουθενά. Φωνάζω το όνομά του, πουθενά ο μικρός. Πετάγομαι στο δρόμο, τρέχω ως το κοντινό σταυροδρόμι, τίποτα. Αρχίζω να παθαίνω σοκ. Ξαναμπαίνω στην αυλή, συνεχίζω να φωνάζω και τότε ακούω μια φωνή εξ ουρανού: “Θεία, εδώ είμαι!”. Υψώνω το κεφάλι και βλέπω το Γιάννη να έχει ανέβει στην ταράτσα, δυο ορόφους πιο πάνω! Φαίνεται πως η πόρτα του σπιτιού δεν είχε κλείσει καλά, οπότε ο μικρός την έσπρωξε και μπήκε στο κλιμακοστάσιο. Ανεβαίνω επάνω εν ριπή οφθαλμού, αρπάζω το Γιάννη από το χέρι, τον κατεβάζω κάτω έξαλλη, του ρίχνω και μερικές φάπες. Λοιπόν, απορώ με όλες αυτές που τη βρίσκουν μεγαλώνοντας κουτσούβελα. Αυτή η ζωή μάλλον δεν κάνει για μένα...

“Η Μεταμφίεση”: Ενδιαφέρουσα κοινωνική ταινία που παρακολούθησα το βράδι στην τηλεόραση. Ένας έφηβος πάσχει από μια σπάνια γενετική ασθένεια και είναι παραμορφωμένος στο πρόσωπο. Ωστόσο, τα πάει θαυμάσια με παρέες μηχανόβιων, κερδίζει γρήγορα το αρχικά εχθρικό περιβάλλον του σχολείου πετώντας λίγες εξυπνάδες, κανένας μαθητής δεν ενοχλείται όταν ο “ασχημομούρης” σαρώνει όλους τους επαίνους, ενώ τον ερωτεύεται μια πανέμορφη κοπέλα.

Αν είναι δυνατόν! Και υποτίθεται πως η ταινία βασίζεται σε αληθινά γεγονότα!Ή οι σεναριογράφοι μας δουλεύουν, ή δεν ξέρω τι συμβαίνει! Αλήθεια, έτσι

αντιμετωπίζεται ένα “διαφορετικό” άτομο μέσα σε μια οποιαδήποτε αγέλη; Εγώ είχα πάντα πολύ περισσότερα προβλήματα απ' αυτόν! Μας δουλεύουν, μου φαίνεται...

Τρίτη, 24 Μαΐου 1988

Το απόγευμα πήγα στης αδελφής μου με σκοπό να μου συστήσει τον Βαγγέλη, έναν ξάδερφο του Αντώνη από την Κρήτη. Περιμέναμε, περιμέναμε, ο τύπος δεν έλεγε να εμφανιστεί και τελικά η Αλίκη αναγκάστηκε να περάσει από το σπίτι του θείου του εκεί κοντά, για να δει τι έγινε ο νυμφίος. Εντέλει, ο νεαρός εμφανίστηκε κατά τις 8:30 και μας πληροφόρησε πως είχε έλθει και νωρίτερα, κατά τις 6:00, αλλά παραδόξως το κουδούνι δεν χτυπούσε. Περίεργη ατυχία αυτή.

Μόλις μπήκα στο σαλόνι και τον είδα, ένιωσα μια περίεργη αμηχανία -μάλλον επειδή η Αλίκη δεν μπήκε καν στον κόπο να μου τον συστήσει. Είπαμε απλώς ένα “γειά” και τίποτε άλλο. Μετά βρέθηκα στην κουζίνα με την αδελφή μου, η οποία με νουθέτησε με ύφος περιφρονητικό ότι δεν φέρθηκα με το απαραίτητο νάζι και ότι στεκόμουν εκεί σαν ξυλάγγουρο.

Στο μεταξύ, ο Αντώνης είχε κουβαλήσει τρεις βιντεοκασέτες και δυο φίλους του με τις γκόμενές τους. Έκατσαν και είδαν και τα τρία έργα επί τόπου, στο σαλόνι, με αποτέλεσμα να μη μπορούμε να αρθρώσουμε κουβέντα. Συμπαθητικός τύπος ο Βαγγέλης, δεν πολυσυμπαθεί τις βιντεοταινίες, ούτε εγώ άλλωστε. Ψηλός, λεπτός, ολίγον μαυριδερός -μα πού να τον δω μέσα στο σκοτάδι; Προξενιό να σου πετύχει.

Οι γυναίκες βαρεθήκαμε γρήγορα και πήγαμε για μπύρες. Ο Γιαννάκης προκάλεσε επεισόδιο, έκλαιγε και τσίριζε επειδή το παγωτό κυπελάκι που του πήραμε δεν του έφτασε. Η Αλίκη ξαφνικά θυμήθηκε πως δεν πήγε στη γιορτή γενεθλίων της ξαδέρφης Νίκης και την έπιασε φόβος

μήπως την παρεξηγήσουν. Έτσι, μου έδωσε παραγγελία: “Φεύγοντας, πέρνα από τη Νίκη και πες της χίλια συγγνώμη για την αμέλεια και ότι θα έλθω αύριο για να ευχηθώ”. Εννοείται πως δεν πήγα. Εντάξει, έχουμε μπλέξει οικογενειακώς και υπηρετούμε την Αυτής Εξοχότητα Αλίκη, όμως οι γελοιότητες έχουν και τα όριά τους.

Κυριακή, 27 Μαΐου 1988

Το πρωί τηλεφώνησα στον Κοτσώνη και μου ανακοίνωσε χαρωπά τα εξής: “Το βιβλίο σου είναι πολύ καλό για πρώτο, έχει πολύ ωραία σημεία αλλά κάπου θα μπορούσες να το περικόψεις. Να το εκδόσεις όμως, και προς Θεού, μην σταματήσεις εδώ, να γράψεις κι άλλα βιβλία, καλύτερα!”. Πρόσθεσε ότι θα το δώσουμε σε κριτικούς και θα έχουμε καλές αλλά και κακές κριτικές. Μου έχει βρει, λέει, έναν “πολύ αξιόλογο και πρόθυμο εκδοτικό οίκο”, ο οποίος όμως θα ζητήσει κάποια συμμετοχή στα έξοδα έκδοσης. Όταν της το είπα, η Χρύσα συμφώνησε: “Μην απορρίψεις καμμία πρόταση για συμμετοχή. Το αφεντικό μου θα αναλάβει τη στοιχειοθεσία και θα σου κάνουμε έκπτωση”. Αρχίζουν να με πείθουν.

Σάββατο, 28 Μαΐου 1988

Πρωί πρωί η μαμά μου τά 'πρηξε επειδή, ως συνήθως, βάλθηκε να ασχολείται διαρκώς μαζί μου: “Μη βάλεις αυτή τη μπλούζα, βάλε την άλλη” ... “Αυτή σου δείχνει τον ώμο που πέφτει” ... “Η άλλη τονίζει τη στραβή σου πλάτη” ... “Αδυνάτισες, χάλια είσαι!”. Τελικά, είναι πολύ ύπουλα πιεστική. Από τότε που ήμουν μικρή, με νουθετεί συνεχώς για το παραμικρό, φροντίζει να κριτικάρει οτιδήποτε κάνω και κοιτάει να μου στερεί οποιαδήποτε πρωτοβουλία, ακόμη και στα πιο απλά πράγματα.

Το μεσημέρι ήλθε η Αλίκη, έφαγε μαζί μας και συμφώνησε ότι η μαμά είναι πιεστική και παράξενη,

ιδιαίτερα μαζί μου. Η αδελφή μου της ξέφυγε επειδή για κάποιο περίεργο λόγο η μαμά δεν ασχολιόταν ποτέ μαζί της -έστω κι αν οι γονείς μου φαγώθηκαν να την παντρέψουν βεβιασμένα από τα 16 της, μην τυχόν κι εξωκοίλει.

Τρίτη, 31 Μαΐου 1988

Άργησα να τελειώσω από τον Κυριακίδη σήμερα επειδή χρειάστηκε να του δακτυλογραφήσω κάτι χαζά πρακτικά 10 σελίδων, συν την υπόλοιπη αλληλογραφία εξωτερικού. Προσφέρθηκε να με φέρει στο σπίτι με το αμάξι του αλλά μου την έδωσε γιατί το πήγαινε φυρί-φυρί να αποδείξει ότι εγώ δεν βγαίνω ποτέ να διασκεδάσω. “Πώς γίνεται αυτό, να μην έχεις κάπου να πας σήμερα το βράδι; Δεν έχεις κανένα δεσμό;” με ρώτησε καχύποπτα. Όσο κι αν προσπαθούσα να τον πείσω με ψεματάκια για το αντίθετο, ότι δηλαδή βγαίνω συχνά απλά απόψε τυχαίνει να μείνω στο σπίτι, εκείνος επέμενε στα δικά του. Τι τον κόφτει στο κάτω-κάτω;

Όταν έφθασα στο σπίτι, έμαθα ότι μετά από μεσολάβηση της πεθεράς της, η οποία εδώ και πολλά χρόνια εργάζεται σαν καμαριέρα στο πολυτελές ξενοδοχείο “Blue Rose” στη Βουλιαγμένη, από αύριο η Αλίκη πιάνει δουλειά εκεί, σαν λαντζέρα στην ψησταριά. Θα πρέπει να εργάζεται γύρω στις 10 ώρες την ημέρα, με αμφίβολα ρεπό, ωστόσο είναι ευχαριστημένη.

Πέμπτη, 2 Ιουνίου 1988

Μαζί με τον Κοτσώνη, σήμερα το απόγευμα είχαμε ραντεβού με τον κύριο Κουρτάκη του εκδοτικού οίκου Ευαγόρας. Όπως σύντομα ανακάλυψα, ο τύπος είναι “φάντασμα”: Η επιχείρησή του δεν έχει πινακίδα, δεν υπάρχει ούτε σε τηλεφωνικούς καταλόγους. Ούτε μια κάρτα του δεν είχε να μου δώσει.

Τέλος πάντων, αλλιώς μου τα είχε πει στις προάλλες ο

Κοτσώνης, αλλιώς μου τα 'παν τώρα οι δυο τους: Απαιτούν να επιβαρυνθώ εγώ όλα τα έξοδα έκδοσης, ενώ εκείνοι δεν μπορούν να αναλάβουν ούτε τη διανομή επειδή η εταιρειάρα αποτελείται από δύο άτομα μόνο. Ούτε τη φίρμα του βάζει εύκολα, λέει ο Κουρτάκης, γιατί ένας σοβαρός λόγιος σαν αυτόν δεν καταδέχεται να βάλει το όνομα του οίκου του πάνω σε ένα οποιοδήποτε τυχαίο βιβλίο. Δεν προβλέπω καμία συμφωνία. Τελικά, οι δυο τους μου φάνηκαν μάλλον πονηροί μπατίρηδες ψευτοκουλτουριάρηδες που ψάχνουν εναγωνίως για φράγκα...

Παρασκευή, 3 Ιουνίου 1988

Το πρωί ξαναπέρασα από το Ευαγόρα. Μόλις άκουσε ο Κουρτάκης ότι δεν είμαι διατεθημένη να πληρώσω, τον έπιασε φόβος και τρόμος! Με ξιπασμένο υφάκι, μου ανήγγειλε πως δεν τον ενδιαφέρει το βιβλίο μου επειδή θυμίζει βιβλίο τσέπης (τα εν λόγω βιβλία κάνουν ρεκόρ πωλήσεων· πολύ θα ήθελε ο βλαξ να είχε γράψει ένα τέτοιο) κι ένας "σοβαρός" εκδοτικός οίκος σαν τον (αόρατο) Ευαγόρα δεν ασχολείται με τέτοια, λέει.

Ο Κοτσώνης τά 'κανε σκατά κι επιπλέον όταν του τηλεφώνησα το απόγευμα, μου ζήτησε και τα ρέστα: "Τι απαιτήσεις ήταν αυτές; Εγώ είχα περισσότερη συστολή όταν εξέδιδα το πρώτο μου βιβλίο", με μάλωσε. Δεν θα ασχοληθώ περισσότερο με τους δύο γελοίους...

Σάββατο, 4 Ιουνίου 1988

Μέχρι σήμερα έχω ήδη γυρίσει δεκάδες εκδοτικούς οίκους σε όλη την Αθήνα με το μυθιστόρημά μου υπό μάλης. Τα αποτελέσματα εξακολουθούν να είναι απογοητευτικά: Οι περισσότεροι δεν θέλησαν καν να κοιτάξουν το μυθιστόρημά μου. Σε κάποιους φάνηκε πολύ μεγάλο (155 σελίδες), κάποιος το θεώρησε "καλό, συμπαθητικό, όχι κανένα αριστούργημα αλλά τώρα δεν γίνεται τίποτα γιατί είμαστε κλεισμένοι για ένα χρόνο".

Από τον μεγάλο εκδοτικό οίκο "Δανάη" μου το επέστρεψαν μετά από ένα μήνα, με την εξής κριτική σε γραπτό σημείωμα: "Ενδιαφέρουσα γραφή. Το μυθιστόρημά σας έχει διάφορες επιρροές αλλά είναι αρκετά πρωτότυπο". Η υπεύθυνη μου χαμογέλασε φιλικά, με φώναξε με τ' όνομά μου και μου πρότεινε να πάω σε άλλους εκδότες: "Έχετε κανέναν γνωστό;" Οι ίδιοι δεν μπορούν να το εκδώσει γιατί είναι κλεισμένοι για ενάμιση χρόνο.

Ένας άλλος, εξίσου γνωστός, δεν δέχθηκε να δει το μυθιστόρημα, ήταν όμως ειλικρινής: Αποκλείεται να το εκδώσω χωρίς να πληρώσω, η επιστημονική φαντασία είναι σε πτώση, μόνο οι επώνυμοι επιβιώνουν έστω κι αν γράφουν μαλακίες. Μου είπε επίσης πως ο Βάρναλης είναι απλησίαστος, "ο πιο κοντά στον πρωθυπουργό". Μάλλον με κορόιδευε τόσο καιρό η κυρία Μπονάνου.

Περισσότερες ελπίδες μου έδωσαν στον εκδοτικό οίκο Φαισύλη: Ο φιλικός, μουσάτος εκδότης έχει ήδη διαβάσει και εγκρίνει το μυθιστόρημά μου. Ωστόσο, με μεταθέτει από μήνα σε μήνα για την υπογραφή του συμβολαίου. Ο διορθωτής του μου έχει μιλήσει δια

τηλεφώνου με πολύ ενδιαφέρον, μου έχει κάνει ορισμένες σωστές παρατηρήσεις και μου έχει διευκρινίσει ότι το βιβλίο μου "Η Συνωμοσία των Σκιών" είναι fantasy και όχι επιστημονική φαντασία.

Όμως, ακόμη πιο ελπιδοφόρα περίπτωση είναι ο εκδότης Χάλαρης, ο οποίος έχει επίσης εγκρίνει το βιβλίο μου και μάλιστα μου είπε ότι θα υπογράψουμε συμβόλαιο στα τέλη του 1989. Περιμένω γεμάτη αισιοδοξία...

Κυριακή, 5 Ιουνίου 1988

Το απόγευμα επισκέφθηκα την ξαδέλφη Χρύσα, συζητήσαμε για τη νούλα του Κοτσώνη και μετά κατέφθασαν δυο φιλενάδες της, η Μαρία και η Ματίνα. Πήγαμε όλες μαζί για καφέ στο Πεδίο του Άρεως. Νομίζω ότι κολλάω άνετα με αυτή την παρέα. Κάποια στιγμή, η Χρύσα με ρώτησε αν υπάρχουν άλλες εξελίξεις σχετικά με το βιβλίο μου. Της είπα ότι έχω πάει σε πολλούς εκδότες και δυο από αυτούς ενδιαφέρθηκαν να εκδώσουν το μυθιστόρημα μέχρι του χρόνου και ότι θα προτιμήσω εκείνον που θα μου υπογράψει πρώτος συμβόλαιο. Όλοι έδειξαν να εντυπωσιάζονται.

"Θα σε ξαναδούμε;" με ρώτησε με συμπάθεια η Ματίνα αργότερα, καθώς έφευγα.

"Φυσικά!" αποκρίθηκα.

Στο δρόμο του γυρισμού, ενώ ήμουν μέσα στο τρόλλεϋ, ήλθε και κάθησε δίπλα μου και μου κόλλησε ένας συμπαθητικός νεαρός. Δεν άργησε να μου πιάσει κουβέντα. Αρχικά μου συστήθηκε σαν Μιχάλης, 24 ετών, εκδότης στο επάγγελμα.

Καθόλου άσχημος, παρόλο που είναι αρκετά πλαδαρός με ανοιχτές περιφέρειες. Υποστήριζε ότι η εταιρεία είναι είναι πολύ πετυχημένη, με 50 άτομα προσωπικό, και ότι πήγαινε στην Έκθεση Βιβλίου στο Σύνταγμα για να πετύχει νέες συνεργασίες. Καταλήξαμε μαζί στην Έκθεση. Εγώ αγόρασα

ένα βιβλίο με φανταστικές περιπέτειες, ενώ εκείνος μίλησε με κάποιους υπεύθυνους. "Έτσι βγάζεις 4.000 δρχ την ημέρα", υπερηφανεύτηκε. Πιθανόν, όμως, να είναι ένα απλός πλασιέ που προσπαθεί να ρίχνει γκόμενες παριστάνοντας τον εκδότη. Όταν φτάσαμε στο Ζάππειο με ξεμονάχιασε στο παγκάκι και με φίλησε. Νομίζω ότι προχωρά γρήγορα και λέει παχιά λόγια, όπως: "Φιλάς όμορφα, Υβόννη". Μήπως είναι σαπουνόφουσκα;

Τρίτη, 7 Ιουνίου 1988

Το πρωί πέρασα από το Λύκειο μαζί με τη μητέρα μου για να βγάλουμε μερικά αντίγραφα του απολυτηρίου μου. Λόγω δικής μου αβλεψίας, ο καθηγητής δεν μπορούσε να επικυρώσει τις φωτοτυπίες, οπότε τσάμπα ο κόπος. Τότε, η μητέρα μου βρήκε την ευκαιρία να εκφράσει όλη την απογοήτευσή της για μένα: "Όλο παραπονιόμαστε για την τύχη μας, τη βλακεία μας όμως δεν την κοιτάμε!" Αμέσως μετά άγγιξε την αριστερή μου πλάτη, αυτή που προεξέχει λίγο εξαιτίας της σκολίωσης. "Η πλάτη σου στράβωσε, χρειάζεσαι γυμναστική", μου πέταξε πικρά. Κατόπιν, έπιασε τον δεξί μου ώμο, που γέρνει λίγο. "Σήκωσε τον ώμο σου, αφαιρείσαι και τον αφήνεις να πέφτει!", συνέχισε με βλοσυρό ύφος. Εκείνη τη στιγμή συνειδητοποίησα ότι η μάνα μου θα ήθελε να έχει μια άλλη κόρη, όμορφη, τσαχπίνα, δημοφιλή. Όχι σαν εμένα...

Το απόγευμα ξεκίνησα για το γυμναστήριο με μάλλον κακή διάθεση. Μόλις με είδαν να κατηφορίζω, τα γνωστά τσογλάνια της Τεμπών άρχισαν την καζούρα: "Ουουου! Γκαμήλα! Καμηλοπάρδαλη!". Δεν έλεγαν να σταματήσουν, ώσπου ξαφνικά στράφηκα πίσω και τους φώναξα: "Είσαστε αδελφές!" Παραδόξως, το βούλωσαν αμέσως.

Το βραδάκι ήλθε για επίσκεψη η θεία Πηνελόπη, η νονά της αδελφής μου. Κάτι είπα που δεν της άρεσε και, παίρνοντας αφορμή από το νεσκαφέ που έπινα, γύρισε και

μου πέταξε με βλοσυρό βλέμμα: "Γι' αυτό θα γίνεις τρελή στο τέλος και δεν θα αντέχεις ούτε τον παραμικρό θόρυβο! Και η μύγα που πετάει θα σε πειράζει!". Κατ' αρχήν, απόρησα που η θεία σκέφτηκε κάτι τέτοιο, μα ύστερα γέλασα και της είπα πως δεν έχω κανένα πρόβλημα με τους θορύβους. Εκείνη με ξανακοίταξε με αινιγματικό, διαπεραστικό βλέμμα, σαν να έλεγε: "Καλά, καλά, περίμενε και θα δεις..."

Κυριακή, 19 Ιουνίου 1988

Έχουν περάσει ήδη δυο βδομάδες και ο Μιχάλης δεν έχει δώσει σημεία ζωής, οπότε αποφάσισα να του τηλεφωνήσω εγώ. Δώσαμε ραντεβού και πήγαμε μαζί βόλτα στο Βασιλικό Κήπο. Με φίλησε δυο-τρεις φορές με τα σαρκώδη χείλη του, με προβλημάτισε όμως γιατί κάθε τόσο μου πετούσε σπόντες του τύπου: "Να οι συγγενείς σου!" (περνώντας έξω από το κλουβί με τις κατσίκες) ή "Να τα ξαδέλφια σου!" (έξω από τη μάντρα με τους γαϊδάρους). Στην αρχή το έπαιρνα γι' αστείο, όταν όμως του είπα κάτι ανάλογο έξω από την κλούβα με τις μαϊμούδες, δεν του άρεσε καθόλου. Κάποια στιγμή του ζήτησα το τηλέφωνο της δουλειάς του και μου είπε: "Στο έχω δώσει και σου έχω πει να μη με παίρνεις εκεί!"

"Σοβαρά; Μου είπες όλα αυτά και δεν τα θυμάμαι;" του είπα ειρωνικά.

Ύστερα καθήσαμε στην καφετέρια του Κήπου, όπου με κέρασε καφέ. Δεν θα απέκλεια ακόμα μια συνάντηση, μέχρι που ο Μιχάλης μου είπε πονηρά, την ώρα που ετοιμαζόμασταν να φύγουμε:

"Επειδή ξέχασα να πάρω αρκετά χρήματα από το σπίτι μου και χρειάζομαι ταξί επειγόντως, έχεις να μου δανείσεις ένα χιλιάρικο;"

"Όχι, δεν έχω", απάντησα ήρεμα.

"Τέσσερα κατοστάρικα;"

“Ούτε...” Χαμογέλασα ελαφρά. Μου ήταν ξεκάθαρο πως ο τύπος ήθελε να του πληρώσω τον καφέ αλλά δεν θα του έκανα τη χάρη.

Πριν καλά-καλά τελειώσει το φλογερό αυτό ειδύλλιο, άρχισε ένα άλλο: Φθάνοντας στο Σύνταγμα, έξω από την καφετέρια Όασις, διασταυρώθηκα μ' έναν άλλο τύπο: Ήταν λεπτός, ραφινάτος, καστανόξανθος, με χαρακτηριστικές κοντές αφέλειες στο μέτωπο. Με σταμάτησε και μου ζήτησε επί τόπου να πάμε για καφέ. Εγώ, θέλοντας να φανώ κοινωνική και πρόθυμη για ερωτικές εμπειρίες, δέχθηκα αμέσως. Μου είπε ότι τον έλεγαν Κώστα και ότι δούλευε σαν δάσκαλος. Μου φάνηκε πιο εκλεπτυσμένος και ευγενικός από τον προηγούμενο, μιλήσαμε για αρκετή ώρα με ενδιαφέρον κι έδειξε κατανόηση για τις δυσκολίες της δουλειάς μου: “Η δουλειά δεν τελειώνει ποτέ, Υβόννη”, μου είπε ήρεμα.

Κυριακή, 26 Ιουνίου 1988

Το απόγευμα συναντήθηκα με τον Κώστα και πήγαμε για καφέ στην Αίγλη, στο Ζάππειο. Στην αρχή φαινόταν συγκρατημένος και κρατούσε “ακίνδυνη” στάση, μετά όμως μου είπε: “Πρέπει να έλθουμε πιο κοντά! Έτσι όπως καθόμαστε, οι άλλοι θα λένε: 'Μάλλον είναι μαλωμένοι αυτοί οι δύο'!”. Έτσι, πιαστήκαμε αγκαζέ και από το χέρι. Πολύ σύντομα μου ζήτησε να πάμε βόλτα -επέμεινε ιδιαίτερα γι' αυτό. Δέχθηκα επειδή ήθελα να δείξω καλή θέληση και προσαρμοστικότητα. Πού να φανταζόμουν τι με περίμενε;

Λοιπόν, σε όλη τη διάρκεια της βόλτας, ο τύπος δεν πήρε τα χέρια του από πάνω μου! Με κρατούσε εγκλωβισμένη μπροστά του συνεχώς, σε μια αφύσικη στάση, έτσι ώστε το σώμα του να εφάπτεται στο δικό μου καθώς προχωρούσαμε. Με το ζόρι μπορούσα να περπατήσω, ενώ ο κόσμος όλος μας κοίταζε. Δεν τολμούσα

να πω τίποτα επειδή δεν μου είχε ξανατύχει κάτι τέτοιο και δεν ήξερα πως να φερθώ. Παράλληλα, δεν ήθελα να με περάσει για καμιά παγοκολώνα -έστω κι αν κάθε στιγμή μου φαινόταν μαρτυρική.

Όταν επιστρέψαμε στο Ζάππειο, μόνο τότε τόλμησα να του ζητήσω να μαζευτεί. Εκείνος δέχτηκε αλλά εξακολούθησε να μου κρατά το χέρι και το ακουμπούσε πάνω στο πέος του! Έκανα υπομονή μέχρι που φτάσαμε έξω από το λεωφορείο μου. Φυσικά, δεν ξαναβγήκα ποτέ πια με τον ανώμαλο. Όμως, αναρωτιέμαι: Αυτά γίνονται όποτε μια κοπέλα βγαίνει ραντεβού μ' έναν άνδρα; "Έτσι κάνουν όλοι", επιβεβαιώνει η ειδήμων στα σεξουαλικά αδελφή μου. Μα πώς τα ανέχονται αυτά οι γυναίκες; Είναι δυνατόν; Απ' ότι ακούω, στις περισσότερες αρέσει μάλιστα! Δεν το χωράει ο νους μου...

Σάββατο, 2 Ιουλίου 1988

Εδώ και τέσσερα σαββατοκύριακα παίρνω τηλέφωνο τη Χρύσα και της προτείνω να συναντηθούμε μια από τις δυο μέρες, εκείνη όμως είναι ψυχρή μαζί μου και με αποφεύγει με διάφορες δικαιολογίες. Θλίβομαι γιατί ξέρω ότι δεν πρόκειται να ξαναβγούμε ποτέ πια μαζί και αδυνατώ να καταλάβω το γιατί. Πάνω που νόμιζα ότι είχα βρει μια φυσιολογική, διασκεδαστική συντροφιά... *Γιατί, άραγε, έπαψε να ενδιαφέρεται η Χρύσα για μένα;*

Σάββατο, 16 Ιουλίου 1988

Λόγω έλλειψης παρέας (συνηθισμένα πράγματα), σήμερα το πρωί πήγα μόνη μου για μπάνιο στην πλαζ της Βούλας. Κολυμπούσα στα ρηχά, όταν με πλησίασε ένας μαυριδερός τύπος και μου έκανε καμάκι. Δεν μου πολυάρεσε, φαινόταν Άραβας, κολυμπούσε σαν βατράχι και μου έκλεινε το δρόμο. Ωστόσο, είπα να φανώ φιλική και δεκτική· άλλωστε, τα χρόνια περνούν και δεν μπορώ πια να

πολυδιαλέγω. Μου είπε ότι τον έλεγαν Ομάρ, ήταν Αιγύπτιος και δούλευε στην πρεσβεία. Εγώ θεώρησα φρόνιμο να μην αποκαλύψω τα αληθινά στοιχεία μου. Έτσι, του είπα ότι με λένε Μαίρη και ότι κατοικώ στη Δάφνη. Κι εκείνος μένει στην Καλλιθέα, μου είπε. Βγαίνοντας από το νερό, ο τύπος ήθελε να κρατιόμαστε χέρι-χέρι σαν πιτσουνάκια. "Από την πρώτη στιγμή είσαι στην καρδιά μου, Μαίρη!", μου ανήγγειλε με μάλλον θεατρικό ύφος. Με κέρασε καφέ, μιλήσαμε για λίγο και κανονίσαμε να συναντηθούμε μετά από λίγες μέρες σε μια καφετέρια στην Καλλιθέα. Την ώρα που έφευγα από την παραλία, ο Ομάρ μου φώναξε: "Όχι ψέματα, Μαίρη, έτσι; Όχι ψέματα!"

... Όταν ήλθε η αποφράδα μέρα, σκοτώθηκα να πάω στη συνάντηση παρόλο το ξεθέωμα: Το πρωί δούλευα στη Νέα Σμύρνη, το απόγευμα είχα ραντεβού στη στάση Αγίου Ιωάννη, στη Δάφνη, όπως είχαμε συμφωνήσει. Περίμενα γύρω στα τρία τέταρτα, όμως ο νυμφίος δεν εμφανίστηκε.

Σάββατο, 23 Ιουλίου 1988

Ήμουν αρκετά αφελής ώστε να ξαναπάω στην ίδια παραλία -η οποία, πάντως, δεν είναι και μικρή. Ο Ομάρ βρέθηκε πάλι μπροστά μου και μου ζήτησε το λόγο, γιατί δεν πήγα στο ραντεβού. Εγώ υποκρίθηκα ότι δεν τον γνώριζα, του είπα ότι κάνει λάθος κι ότι εγώ δεν τα φτιάχνω με ξένους, ενώ παράλληλα προσπαθούσα να βγω από το νερό. Εκείνος μου έκλεινε το δρόμο, εγώ άρχισα να εκνευρίζομαι, ο τύπος θύμωσε και δεν με άφηνε να κολυμπήσω προς τα έξω. Ευτυχώς ήμασταν στα ρηχά. "Όχι νεύρα, Μαίρη", διαμαρτυρήθηκε σε μια στιγμή. Εντέλει τα κατάφερα να βγω από τη θάλασσα και αμέσως ξάπλωσα στην άμμο για ηλιοθεραπεία. Μετά από λίγα δευτερόλεπτα εκείνος πέρασε από δίπλα μου, με αποκάλεσε "μαλακισμένη", του πέταξα κι εγώ ένα "είσαι μαλάκας", και τέρμα κι αυτό το ειδύλλιο. Εννοείται ότι δεν ξαναπήγα μόνη

μου σε εκείνη την πλαζ.

Δευτέρα, 25 Ιουλίου 1988

Άλλο ένα καλοκαίρι περνά και ούτε φέτος έχω κάπου να πάω διακοπές. Βλέπω ότι τα χρόνια περνούν και η ζωή ξεφεύγει μέσα από τα δάχτυλά μου χωρίς να μπορώ να χαρώ τίποτα. Εδώ και κανένα μήνα σκέφτομαι έντονα ότι πρέπει επιτέλους να ξεκουνηθώ από την οδό Νηρηίδων, να δω τον κόσμο. Μου ήλθε, λοιπόν, η ιδέα να πάω διακοπές με γκρουπ, κάπου στο εξωτερικό.

Ψάχνοντας στις εφημερίδες, έχω ανακαλύψει ένα φτηνό πρόγραμμα για το γύρο της Ρουμανίας, μόλις 45.000 δρχ αεροπορικώς, μία εβδομάδα όλα πληρωμένα. Ωστόσο, ως την τελευταία στιγμή διστάζω να δώσω την προκαταβολή: Ουσιαστικά δεν με πολυενθουσιάζει η ιδέα να πάω διακοπές μόνη μου, άγνωστη μεταξύ αγνώστων σ' ένα γκρουπ τουριστών.

"Από την άλλη πλευρά όμως, μπορεί να περάσω καλά, ίσως γνωρίσω και καμιά νέα παρέα", εξηγώ σήμερα το απόγευμα στη θεία Πηνελόπη, που έχει έλθει για καφέ.

"Να πας! Δεν ξαναγίνεσαι 25 χρονών!" με συμβουλεύει εκείνη.

Τρίτη, 9 Αυγούστου 1988

Βρίσκομαι στη Ρουμανία από χθες: Πήγα στο αεροδρόμιο μαζί με τη μητέρα μου και με τη θεία Πηνελόπη, η οποία προσφέρθηκε να με πάει με το αμάξι της επειδή το αεροπλάνο μου θα απογειωνόταν στις 4:00 τα ξημερώματα. Όταν οι δυο γυναίκες αποχώρησαν κι έμεινα μόνη, ένιωσα κάπως αμήχανα.

Το γκρουπ αποτελείται μόνο από 18 άτομα, που σημαίνει ότι έχουμε αρκετή άνεση στο πούλμαν και "δένουμε" ωραία. Περισσότερη παρέα κάνω με την Όλγα, μια 40άρα χωρισμένη με παιδί, ήσυχη και καλοπροαίρετη.

Κατά τη διάρκεια της ημέρας κάνουμε βόλτες στο Βουκουρέστι, ενώ τις νύχτες διασκεδάζουμε στις κοντινές ντισκοτέκ, οι οποίες προσφέρουν, εκτός από πίστα για χορό, ζωντανή μουσική και θέαμα καν καν. Με έκπληξή μου διαπιστώνω πως στη Ρουμανία είναι αρκετά δημοφιλής η ελληνική μουσική.

Τετάρτη, 10 Αυγούστου 1988

Η μέρα πέρασε με εξουθενωτικές διαδρομές ανάμεσα σε πόλεις που δεν προλάβαμε να δούμε και χρονοβόρες επισκέψεις σε μουσεία που τελικά δεν είχαν και πολλά πράγματα τα επιδείξουν. Μέσα στο γκρουπ μας είναι και μια πενηντάρα που ντύνεται σαν εικοσάρα, το παίζει ντίβα, είναι μάλλον ψώνιο και με κυνηγάει παντού. Τη λένε Φανή και δεν χάνει την ευκαιρία να υπερηφανευτεί για τα πιο απίθανα πράγματα: Διατυμπανίζει ότι διαθέτει 600 χρυσά δαχτυλίδια και αμέτρητα άλλα κοσμήματα, πέντε-έξι πτυχία μουσικής, δυο-τρία πανεπιστημιακά διπλώματα και ότι έχει ταξιδέψει σε όλο τον κόσμο. Ταυτόχρονα το παίζει και θρήσκα. Σε μια στιγμή, επειδή τόλμησα να αμφισβητήσω τα δόγματα της Αποκάλυψης, μου πέταξε αλαζονικά: “Εσύ δεν είσαι του Χριστού. Δεν σε ξέρει!”

Πέμπτη, 11 Αυγούστου 1988

Μονοήμερη κρουαζιέρα στο δέλτα του Δούναβη: Μάλλον βαρετή διαδρομή μέσα σ' ένα τιγκαρισμένο πλοιάριο. Γίνεται ενδιαφέρουσα μονάχα σε ορισμένα σημεία, εκεί όπου οι ρίζες των δέντρων ξεπηδούν και συμπλέκονται έξω από το νερό.

Η Φανή με έχει πλευρίσει ακόμα μια φορά. Ξεκινάμε συζήτηση σχετικά με τις δυσκολίες της ζωής, εγώ της λέω πως τα προβλήματα δεν πρέπει να μας πτοούν και ότι πρέπει να ξεπερνάμε οτιδήποτε μας συμβαίνει. Τότε, εκείνη μου διηγείται μια περίεργη “ιστορία που έγραψαν και οι

εφημερίδες: Μια νεαρή τουρίστρια, η οποία επισκέφθηκε πριν από λίγα χρόνια ένα ελληνικό νησί, έπεσε θύμα απαγωγής και πολλαπλών βιασμών από ομάδα αλητών. Όταν τη βρήκαν, είχε αιμορραγία από μπρός, αιμορραγία από πίσω, και κόντεψε να πεθάνει. Ωστόσο, τον επόμενο χρόνο η κοπέλα ξανάρθε στο ίδιο νησί!"
"Αλήθεια; Πώς είναι δυνατόν;" απορώ εγώ.
"Είναι αυτό που λες, ότι πρέπει να ξεπερνάμε οτιδήποτε μας συμβαίνει", καταλήγει χαιρέκακα. Είναι λίγο πουτάνα, ή μου φαίνεται;

Σάββατο, 13 Αυγούστου 1988

Μετά από μια πολύ ενδιαφέρουσα επίσκεψη στον περίφημο Πύργο του Δράκουλα, καταλήξαμε σε μεγάλο ξενοδοχείο της Ποϊάνα Μπρασόφ: Πανέμορφα "ελβετικά" τοπία, ηρεμία, αναπάντεχη πολυτέλεια. Η θέα από το μπαλκόνι μου είναι καταπληκτική.

Σε μια στιγμή, ενώ καθόμαστε στο φουαγιέ, μια ηλικιωμένη γυναίκα από το γκρουπ υποστηρίζει ότι η μέρα που γεννιέται κάποιος φανερώνει ορισμένα πράγματα για τη μοίρα του. Όταν της είπα πως έχω γεννηθεί Παρασκευή, έδειξε σα να τρόμαξε και αποφάνθηκε αμέσως ότι: "Θα τρέχεις!"
"Θα τρέχω; Γιατί θα τρέχω;" απόρησα εγώ.
"Θα τρέχεις για πολλούς και διάφορους λόγους, για να βοηθήσεις ας πούμε..."

Το βράδι διασκεδάσαμε σε τοπική ντισκοτέκ, όπου ακούστηκαν και ελληνικά τραγούδια. Εκεί διαπίστωσα ότι οι ξένοι χορεύουν το χασάπικο καλύτερα από τους Έλληνες...

Τρίτη, 23 Αυγούστου 1988

Πάνω που προβληματιζόμουν επειδή οι συγγενείς δεν μου κάνουν ποτέ προξενιά, καταφθάνει το απόγευμα ο θείος

Αλέκος και μας αναγγέλλει ότι μόλις γνώρισε στη θάλασσα έναν τύπο αληθινό κελεπούρι για μένα: Πρόκειται για έναν Άραβα μουσουλμάνο, που ψάχνει εναγωνίως για νύφη! Ωστόσο, θα χρειαστεί εγώ να εγκαταλείψω τα πάντα, να πάω στην Αραβία και να βαφτιστώ μουσουλμάνα! “Φαίνεται πλούσιος, όμως!” καταλήγει ο θείος. Κατενθουσιασμένη η μητέρα μου, με παρωτρύνει να συναντηθώ με τον εν λόγω τύπο. Αρνούμαι κάθετα. Δεν έχω καμία όρεξη να μπλέξω με έναν μαυριδερό μωαμεθανό και να θαφτώ σε κανένα χαρέμι.

Τετάρτη, 24 Αυγούστου 1988

Το απόγευμα πηγαίνουμε βόλτα, μαζί με τη μητέρα μου. Μόλις στρίβουμε στην Πέλλης, ποιόν συναντάμε εντελώς τυχαία; Τον θείο Αλέκο, που εκείνη την ώρα ανηφορίζει το δρόμο μέσα στο αμάξι του! *Θεϊκή ή διαβολική* ***σύμπτωση****;* Ο θείος υποστηρίζει ότι η συνάντησή μας είναι μοιραία και ότι είναι γραφτό να συναντήσω τελικά το νυμφίο εξ Αραβίας, ο οποίος κάθε μέρα τέτοια ώρα λιάζεται σ' ένα συγκεκριμένο σημείο στην παραλία “Διαμάντι” της Γλυφάδας! “Ειδικά σήμερα, θα μας περιμένει”, μας διαβεβαιώνει ο θείος.

Η μάνα μου χοροπηδάει από τη χαρά της και συμφωνεί ότι η μοίρα με σπρώχνει προς την Αραβία! Μπαίνουμε αμέσως στο αυτοκίνητο του θείου και κατευθυνόμαστε προς την Κάτω Γλυφάδα. Όμως, φθάνοντας στο “Διαμάντι”, διαπιστώνουμε ότι ο νυμφίος δεν φαίνεται πουθενά. Φιού! Ευτυχώς! Ωστόσο, ο θείος και η μαμά μου δεν πτοούνται τόσο εύκολα. Επιμένουν να μείνουμε εκεί κανένα μισάωρο μήπως κι εμφανιστεί ο πρίγκηπας του παραμυθιού. Η ώρα περνά μα τίποτα τέτοιο δεν συμβαίνει. Μόνο που δεν βάζει τα κλάματα η μητέρα μου...

Πέμπτη, 13 Οκτωβρίου 1988

Γυρίζοντας με το λεωφορείο από τη δουλειά, συνάντησα σήμερα μια παλιά μου συμμαθήτρια, την Καίτη, με την οποία κάναμε (βαρετή όσο δεν παίρνει) παρέα στο λύκειο. Τώρα είναι παντρεμένη εδώ και πέντε χρόνια, και μάλιστα με διάσημο ποδοσφαιριστή! Έχει δυο παιδιά μαζί του και συνεχίζει να εργάζεται στην εφορία, όπου προσλήφθηκε μόλις έβγαλε το λύκειο.

"Έτυχε να δω και τη Λένα πριν από λίγους μήνες", με πληροφόρησε ξαφνικά. "Είναι και αυτή παντρεμένη κι άμα δεις τον άνδρα της, θα πάθεις πλάκα! Είναι ένας κούκλος! Στο μεταξύ, η Λένα έχει αδυνατίσει, έχει γίνει πανέμορφη. Έχει και αυτή καλή, μόνιμη δουλειά στο ΙΚΑ!"

Δεν μπόρεσα να μη το σκεφτώ: Οι δυο πιο βαρετές του σχολείου, μόνιμα χωμένες σε μια γωνιά να παπαγαλίζουν το μάθημα ξανά και ξανά, καλοπαντρεύτηκαν πριν τα είκοσί τους και βολεύτηκαν σε δημόσιες υπηρεσίες...

Σάββατο, 5 Νοεμβρίου 1988

Σήμερα πήγαμε μονοήμερη εκδρομή στο Καβούρι μαζί με τη μητέρα μου, την αδελφή μου και τον Αντώνη. Μαζί μας ήλθαν και μερικοί φίλοι του ζεύγους: Ο Μανώλης με τη σύζυγό του, ο Νίκος το ομορφόπαιδο με τη καινούργια γκόμενά του που είναι γύφτισσα (κυριολεκτώ) και ο Σάκης με τη φιλενάδα του τη Μαρία. Εγώ και η μητέρα μου δεν πολυκολάγαμε με την παρέα. Ωστόσο, τόλμησα να μπω στο παιγνίδι βόλεϋ με φιλέ που στήθηκε κάποια στιγμή. Πέρασε πολλή ώρα χωρίς να σταυρώσω μπαλιά και άρχισα να προβληματίζομαι. Κάποια στιγμή συνειδητοποίησα ότι ο σταρ Μανώλης, που έπαιζε στην πρώτη γραμμή, χοροπηδούσε διαρκώς σαν κατσίκι ιδίως όταν η μπάλα κατευθυνόταν προς το μέρος μου και φρόντιζε να ανακόπτει επιμελημένα όλες τις βολές που θα μου

έρχονταν! Περίμενα λίγο ακόμη και μετά βγήκα από το παιγνίδι απογοητευμένη.

Βολεύτηκα σε μια μεγάλη πέτρα και ασυναίσθητα άρχισα να παρατηρώ τον κόσμο που πηγαινοερχόταν στην παραλία: *Μέσα στο οπτικό μου πεδίο συνωστίζονται εκατοντάδες άνθρωποι, που κινούνται σε όλο το χώρο της απέραντης παραλίας. Περπατούν γρήγορα ή αργά, φωνάζουν ή περιμένουν, γελούν, χειρονομούν, νεύουν, τρέχουν, ανεβοκατεβαίνουν στα βραχάκια, αλλάζουν κατευθύνσεις. Καθένας τους κάνει κάτι διαφορετικό, κι όμως όλοι ακολουθούν έναν κοινό βασικό ρυθμό, μοιράζονται ένα κοινό μοτίβο, όλοι οδηγούνται μυστικά από την ίδια αόρατη μα έλλογη δύναμη που τους δεσμεύει, τους ελέγχει και τους κινεί σαν μαριονέτες μέσα σ' ένα δικό της μυστηριώδες σχέδιο...*

Σάββατο, 28 Ιανουαρίου 1989

Σήμερα το βράδι, ο θείος Λάμπρος και η γυναίκα του η Καίτη μας έχουν καλέσει στο σπίτι τους στη Νίκαια για να μου κάνουν ένα προξενιό. Εγώ δεν έχω ενθουσιαστεί με την ιδέα, ωστόσο δεν θα ήθελα να χάσω καμιά “καλή τύχη”. Έτσι, δέχθηκα να πάω μαζί με τον πατέρα μου στο σπίτι του θείου για να γνωρίσουμε τον υποψήφιο γαμπρό.

Τον λένε Τιμόθεο, είναι 32 χρονών, δουλεύει σαν εργάτης σε εργοστάσιο και εκ πρώτης όψεως δεν με τραβάει καθόλου: Μοιάζει με χοντρό λυμφατικό βαμπίρ, γλοιώδης και δύστροπος, με μυτερά κίτρινα δόντια. Ο πατέρας μου, όμως, φαίνεται ενθουσιασμένος και μιλά πολύ χαρωπά μαζί του. Εγώ θεωρώ σκόπιμο να κάνω κακή εντύπωση στον τύπο, φέρνοντάς του αντιρρήσεις σε ό,τι κι αν λέει. Παρόλα αυτά, εκείνος δεν χαμπαριάζει κι επιμένει να με ξαναδεί.

Τρίτη, 31 Ιανουαρίου 1989

Δεν έχω καμία όρεξη να ξανασυναντήσω το βαμπίρ,

ωστόσο οι πιέσεις από γονείς, συγγενείς και γείτονες είναι αφόρητες. Από την άλλη πλευρά, νιώθω κι εγώ ότι πρέπει να πάρω την απόφαση να δεσμευτώ με κάποιον, έστω με το ζόρι, δεδομένου ότι τα χρόνια περνούν και αίσθημα στον ορίζοντα δεν διακρίνεται ούτε με τηλεσκόπιο. Έτσι, σφίγγω τα δόντια και βγαίνω μαζί του απόψε.

Στις 8:00 το βράδι συναντιώμαστε σε μια παραλιακή καφετέρια στη Γλυφάδα. Μόλις καθόμαστε στο τραπέζι, ο Τίμος μου δηλώνει σοβαρά: "Θα σου πω κάτι που δεν ξέρει ούτε η μητέρα μου: Δεν είμαι απλός εργάτης αλλά μέτοχος στο εργοστάσιο!" Και μετά από λίγο: "Μου πρότειναν να γίνω προϊστάμενος αλλά εγώ δεν δέχτηκα επειδή έτσι θα αναγκαζόμουν να γίνω καρφί!". Προσπαθεί συνεχώς να το παίξει αξιόλογος, μα ό,τι κι αν λέει εγώ δεν καταφέρνω με τίποτα να καταπνίξω την απέχθεια που αισθάνομαι γι' αυτόν. Από την άλλη μεριά, νιώθω υποχρεωμένη να συνεχίσω μαζί του. Κάποτε πρέπει επιτέλους να παντρευτώ.

Σάββατο, 4 Φεβρουαρίου 1989

Απόψε έχω πάλι συνάντηση με τον Τιμόθεο, στην ίδια καφετέρια. Στο μεταξύ, όλες αυτές τις μέρες νιώθω άρρωστη, σαν πρόβατο που το οδηγούν στη σφαγή. Ο τύπος κάτι καταλαβαίνει και δυσανασχετεί με την ψυχρότητά μου, ωστόσο μου προσφέρει ένα τριαντάφυλλο, από αυτά που πουλάει μια τσιγγάνα. Αυτή τη φορά μου εκμυστηρεύεται πως ο καλύτερός του φίλος είναι η μητέρα του κι ότι αν τελικά παντρευτούμε θα πρέπει να ξεχάσω τον υπόλοιπο κόσμο και να συναναστρέφομαι μονάχα τη μαμά του.

Τέλος πάντων, ελλείψει ενδιαφέροντος αποχωρούμε σχετικά γρήγορα κι εγώ ξεχνώ το λουλούδι πάνω στο τραπέζι. Φτάνοντας στο σπίτι, αισθάνομαι τόσο μπερδεμένη και ανήσυχη ώστε μένω καθισμένη σε μια καρέκλα σκεφτική, από τις 1.00 ως τις 2.30 τη νύχτα, χωρίς καν να αλλάξω ρούχα. Ωστόσο, του έχω υποσχεθεί ότι θα

ξανασυναντηθούμε ύστερα από λίγες μέρες.

Τρίτη, 7 Φεβρουαρίου 1989

Μία από τις πιο σημαντικές μέρες της ζωής μου: Το πρωί μου τηλεφωνεί ο εκδότης Χάλαρης και με καλεί να πάω αύριο το απόγευμα στο γραφείο του για να υπογράψουμε το συμβόλαιο έκδοσης του βιβλίου μου "Η Συνωμοσία των Σκιών"! Πετώ στα σύννεφα, ωστόσο υπάρχει ένα αγκάθι στην ευτυχία μου: Έχω υποσχεθεί στο μαλάκα τον Τίμο ότι θα του τηλεφωνήσω σήμερα για να κλείσουμε ραντεβού για το βράδι.

"Τι θέλεις;" μου κάνει ψυχρά, μόλις με ακούει.

"Να συναντηθούμε απόψε", απαντώ ήρεμα.

"Ώστε μπορείς απόψε;" ρωτά ειρωνικά και τότε καταλαβαίνω: Τον πειράζει που αποφεύγω να τον βλέπω κάθε μέρα -λες κι έχουμε κανένα σοβαρό δεσμό.

"Ναι" του κάνω ξερά.

"Καλύτερα να σταματήσουμε εδώ!"

"Όπως θέλεις!" αποκρίνομαι αυθόρμητα, ενώ δεν πιστεύω στ' αυτιά μου! Επιτέλους ελεύθερη! Ελεύθερη ξανά! Χοροπηδώ απ' τη χαρά μου, νιώθοντας σα να έχω μόλις γλυτώσει από μια θανάσιμη παγίδα!

Τετάρτη, 8 Φεβρουαρίου 1989

Την καθορισμένη ώρα φθάνω στα γραφεία του Χάλαρη. Το όλο κλίμα μου φαίνεται αρκετά θετικό, μα δεν μπορώ να καταπολεμήσω μια σχετική νευρικότητα.

"Είστε τόσο μικρή και γράφετε;" με ρωτάει κάποια στιγμή η προϊσταμένη.

"Δεν είμαι και τόσο μικρή", απαντώ νευρικά.

Εντέλει υπογράφουμε το συμβόλαιο, το οποίο προβλέπει έκδοση του μυθιστορήματος ως τα τέλη του 1989. Αποχωρώ πλέοντας σε πελάγη σπάνιας ευτυχίας. Ωστόσο, πριν καν φθάσω στη στάση του λεωφορείου,

αρχίζουν ήδη να με ζώνουν οι αμφιβολίες: Στη σύμβαση δεν υπάρχει πουθενά σφραγίδα της εταιρείας, πράγμα που μου γεννά μπόλικες αμφιβολίες σχετικά με την εγκυρότητα του εγγράφου. Γρήγορα όμως διώχνω κάθε απαισιοδοξία και αφήνομαι στην πρωτόγνωρη ηδονή της επιτυχίας.

Πέμπτη, 9 Φεβρουαρίου 1989

Περίεργη ***σύμπτωση****:* Χωρίς να πολυκαταλάβω πώς, κάποια στιγμή ο Ζαφειράκης οδήγησε την κουβέντα μας στις τέχνες και τελικά κατέληξε, με μάλλον ειρωνικό ύφος: "Εγώ πιστεύω πως όσοι ασχολούνται με ζωγραφική, μουσική, γράψιμο και τα παρόμοια, είναι χαμένοι άνθρωποι. Οποιοσδήποτε αν καθήσει για λίγο να ασχοληθεί, μπορεί να ζωγραφίσει ένα τοπίο, να συνθέσει ένα τραγούδι ή να γράψει ένα βιβλίο, ας πούμε. Όμως, οι νορμάλ δεν ασχολούνται με τέτοια πράγματα. Τα φυσιολογικά άτομα προτιμούν να περνούν τον καιρό τους δουλεύοντας!". Θεώρησα τη άποψή του εντελώς παράλογη αλλά έκανα πως συμφώνησα. Στα αφεντικά και στους μουρλούς δεν πρέπει να φέρνουμε αντιρρήσεις. Πάντως, πολύ παράξενη αυτή η δήλωση του Λουκά, ειδικά μετά τη χθεσινή ανέλπιστη επιτυχία μου...

Σάββατο, 11 Μαρτίου 1989

Εδώ και κανένα δίμηνο έχω αρχίσει να κάνω συστηματικά παρέα με την Λουίζα Χοϊδά, παλιά μου συμμαθήτρια από το Δημοτικό. Συναντιόμασταν τα πρωινά στη στάση του λεωφορείου για τη δουλειά κι έτσι σιγά σιγά πιάσαμε φιλίες. Είναι πρόσχαρος άνθρωπος, δείχνει ενδιαφέρον και κατανόηση για οτιδήποτε της λέω, ενώ κερδίζει την εμπιστοσύνη όλων με την έμφυτη αθωότητά της.

Η Λουίζα μου έχει γνωρίσει όχι μόνο τον αρραβωνιαστικό της το Νώντα αλλά και τους φίλους της, με

τους οποίους συναντιώμαστε σχεδόν κάθε Σάββατο. Είναι η πρώτη “φυσιολογική” συντροφιά που έχω αποκτήσει ως ενήλικη. Για πρώτη φορά στη ζωή μου, βγαίνω με φίλους σε ταβέρνες, καφετέριες ή για χορό! Αρκετά συχνά πηγαίνουμε και στο θέατρο. Τελευταία φέρνουν στην παρέα και τον Κώστα, φίλο του Νώντα, ο οποίος με πλευρίζει συστηματικά. Δεν μπορώ να πω ότι είναι άσχημος, ούτε είναι κακό παιδί, ωστόσο δεν τρελαίνομαι γι' αυτόν, μάλλον επειδή έχει μούσι και το φέρσιμό του είναι κάπως τραβηγμένο: Χειρονομεί πολύ, μιλάει πολύ, γελάει πολύ, λέει πολλά κρύα ανέκδοτα.

Χθες το βράδι πήγαμε όλοι μαζί σε μια ωραία ντισκοτέκ, όπου παίζουν τραγούδια κυρίως των δεκαετιών '60 και '70. Κάποια στιγμή ο Κώστας με τράβηξε στην μεγάλη πίστα για να χορέψουμε ένα παλιό ερωτικό κομμάτι που του αρέσει ιδιαίτερα. Όσο κράτησε το τραγούδι εκείνο, ήταν ιδιαίτερα επιδεικτικός: Έκανε συνεχώς βεβιασμένες κινήσεις και κάποια στιγμή μου άρπαξε τα χέρια, τα σήκωσε πάνω και ήθελε να χορεύουμε με τις παλάμες ενωμένες ψηλά. Ένιωσα πολύ αμήχανα. Νομίζω πως γίναμε νούμερο. Κατόπιν, χορέψαμε ένα μπλουζ και ο τύπος μου έκανε παρατήρηση ότι δεν λυγίζω τη μέση μου αρκετά. Αργότερα, έξω από το μαγαζί, ενώ είμασταν έτοιμοι να μπούμε στα αυτοκίνητα για να πάμε σπίτια μας, ο Κώστας με πλησίασε και μου είπε υπό μορφήν αστείου ότι δεν ξέρω να χορεύω και ότι είμαι ανεπίδεκτη μαθήσεως. Είναι εκνευριστικός τελικά...

Ψύχωση

Δευτέρα, 20 Μαρτίου 1989

Εδώ και δυο βδομάδες με έχει κυριεύσει μια πρωτοφανής ψύχωση: Μου έχει γίνει έμμονη ιδέα να ξαναβρώ τον παιδικό μου έρωτα, τον Γιώργο Φραντζή! Μέρα με τη μέρα επιδίδομαι σε μια απεγνωσμένη αναζήτηση ενός χαμένου έρωτα: Κατ' αρχήν, προσπάθησα να βρω τον αριθμό τηλεφώνου του σε παλιούς και νέους καταλόγους. Δοκίμασα δεκάδες νούμερα, ώσπου κατέληξα στο 9630...., που μου φαίνεται πιο πιθανό. Το έχω πάρει πολλές φορές, μα δεν απαντά ποτέ!

Σήμερα το πρωί έτυχε να συναντήσω στο λεωφορείο μια παλιά μου συμμαθητρια, την Ευαγγελία Χρηστάκου. Μιλήσαμε λίγο για τις δουλειές μας, της είπα ότι δουλεύω σε εταιρεία εισαγωγών κι εκείνη μου είπε πως έχει σπουδάσει Βιολογία αλλά τώρα εργάζεται σε μεγάλη τράπεζα. Λίγο αργότερα, έφερα με τρόπο τη συζήτηση στους παλιούς συμμαθητές και στο Γιώργο Φραντζή. Η Χρηστάκου με πληροφόρησε ότι ο Γιώργος μόλις ξαναγύρισε στην Ελλάδα μετά από σπουδές στην Αμερική, μου έδωσε μάλιστα και το τηλέφωνό του που είναι όντως το 9630....!

Στις μέρες που ακολουθούν, θα επιμείνω πολλές φορές μήπως και τον πετύχω, ωστόσο είτε δεν το σηκώνει κανείς, είτε μπλέκονται οι γραμμές. Δεν θα αργήσω να ανακαλύψω και τη διεύθυνσή του, ένα ισόγειο πολύ κοντά στο παλιό μας σχολείο. Θα στηθώ πολλές φορές απέξω για αρκετή ώρα, περιμένοντας υπομονετικά μήπως φανεί ο Γιώργος ή έστω κάποιος δικός του. Όμως, οι πόρτες και τα παράθυρα του σπιτιού μένουν πάντα πεισματικά κλειστά. Το

μόνο που έχω καταφέρει, είναι να δω το όνομα της γειτόνισσας που είναι γραμμένο καθαρά πάνω στο γραμματοκιβώτιο: Κυρία Ρίτα Μπόγρη. Δεν ξέρω γιατί, μα η γνώση του μου δίνει μια δυνατότερη αίσθηση ελπίδας...

Παρασκευή, 7 Απριλίου 1989

Στο μεταξύ, έχω αρχίσει να βλέπω "φαντάσματα" μέσα στα λεωφορεία, δηλαδή άτομα που μοιάζουν στο Γιώργο ή στην αδελφή του τη Ροζίτα και που εγώ υποψιάζομαι ότι μπορεί να είναι οι ίδιοι. Καμιά φορά, μάλιστα, δεν διστάζω να παρακολουθήσω για λίγο αυτά τα άτομα. Σήμερα το πρωί, που συνάντησα τη Λουίζα στο λεωφορείο για τη δουλειά, δεν άντεξα και της έδειξα έναν από αυτούς, ο οποίος καθόταν απέναντί μας: "Για δες αυτόν εκεί, κάποιον μου θυμίζει: Δεν είναι ο παλιός μας συμμαθητής, ο Γιώργος Φραντζής;" τη ρώτησα δήθεν αδιάφορα.
"Όχι, Υβόννη, αυτός δεν είναι ο Γιώργος, απλά του μοιάζει λίγο. Ο Γιώργος δεν ήταν τόσο μελαχροινός!" μου το ξέκοψε η Λουίζα κι εγώ είδα αμέσως πως είχε δίκιο.

Πέμπτη, 13 Απριλίου 1989

Πάντως, δεν πτοούμαι τόσο εύκολα: Εδώ και λίγες μέρες έχω βάλει στο μάτι μια κοπέλα ξανθιά και γαλανομάτα, που πιστεύω πως είναι η Ροζίτα. Μπαίνει κάθε πρωί στο λεωφορείο, από τη στάση "Γεφυράκι". Σήμερα στήθηκα πιο νωρίς και την παρακολούθησα καθώς ερχόταν. Πήραμε το ίδιο λεωφορείο και φρόντισα να καθήσω σε αντικρυνή θέση, ώστε να μπορώ να παρατηρήσω πιο προσεκτικά το πρόσωπό της. Μετά από λίγη ώρα, το πήρα απόφαση ότι ναι μεν μοιάζει κάπως με τη Ροζίτα, όμως δεν είναι αυτή. Ξαφνικά, η κοπέλα γύρισε και με κοίταξε τρομαγμένη -προφανώς με πήρε χαμπάρι! Την καημένη, πρέπει να της έκοψα τη χολή! Καλύτερα, λοιπόν, να μην

ξαναεμφανιστώ ποτέ πια σε αυτή τη στάση.

Κυριακή, 16 Απριλίου 1989

Εδώ και λίγους μήνες η Αλίκη έχει ανοίξει ψιλικατζίδικο, παρόλο που είναι έγγυος. Αυτό σημαίνει πως πρέπει να τρέχουμε οικογενειακώς για να τη βοηθάμε όχι μόνο στο σπίτι αλλά και στο μαγαζί, καθότι ο σύζυγός της απαξιεί ν' ασχοληθεί. Μάλιστα, η Αλίκη πρότεινε στον πατέρα μου να εγκαταλείψει την πρωινή δουλειά του ως πωλητής σε χρωματοπωλείο, για ν' αναλάβει το ψιλικατζίδικό της -φυσικά χωρίς καμία αμοιβή. Το αποκορύφωμα: Ο πατέρας μου παραιτήθηκε πρόσφατα από τη δουλειά του για να της κάνει το χατήρι αλλά σήμερα η αδελφή μου μας ανακοίνωσε πως δεν θα τον "προσλάβει" επειδή της φαίνεται, λέει, πως ο μπαμπάς θα επεμβαίνει υπερβολικά στο μαγαζί!

Σάββατο, 22 Απριλίου 1989

Κεραυνός εν τη αιθρία: Η αδελφούλα μου ξαναχωρίζει (για πολλοστή φορά) από τον Αντώνη μετά από καυγάδες, ξυλοδαρμούς και άλλα επεισόδια. Μας συνταράζει όλους με το δράμα της, καθώς έχει επείγουσα ανάγκη από ηθική και προπάντων οικονομική συμπαράσταση, τώρα ειδικά που είναι έγγυος. Κυριολεκτικά, οι γονείς μου τρέχουν και δεν φθάνουν να προλάβουν τις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες της, εφόσον η Αλίκη νοικιάζει μόνη της από σήμερα κιόλας μια κοντινή γκαρσονιέρα. Έτσι, εμείς θα πρέπει να τρέχουμε καθημερινά για να τη βοηθάμε στο στήσιμο του νέου σπιτικού.

Κάτι μου λέει πάντως, ότι το παραμύθι της ανεξαρτησίας της δεν πρόκειται να διαρκέσει πολύ, όπως συνήθως: Το συνηθισμένο παιχνιδάκι "χωρίζω, τα ξαναφτιάχνω, όλοι ασχολούνται μαζί μου" στήνεται περίπου δυο φορές το χρόνο, πράγμα που σημαίνει πως έχουμε

μετακόμιση δυο φορές το χρόνο! Το γενικό σενάριο έχει ως εξής: Χωρίς καν ξεκάθαρο λόγο, το ζευγάρι στήνει ομηρικούς καυγάδες, ο Αντώνης κοπανάει την αδελφή μου, εκείνη φεύγει από τη συζυγική στέγη και νοικιάζει άλλο σπίτι, μόνη της. Ύστερα, ο νυμφίος πάει και τη βρίσκει, την καλοπιάνει με γλυκόλογα, αγάπες και λουλούδια, η Αλίκη επιστρέφει στη συζυγική στέγη, εγκαταλείπει το σπίτι που είχε βρει μόνη της, κ.ο.κ. Σε κάθε περίπτωση, η κόμισσα έχει την απαίτηση να σπεύδουμε εμείς κάθε φορά να τη βοηθάμε στον τεράστιο όγκο δουλειάς που απαιτεί μια μετακόμιση.

Εξυπακούεται πως όλοι -συγγενείς, φίλοι, γνωστοί- ασχολούνται μονίμως με τα προβλήματα της Αλίκης. "Μα, έχεις κι άλλο παιδί", υπενθυμίζει ο ξάδελφος Σταύρος στον πατέρα μου κάποια στιγμή. Μόλις τότε συνειδητοποιώ ότι έχει δίκιο: Η Αλίκη έχει ρουφήξει όλη την προσοχή και την ενέργεια των γονέων μου εδώ και δεκαετίες...

Τρίτη, 16 Μαΐου 1989

Χθες τα ξημερώματα η θεία Σοφία, αδελφή της μητέρας μου, μας άφησε χρόνους -από εγκεφαλικό. Ήταν έγκλειστη σε άσυλο ψυχοπαθών στο Μενίδι, εδώ και 35 χρόνια, επειδή έπασχε από σοβαρή μανία καταδίωξης. Η ασθένεια είχε ξεκινήσει κατά τη διάρκεια των βομβαρδισμών στον Πειραιά τον καιρό της Γερμανικής Κατοχής, όταν μια βόμβα έπεσε πολύ κοντά στο σπίτι της. Μια φορά το μήνα, πηγαίναμε και τη βλέπαμε στο ψυχιατρείο. Την παίρναμε και κάναμε βόλτες στα χωράφια εκεί κοντά. Ήταν πάντα καλή κι ευγενική μαζί μας. Τώρα όμως, "Ο δρόμος για το Μενίδι κόπηκε", όπως λέει με πίκρα η μητέρα μου. Ένα ζευγάρι σκουλαρίκια κρίκοι της θείας κατέληξαν σε μένα. Τα φόρεσα όλη μέρα σήμερα, μα ένιωθα κάπως περίεργα...

Την ίδια νύχτα θα δώ ένα περίεργο όνειρο: Βρίσκομαι

στο νεκροταφείο Γλυφάδας, όπου είναι θαμμένη η θεία Σοφία. Ξαφνικά ακούω μια καρδιά να χτυπάει δυνατά, αντηχώντας σε όλο το νεκροταφείο. Γεμάτη αγωνία, καταλαβαίνω ότι η θεία είναι θαμμένη ζωντανή. Λέω και ανοίγουν τον τάφο. Η θεία βγαίνει έξω, χαρούμενη, φωτεινή και με φιλάει χαρούμενη. Ξυπνώ αναστατωμένη. Μόλις έρχεται το πρωί, φροντίζω να ξεφορτωθώ τα σκουλαρίκια...

Σάββατο, 20 Μαΐου 1989

Ο Κώστας, ο νεόπλουτος σύζυγος της ξαδέρφης Νίκης, περνιέται για μεγαλοεπιχειρηματίας τελευταία, εφόσον από απλός υπάλληλος σε αλουμινάδικο έχει πια αποκτήσει δικό του τεράστιο μαγαζί, καθώς κι ένα νυχτερινό κέντρο στην παραλιακή λεωφόρο -κι όλα αυτά μέσα σ' ένα χρόνο! Παράλληλα, ο γαμπρός μου, που τα 'χει ήδη ξαναφτιάξει με την Αλίκη, επιθυμεί κι αυτός να μπει στην "καλή κοινωνία". Έτσι, δέχθηκε πρόσκληση σε γεύμα από τον Κώστα για απόψε, ώστε να γνωρίσει τους αξιότιμους συνεργάτες του. Φόρεσε, λοιπόν, η Αλίκη το πιο ξέκωλο σύνολο που βρήκε (στενό κοντό σορτς με γυαλιστερό μπουστάκι) και πήγαν στο επαγγελματικό meeting όλο πόζα και χαρούλες.

... Σύντομα θα αποδειχθεί ότι ο Κωστάκης επιδιδόταν σε εμπόριο ναρκωτικών μαζί με τους "συνεργάτες" του, ώσπου λόγω δικής του βλακείας θα προδωθεί από το κύκλωμα και θα οδηγηθεί στη φυλακή! Πάλι καλά που ο Αντώνης δεν μπλέχτηκε τελικά σ' αυτή την ιστορία! Και μετά αναρωτιέμαι, γιατί η δική μου οικογένεια παραμένει πάντοτε φτωχή, και πού βρίσκουν τόσα χρήματα ορισμένοι "ξύπνιοι".

Δευτέρα, 22 Μαΐου 1989

Σήμερα το απόγευμα η Αλίκη μας φέρνει το Γιαννάκη για να τον κρατήσουμε ως το βράδι. Ωστόσο, δεν παύει να

με αντιμετωπίζει πάντα με την ίδια περιφρόνηση:
“Κανένα καλό παιδί να προξενέψουμε στη Υβόννη; Τόσους φίλους έχει ο Αντώνης”, της προτείνει η μητέρα μου σε μια στιγμή.
“Τη Υβόννη τη βλέπουν κάθε τόσο, αν τους άρεσε θα το λέγανε”, απαντά η αδελφούλα μου απαξιωτικά. “Άλλωστε, δεν θέλω να τους κάνω την πρόταση και να μου λένε πως η Υβόννη δεν τους αρέσει!”
“Και γιατί να μη τους αρέσει;” επιμένει η μαμά.
“Μα δε βλέπεις τα χάλια της;”
“Εγώ έτσι είμαι και σ' όποιον αρέσει!” πετάγομαι τότε εγώ.
“Σε κανέναν δεν αρέσει!” καταλήγει η Αλίκη, με ύφος 100 σταρ του Χόλυγουντ.

Τετάρτη, 14 Ιουνίου 1989

Χαράς ευαγγέλια: Η διαδικασία έκδοσης του βιβλίου μου έχει ήδη ξεκινήσει! Παρέλαβα τα ρολά με το μυθιστόρημά μου πριν από λίγες μέρες και σήμερα το απόγευμα πήγα και τους τα έδωσα πίσω αφού πρόσθεσα ορισμένες ακόμη διορθώσεις. Ακόμη, τους πήγα κι ένα εξώφυλλο ζωγραφισμένο από μένα, με μαρκανδώρους και ξυλομπογιές: Ένα μυστηριώδες τοπίο με πυραμίδες και την πρωταγωνίστρια σε πρώτο πλάνο. Απ' ό,τι μου είπαν, υπάρχει δυνατότητα να το επεξεργαστούν στο κομπιούτερ έτσι ώστε να φαίνεται σαν γνήσιος πίνακας ζωγραφικής. Μπορώ να πω ότι διασκέδασα την όλη φάση, ωστόσο αναρωτιέμαι: Δεν είναι υποχρέωση του εκδότη να βρίσκει εξώφυλλα για τα βιβλία που εκδίδει;

Δευτέρα, 3 Ιουλίου 1989

Μετά από μια πολύ δύσκολη γέννα, δεδομένου ότι το μωρό είχε τυλιχτεί με τον ομφάλιο λώρο, η αδελφή μου γέννησε τα ξημερώματα το δεύτερο γιο της, που προορίζεται να πάρει το όνομα του πατέρα μου, δηλαδή

Θανάσης. Και το πιο αξιοσημείωτο γεγονός: Όταν της τον πρωτοπήγαν στο δωμάτιο, η Αλίκη ανακάλυψε πως το βρέφος είχε αλλάξει φύλο! “Ξέρετε, εγώ γέννησα αγόρι!” ενημέρωσε τη νοσοκόμα και τελικά της έφεραν το δικό της αρσενικό παιδί, ενώ επέστρεψαν το κοριτσάκι στη μητέρα του.

Ως φυσική συνέπεια, η Αλίκη θα κλείσει άμεσα το μαγαζί της, παρόλο που κερδίζει αρκετά. Όπως και να 'χει, τώρα με τη γέννηση του νέου μωρού θα έχουμε ακόμη περισσότερα τρεχάματα η μητέρα μου κι εγώ.

Κυριακή, 16 Ιουλίου 1989

Κάλλιο αργά παρά ποτέ! Επιτέλους, το περίφημο νούμερο 9630... απάντησε! Ήταν, όμως, δύο παιδικές φωνές που έλεγαν ασυναρτησίες. Ζήτησα να μιλήσω στο Γιώργο Φραντζή, μου είπαν “περιμένετε” και περίμενα μισή ώρα στο ακουστικό χωρίς να έλθει κανείς! Το ίδιο πράγμα θα επαναληφθεί δυο φορές ακόμη μέχρι το απόγευμα. Δεν πρόκειται να βγάλω άκρη έτσι. Δεν ξέρω τι άλλο να κάνω πια...

Αρνούμενη ν' αποδεχθώ την πραγματικότητα, το ίδιο βράδι αποφασίζω να μιλήσω ξεκάθαρα στη Λουίζα σχετικά με το θέμα και να της ζητήσω να με βοηθήσει, χρησιμοποιώντας ίσως τις παλιές της διασυνδέσεις από το λύκειο. Δέχεται με χαρά, λέγοντας: “Σε καταλαβαίνω, Υβόννη, κι εγώ ήμουν ως πρόσφατα ερωτευμένη μ' ένα συμμαθητή μας, τον Δήμο, αν θυμάσαι! Μην ανησυχείς, θα σε βοηθήσω!”. Το αποτέλεσμα: Μετά από δυο μέρες, όταν η Λουίζα δοκίμασε τον επίμαχο αριθμό, έπεσε πάνω στα ίδια πιτσιρίκια, τα οποία της φώναζαν με μια φωνή: “Εγώ είμαι ο Γιώργος Φραντζής!”.

Όμως, όσο η μοίρα με πολεμάει, τόσο το πείσμα μου γιγαντώνεται: Με το σκεπτικό ότι ίσως ο Γιώργος να έχει αλλάξει αριθμό τηλεφώνου μετά από τόσα χρόνια, το

επόμενο πρωί τηλεφωνώ στην κυρία Μπόγρη, που ξέρω ότι κατοικούν έναν όροφο πάνω από τους Φραντζήδες. Ζητάω ευγενικά και αθώα "τον κύριο Γιώργο Φραντζή", μου εξηγεί ότι μένει ακριβώς από κάτω κι ότι έχω λάθος αριθμό τηλεφώνου. Όμως, θα αρνηθεί να μου δώσει τον σωστό...

Παρασκευή, 11 Αυγούστου 1989

Στη δουλειά, το αφεντικό αρχίζει να μη μου τα λέει καλά: Οι μέρες περνούν και μου είναι πλέον φανερό ότι ο Ζαφειράκης σκοπεύει να αφήσει να περάσει όλος ο Αύγουστος χωρίς να μου δώσει καθόλου άδεια, παρόλο που αυτός είναι ο μοναδικός μήνας που δεν έχουμε σχεδόν καθόλου δουλειά.

Τα ίδια είχαμε και σήμερα το πρωί: "Την επόμενη βδομάδα δεν θα μπορέσω να σου δώσω άδεια γιατί πρέπει να πάω στο χωριό· ούτε την μεθεπόμενη θα μπορέσω, επειδή θα θέλει η γυναίκα μου να την πάω στο χωριό και θα πρέπει κάποιος να μείνει στο γραφείο", δήλωσε το αφεντικό με μάλλον ειρωνικό ύφος.

"Εγώ από Δευτέρα δεν θα μπορώ να έλθω στη δουλειά γιατί έχω ήδη βγάλει εισητήρια για διακοπές!", του είπα ψέματα.

Για λίγες στιγμές, ο Ζαφειράκης έμεινε εμβρόντητος σα να μην πίστευε στ' αυτιά του. Αμέσως μετά άρχισε να φωνάζει, έξω φρενών: "Τι είν' αυτά που μου λες; Αν είναι δυνατόν! Ως τώρα μου έδειχνες ένα άλλο πρόσωπο, ένα πρόσωπο που μπορούσα να εμπιστευτώ! Τώρα όμως βλέπω μπροστά μου μια άλλη Υβόννη!"

"Δεν καταλαβαίνω γιατί απορείτε", αποκρίθηκα ήρεμα. "Θεωρώ ότι αυτό είναι το καλύτερο και για τους δυο μας, επειδή ο Αύγουστος είναι ο μόνος μήνας που όλες οι ιταλικές εταιρείες κλείνουν και δεν έχουμε δουλειά. Εσείς όμως μου αναβάλλετε συνεχώς τις διακοπές μου με διάφορες δικαιολογίες..."

"Θα έχουμε πάρα πολλή δουλειά αυτό το μήνα! Θα

αναγκαστώ εξαιτίας σου να προσλάβω άλλη κοπέλα για όσο διάστημα λείψεις! Θα καταστραφώ οικονομικά εξαιτίας σου!" κατέληξε όλο νεύρα.
"Δεν παρακαλάνε το Θεό ορισμένες που έχουν μια δουλειά! Θέλουν και διακοπές! Βρίσκουν κάποιον και τους πληρώνει τις διακοπές!" πετάχτηκε τότε η κυρία Ντίνα.

Στο μεταξύ, εγώ ήδη κόντευα να βάλω τα κλάματα, παρόλο που ήξερα ότι μου λέγανε σαχλαμάρες. Δεν περίμενα τέτοια αντίδραση, ούτε και ήθελα στ' αλήθεια να χαλάσω τις σχέσεις μου με το αφεντικό, οπότε θεώρησα καλό να του τα γυρίσω:
"Δεν ήξερα ότι περιμένετε πολλή δουλειά αυτό το μήνα ειδικά· σε αυτή την περίπτωση, θα δώσω πίσω τα εισητήρια και δεν θα πάω τελικά διακοπές", του είπα με τρεμάμενη φωνή.
"Α, όχι, τώρα θα κάνεις τις πολυπόθητες διακοπές σου! Να ξέρεις όμως ότι κανονικά το αφεντικό είναι που αποφασίζει πότε θα πάρει άδεια ο υπάλληλος! Επίσης, μην ξεχνάς ότι τα περισσότερα αφεντικά δεν αρκούνται στα υπαλληλικά καθήκοντα αλλά ζητούν και άλλα πράγματα από τις γραμματείς τους!"
Αυτό το τελευταίο δεν περίμενα ποτέ να το ακούσω. Έμεινα να τον κοιτάζω με αποχαυνωμένο, βουρκωμένο βλέμμα.
"Ναι, Υβόννη, έτσι είναι: Οι γραμματείς, εκτός από το να σηκώνουν τηλέφωνα και να γράφουν τιμολόγια, προσφέρουν κι άλλες υπηρεσίες στα αφεντικά τους! Νομίζεις ότι είναι όλοι τόσο ολιγαρκείς όσο εγώ;" ξεσπάθωσε ο Ζαφειράκης.
Μετά από όλο εκείνο το λίβελλο, ζήτησα να βγω για λίγο έξω, όπου γύριζα για πάνω από μισή ώρα στους δρόμους κλαίγοντας.

Τετάρτη, 16 Αυγούστου 1989

Εντέλει, ο Λουκάς κουβάλησε σήμερα κιόλας μια

γνωστή του κοπέλα για να κρατήσει το γραφείο για το διάστημα από 21 έως 31 Αυγούστου που θα λείπω εγώ. Είναι μια 20χρονη υπερφιλόδοξη ψωνάρα, που το παίζει στέλεχος ολκής: "Κανονικά, δεν θα καθόμουν εδώ ούτε μια ώρα!" υπερηφανεύεται με υπεροπτικό υφάκι. "Στην προηγούμενη επιχείρηση που ήμουν, η εργασία ήταν πολύ απαιτητική, δεν στεκόσουν λεπτό και διαρκώς κάτι μάθαινες! Εδώ δεν συμβαίνει ποτέ τίποτα κι εγώ δεν είμαι καμιά χαμένη, εγώ σκοπεύω να πετύχω στη ζωή μου!"

Δευτέρα 21 – Παρασκευή 25 Αυγούστου 1989

Λιγοήμερες διακοπές στην Πέρδικα της Αίγινας μαζί με τους γονείς μου: Μένουμε σ' ένα ξενοδοχείο νησιώτικου στυλ, καθόλου άσχημο, ωστόσο εγώ έχω πρόβλημα επειδή κοιμόμαστε και οι τρεις σ' ένα στενό δωμάτιο και ο μπαμπάς ροχαλίζει σαν ατμομηχανή όλη νύχτα. Ευτυχώς, έχουμε για παρέα μια οικογένεια γειτόνων μας από την Τερψιθέα, οι οποίοι έχουν εξοχικό εδώ, κι έτσι δεν πλήττουμε. Κάθε μέρα πηγαίνουμε για μπάνιο σε κοντινές παραλίες, ενώ τα απογεύματα μαζευόμαστε στη βεράντα τους ή κάνουμε βόλτες στα πέριξ.

Θα περνούσα πολύ καλύτερα, αν στο μεταξύ δεν είχα πάθει ψύχωση: Βρίσκομαι σε απελπιστική ψυχολογική κατάσταση, δεν καταφέρνω να ηρεμήσω ούτε μέρα ούτε νύχτα, καθώς στο μυαλό μου τριγυρίζουν διαρκώς οι απίστευτες καταστάσεις που αντιμετωπίζω στη δουλειά, η μόνιμη πλέον εχθρικότητα του περιβάλλοντος και οι ατέλειωτες απαιτήσεις του αφεντικού. Ουσιαστικά, εκείνο που προσπαθεί να μου επιβάλει ο Ζαφειράκης, είναι να δουλεύω αδιάλειπτα χωρίς να παίρνω ποτέ άδεια, πάντοτε με το βασικό μισθό, ενώ παράλληλα να μου αναθέτει όλο και περισσότερα καθήκοντα. Ακόμη, σκέφτομαι τα αντίποινα που θα αντιμετωπίσω με την επιστροφή μου το Σεπτέμβρη και μου είναι αδύνατο να κλείσω μάτι τις νύχτες.

Ώσπου, μια επαναστατική ιδέα αρχίζει να στριφογυρνά στο νου μου: Να φύγω από τη Vinomec και ν' ανοίξω το δικό μου γραφείο δακτυλογραφήσεων-μεταφράσεων στο κέντρο της Αθήνας. Στη σκέψη αυτή αισθάνομαι ήδη πολύ καλύτερα.

Όταν ξαναγυρνώ στη δουλειά την 1η Σεπτέμβρη, η κοπέλα θα με πληροφορήσει ότι όσες μέρες έλειψα δεν είχε καθόλου δουλειά, βάραγε μύγες όλη μέρα και το γραφείο θύμιζε νεκροταφείο -απολύτως αναμενόμενο αυτό το μήνα. Απλά, ο Λουκάς την έφερε εδώ μόνο και μόνο για να δείξει σε μένα πόσο ανεύθυνη είμαι που ζητάω άδεια αυγουστιάτικα...

Δευτέρα, 11 Σεπτεμβρίου 1989

Παρόλο που η Λουίζα έχει ήδη προσπαθήσει αρκετές φορές να οργανώσει μια συγκέντρωση παλιών συμμαθητών, μήπως κι έτσι καταφέρουμε να εντοπίσουμε και το Γιώργο, μέχρι τώρα έχει σταθεί αδύνατον να βρει οποιονδήποτε απ' αυτούς στο τηλέφωνο. Όσο περνά ο καιρός και δεν πλησιάζω το σκοπό μου, απογοητεύομαι.

Πέρα απ' αυτά, το βλέπω ότι η φιλία μου με τη Λουίζα έχει αρχίσει να χαλάει: Σιγά σιγά απομακρύνεται από μένα, αποφεύγει τις πολλές εξόδους μαζί μου, ενώ βγαίνει όλο και συχνότερα με το αγόρι της, το Νώντα. Πάντως, κάθε φορά που συναντιώμαστε οι τρεις μας (μάλλον παίζω το ρόλο του φαναριού), φροντίζει να μου δίνει υποσχέσεις για γνωριμίες με συμπαθητικούς νεαρούς. Από την άλλη, όποτε της εκμυστηρεύομαι ότι κάποιος από την παρέα μου αρέσει, μου τον βγάζει αμέσως σκάρτο και φροντίζει να μην έχουμε καμία επαφή με το εν λόγω άτομο.

Από τότε, μάλιστα, που της είπα ότι μου αρέσει ο Τάκης -ένα ψηλό, λεπτό παιδί με ξανθά μαλλιά ως τους ώμους και γαλάζια μάτια, σοβαρός και μετρημένος, φίλος του αχώνευτου, χοντρού αδελφού της- δεν ξαναβγήκαμε με

την παρέα! Η ίδια ισχυρίζεται ότι ούτε εκείνη τους βλέπει πια και της παραπονούνται πως τους παραμελεί επειδή τώρα έχει άλλους φίλους! Έτσι που μου τα καταφέρνει, τον Τάκη δεν τον έχω δει πάνω από τρεις φορές συνολικά! Παράλληλα, η φίλη μου έχει λυσσάξει να τα φτιάξω με το Μπάμπη, έναν παχουλό χαζούλη που τον κοροϊδεύουν όλοι στην παρέα. "Όσο σας κοιτάζω, τόσο βλέπω ότι είστε ταιριαστό ζευγάρι!" μου λέει με διφορούμενο ύφος.

Τρίτη, 26 Σεπτεμβρίου 1989

Μετά από μήνες μάταιης αναζήτησης ενός χαμένου έρωτα, νιώθω πια τόσο απογοητευμένη ώστε δεν δίστασα σήμερα το πρωί να πάρω έκτακτη άδεια από τη δουλειά "λόγω ασθενείας", προκειμένου να πάω στο γυμνάσιο Γλυφάδας για να ζητήσω τη διεύθυνση και το τηλέφωνο της Ροζίτας! "Ψάχνω μια παλιά μου φίλη, τη Ροζίτα Φραντζή, που την έχω χάσει αλλά πρέπει να την ξαναβρώ!", δήλωσα στους κατάπληκτους καθηγητές, οι οποίοι έδειξαν κατανόηση, έψαξαν στις παλιές καταστάσεις μαθητών αλλά τελικά με πληροφόρησαν πως δεν υπάρχει πια κανένα στοιχείο της εν λόγω μαθήτριας, μετά από τόσα χρόνια. Ύστερα, σαν αυτόματο, άφησα τα βήματά μου να με οδηγήσουν στο Δημαρχείο, όπου επαναλήφθηκε ακριβώς η ίδια φάση.

Παρασκευή, 29 Σεπτεμβρίου 1989

Σήμερα το πρωί, με μοναδική αποφασιστικότητα ανακοίνωσα στο Λουκά την πρόθεσή μου να αποχωρήσω από την επιχείρησή του στα τέλη Οκτώβρη "για προσωπικούς λόγους", τους οποίους αρνήθηκα σθεναρά να αποκαλύψω, όσο κι αν μου κλαιγόταν το αφεντικό.

... Καθ' όλη τη διάρκεια του επόμενου μήνα, θα παρελάσουν διάφορες κοπέλες από το γραφείο, υποψήφιες για τη θέση μου. Εννοείται ότι θα σταθεί αδύνατο να βρεθεί

γραμματέας τόσο φθηνή σαν εμένα, ή τόσο αποδοτική ώστε να φέρει εις πέρας το περιβόητο τεστ του στις ξένες γλώσσες. “Τόσο δύσκολα τεστ δεν κάνουν ούτε στο Υπουργείο Εξωτερικών!” είπε στο αφεντικό μια κοπέλα που είχε σπουδάσει στο εξωτερικό. Εντέλει, ο Ζαφειράκης θα προσλάβει μια ήσυχη κοπέλα, η οποία έχει σπουδάσει στην Ιταλία και δεν απαιτεί παρά το βασικό μισθό.

Κυριακή, 8 Οκτωβρίου 1989

Είμαι σε διακοπές και απολαμβάνω τον ζεστό ήλιο, τη χρυσή αμμουδιά, το διάφανο νερό της θάλασσας. Οι ηλιαχτίδες στραφταλίζουν στα γαλάζια δαντελωτά κυμματάκια, πραγματική μαγεία. Ο Γιώργος Φραντζής είναι μαζί μου, γλυκός και γοητευτικός, ψηλόλιγνος, με μεγάλα λαμπερά μάτια, όπως τότε που συναντιόμασταν στο γυμνάσιο. Είναι τέλειος και είναι δικός μου. Είμαστε ερωτευμένοι και πανευτυχείς. Φιλιόμαστε τρυφερά -σημάδι αντάμωσης. Ξυπνώ με μια μοναδική αίσθηση μακαριότητας. *Τι υπέροχο ερωτικό όνειρο ήταν αυτό;*

Πέμπτη, 12 Οκτωβρίου 1989

Η οριστική λύση του ερωτικού μου προβλήματος ήλθε αναπάντεχα σήμερα το πρωί από τη Θεώνη, γειτόνισσα και καλή φίλη μας που είναι οικιακή βοηθός σε σπίτια. Πάνω στη συζήτηση, μου αποκάλυψε εντελώς τυχαία ότι πηγαίνει συχνά στην κυρία Μπόγρη και της κάνει δουλειές! Τέτοια παρανοϊκή ***σύμπτωση****!* Της ζήτησα, λοιπόν, να τους ψαρέψει για το Γιώργο. “Γιατί; Δεν τελειώσατε τις δουλειές σας όσο ήσασταν στο σχολείο;” απόρησε γελώντας, ενώ εγώ πετούσα από τη χαρά μου.

... “Ο Γιώργος Φραντζής σπουδάζει προγραμματισμό ηλεκτρονικών υπολογιστών στην Αμερική. Είναι αρραβωνιασμένος με μια Ελληνίδα και θα την παντρευτεί γρήγορα. Δεν θα ξανάρθει ποτέ στην Ελλάδα”, είναι τα νέα

που θα μου φέρει η Θεώνη, μετά από λίγες μέρες.

Τέλος, λοιπόν. Γιατί όμως να με πιάσει όλη αυτή η παράνοια 12 χρόνια μετά; Ίσως επειδή κατά βάθος ξέρω ότι σε ολόκληρη τη διάρκεια της ζωής μου ποτέ δεν πρόκειται να βρεθεί καμιά άλλη αγάπη για μένα. Ξέρω ότι η ζωή μου θα κυλήσει στην απόλυτη ερωτική μοναξιά, ακολουθώντας το δικό της αλλόκοτο μονοπάτι...

Η ζωή συνεχίζεται...

Δευτέρα, 1η Ιανουαρίου 1990

Εδώ και δυο μήνες έχω ανοίξει το δικό μου γραφείο για Δακτυλογραφήσεις - Μεταφράσεις (Αγγλικά, Ιταλικά, Γερμανικά, Ισπανικά), αφού πρώτα κατάφερα να βρω ένα φθηνό χώρο κοντά στην Ομόνοια. Προς το παρόν δεν έχω πολλούς πελάτες, όμως τα πάγια έξοδά μου είναι πολύ μικρά κι έτσι δεν προβληματίζομαι ιδιαίτερα. Πάντως, αυτό που κάνω τώρα μου αρέσει πολύ περισσότερο από το να είμαι υπάλληλος σε εταιρεία. Πιστεύω, μάλιστα, πως το υπαλληλίκι δεν μου πήγαινε ποτέ.

Ωστόσο, ορισμένοι πελάτες -κάποιοι στριμμένοι, τσιγγούνηδες δικηγόροι- ήδη από τις αρχές αυτού του μήνα άρχισαν να απαιτούν να τους δίνω αποδείξεις για τα λιγοστά χρήματα που μου πληρώνουν. Έτσι, αναγκάστηκα να ανοίξω βιβλία στην Εφορία και να γραφτώ στο ΤΕΒΕ. Όμως, είμαι γραμμένη και στον ΟΑΕΔ, απ' όπου παίρνω επίδομα ανεργίας, το οποίο δεν θέλω να χάσω. Στο κάτω κάτω, τα έσοδά μου από το γραφείο είναι πολύ λίγα ακόμη.

Μετά από μια μάλλον χαλαρή συζήτηση με το λογιστή μου και τον πατέρα μου, αποφάσισα να συνεχίσω να λαβαίνω το επίδομα ανεργίας και παράλληλα ν' ανοίξω προσωπική επιχείρηση, πράγμα που κανονικά απαγορεύεται. Ο λογιστής μου είπε ότι μετά από 40 χρόνια που θ' αποκαλυφθεί η απάτη (όταν θα ζητήσω σύνταξη), πιθανότατα δεν θα υπάρξουν συνέπειες. Ωστόσο, στο βάθος του μυαλού μου δεν είμαι ήσυχη σχετικά με αυτό το θέμα: Κι αν κληθώ να πληρώσω κανένα απίθανο πρόστιμο όταν έλθει η ώρα;

Όπως και νά 'χει, δεν σκεφτήκαμε την εξής απλή

λύση: Θα μπορούσα να περιμένω εννέα μήνες να τελειώσει το επίδομα ανεργίας πριν ανοίξω το γραφείο, να σκεφτώ κι εγώ καλύτερα πώς να οργανώσω την επιχείρησή μου, και νά 'ναι μετά όλα νόμιμα κι ωραία. Όμως, όσον αφορά εμένα, πάντα μας έτρωγε οικογενειακώς η αγωνία μην τυχόν και μείνω ένα μήνα χωρίς δουλειά ή χωρίς ψάξιμο για δουλειά...

Κυριακή, 21 Ιανουαρίου 1990

Δεν νιώθω καθόλου καλά σήμερα. Έχω λόγους να διαισθάνομαι οτι πολύ σύντομα θα ξαναμείνω μόνη, χωρίς φίλους: Χθες βράδι, που αποφάσισα να πάω να συναντήσω την παρέα χωρίς τη Λουίζα, όλοι με αντιμετώπιζαν με ψυχρότητα, πιο έντονη απ' ότι συνήθως. Ο Τάκης έλειπε. Καταλήξαμε σε μια ωραία παραλιακή ταβέρνα στη Βουλιαγμένη, καμιά δεκαριά άτομα συνολικά, και πιάσαμε ένα μακρύ τραπέζι. Ο αδελφός της Λουίζας, ο Μιχάλης, έτυχε να βρεθεί ακριβώς στα αριστερά μου. Αφού γέλασε ειρωνικά, μετακίνησε επιδεικτικά την καρέκλα του μακριά από μένα και από το τραπέζι, αναγκάζοντας όσους ήταν στ' αριστερά του να πράξουν αναλόγως! Με αυτό τον τρόπο, ο "κύριος" δήλωνε χωρίς λόγια πλην σαφώς, την απέχθειά του για μένα. Έτσι, όση ώρα μείναμε εκεί, στο πλάι μου από τα αριστερά υπήρχε ένα τεράστιο και αφύσικο κενό στο τραπέζι...

Δευτέρα, 22 Ιανουαρίου 1990

Μετά από πολλούς δισταγμούς, αποφάσισα σήμερα να επικοινωνήσω εγώ τηλεφωνικά με τον εκδότη Χάλαρη, δεδομένου ότι εκείνος δεν έχει δώσει σημεία ζωής εδώ και μήνες, δηλαδή από τότε που τους παρέδωσα τα διορθωμένα ρολά. Στο μεταξύ, η αισιοδοξία μου έχει μετριασθεί σημαντικά.

Κανόνισα να συναντήσω τον εκδότη το απόγευμα κιόλας, σε μια διεύθυνση που μου έδωσε. Με έκπληξη

διαπίστωσα πως η εταιρεία έχει αλλάξει χώρο· τώρα στεγάζεται σε ένα πολυτελές πολυόροφο κτήριο, κοντά στην Ομόνοια. *Μα πηγαίνουν τόσο καλά οι δουλειές του; Τα βιβλία του δεν είναι δα και τόσο ξακουστά,* αναρωτήθηκα αρχικά· μετά όμως σκέφθηκα ότι η γοργή άνοδος της εταιρείας του ίσως να είναι κάτι θετικό και για μένα. Άλλωστε, ίσως εκεί να οφείλεται και η καθυστέρηση στην έκδοση του βιβλίου μου. Τέλος πάντων, συμφωνήσαμε και υπογράψαμε την παράταση του συμβολαίου μέχρι τα τέλη του 1990.

... Κατακλείδα: Τελικά, ο Χάλαρης δεν θα ξαναέλθει ποτέ πια σε επαφή μαζί μου και το μυθιστόρημα "Η Συνωμοσία των Σκιών" δεν θα τυπωθεί ποτέ. Όπως κατάλαβα αργότερα, όλη η υπόθεση ήταν μια κομπίνα του εκδότη για να έχει να επιδείξει μεγάλο αριθμό βιβλίων προς έκδοση, προκειμένου να πάρει κάποια επιδότηση από την ΕΟΚ. Παρόλα αυτά, οι "Εκδόσεις Χάλαρη" θα χρεωκοπήσουν και θα κλείσουν οριστικά ένα-δυο χρόνια αργότερα.

Πέμπτη, 15 Φεβρουαρίου 1990

Το γραφείο δακτυλογραφήσεων-μεταφράσεων πηγαίνει όλο και καλύτερα. Ο σπουδαιότερος πελάτης μου είναι ο πολύκροτος εκδοτικός οίκος "Παγγαία", που εκδίδει κυρίως επιστημονικά και λογοτεχνικά βιβλία. Αυτή την εποχή μου έχουν δώσει και δακτυλογραφώ ένα Λεξικό Επιστημονικής Ορολογίας, που αποδεικνύεται πραγματικά πολύ ενδιαφέρον βιβλίο.

Δεδομένου ότι τα έσοδά μου έχουν αυξηθεί, πρόσφατα αποφάσισα να ξεκινήσω και ιδιωτική ασφάλιση, παρόλο που είμαι ήδη ασφαλισμένη στο ΤΕΒΕ. Σήμερα κιόλας, έφερα έναν εκπρόσωπο της ασφαλιστικής εταιρείας EasyLife και υπέγραψα ένα ασφαλιστικό συμβόλαιο, το οποίο μου παρέχει έξτρα ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και

συνταξιοδοτικό πρόγραμμα που θα μου παρέχει σύνταξη μετά από 25 χρόνια. Μέχρι τότε, θα πρέπει να πληρώνω 8.000 δρχ το μήνα. Έσπευσε επί τόπου να ασφαλιστεί και η αδελφούλα μου με έξοδα των γονέων μου, οι οποίοι δεν της χαλάνε ποτέ χατήρι. Έχω την εντύπωση ότι η Αλίκη επιζητεί να με μιμείται με κάθε τρόπο, ονειρευόμενη να με ξεπεράσει κάποτε...

Τετάρτη, 21 Φεβρουαρίου 1990

Βλέποντας το χρόνο να περνά όλο και πιο γρήγορα μέσα σε νεκρική ακινησία, εδώ και κανένα τρίμηνο είμαι γραμμένη σ' ένα γραφείο συνοικεσίων στην Αθήνα. Έχω ήδη συναντήσει ορισμένους κυρίους, όλοι τους κακάσχημοι και προβληματικοί: Ένας από αυτούς ήταν 38 χρονών, χοντρός, νευρικός, χωρισμένος, και ήθελε να φύγουμε ένα τέταρτο αφότου καθήσαμε στην καφετέρια. “Να μην φάω το παγωτό μου πρώτα;” απόρησα. Με το ζόρι περίμενε πέντε λεπτά ακόμη, ώσπου να τελειώσω. Ένας άλλος φορούσε κάτι τεράστια γυαλιά στραβισμού στο βλογιοκομμένο του πρόσωπο, ενώ ψεύδιζε κιόλας. Δύο άλλοι, άχρωμοι φαλακροί υπαλληλίσκοι, τό 'παιξαν δύσκολοι και ήθελαν να το διαλύσουμε εντός 20 λεπτών. Σε έναν έλειπαν τρία δάκτυλα από το δεξί χέρι και η ποντικίσια βλάχικη μούρη του δεν με προσέλκυε καθόλου· όταν φύγαμε φρόντισε να με χαιρετήσει με το ανάπηρο χέρι. Ένας άλλος ήταν σχετικά εμφανίσιμος αν και κοντός, ωστόσο με απώθησε με το δεσποτικό φέρσιμό του και την τάση του να περιαυτολογεί ασταμάτητα.

Ο φαλακρός περιπτεράς με την τσιριχτή φωνή που συνάντησα χθες βράδι, βιαζόταν να το διαλύσουμε εντός 15 λεπτών γιατί είχε μια δουλειά, είπε. Όπως έμαθα σήμερα όταν τηλεφώνησα στο γραφείο, ο τύπος τους παραπονέθηκε για την αμφίεσή μου. Η “προξενήτρα” με συμβούλεψε ευγενικά να αποφεύγω τα φορέματα και να προτιμώ κάτι πιο

μοντέρνο (δηλαδή πιο ξέκωλο) γι' αυτές τις συναντήσεις με τα κελεπούρια. Από την άλλη, "Δεν φαντάζομαι να σας ενδιαφέρει η εμφάνιση στον άνδρα!" μου λέει και μου ξαναλέει.

Νομίζω ότι είναι καλύτερα να κόψω αυτή την ιστορία με τα συνοικέσια, γιατί δεν έχω καμιά όρεξη να ταλαιπωρούμαι για να συναντώ βλαμμένους. Επιπλέον, αρχίζω να υποψιάζομαι πως ο γάμος μ' έναν άσχετο δεν είναι καθόλου αυτό που πραγματικά θέλω από τη ζωή μου...

Δευτέρα, 26 Φεβρουαρίου 1990

Από τους πρώτους κιόλας μήνες της ζωής του, ο μικρός Θανάσης αποδεικνύεται ένα πολύ δύστροπο μωρό, γκρινιάρικο και μόνιμα νευριασμένο. Σε ηλικία μόλις πέντε μηνών είπε την πρώτη του λέξη: Ούτε "μαμά" ούτε "μπαμπά", αλλά "κακό": Καθώς ο πατέρας του τον πετούσε στο ταβάνι και τον ρωτούσε παιχνιδιάρικα "Τι παιδί είσαι εσύ;", το βρέφος χαχάνιζε και απαντούσε αυθόρμητα "κακόκακόκακό!". Όποτε δεν θέλει να φάει, τρίζει τα λιγοστά δοντάκια του όλο νεύρα. Σφίγγει τις γροθιές και τρέμει ολόκληρος αν κάτι δεν του αρέσει, δηλαδή συχνά. Απλώνει μονίμως το χεράκι του μπροστά και φωνάζει "νταντά, νταντά!", όποτε βλέπει άνθρωπο. Είναι και υπέρμετρα υπερκινητικός: Σήμερα το πρωί, τα κατάφερε να σκαρφαλώσει και να πηδήξει έξω από το πάλκο του!

... Στο εξής, λοιπόν, δεν πρέπει να χάνουμε στιγμή από τα μάτια μας το Θανασάκη, μήπως ανέβει πάνω στην τηλεόραση, μήπως σπάσει κάποιο τζάμι, μήπως αναποδογυρίσει το τραπέζι του σαλονιού ή μήπως κρεμαστεί από τα ρολλά και τα φέρει κάτω -όλα πραγματικά γεγονότα, που μέλλουν να συμβούν επανειλημμένα τους επόμενους μήνες.

Τετάρτη, 28 Φεβρουαρίου 1990

Στο μεταξύ, η φιλία μου με τη Λουίζα έχει πάρει σταθερά την κάτω βόλτα. Έχουμε πάνω από μήνα να βρεθούμε, της έχω τηλεφωνήσει αρκετές φορές αλλά πάντα απαντάει ο Μιχάλης στο τηλέφωνο και μου λέει ότι η αδελφή του απουσιάζει. Δεν την βλέπω πια ούτε στο λεωφορείο· μάλλον φροντίζει να παίρνει άλλο, ώστε να μη συναντιώμαστε. Σήμερα το πρωί έτυχε να την πετύχω μετά από καιρό, ωστόσο απέφυγε να καθήσει δίπλα μου, βολεύτηκε σε μια αντικρινή θέση και μόλις φτάσαμε στο τέρμα Ακαδημίας σηκώθηκε βιαστικά, με χαιρέτησε τυπικά κι έφυγε αμέσως, σαν να είμαστε ξένες.

Ως εδώ ήταν λοιπόν, κι εγώ απλώς αναρωτιέμαι: Αν μια τέτοια καρδιακή, παιδική φιλία δεν κατάφερε να λειτουργήσει, τότε τι μπορώ να περιμένω από άλλες σχέσεις στο μέλλον;

Ποιό μέλλον;
Μπρος μου βλέπω μονάχα κενό, σκοτάδι,
κύκλους που κλείνουν ο ένας μετά τον άλλο,
μέρες που γκρεμίζονται η μία πάνω στην άλλη
με καταιγιστικό ρυθμό,
ενώ εγώ μάταια πασχίζω ν' αγνοήσω πως
οι μέρες της ελπίδας ανήκουν στο παρελθόν...